

TOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

25. KNJIGA

1974

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1975

LETOPIS SAZU

25

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

VOLUME 25.

1974

EDITED BY THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
LJUBLJANA

1975

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

25. KNJIGA

1974

ZALOZILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1975

SPREJETO NA SEJI PREDSEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 25. FEBRUARJA 1975

I

ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik Josip Vidmar, redni član.

Podpredsednik Anton Kuhelj, redni član.

Glavni tajnik Gorazd Kušej, redni član.

Častna člana

(2)

Josip Broz-Tito

Edvard Kardelj

Redni člani

(35)

Milko Bedjanič, France Bezljaj, Matija Bravničar, Bogdan Breclj, Srečko Brodar, Dragotin Cvetko, Maksim Gaspari, Bogo Grafenauer, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Božidar Jakac, Boris Kalin, France Koblar, Viktor Korošec, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Franc Novak, Anton Ocvirk, Vladimir Pavšič, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Anton Slodnjak, Stanko Škerlj, Makso Šnuderl, Lado Vavpetič, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Boris Zihlerl, Fran Zwitter, Andrej Župančič.

Dopisni člani

(19)

Anton Bajec, Robert Blinc, Miroslav Brzin, Bojan Čop, Davorin Dolar, Janez Fettich, Jože Goričar, Peter Gosar, Stanko Grafenauer, Milan Grošelj, Dušan Kermavner, Valentin Logar,

Janez Matjašič, Ernest Mayer, Marjan Mušič, Janez Peklenik, Edo Ravnikar, Lujo Šuklje, Miha Tišler.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (25):

Ivo Andrić, Oton Berkopec, Janez Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Leon Geršković, Velibor Gligorić, Branimir Gušić, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Marko Kostrenčić, Josef Kratochvíl, Gustav Krklec, Miroslav Krleža, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Grga Novak, Jean Nougayrol, Pavle Savić, Pavel Štern, Alojz Tavčar, Kosta Todorović, Mstislav Volkov.

V delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU. V letu 1974 so to bili: Francè Bernik, France Novak, Mitja Zupančič.

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1974 štela 136 delavcev: 68 znanstvenih delavcev in raziskovalcev z drugimi naslovi, 4 stažiste, 8 strokovnih delavcev, 15 bibliotekarskih in knjižničarskih, 17 upravnih in računskih, 10 tehničnih in 14 pomožnih delavcev. Takšnih s skrajšanim delovnim časom je bilo 10, stalnih zunanjih sodelavcev 9.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1974:

člani: Francè Bernik, Ivanka Černelič, Rado Gospodarič, Marija Klemenčič, Marija Kozlevčar, Milko Matičetov, Joža Meze, Carmen Narobe, Anica Novak, Damjan Prelovšek, Alojzij Šercelj, Mitja Zupančič.

PREDSEDSTVO SAZU

Predsednik	Josip Vidmar
Podpredsednik	Anton Kuhelj
Glavni tajnik	Gorazd Kušej
Tajnik 1. razreda	(zgodovinske in družbene vede) Lado Vavpetič
Tajnik 2. razreda	(filološke in literarne vede) France Koblar
V. d. tajnika 3. razreda	(matematične, fizikalne in tehnične vede) Anton Kuhelj
Tajnik 4. razreda	(prirodoslovne in medicinske vede) Ivan Rakovec
Načelnik medicinskega oddelka v 4. razredu	Janez Milčinski
Tajnik 5. razreda	(umetnosti) Bratko Kreft

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
Josip Vidmar, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej
Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
v letu 1974 je bil v Zagrebu,
predsedoval mu je Grga Novak

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1974)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: dr. Lev Baebler.

Tajnica predsedstva: Nada Jesse.

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Sonja Tomše.

II. ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

Strokovni sodelavec: mag. Jolanta Groo-Kozak.

Samostojni referent za tisk publikacij: Staško Jesse.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: Primož Ramovš.

Višji bibliotekar: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekar-referent: Marija Klemenčič.

Bibliotekar: Sonja Stergaršek.

IV. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik sveta: akademik dr. Fran Zwitter.

V. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

UPRAVA INŠTITUTOV IN KOMISIJ

1. INŠTITUT ZA OBČO IN NARODNO ZGODOVINO

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademik dr. Fran Zwitter, akademik dr. Bogo Grafenauer, dopisni član dr. Dušan Kermavner, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik inštituta dr. Pavle Blaznik.

Višji strokovni sodelavec: Božo Otorepec, tajnik inštituta.

2. INŠTITUT ZA ZGODOVINO UMETNOSTI

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.
Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, univ. prof. dr. Stane Mikuž, dopisni član univ. prof. ing. arh. Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.
Asistent: Damjan Prelovšek.
Strokovni sodelavec: Vera Baloh.
Bibliotekar: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar.
Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar in delavci inštituta: znanstvena svetnika dr. ing. Mitja Brodar in dr. Alojz Šercelj, višji znanstveni sodelavec dr. Jaroslav Šašel, znanstveni sodelavec dr. Franc Leben.
Višji strokovni sodelavec: Ana Šašel.
Pripravnik: Ladislav Ciglenečki.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik dr. Viktor Korošec.
Znanstveni svet: akademik dr. Viktor Korošec, akademik dr. Gorazd Kušej, akademik dr. Makso Šnuderl, dopisni član dr. Milan Grošelj, univ. prof. dr. Jože Kastelic.
Višji knjižničar-referent: Julijana Šušteršič.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik še ni izvoljen.
Znanstveni svet še ni imenovan.

6. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik dr. Bratko Krefc.
Znanstveni svet: akademik dr. Francè Bezlaj, akademik dr. Bratko Krefc, dopisni člani dr. Anton Bajec, dr. Bojan Čop in dr. Valentin Logar, univ. prof. dr. Janko Jurančič, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler.

- a) Dialektološka sekcija.
 Načelnik: znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler.
 Višji strokovni sodelavec: Saša Sernec.
 Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član dr. Valentin Logar.
 Asistenta: Frančiška Benedik in Sonja Horvat.
- b) Leksikološka sekcija.
 Načelnik: univ. prof. dr. Janko Jurančič.
 Znanstveni svetnik: dr. Lino Legiša.
 Višji strokovni sodelavci: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Marija Janežič, Zvonka Leder-Mancini, Joža Meze, France Novak, Marta Silvester, Stanislav Suhadolnik, Ada Vidovič-Muha.
 Asistenti: Marjeta Humer, Polona Kostanjevec, Borislava Košmrlj-Levačič, Jaka Müller, Zvonka Praznik, Ivana Šircelj, Cvetana Tavzes.
 Asistent stažist: dr. Francka Premk-Škerlak.
- c) Etimološko-onomastična sekcija.
 Načelnik: akademik dr. France Bezljaj.
 Asistent: Janez Keber.
 Strokovni sodelavec: Drago Mertelj.
- d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko.
 Predsedstvo: dopisni član dr. Anton Bajec, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler, univ. prof. dr. Jože Toporišič.

7. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

- Upravnik: akademik dr. Anton Ocvirk.
 Znanstveni svet: akademik dr. France Bezljaj, akademik dr. Anton Ocvirk, akademik dr. Stanko Škerlj, akademik dr. Josip Vidmar, univ. prof. dr. Janko Kos.
- a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino.
 Višji znanstveni sodelavec: dr. Francè Bernik.
- b) Sekcija za literarno teorijo.
 Znanstveni svetnik: Drago Šega.
 Višji strokovni sodelavec: Majda Stanovnik-Blinc.
 Asistent: Daroslav Dolinar.
- c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo.
 Znanstveni svetnik: Alfonz Gspan.
 Višji strokovni sodelavec: Nada Gspan-Prašelj.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Upravnik: akademik dr. France Koblar.

Znanstveni svet: akademik dr. France Koblar, akademik dr. Bratko Kreft, prof. dr. Boris Merhar, univ. prof. dr. Vilko Novak, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer.

Sekcija za ljudsko slovstvo.

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Asistent stažist: Marija Stanonik.

Sekcija za ljudske šege in igre.

Znanstveni svetnik: dr. Niko Kuret.

Asistent: Helena Ložar-Podlogar.

Sekcija za ljudsko glasbo in ples.

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer in dr. Valens Vodušek.

Asistenta: Bogomir Ramovš in Marko Terseglav.

Strokovni delavec: Julijan Strajnar.

Sekcija za materialno kulturo.

Znanstveni sodelavec: dr. Anton Cevc.

Bibliotekar: Sinja Zemljič-Golob.

9. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetozar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetnik dr. Jože Bole, višji znanstveni sodelavec dr. Peter Habič, znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Peter Habič.

Znanstvena sodelavca: dr. Rado Gospodarič in dr. France Habe.

Višji strokovni sodelavec: Egon Pretner.

Asistent: Andrej Kranjc.

Strokovna delavca: Ivan Kenda in France Šušteršič.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

10. INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetozar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze, dr. Milan Šifrer.
Višji strokovni sodelavec: Milan Natek.
Asistent: Milan Orožen-Adamič.
Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.
V okviru inštituta je tudi Zavod za kartografijo.
Tehnični vodja: strokovni sodelavec Marko Žerovnik.

11. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan Rakovec.
Znanstveni svet: akademik dr. Ivan Rakovec, dopisni član
dr. Janez Matjašič, znanstveni svetnik dr. Jože Bole.
Višji znanstveni sodelavec: dr. Dragica Turnšek.
Znanstveni sodelavec: dr. Katica Drobne.

12. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Jože Bole.
Znanstveni svet: akademik dr. Ivan Rakovec, dopisni član
dr. Janez Matjašič, znanstveni svetnik dr. Jože Bole,
univ. doc. dr. Andrej Martinčič.
Višji znanstveni sodelavec: dr. Ivka Munda.
Višji strokovni sodelavci: Jan Carnelutti, ing. Alojz Ma-
rinček, ing. Ivo Puncer, ing. Mitja Zupančič.
Asistent: Božo Drovnik.
Asistent stažist: Andrej Seliškar.
Zunanji znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. Miroslav Zei.
Inštitut za biologijo ima še Biospeleološki laboratorij v Postojni.
Vodja: znanstveni svetnik dr. Jože Bole.
Knjižničar-referent: Inge Kalan.

13. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik še ni izvoljen.
Zunanji znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. Stanko Banič,
primarij dr. Slavko Rakovec, univ. prof. dr. Miroslav
Kališnik.

14. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni svet: akademika dr. Viktor Korošec in dr. Dragotin Cvetko, univ. prof. ing. Albert Struna, univ. prof. dr. Stanko Banič, univ. prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič.

a) Pravna sekcija.

Načelnik: akademik dr. Viktor Korošec.

Člani sekcije: akademiki: dr. Gorazd Kušej, dr. Makso Šnuderl, dr. Lado Vavpetič, univ. profesorji: dr. Alojzij Finžgar, dr. Peter Kobe, dr. Vladimir Murko, dr. Ivan Tomšič.

Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

b) Tehniška sekcija.

Načelnik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni sodelavci: univ. prof. dr. ing. France Adamič (za agronomijo), ing. Stane Bonač (za papirno industrijo), univ. prof. ing. Boris Černigoj (za strojništvo), ing. Venčeslav Funtek (za železnice), prof. dr. ing. Janko Kavčič (za kemijo), ing. Leo Knez (za varilstvo), prof. ing. France Mlakar (za elektrotehniko), ing. France Špiler (za avtomatizacijo), univ. prof. dr. ing. Srdjan Turk (za gradbeništvo), ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno predelavo).

Jezikovni svetovalec: višji strokovni sodelavec Joža Meze.

c) Medicinska sekcija:

Načelnik sekcije: univ. prof. dr. Stanko Banič.

Člani sekcije: prim. dr. Mirko Karlin, dr. Franjo Smerdu, univ. prof. dr. Janez Batis, univ. prof. dr. Ivan Lenart, univ. prof. dr. Vito Lavrič.

Jezikovni svetovalec: znanstveni svetnik dr. Lino Legiša.

d) Veterinarska sekcija:

Načelnik: univ. prof. dr. Janez Batis.

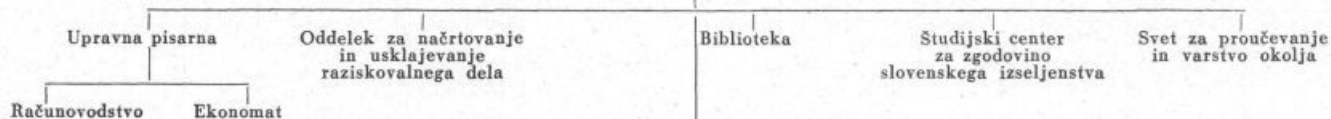
Člani sekcije: univ. prof. dr. Janez Banič, univ. prof. dr. Oskar Böhm, univ. prof. dr. Vlado Gregorovič, univ. prof. dr. Leo Rigler.

e) Naravoslovna sekcija:

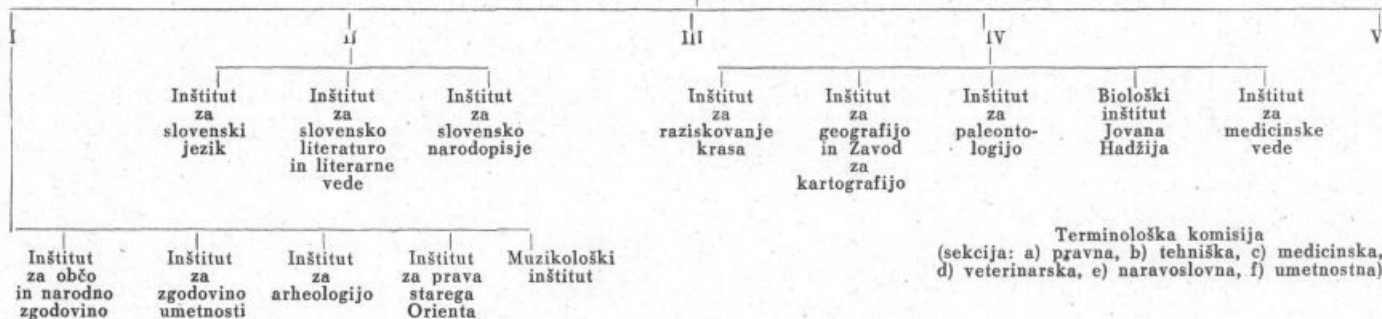
Načelnik sekcije: Ivan Krečič, profesor Šolskega zdravstvenega centra v Ljubljani.

Člani sekcije: prof. dr. Roman Savnik, prof. Julije Antič, prof. Stanko Uršič.

SKUPŠČINA
PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

f) Umetnostna sekcija:

Načelnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: akademik dr. Bratko Krefc (za literaturo), akademik dr. Dragotin Cvetko (za glasbo), akademik dr. Bratko Krefc in prof. Pino Mlakar (za gledališko, filmsko in plesno umetnost), znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc (za likovno umetnost).

II
ČLANI

ČASTNA ČLANA

Josip Broz-Tito, predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije; izvoljen 9. avgusta 1948.

Glej Letopis III, 79—115.

Edvard Kardelj, član Predsedstva SFRJ; izvoljen 6. decembra 1949.

Glej Letopis III, 119—132.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko, rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovanske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član akademije od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Član direktorija Société Internationale de Musicologie (Basel); član American Musicological Society, Association Internationale des Bibliothèques musicales (Kassel), Gesellschaft für Musikforschung, Répertoire International des Sources musicales; stalni član International Institute for Comparative Music Studies and Documentation; član in podpredsednik znanstvenega sveta tega inštituta (Zahodni Berlin). Nagrada zvezne vlade FLR J, 1949; nagrada Zveze skladateljev Jugoslavije, 1953; Prešernova nagrada, 1961; nagrada mesta Ljubljane, 1965; red dela z rdečim vencem, 1965; Herderjeva nagrada, 1972. — Glej Letopis XVIII, 31—38 in XXI, 35—38.

Bogo Grafenauer, rojen 16. marca 1916, doktor zgodovinskih znanosti, redni profesor za zgodovino Slovencev na

filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis XIX, 33—34 in XXIII, 39—44.

Viktor Korošec, rojen 7. decembra 1899, dr. iur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava v antiki na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Upravnik inštituta za prava starega Orienta pri akademiji; načelnik pravne sekcije Terminološke komisije pri akademiji; član Nacionalnega komiteja SFRJ za orientalistiko; član Inštituta za pravno zgodovino v Zagrebu, Société d'Histoire du Droit français et étranger v Parizu, Société Internationale Fernand de Visscher d'Histoire des Droits de l'Antiquité v Bruslju, Comitato scientifico internazionale revije Iura v Cataniji, Conseil scientifique pri Revue Internationale des Droits de l'Antiquité v Bruslju; redni član Società italiana di Storia del diritto; član Sociedade Brasileira de Romanitas v Rio de Janeiro. — Glej Letopis VIII, 35—36.

Gorazd Kušej, rojen 17. decembra 1907, dr. iur., redni profesor za teorijo države in prava in primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958, od 1972 glavni tajnik akademije. Dopisni član (associé étranger correspondant) Académie de Stanislas (Nancy), član International Law Association v Londonu in Société de Législation comparée v Parizu. Red dela s srebrnim in z zlatim vencem. Zlata plaketa univerze v Ljubljani, srebrna plaketa univerze v Gradcu (Graz). — Glej Letopis IX, 33—34.

Makso Šnuderl, rojen 13. oktobra 1895, dr. iur., redni profesor za ustavno pravo SFRJ na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član International Law Association v Londonu, sveta Association de Science politique v Ženevi in Association du Droit comparé v Parizu. Nagrada AVNOJ, 1969; red republike z zlatim vencem, 1965; red bratstva in enotnosti I. in II. stopnje; red zasluge za narod II. stopnje; Spomenica 1941; nagrada mesta Maribor, 1969. — Glej Letopis VIII, 37—38.

Lado Vavpetič, rojen 26. junija 1902, dr. iur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakulteti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958; tajnik I. razreda od oktobra 1972. Predsednik medakademijskega od-

bora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti; častni predsednik Inštituta za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani in predsednik njegovega znanstvenega sveta; predsednik slovenske sekcije Pugwash Conference on Sciences and World Affairs; član Institut international du Droit comparé v Parizu, International Law Association v Londonu in Association internationale pour l'enseignement du Droit comparé v Strasbourgu; dopisni član v Istituto per la scienza dell'amministrazione pubblica v Milanu. Red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod z zlato zvezdo; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; red dela z rdečo zastavo, 1972; zlata plaketa univerze v Ljubljani; Kidričeva nagrada, 1973. — Glej Letopis IX, 35—37.

Boris Zihherl, rojen 25. septembra 1910, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na Filozofski fakulteti, oz. na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije, član CK ZKJ; Spomenica 1941; red za hrabrost; red zasluge za narod II; red bratstva in enotnosti; red narodne osvoboditve; red republike z zlatim vencem; red junaka socialističnega dela; Prešernova nagrada 1950 in 1958; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis III, 165—171 in IX, 38—40.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Upravnik Inštituta za občo in narodno zgodovino SAZU; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; član Mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin; predsednik Jugoslovanskega komiteja za historične vede in član generalne skupščine Mednarodnega komiteja za historične vede. Red bratstva in enotnosti, 1946; red dela II.; red dela z rdečo zastavo, 1965; nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972. — Glej Letopis V, 76—82 in IX, 41—42.

Dopisni člani

Jože Goričar, rojen 20. januarja 1907, dr. iur., redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Član komisije za preučevanje

ustavnih vprašanj skupščine SRS; član odbora za družbene vede Jugoslovanske nacionalne komisije v UNESCO; član komiteja direktorjev v Centre Européen de Coordination de Recherche et de Documentation en Sciences Sociales; član Institute of Sociology of Law for Europe, član znanstvenega sveta mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju, Ljubljana. Red dela III.; red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XX, 35—36.

Dušan Kermavner, rojen 7. decembra 1903, dr. iur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. Kidričeva nagrada, 1964; red dela z rdečo zastavo, 1973. — Glej Letopis XXII, 39—45.

Zunanji dopisni člani

Jovan Djordjević, rojen 10. marca 1908, dr. iur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno pravo; član Mednarodnega inštituta za politično filozofijo; predsednik Ustavnega sodišča SR Srbije; pridruženi profesor pravne fakultete v Parizu. Nagrada AVNOJ. — Glej Letopis IX, 45—46.

Branislav Djurdjev, rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umjetnostite v Skopju. Redni član Društva za nauku i umjetnost Črne Gore. — Glej Letopis XX, 37—38.

Leon Geršković, rojen 2. februarja 1910, dr. iur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije. — Glej Letopis IX, 49—50.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, dr. iur., častni doktor Karlove univerze v Pragi; redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na vse-

učilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1955. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis V, 74—75.

Jean Nougayrol, rojen 14. februarja 1900, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, častni doktor humanističnih znanosti univerze v Chicagu. — Glej Letopis XIX, 35—36.

Grga Novak, rojen 2. aprila 1888, dr. phil., častni doktor univerze na Dunaju, redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in njen predsednik; predsednik Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; dopisni član Avstrijske akademije znanosti na Dunaju in Akademije znanosti v Heidelbergu; častni član Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Madžarske akademije v Budimpešti; inozemski član Bolgarske akademije znanosti v Sofiji; inozemski član Accademia dei Lincei v Rimu; član Londonskega arheološkega društva (Society of antiquaries of London); častni član Arheološkega društva Jugoslavije v Beogradu in Hrvatskega arheološkega društva v Zagrebu; član Deputazione storica per le Venezie v Benetkah, Accademia del Mediterraneo v Palermu, Istituto italiano di preistoria e protoistoria v Firencah, član Institutum Archaeologicum Germanicum v Berlinu. Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; red dela I.; red Republike z zlatim vencem; vitez Reda Knight Commander, KBE, Velika Britanija; red Polonia Restituta; Grande Ufficiale del merito per la Repubblica Italiana; Commendatore della Gran Croce dell'ordine del merito per la Repubblica Italiana; nosilec zlate medalje univerze v Gradcu; nagrada Hrvaške za življenjsko delo; nagrada AVNOJ, 1971. — Glej Letopis XII, 35—37.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

France Bezljaj, rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 3. junija 1964. Dopisni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1969. Prešernova nagrada, 1957. — Glej Letopis XV, 31—34.

France Koblar, rojen 29. novembra 1889, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani v pokoju. Redni član od 3. julija 1964. Tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965; upravnik inštituta za slovensko narodopisje pri SAZU; predsednik Slovenske maticе; častni član Slavističnega društva Slovenije, Prešernova nagrada, 1950 in ista nagrada za življenjsko delo, 1968. Red bratstva in enotnosti II., 1946; red dela II., 1949; red dela z rdečo zastavo I., 1960; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1969. — Glej Letopis XV, 35—38.

Anton Ocvirk, rojen 23. marca 1907, dr. phil., redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član od 3. junija 1964. Upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri akademiji. — Glej Letopis XV, 39—40.

Anton Slodnjak, rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. Častni doktor vseučilišča v Zagrebu, 1970. II. državna nagrada za roman, 1949; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1974 (s sodelavci). — Glej Letopis XVIII, 39—41.

Stanko Škerlj, rojen 7. februarja 1893, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1969. Član uredniškega odbora revije *Linguistica*, član *Société de Linguistique de Paris*, *Société des Etudes Latines* v Parizu, *Associazione internazionale per gli studi di Lingua e Letteratura Italiana*, *Società di Filologia Friulana* v Udinah, *Société de Linguistique Romane*;

član mednarodnega Evropskega društva za kulturo; častni član beneške akademije »Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti«, 1972. Red dela z zlatim vencem; italijanski red Al Merito della Repubblica Italiana (stopnji »Commendatore« in »Grand Ufficiale«). Nagrada Sklada B. Kidriča, 1974. — Glej Letopis XX, 39—40.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895, častni doktor univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 predsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in Romunske akademije znanosti v Bukarešti. Član predsedstva SRS. Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti I.; red narodne osvoboditve I.; red zasluge za narod I.; red Polonia Restituta; red jugoslovanske zastave I.; red junaka socialističnega dela; red republike z zlatim vencem. Nagrada Zveze pisateljev Jugoslavije za življenjsko delo, 1960; Prešernova nagrada, 1966; Sterijina nagrada za širjenje dramske umetnosti in gledališke kulture, 1966; francoski red oficirja umetnosti in književnosti, 1966; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada Janeza Kranjca, 1974. — Glej Letopis III, 172—184.

Dopisni člani

Anton Bajec, rojen 6. januarja 1897, dr. phil., izredni profesor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972. Član Komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko v Inštitutu za slovenski jezik pri akademiji. Red zasluge za narod z zlatimi žarki. — Glej Letopis XXIII, 45—48.

Bojan Čop, rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Linguistic Society of America v Baltimore. — Glej Letopis XXIII, 49—52.

Milan Grošelj, rojen 19. septembra 1902, dr. phil., redni profesor za klasično filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 53—54.

Valentin Logar, rojen 11. februarja 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis XXIII, 53—58.

Zunanji dopisni člani

Oton Berkopec, rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis XXII, 46—51.

Mirko Deanović, rojen 13. maja 1890, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu v pokoju. Redni član JAZU od 29. junija 1960. Dopisni član akademije od 21. marca 1974. — Glej Letopis XXIV, 41—46.

Velibor Gligorič, rojen 28. julija 1899, književni kritik; pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 42.

Blaže Koneski, rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Makedonske akademije na nauke i umetnostite v Skopju in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni doktor univerze v Chicagu in Wrocławu. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XIX, 37—38.

Janko Lavrin, rojen 10. februarja 1887, upokojeni redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956. Podpredsednik angleškega inštituta lingvistov. — Glej Letopis VIII, 39—42.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Dušan Hadži, rojen 26. avgusta 1921, dr. chem., redni profesor za kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967; redni član od 21. marca 1974. Član uredniških odborov revij *Spectrochimica acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Spectroscopy Letters in Molecular Physics* ter društev *The Chemical Society (London)*, *Faraday Society*, *Bunsengesellschaft in Société de chimie physique*; predsednik Slovenskega kemijskega društva in Koordinacijskega odbora za molekularne vede pri Svetu akademij. Kidričeva nagrada, 1957. — Glej *Letopis XVIII*, 43–49 in to knjigo *Letopisa*, 45–49 in 227–228.

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije. Dopisni član *Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu* in *Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu*. Dostojnik *Red dela z rdečo zastavo*, 1962; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1965; srebrna plaketa B. Kidriča, 1956; plaketa E. Rusjan, 1969; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej *Letopis III*, 185.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sc. nat. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949. Višji svetnik-fizik *National Bureau of Standards*, Washington, D. C., ZDA; profesor-gost na *Case-Western University*, Cleveland, Ohio, ZDA.   astni član inštituta *Jožef Stefan* v Ljubljani.   lan *American Association for the Advancement of Science (Washington)*, *Fellow of American Physical Society (Washington)*, *American Chemical Society (Washington)*, *Deutsche Kolloid Gesellschaft (Köln)*, *Deutsche Physikalische Gesellschaft (Hanau)*, *Society of Sigma X (New Haven)*, *Society of Rheology (Washington)*; glavni urednik *Macromolecular Reviews (New York)*; sourednik *Makromolekulare Chemie (Mainz)*;   lan *Advisory Board* revij *Journal of Materials Science (London)*, *Journal of Polymer Science (New York)* in *Journal of Macromolecular Science, Physics (New York)*. Binghamova

medalja Society of Rheology (member Society of American Institute of Physics), 1970; Ford Motor Prize Ameriške fizikalne družbe, 1972. — Glej Letopis II, 45—46.

Ivan Vidav, rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962. Član Société mathématique de France. Red dela z rdečo zastavo, 1965; red Republike s srebrnim vencem, 1974; Prešernova nagrada, 1952; Kidričeva nagrada, 1970. — Glej Letopis IX, 55—56 in XIII, 32.

Dopisni člani

Robert Blinc, rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Predsednik Raziskovalne skupnosti Slovenije; član komisije za fiziko trdne snovi IUPAP (International Union for Pure and Applied Physics); član uredniškega odbora Obzornika za matematiko in fiziko ter širših uredniških odborov revij Physics of Condensed Matter, Ferroelectricity, Journal of Non-metals, Chemical Physics, Fizika in Solid State Electronics; član sekretariata Society AMPERE, Ameriške kemijske družbe in Mednarodne unije za magnetno resonanco. Kidričeva nagrada (s so-delavci), 1961. — Glej Letopis XX, 42—44.

Davorin Dolar, rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniškega odbora revije Biophysical Chemistry. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1968. — Glej Letopis XXI, 39—43.

Peter Gosar, rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Član Sigma Xi in European Physical Society, Kidričeva nagrada, 1964. — Glej Letopis XX, 45—46.

Janez Peklenik, rojen 11. junija 1926, redni profesor za discipline: tehnična kibernetika, avtomatizacija obdelovalnih sistemov, eksperimentalne metode in konstruiranje z računalnikom na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani. Dopisni

član od 5. februarja 1970. Redni član CIRP (Collège International pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique) od 1966, VDI (Verband Deutscher Ingenieure) od 1959, ASME (American Society of Mechanical Engineers) od 1968, Fellow of the Institution of Mechanical Engineering od leta 1970, član komiteja Zveznega izvršnega sveta za znanost in tehnologijo in izobraževanje 1971—72, član komiteja skupščine SR Slovenije za znanstveno raziskovalno delo 1971—1974, predsednik sveta tehniške sekcije RSS od 1973, član Editorial Board of International Journal of System Science od 1971, glavni in odgovorni urednik mednarodne revije CIRP Manufacturing Systems od 1971, član Editorial Board of the International Journal of Production Engineering Research od 1973, predsednik mednarodnega CIRP seminarja »Manufacturing Systems« od 1969, častni profesor Univerze v Birminghamu od 1972, član Institute for Advances Studies in Science and Engineering, University of Birmingham od 1964, član direktorske grupe EXAPT TH Aachen od 1967, član concila CIRP od 1973. Taylor Medaile 1960; Plaketa SME 1971; Kidričeva nagrada, 1974; Okoshi Medaile, 1974. — Glej Letopis XXI, 44—49.

L u j o Š u k l j e, rojen 21. septembra 1910, doktor tehniških ved, redni profesor na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1964 in Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis XX, 47—48.

M i h a T i š l e r, rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniškega odbora Croatica Chemica Acta, Vestnika Slovenskega kemijskega društva, Journal of Heterocyclic Chemistry, Organic Preparations and Procedures International, Advances in Heterocyclic Chemistry; član Hrvatskega kemijskega društva, American Chemical Society; član sekcije za organsko kemijo pri American Chemical Society; član Chemical Society (London); član International Society of Heterocyclic Chemistry ter član izvršnega odbora ter podpredsednik tega društva. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1962. — Glej Letopis XXI, 50—58.

Zunanji dopisni člani

Pavle Savić, rojen 10. januarja 1909, dipl. fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu (od leta 1966 v pokoju). Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Makedonske akademije na naukite i umetnostite; inozemski član Akademije znanosti ZSSR; častni član Madžarske akademije znanosti; član Akademije znanosti v New Yorku; častni doktor kemijskih ved univerze v Beogradu; nagrada vlade FNR J, 1949; nagrada vlade NR Srbije, 1950. Spomenica 1941; Oktobrska nagrada Skupščine mesta Beograda, 1963; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XXIII, 59—61.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne in medicinske vede

Redni člani

Milko Bedjanič, rojen 29. junija 1904, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974; načelnik oddelka za medicinske vede razreda za prirodoslovne in medicinske vede; red dela z rdečo zastavo; Red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1974. — Glej Letopis XIX, 39 in to knjigo Letopisa, 50—53.

Bogdan Brecelj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju, strokovni svetovalec Ortopedske bolnice v Valdoltri. Redni član od 6. decembra 1949. Član Sveta federacije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; inozemski član Akademije medicinskih nauk SSSR v Moskvi; častni član Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani; član Sociétés Internationales de Chirurgie Orthopédique et de Traumatologie v Bruslju (S. I. C. O. T.); častni član Sociétés Française d'Orthopédie et de Traumatologie v Parizu; častni član Društva ortopedov in

travmatologov Bolgarije v Sofiji; član International Society for Rehabilitation of the Disabled v New Yorku; nacionalni delegat Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije pri S. I. C. O. T.; Corresponding editor revije Journal of Bone and Joint Surgery za Jugoslavijo. Red zasluge za narod I.; znak hrabrosti; Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem; red dela z rdečo zastavo; red republike z zlatim vencem; nagrada AVNOJ, 1968. — Glej Letopis III, 199—200.

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., častni doktor univerze v Ljubljani, redni profesor za kvartarologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 22. junija 1953. Častni član Arheološkega društva Jugoslavije; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen, Regensburg. Prešernova nagrada, 1949 in 1960. Red dela z rdečo zastavo in red zasluge za narod z zlato zvezdo. Kidričeva nagrada, 1974; nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis III, 205—206 in Letopis V, 98—100.

Svetozar Ilešič, rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Upravnik Inštituta za geografijo in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU; član stalne evropske konference za preučevanje podeželske pokrajine; častni član Srbskega geografskega društva, Geografskega društva Makedonije, Poljskega geografskega društva, Geografskega društva v Münchnu, Madžarskega geografskega društva in Italijanskega geografskega društva; častni predsednik Geografskega društva Slovenije; Red dela z zlatim vencem, 1966; red dela z rdečo zastavo, 1967; medalja Jovana Cvijića, 1968; zlata značka Urbanistične zveze Jugoslavije. — Glej Letopis XVIII, 52—54 in Letopis XXI, 59—62.

Janez Milčinski, rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., redni profesor za sodno medicino in predstojnik Inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 1. 10. 1973 rektor Univerze v Ljubljani. Častni predsednik Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino; častni predsednik Koordinacijskega odbora SRS za boj proti alkoholizmu; dopisni član francoskega in nemškega društva za sodno medicino; častni član italijanskega, poljskega, čehoslo-

vaškega in nemškega (NDR) društva za sodno medicino; član Mednarodnega komiteja za alkohol in promet; član uredniškega odbora The International Microfilm Journal of Legal Medicine (New York); soizdajatelj Zeitschrift für Rechtsmedizin; predsednik sekcije za medicino v izrednih razmerah pri Slovenskem zdravniškem društvu; član začasne skupščine Raziskovalne skupnosti SR Slovenije; član Komiteja za znanost in tehnologijo pri IS Skupščine SRS; član Sveta SRS za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zlati znak Osvobodilne fronte, 1973; zlata značka Republiškega Sveta za vzgojo in preventivo v prometu; spominska plaketa Planinske zveze Slovenije; diploma ustanove J. E. Purkyně; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XII, 43—45 in XXI, 63—68.

Franc Novak, rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani, predsednik Združenja ginekologov in porodničarjev Jugoslavije. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Častni član Societas Gynaecologica et Obstetricia Italica; častni član La Sociedad Chilena de Obstetricia y Ginecologica; častni član Československe lékařské společnosti J. E. Purkyně; član Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique; predsednik za Jugoslavijo World Association for Gynecological Cancer Prevention; častni član Slovenskega zdravniškega društva in Zbora liječnika Hrvatske; predsednik ginekološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva; častni član društva ginekologov Madžarske; častni član ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva; častni član društva porodničarjev in ginekologov Guayas (Ecuador); zunanji član Society of Pelvic Surgeons. Dve partizanski zvezdi II.; red za hrabrost; red bratstva in enotnosti II.; red zasluge za narod II.; red dela II.; Spomenica 1941; red zasluge za narod z zlatim vencem, 1968; jubilejni spominski znak mesta Beograda; Prešernova nagrada, 1955; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis XII, 46—48 in Letopis XXI, 69—73.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani (od leta 1971 v pokoj). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 15. junija 1966, upravnik inštituta za paleontologijo pri akademiji. Predsednik Medakademijskega odbora za favno in floro

Jugoslavije do 31. maja 1974; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Slovenskega geološkega društva in Geografskega društva Slovenije; dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Mednarodnega paleontološkega društva. Red dela z zlatim vencem II., 1949; red zasluge za narod s srebrnimi žarki, 1970; Kidričeva nagrada, 1957; častna diploma geoloških društev SFR Jugoslavije. — Glej Letopis II, 47—53.

Andrej O. Župančič, rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970. Član Royal Society of Medicine v Londonu, Biochemical Society v Londonu in Associate Member of the Physiological Society v Londonu; Scientific Advisory Panel fundacije Ciba v Londonu; častni član ASOVAC. Kidričeva nagrada, 1974. — Glej Letopis XV, 50—51 in XXI, 74—75.

Dopisni člani

Miroslav Brzin, glej stran 54—59.

Janez Fettich, glej stran 60—65.

Stanko Grafenauer, rojen 13. maja 1922, doktor rudarstva, redni profesor za kristalografijo, mineralogijo in petrologijo univerze v Ljubljani. Zunanji sodelavec Metalurškega inštituta, podpredsednik centra za kristalografijo pri JAZU. Dopisni član akademije od 17. aprila 1973. — Glej Letopis XXIV, 53—57.

Janez Matjašič, glej stran 66—68.

Ernest Mayer, glej stran 69—73.

Zunanji dopisni člani

Edhem Čamo, rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Častni doktor univerze v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in njen predsednik. Dopisni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Član Sveta akademij SFRJ; član Sveta federacije; častni član Mednarodnega društva za zoohigieno; častni član Jugoslavskega društva »Nauka i društ-

voč. Spomenica 1941; red jugoslovanske zastave z lento; red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod II.; red hrabrosti; red dela I.; red republike s srebrnim vencem; 27-julijska nagrada Bosne i Hercegovine; povelja Sarajevske univerze, 1960; povelja ZJU, 1967; povelja veterinarske fakultete; plaketa SUBNOR Jugoslavije, 1974; nagrada ZAVNOBiH, 1974; spominke plakete mest Sarajeva, Gradačca in Tuzle. — Glej Letopis XXIII, 62—64.

Branimir Gušić, rojen 6. aprila 1901. dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na Medicinski fakulteti v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 3. junija 1964. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Društva za nauku i umjetnost Crne Gore v Titogradu; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; častni član društva otorinolaringologov Collegium Otorhinolaryngologicum Amicitiae Sacrum; častni predsednik grškega otoneurooftalmološkega društva; častni član Zbora liječnika Hrvatske; častni član poljskega, bolgarskega, češkega, nemškega in avstrijskega društva otorinolaringologov ter ameriškega rinološkega društva. Nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis XV, 41—46.

Franjo Kogoj, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., doctor scienc. med. honoris causa univerz v Ljubljani, Zagrebu in Vojno-medicinske akademije v Beogradu; doctor honoris causa univerze v Gradcu, redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Schweizerische Akademie für medizinische Wissenschaften v Baslu in Avstrijske akademije znanosti na Dunaju. Član Deutsche Akademie der Naturforscher »Leopoldina« v Halle/S. Član Društva za napredek in proučevanje pomorstva Jugoslavije, Pugwash v Zagrebu, Dowling Club v Londonu, Société Européenne de Culture (Benetke — Zagreb) in American Association for the Advancement of Science. Častni član Slovenskega zdravniškega društva, Zbora liječnika Hrvatske in Čsl. lékařské společnosti J. E. Purkyně ter poljskega, češkoslovaškega, italijanskega, hamburškega, nemškega, iranskega, Münchenskega, angleškega, venezuelskega, avstralskega, berlinskega, mehikanskega, bolgarskega, moskovskega, finskega in danskega dermatološkega društva. Častni dopisni član Société

française de Dermatologie et Syphiligraphie. Dopisni član Wiener dermatologische Gesellschaft, Societas dermatologica Hungarica, Societas dermatologica Svecica, Société française d'Allergie, American dermatological Association, Deutsche Gesellschaft für die aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete in The Australasian College of Dermatologists. Nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada NR Hrvaške za življenjsko delo, 1962; nagrada AVNOJ, 1966. Red zasluge za narod I., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1951; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1971. Odlikovanje ob dvajsetletnici osvoboditve Zagreba, 1965; srebrna spominska medalja univerze v Bratislavi, 1966; diploma Zveze zdravniških društev Jugoslavije, 1966; spominska plaketa ob stoletnici Zdravniškega zbora Hrvaške, 1974. — Glej Letopis V, 101—102.

Josef Kratochvíl, rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član Češkoslovaške akademije znanosti in član njenega prezidija. Državna nagrada Klementa Gottwalda I. stopnje, 1955; Rad práce, 1969; Zlata medalja Vysoké školy Zemědělské v Brně, 1970; plaketa ČSAV za zásluhy o vědu a lidstvo, 1973. — Glej Letopis XXI, 76—77.

Pavel Štern, glej str. 74—76.

Alojzij Tavčar, rojen 2. marca 1895, dr. ing., častni doktor univerze v Ljubljani in vseučilišča v Zagrebu, redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Masarykove akademie práce v Pragi; član Honorary Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York; član in podpredsednik EUCARPIA (Evropsko združenje za znanstvena raziskovanja žlahtnjenja rastlin), Cambridge, Anglija; član ESNA (Evropsko združenje za nuklearne metode v agrikulturi), Wageningen, Nizozemska; dosmrtni predsednik Društva genetičara Jugoslavije. Red dela I.; red zasluge za narod; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; Nagrada Rudjer Bošković; spominska plaketa G. Mendel; Memoria symposio. — Celebrata, Academia scientiarum Bohemoslovenica; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 105—106.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni in upravnik infekcijske klinike na univerzi v Beogradu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in tajnik njenega razreda za medicinske vede; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; častni predsednik Srpskega lekarskega društva in združenja jugoslovanskih defektologov; častni član več podružnic Srpskega lekarskega društva in Saveza lekarskih društev SFRJ; svetovalec in član Komiteja svetovne zdravstvene organizacije za mednarodna vprašanja karantene; častni član Slovenskega zdravniškega društva in društva ljekara Bosne i Hercegovine; dopisni član Nacionalne medicinske akademije v Parizu, Združenja ameriških medicinskih avtorjev, društva zdravnikov Štajerske; častni član Češkoslovenské lékařské společnosti J. E. Purkyně v Pragi; častni član društva Union médicale Balkanique v Bukarešti, predsednik združenja nosilcev Albanske spomenice. Nosilec bolgarskega, francoskega, romunskega, poljskega, češkoslovaškega in avstrijskega odlikovanja. The Most Excellent Order of the British Empire, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 107.

Mstislav Vasiljevič Volkov, rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Akademije medicinskih znanosti ZSSR; predsednik društva travmatologov-ortopedov ZSSR. Državna nagrada ZSSR; mednarodna nagrada kirurgov R. Denisa; naslov zaslužnega znanstvenega delavca. — Glej Letopis XIX, 40.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Matija Bravničar, rojen 24. februarja 1897, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974. Predsednik zveze skladateljev Jugoslavije in jugoslovanske glasbene sekcije

UNESCO. Red dela I.; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; Prešernova nagrada, 1963; številne nagrade za kompozicije. — Glej Letopis XXIII, 68—70 in to knjigo Letopisa, str. 77—79.

Maksim Gaspari, rojen 26. januarja 1883, slikar; restavrator Etnografskega muzeja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 13. marca 1972. Častni član Etnografskega društva, društva Vesna in društva Ex libris. Prešernova nagrada, 1953. Red dela z rdečo zastavo, 1973. — Glej Letopis XXIII, 65—67.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Accademia delle Arti del Disegno v Firencah; III. nagrada na razstavi dekorativnih umetnosti v Parizu, 1925; dve nagradi Cleveland Museum of Art, 1931; Prešernova nagrada, 1947, 1948 in 1949; nagrada komiteja za kulturo in umetnost vlade SFRJ, 1948; I. zvezna nagrada za grafiko, 1950; nagrada na mednarodni razstavi lesoreza XYLOX, 1953; Trdinova nagrada, 1956; I. nagrada Združenja jugoslovanskih založnikov, 1962; srebrna plaketa zveze likovnih umetnikov Jugoslavije 1964; nagrada mesta Ljubljane, 1965; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada na razstavi INTART, Videm, 1968. — Glej Letopis III, 207—213.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju, kipar-mojster (od 1947). Redni član od 2. junija 1953. Prešernova nagrada, 1947, 1948 in 1950; nagrada komiteja za znanost in kulturo pri vladi FLRJ, 1947 in 1948; red dela z rdečo zastavo, 1949; red zasluge za narod III., 1951; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1969; nagrada AVNOJ, 1971. — Glej Letopis V, 121—122.

Ciril Kosmač, rojen 28. septembra 1910, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis XII, 49—53.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nagrada AVNOJ, 1969. — Glej Letopis V, 125—132.

Bratko Kreft, rojen 11. februarja 1905. dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A. (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, tajnik razreda za umetnosti pri SAZU in upravnik Inštituta za slovenski jezik pri akademiji. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Častni član Slavističnega društva Slovenije; član osrednjega odbora Jugoslovanskega slavističnega komiteja; član republiške komisije za kulturne zveze s tujino; predsednik Mednarodnega slavističnega komiteja; predsednik Borštnikovega srečanja; predsednik republiške komisije za preimenovanje in združevanje krajev; član Société Européenne de culture, Comunità Europea degli Scrittori. Dve Prešernovi nagradi; red dela z rdečo zastavo; Ehrenpreis deželne vlade Koroške. — Glej Letopis XII, 63—64.

France Mihelič, rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. februarja 1963. Častni član Akademije likovnih umetnosti v Firencah. Nagrade: 1932 — 2. nagrada na razstavi Žena v slovenski umetnosti, Ljubljana; 1948 — Prešernova nagrada za slikarstvo, Ljubljana; 1949 — 2. nagrada vlade FLRJ za slikarstvo, Beograd; Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1951 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1952 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1954 — nagrada za grafiko na III. Bianco e nero, Lugano; nagrada Renato Carrain na XXVII. bienalu, Benetke; 1955 — Prešernova nagrada za grafiko, Ljubljana; 2. nagrada na I. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1956 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1957 — nagrada Sabro za grafiko na IV. bienalu, Sao Paulo; 1959 — 1. nagrada za jugoslovanskega umetnika na III. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1961 — nagrada za slikarstvo na I. trienalu, Beograd; 1962 — 3. nagrada na razstavi Gozd in les v likovni umetnosti, Slovenj Gradec; 1963 — 1. nagrada na I. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1965 — Prešernova nagrada za sceno in kostume, Ljubljana; 1966 — 1. nagrada na II. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1968 — nagrada mesta Čačka na V. memorialu Nadežde Petrović in nagrada obiskovalcev; nagrada Guido Neri na mednarodni razstavi grafike, Firenze; 1969 — nagrada »4. julij«, Beograd; 1970 — nagrada mesta Ljubljane; nagrada AVNOJ, Beograd; 1971 — 1. nagrada za slikarstvo na III. jugoslovanski

razstavi JLA na temo NOB, Beograd. Glej Letopis XVI, 31 do 35.

Vladimir Pavšič-Matej Bor, rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; predsednik skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji. Red dela z rdečo zastavo, 1973; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XVI, 36—52.

Dopisna člana

Marjan Mušič, rojen 16. novembra 1904, arhitekt, redni profesor univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov; diploma Urbanistične zveze Jugoslavije; Trdinova, Cankarjeva in Prešernova nagrada. Red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XXI, 82—86.

Edvard Ravnikar, rojen 4. decembra 1907, ing. arh., redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 58—63.

Zunanji dopisni člani

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, dr. phil., častni doktor univerze v Beogradu, Krakovu in Sarajevu, književnik. Dopisni član od 2. junija 1955. Častni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nobelov nagrajenec za književnost, 1961; nagrada AVNOJ, 1967; red junaka socialističnega dela, 1972. — Glej Letopis V, 133—134.

Janez Cilenšek, rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Redni član Akademije umetnosti Nemške demokratične republike v Berlinu. — Glej Letopis XVIII, 61—63.

Gustav Krklec, rojen 23. maja 1899, književnik. Dopisni član od 7. februarja 1969. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 56.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Red jugoslovanske zvezde z len-to, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 139—141.

Desanka Maksimović, rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969. Redna članica Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; članica jugoslovansko-francoskega društva, društva za staranje o decu, Kulturno-prosvetne zajednice Srbije in Matice srpske. Plaketa zahvalnica Biblioteke Djordje Jovanović; spominska plaketa skupščine mesta Beograda. — Glej Letopis XX, 57.

NOVI ČLANI

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE
IN TEHNIČNE VEDE

DUŠAN HADŽI

Rojen je bil l. 1921 v Ljubljani, kjer se je šolal do diplome (l. 1944) iz kemije s fiziko na tedanji filozofski fakulteti. Doktorat kemijskih znanosti je pridobil pri SAZU l. 1953. Od l. 1943 do 1953 je bil višji asistent na kemijskem inštitutu SAZU, od 1953—1957 docent, od 1957 do 1962 pa izredni profesor na naravoslovno matematični fakulteti. Od l. 1962 naprej je redni profesor za strukturno kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Ves čas vodi tudi raziskovalno delo na oddelku za strukturno kemijo in organsko analizo na Kemijskem inštitutu Borisa Kidriča.

Sedaj je predsednik Unije kemijskih društev SFRJ, predsednik koordinacijskega odbora za molekularne vede pri Svetu akademij, predsednik sveta sekcije za naravoslovno matematične vede RSS, član strokovnih društev The Chemical Society (London), Bunsengesellschaft in Société de chimie physique. Je član uredniških odborov Vestnika SKD in revij Molecular Physics, Spectrochimica Acta, J. of Molecular Structure in Spectroscopy Letters.

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen leta 1967.

Znanstveno delo Dušana Hadžija se nanaša predvsem na raziskovanje vodikovih vezi v organskih spojinah s pomočjo infrardeče spektroskopije. Poudariti je treba, da novejše raziskave obdelujejo problem jakih vodikovih vezi, ki se eksperimentalno kažejo v obliki večkratnih trakov ali pa kot nihanja X-H skupin, ki imajo zelo nizke frekvence. D. Hadžiju je uspela klasifikacija ustreznih spektrov s sistematsko raziskavo siste-

mov vodikovih vezi. Ta klasifikacija je skoraj splošno sprejeta. D. Hadži je podal tudi teoretično tolmačenje večkratnih trakov na podlagi Fermijeve resonance, pri tem pa je upošteval še druge vzroke, zaradi katerih se v spektru pojavijo večkratni trakovi. Že od leta 1966, zlasti pa še zadnje čase je D. Hadži raziskoval tudi dielektrične lastnosti sistema v tekoči fazi. S povezovanjem teh raziskav in podatkov, dobljenih z infrardečo spektroskopijo, je omogočen izračun termodinamskih veličin, npr. enthalpije iz vodikove vezi s kisikom.

Vrsta del se nanaša na raziskave simetričnih vodikovih vezi, pri katerih potencialni minimum sovпада s kristalografskim centrom. Ta dela so v končni fazi.

Pregled del o vodikovih vezeh je D. Hadži prikazal v skupnih referatih, ki jih je imel na predavanjih v Louisiani, Saragosi, New Havenu, Ottawi, kakor tudi na predavanjih v Vel. Britaniji, Nemčiji, Franciji, Italiji, Avstriji, Kanadi, ZSSR, Združenih državah Amerike in Japonski.

D. Hadži je z infrardečo spektroskopijo raziskoval tudi druge strukturne probleme organskih spojin in je prišel do zanimivih rezultatov o N-H vezeh in prostem elektronskem paru na dušiku. Zadnje čase so za analize infrardečih spektrov uporabljeni tudi elektronski računalniki. To je omogočilo izdelavo programa za analizo cele vrste organskih in anorganskih spojin. S svojimi fundamentalnimi raziskavami strukture molekul s pomočjo infrardečih žarkov se je D. Hadži uvrstil med prvorazredne raziskovalce, njegove raziskave pa so splošno priznane in zelo cenjene v svetu.

Raziskovalno delo D. Hadžija je trajen in fundamentalen prispevek k poznavanju strukture kemičnih spojin.

Spričo navedenih znanstveno raziskovalnih prizadevanj in dosežkov, ga je skupščina SAZU dne 21. marca 1974 izvolila za rednega člana.

BIBLIOGRAFIJA*

D. Hadži and J. Jan, The NH stretching band and the molecular configuration of acyl hydrazones and semicarbazones. *Spectrochim. Acta*, 23 A, 571 (1967).

D. Hadži and L. Premru, Hydroxyl bands and isomerism in the infra-red spectra of aldoximes, *Spectrochim. Acta*, 23 A, 35, (1967).

D. Hadži and H. Marciszewski, Hydrogen Bonding in Dileucine Hydrochloride (with Reference to Tryglycine Sulphate), *Chem. Comm.*, 2 (1967).

* Do izvolitve za dopisnega člana glej Letopis SAZU XVIII, 46—49.

A. Ažman, A. Ocvirk, D. Hadži, P. A. Giguère and M. Schneider, Infrared spectra of KH_2F_3 and the structure of the H_2F_3 ion, *Canad. J. Chem.* 45, 1347 (1967).

R. Kavčič, B. Plesničar and D. Hadži, A note on the infrared spectra of substituted perbenzoic acids, *Spectrochim. Acta*, 23 A, 2485, (1967).

D. Hadži, H. Ratajczak and L. Sobczyk, Hydrogen Bonding in Some Adducts of Oxygen Bases with Acids. Part III. Dielectric Studies, *J. Chem. Soc. A*, 48 (1967).

A. Ažman, M. Drogenik, D. Hadži and B. Lukman. Experimental and semitheoretical investigations of O, S and Se-amides and ureas. I. The electronic configuration, *J. Mol. Structure*, 1, 181 (1967—68).

D. Hadži, C. Klofutar and S. Oblak, Hydrogen Bonding in Some Adducts of Oxygen Bases with Acids. Part IV. Basicity in Hydrogen Bonding and in Ionisation, *J. Chem. Soc. A*, 905 (1968).

D. Hadži and J. Jan, NH stretching bands and isomerism of 1-aryl-3-alkyltriazenes, *Spectroscopy Lett.* 1, 159, (1968).

A. Ocvirk, A. Ažman and D. Hadži, Application of CNDO/II to Some Hydrogen-Bonded Systems, *Theoret. chim. Acta*, 10, 187 (1968).

R. Blinc, V. Dimic, D. Kolar, G. Lahajnar, J. Stepišnik, S. Žumer, N. Vene and D. Hadži, High-temperature Phase Transition in KH_2PO_4 , *J. Chem. Phys.* 49, 4996, (1968).

D. Hadži and A. Novak, Far Infrared Spectroscopy and the Hydrogen Bond, International Far Infrared and Interferometry Meeting, October 22—24, 1968 (Beckman, Geneva).

D. Hadži, J. Jan and A. Ocvirk, NH stretching bands of some hydrazine derivatives as evidence for a lone pair-bond interaction, *Spectrochim. Acta*, 25 A, 97 (1969).

D. Hadži, B. Lukman, A. Ažman, A semiempirical — SCF approach to the protonation of urea and thiourea, *J. Mol. Structure*, 4, 468, (1969).

D. Hadži and T. Suhadolc, 4-Methyl-hexadien-(2,4)-al-und 6-Methylheptadien-(3,5)-on-(2) als weitere Autoxydationsprodukte des Allocimins, *Liebigs Ann. Chem.*, 730, 191 (1969).

D. Hadži, Relation of Mass Spectrometry to Molecular Spectroscopy, Proceeding of the International School on Mass Spectrometry August, 19—29, 1969, Ljubljana.

D. Hadži, Hydrogen Bonding in Some Adducts of Oxygen Bases with Acids. Part V. Infrared Spectre of Some Adducts with Proton Transfer *J. Chem. Soc. A*, 418, (1970).

B. Lavrenčič, I. Levstek, B. Žekš, R. Blinc and D. Hadži, Laser Raman Study of Quasi-Spin Wave Hydrogen Tunnelling Modes in KH_2PO_4 and KD_2PO_4 *Chem. Phys. Letters* 5, 441 (1970).

A. Ažman, J. Koller and D. Hadži, A CNDO Calculation of Ring Models of Polywater, *Chem. Phys. Letters*, 5, 157, (1970).

S. Detoni, D. Hadži, R. Smerkolj, J. Hawranek and L. Sobczyk, Hydrogen Bonding in Some Adducts of Oxygen Bases with Acids. Part VI. Infrared and Dielectric Studies of Adducts with Isothiocyanic acid *J. Chem. Soc. A*, 2851 (1970).

V. Kosi, M. Zupan and D. Hadži, Complex Compounds of Pyridine and Mercuric Acetate, *Vest. Slov. kem. društvo*, 23, 53 (1970).

D. Hadži, Difrakcione i spektralne metode — donorsko-akceptorski odnos, *Izveštaj Jug. centra za kristalografiju*, 5, 5 (1970).

D. Hadži, R. Kavčič and B. Plesničar, The infrared spectra of peroxybenzoic acids — II. Disubstituted peroxybenzoic acids, *Spectrochim. Acta*, 27 A, 179 (1971).

B. Orel, B. Peterman, M. Obradović, D. Hadži and A. Ažman, A Vibrational Normal Coordinate Analysis of H(D)NCO and H(D)NCS, *Spectroscopy Letters*, 4, 39, (1971).

A. Ažman, B. Borštnik and D. Hadži, Intensity and width of infrared A-H stretching bands in hydrogen-bonded systems, *J. Mol. Structure*, 8, 315 (1971).

M. Žaucer, E. Zakrajšek, J. Koller, D. Hadži and A. Ažman, Deuteron quadrupole coupling constants in crystals with symmetrical hydrogen bonds, *Mol. Phys.*, 21, 461, (1971).

S. Miličev and D. Hadži, Vibrational Spectra of the Molecular Adducts of SbCl₃ and BiCl₃ with (C₆H₅)₃AsO and (C₆H₅)₃PO, *Inorg. Nucl. Chem. Letters*, 7, 745 (1971).

B. Borštnik, B. Peterman, D. Hadži and A. Ažman, Dispersion Study of a Hydrogen-Bonded Complex, *J. Mol. Structure*, 9, 327 (1971).

A. Ažman, D. Hadži, J. Kidrič, B. Orel and C. Trampuž, The normal vibrations and the torsional barrier of formaldoxime, *Spectrochim. Acta*, 27 A, 2499 (1971).

L. Golič, D. Hadži and F. Lazarini, Crystal and Molecular Structure of the Hydrogen-Bonded Adduct of Pyridine N-Oxide with Trichloroacetic Acid, *Chem. Comm.* 860. (1971).

D. Hadži, Spectroscopic and Structural Aspects of Very Strong Hydrogen Bonds, *Chimie* 26, 7 (1972).

A. L. MacDonald, J. C. Speakman and D. Hadži, Crystal Structures of the Acid Salts of Some Monobasic Acids. Part XIV. Neutron-diffraction Studies of Potassium Hydrogen Bis (trifluoroacetate) and Potassium Deuterium Bis (trifluoroacetate); Crystals with short and Symmetrical Hydrogen Bonds, *J. Chem. Soc. Perkin II*, 825 (1972).

J. Stepišnik and D. Hadži, Deuteron Magnetic Resonance Study of KD (CF₃COO)₂, *J. Mol. Structure*, 13, 307 (1972).

D. Hadži, M. Obradović, B. Orel and T. Solmajer, Vibrational Spectra and Analysis of Rubidium Hydrogen Di-Trichloroacetate-A Case of a Possibly Symmetrical Hydrogen Bonds, *J. Mol. Structure*, 14, 439 (1972).

D. Hadži and J. Rajnvajn, Hydrogen Bonding in some Adducts of Oxygen Bases with Acids, *J. Chem. Soc. Faraday II*, 69, 151, (1973).

D. Hadži, B. Orel and A. Novak, Infrared and Raman Spectra of some Acid Salts Containing Crystallographically Symmetric Hydrogen Bonds, *Spectrochimica Acta*, 29 A, 1745 (1973).

P. Glavič, D. Hadži, The infrared spectrum of hydrazinium (1+) fluoride, *Spectrochimica Acta*, 28 A, 1963 (1972).

D. Hadži, Hydrogen Bond, *Enciclopedia della Chimica*, USES Edizioni Scientifiche, Firenze (v tisku).

D. Hadži, Vibrational Spectra of Systems with strong Hydrogen Bonds, *Optica* (v tisku).

M. Bradović, T. Solmajer and D. Hadži, The Normal Coordinate Analysis of Hydrogen Bonded Adducts of Chloroacetic Acids with Dimethylsulphoxide. *J. Mol. Structure* (v tisku).

B. Orel and D. Hadži, The Crystal Symmetry of the High Temperature Phase of RbH₂PO₄ from the Far Infrared Spectrum, *J. Mol. Structure* (v tisku).

D. Hadži and B. Orel, The "OH stretching" band of acid salts of carboxylic acids and the symmetry of the hydrogen bond, *J. Mol. Structure* (v tisku).

S. Detoni, D. Hadži and M. Juranji, A study of Proton Donor-Acceptor Systems in the Overtone Region, *Spectrochim. Acta*, (v tisku).

J. Kidrič, D. Hadži and B. Barlič, The infrared Spectra and Normal Coordinate Analysis of Syn and Antu Acetaldoxime, *J. Mol. Structure* (v tisku).

M. Penko, B. Borštnik, D. Hadži and A. Ažman, Infrared Study of Reorientational Potential Barrier in Three Aliphatic Nitriles, *Z. Naturforsch.*, 28 A, 800 (1973).

J. Koller, D. Hadži and A. Ažman, Proton Barrier in Formic Acid, *J. Mol. Structure*, 17, 157—158 (1973).

B. Barlič, C. Trampuž and D. Hadži, On the Refinement of Force Constants (Proc. Internatl. Conf. on Computers in Chemistry, Elsevier North Holland 1973), 3/45—49.

MILKO BEDJANIČ

Do izvolitve za dopisnega člana SAZU 7. februarja 1968 je prof. Bedjanič razvil obsežno strokovno, pedagoško in raziskovalno delo. V prvih 10 povojnih letih se je posvetil predvsem proučevanju seroznega meningoencefalitisa in je odkritje te bolezni leta 1948 prav in edino njegova zasluga. Šele leta 1953 pa je prof. Bedjaniču uspela izolacija virusa iz hemokulture pri bolniku v prodromalnem stadiju bolezni, ki jo je po prenašalcu poimenoval »Klopni meningoencefalitis«. Razjasnitev vprašanja klopnega virusnega meningoencefalitisa ni bila pomembna le za endemična področja naše

ožje domovine, bila je hkrati važen prispevek k spoznavanju meningitisa v jugoslovanskem merilu.

Izolacija rekonvalescentov po škrlatinki v zvezi z uporabo sodobnih antibiotikov je bilo nadaljnje področje Bedjaničevih raziskav, ki so privedle do novih pogledov na kliniko in terapijo te bolezni. Publikacija v Wiener medizinische Wochenschrift 1955 o skrajšanju zdravljenja pri škrlatinki je prinesla konkretne rezultate večletnih zapažanj in pomeni važen prispevek sodobni infektologiji.

Razen tega je prof. Bedjanič s svojimi številnimi publikacijami posegel v najpomembnejša področja epidemiologije in infektologije kot npr.: »Prispevek k zdravljenju težkih in najtežjih oblik tetanusa z relaksacijo«, »Klinični značaj infekcije z enteričnimi virusi«, »Klinična zapažanja pri obolenjih, povzročениh po adenovirusih«, »Kortikosteroidi v terapiji infekcijskih bolezni« in dr., kar je priobčeval v naših in zamejskih strokovnih časopisih in v kongresnih publikacijah.

V času od izvolitve za dopisnega člana SAZU leta 1968 do danes je prof. Bedjanič svojo znanstveno-raziskovalno tematiko iz področij infektologije in epidemiologije razširil tudi na po-

dročje imunologije. Priobčil je 11 del, od tega 4 s sodelavci, vendar je bil glavni avtor on sam. V teh delih se zrcalijo splošna sodobna načela infektologije in obeh sosednjih vej, podčrtati pa je dvoje za prof. Bedjaniča v tej dobi najpomembnejših raziskovalnih področij: tj. klopni meningoencefalitis in moderna terapija z antibiotiki.

Natančnejša analiza kliničnih oblik klopnega meningoencefalitisa je pokazala, da ima bolezen dvofazni potek in odkrila diagnostične možnosti, ki jih skriva v sebi prva faza bolezni ali njen t. im. prodromalni stadij. Pokazalo se je namreč, da je možno klopni virus izolirati izključno le v prodromalnem stadiju bolezni. Ta stadij viremije pa tudi odkriva določene možnosti specifične terapije z imunoglobulini. O rezultatih svojih raziskav je prof. Bedjanič poročal na češkoslovaškem kongresu o »Anthropozoonozah« 5.—8. X. 1971 v Štrbske Pleso, ki je imel mednarodno udeležbo, referat pa je izšel v izvlečku v kongresni publikaciji.

Z antibiotično terapijo se med zdravniki največ ukvarjajo infektologi. Temu vprašanju je zadnja leta tudi prof. Bedjanič posvetil posebno pozornost in sistematičen študij bogatega kliničnega materiala, ki mu ga je prineslo skoraj 40-letno neprekinjeno delo v stroki. Izpod njegovega peresa so izšle pomembne publikacije od katerih najvidnejše so: »Antibiotici i antibiotska terapija«, »Novi principi racionalne upotrebe antibiotika« in »Novija saznanja u patologiji infekcionih bolesti«. Omenjene publikacije, ki so izšle v zadnjih petih letih, so postavile temelje sodobne antibiotske terapije in ustvarile pri nas vsesplošno veljavno doktrino njene uporabe.

Nikakor ne gre prezirati dejstva, da je bil prof. Bedjanič prvi novoimenovani učitelj na medicinski fakulteti, ki si je zastavil za osnovno nalogo napisati učbenik iz svoje stroke za slušatelje medicine in stomatologije. Učbenik »Infekcijske bolezni«, ki je izšel leta 1949, je doživel v skoraj četrt stoletja trajajočem delu prof. Bedjaniča na medicinski fakulteti 4 izdaje. Poudariti je treba, da prinaša četrta izdaja (1970) moderniziran in močno razširjen tekst, in da je namenjen tako za študij kot za prakso.

Uspešna strokovna, pedagoška in predvsem raziskovalna dejavnost je dvignila ugled prof. Bedjaniča v naši ožji in širši domovini, kjer so mu bile poverjene po vrsti odgovorne funkcije: dekana medicinske fakultete (1958—1959), glavnega epidemiologa Slovenije (1963—1968), glavnega urednika sekcije A Bull. scientifique (od leta 1972); danes je član Zveznega odbora za terapijo in Zvezne komisije za registracijo zdravil.

Pomembni rezultati njegovega raziskovalnega dela tudi niso ostali nezapaženi v inozemstvu, kjer je poročal o njih na številnih mednarodnih kongresih, mimo tega pa je na povabila predaval na medicinskih fakultetah v Glasgowu in Liverpoolu ter v Wright-Flemingovem inštitutu v Londonu.

Odlikovan je bil z redom dela z rdečo zastavo.

Spričo te njegove mnogostranske strokovne in pomembne znanstvene aktivnosti ga je skupščina SAZU dne 21. marca 1974 izvolila za svojega rednega člana.

BIBLIOGRAFIJA

I. Učbeniki

Infekcijske bolezni. Učbenik za medicine, I. izdaja, Ljubljana, KOMUS, 1949, 200 str.

Infekcijske bolezni. Učbenik za medicine, II. izdaja, Ljubljana, KOMUS, 1957, 334 str.

Infekcijske bolezni. Učbenik za medicine, III. izdaja, Ljubljana, KOMUS, 1961, 362 str.

Infekcijske bolezni. Učbenik za medicine, IV. izdaja, Ljubljana, Univerzitetna založba, 1970, 409 str.

II. Znanstvene in strokovne publikacije

Pseudomembranozne angine, MG 2, 1947, 31—35.

Terapija epidemičnog meningita, MG 2, 1948, 146—148.

Novo pridobitve v zdravljenju infekcijskih bolezni, Zdr. V. 17, 1948, 271—276.

Meningitis serosa, Zbornik I. kongresa lekara FNRJ, 1949, 86—88.

Difterija, ibidem, 89—91.

Problem trajanja izolacije rekonvalescenata kod šarlaha u vezi s upotrebom savremenih antibiotika. Problemi epidemiologije, Medic. knjiga, Beograd 1951, 209—213.

Krpeljni virusni meningit u Sloveniji, MG 8, 1953, 399—401.

Skupaj z J. Kmetom, S. Rusovo in J. Vesenjaku-Zmijanac: Virus meningo-encephalitis in Slovenia, Bulletin of the World-Health Organisation, 12, 1955, 491—520.

Beitrag zum abgekürzten Behandlungsverfahren des Scharlachs, Wiener medizinische Wochenschrift, 105, 1955, 813—816.

Klinični značaj infekcija sa enteričkim virusima, MG 12, 1958, 139—141.

Skupaj z M. Lazarjem:

Prilog lečenju teških i najtežjih oblika tetanusa relaksacijom, MG 12, 1958, 300—308.

Meningoencefalite da zecca. Minerva-medica 50, 1959, 1220—1224.

Problemi klinične infektologije, Zdr. V. 50, 1961, 176—178.

Kortikosteroidi v terapiji infekcijskih bolezni. IV. Dela interne klinike, 1962, 91—101.

Skupaj s S. Baničem:

Bedeutung der Dosierung und Applikationsweise des Antitoxins bei der Behandlung des Tetanus. Zeitschrift für Immunitätsforschung und Allergieforschung 125, 1963, 259—267.

Skupaj z M. Jung, J. Vesenjaj-Hirjan, Janez Kmet, J. Lešničar, M. Matjašič, F. Jung, D. Tovornik, B. Snoj:

Epidemiološki, klinični in laboratorijski študij klopnega meningoencefalitisa v Sloveniji v letih 1960—1963, Zdr. V. 23, 1964, 245—253.

Skupaj s F. Jung:

Vrednost reakcije vezave komplementa za diagnozo klopnega meningoencefalitisa, primerjava klinike s serologijo, prav tam, 254—255.

Skupaj s F. Jung, J. Kmet-Zupančič, M. Jung:

Klinična zapažanja kod obolenja prouzrokovanih adenovirusima, Lječnički Vjesnik 87, 1965, 9, 953—968.

Savremena terapija infektivnih bolesi, MG 19, 1965, 218—221.

Značaj akutnih respiratornih infekcija, Zbornik radova III. naučnog sastanka infektologa Jugoslavije, Portorož 1968, 30—34.

Razširjenost nekaterih respiratornih virusov med šolskimi otroci (skupno z Jasno Kmet-Zupančič, Erno Višnar), Zbornik radova III. naučnog sastanka infektologa Jugoslavije, Portorož 1968, 66—67.

Klinična slika salmoneloz v ožjem pomenu besede, zdravljenih na infekcijski kliniki v letih 1962 do 1967 (skupno z Alenko Radšel-Medvedšček, Jadranko Zajc-Satler), Zdr. V. 38, 1969, 353—355.

Komparativna študija klinične slike akutnega enterokolitisa pri šigelozah in salmonelozah (skupno z Alenko Radšel-Medvedšček in Jadranko Zajc-Satler), Zdr. V., 38, 395—397.

Respiratorni virusi, Medicinski razgledi 4, 1969, 30—34.

Epidemiološka situacija v SR Sloveniji, Medicinski razgledi 3, 1970, 28—31.

Novija saznanja u patologiji infektivnih bolesi (skupno z J. Fališevcem), Zbornik radova I. kongresa infektologa Jugoslavije, Sarajevo 1971, 47—55.

Racionalna upotreba antibiotika, Zbornik radova I. kongresa infektologa Jugoslavije, Sarajevo 1971, 62—64.

Terapija stafilokoknih infekcija, Antibiotici i antibiotska terapija. Udruženje infektologa Jugoslavije, Zagreb 1971, 131—137.

Das Prodromalstadium der Zeckenenzephalitis. Referat na mednarodnem kongresu o antropozoonozah Štrbske Pleso 1971. Skupaj z R. Zargijem.

Infektologija danes. Uvodnik. Zdr. Vestnik 42, 1973, 153—154.

Epidemia variolae v SFR Jugoslaviji v pomladi 1972, Zdr. Vestnik 42, 1973, 161—163.

Petindvajset let klopnega meningoencefalitisa v Sloveniji. Zbornik simpozija. Slov. zdravniško društvo, 1973.

MIROSLAV BRZIN

Dr. Miroslav Brzin se je rodil 13. aprila 1923 v Ljubiji (BiH). Leta 1945 je maturiral in se vpisal na biokemično smer Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Ljubljani. Diplomiral je leta 1951 in odtlej je v službi na Inštitutu za patološko fiziologijo medicinske fakultete v Ljubljani. Leta 1953 je bil izvoljen za asistenta, leta 1956 za strokovnega sodelavca. Leta 1960 je dobil naziv doktorja znanosti na medicinski fakulteti v Ljubljani z disertacijo »Mikrogazometrična in mikrogravimetrična metoda za določanje holinesteraz izoliranega pre-
dela motorične ploščice«. Leta

1965 je dobil skupaj z Milanom Kovičem in Srečkom Omanom nagrado Sklada Borisa Kidriča za delo »The magnetic diver balance«. Leta 1967 je bil izvoljen za višjega znanstvenega sodelavca in vnaprej habilitiran za izrednega profesorja biokemije. Leta 1971 je bil izvoljen za znanstvenega svetnika.

Medtem se je izpopolnjeval na mnogih ustanovah v zamejstvu, tako npr. v Radiopatologiska Institutionen, Karolinska Sjukhuset, Stockholm (1957), Carlsberg Biologiske Institut, København (1958—1962), kjer je začel z razvijanjem novega »magnetnega ponirka«. Leta 1963 je bil imenovan za profesorja (visiting professor) na nevrološkem oddelku Columbijske univerze v New Yorku in je to funkcijo opravljal v presledkih do leta 1968; sodeloval je pri podiplomskem pouku s predavanji o izbranih področjih nevrokemije ter cito- in mikrokemije. Leta 1969 je kot visiting professor sodeloval pri organizaciji raziskovalnega centra za nevrobiologijo na Univerzi Venderbilt, Nashville, Tennessee, USA. Vmes je v letih 1967—1969 sodeloval kot svetovalec pri formiranju laboratorija za mikrogazometrijo v Instituto Venezolano de Investigaciones Cientificas, Caracas, Venezuela.

Poleg tega se je M. Brzin aktivno udeleževal mnogih kongresov in simpozijev ter o svojem raziskovalnem delu predaval na

številnih raziskovalnih ustanovah. Je član mnogih znanstvenih društev doma in v zamejstvu ter sodeluje v mnogih komisijah medicinske fakultete, oziroma univerze v Ljubljani. Od leta 1970 je predsednik Sveta medicinske sekcije Raziskovalne skupnosti SRS.

Je član Jugoslovanskega fiziološkega društva, Slovenskega kemijskega društva, Woods Hale Marine Laboratory Corporation ter European Cell Biology Organization. Od leta 1965 je doživljenjski član New York Academy of Sciences.

Dr. Miroslav Brzin je svoje znanstveno delo objavil v 35 razpravah in 21 referatih na znanstvenih zborovanjih in sestankih.

Kot je razvidno iz bibliografije, se je dr. Brzin že v začetku svojega dela odločil za raziskovanje funkcij membranskih holinesteraz. Ker pa ta metoda kljub svoji natančnosti ni zadoščala ciljem njegovih raziskav, se je lotil zahtevne naloge, da jo izboljša vsaj za faktor deset. To mu je res uspelo, pozneje pa je zaradi omenjene zahtevnosti tehnike razvil s sodelavci bolj preprosto, čeprav vsaj toliko natančno metodo magnetskega ponirka.

Poudarek raziskovalnega dela M. Brzina je na izostrevanju metod, ki zdaj omogočajo merjenje pri stalnem pritisku v območju do $1 \times 10^{-6} \mu\text{l}$ (plina) hr. S tako natančno metodo je bilo možno določati encimske aktivnosti na subcelularni ravni in te preiskave kombinirati s citokemično lokalizacijo produkta reakcije v isti celici.

M. Brzin se posebno v zadnjih letih veliko ukvarja s pojavljanjem aktivnosti holinesteraz med embrionalnim razvojem živčevja in mišic; te raziskave so pokazale na funkcionalno povezavo med aktivnostjo holinesteraz in začetkom dejavnosti preiskovanih celic.

Z redkimi izjemami so Brzinove publikacije plod skupinskega dela več avtorjev, vendar je iz razprav Brzinov delež jasno razviden in polnovreden. Domala vse razprave so objavljene v uglednih mednarodnih znanstvenih revijah. Ugled, ki ga dr. Brzin uživa v svetu, je razviden zlasti iz pogostnega citiranja njegovih del, ki prinašajo originalne podatke in nove koncepte s tako zahtevnega področja kot je lokalizacija in funkcija holinesteraz na subcelularni ravni.

Zaradi nesporne kvalitete znanstvenega dela dr. Miroslava Brzina ga je skupščina SAZU dne 21. marca 1974 izvolila za dopisnega člana SAZU.

BIBLIOGRAFIJA

M. Brzin: Combined influences on cholinesterase activity. *Bulletin Scientifique* 1, 73—74, 1953.

M. Brzin in A. O. Župančič: Osnovne značilnosti holinesteraze pri pijavki. *Jub. zbor. med. fak., Komus, Ljubljana*, 149—156, 1955.

M. Brzin: Über den Einfluss einiger aktiven Substanzen auf spezifische und unspezifische Cholinesterase. *Arhiv za kemiju* 27, 173—181, 1955.

M. Brzin in A. O. Župančič: On the mode of action of tubocurarine. *Brit. J. Pharmacol.* 11, 428—430, 1956.

M. Brzin: Influence of some metallic ions on the curare inhibition of cholinesterase. *Bulletin Scientifique* 3, 43—44, 1956.

M. Brzin in T. Priveršek: A simple and rapid method for the determination of organo-phosphorus compounds with anticholinesterase activity. *Vestnik slovenskega kemijskega društva* 4, 119—121, 1957.

M. Brzin in J. Zajiček: Quantitative determination of cholinesterase activity in individual end-plates of normal and denervated gastrocnemius muscle. *Nature (London)* 181, 626, 1958.

M. Brzin in E. Zeuthen: Quantitative evaluation of the thiocholine method for cholinesterase as applied to single end-plates from mouse gastrocnemius muscle. *Compt. rend. trav. lab. Carlsberg* 32, 139—153, 1961.

M. Brzin in Ž. Majcen: Cholinesterase in denervated end-plates and muscle fibres. *J. Cell. Biol.* 19, 349—358, 1963.

M. Brzin, M. Kovič in S. Oman: The magnetic diver balance. *Compt. rend. trav. lab. Carlsberg* 34, 407—426, 1964.

M. Brzin in E. Zeuthen: Notes on the possible use of the magnetic diver for respiration measurements (error 10^{-7} μ l/hour). *Compt. rend. trav. lab. Carlsberg* 34, 427—431, 1964.

M. Brzin, W.-D. Dettbarn in P. Rosenberg: Penetration of neostigmine, physostigmine and paraoxon into the squid giant axon. *Biochem. Pharmacol.* 14, 919—924, 1965.

M. Brzin, W.-D. Dettbarn, P. Rosenberg in D. Nachmansohn: Cholinesterase activity per unit surface area of conducting membranes. *J. Cell Biol.* 26, 353—364, 1965.

M. Brzin, V. M. Tennyson in P. E. Duffy: Acetylcholinesterase in frog sympathetic and dorsal root ganglia: a study by electron microscope cytochemistry and microgasometric analysis with the magnetic diver. *J. Cell Biol.* 31, 215—242, 1966.

M. Brzin: The localization of acetylcholinesterase in axonal membranes of frog nerve fibers. *Proc. Nat. Acad. Sci.* 56, 1560—1563, 1966.

P. Rosenberg, W.-D. Dettbarn in M. Brzin: Acetylcholine and choline acetylase in squid giant axon, ganglia and retina. *Nature* 210, 858—859, 1966.

F. C. G. Hoskin, P. Rosenberg in M. Brzin: Re-examination of the effect of DFP on electrical and cholinesterase activity of squid giant axon. *Proc. Nat. Acad. Sci.* 55, 1231—1235, 1966.

M. Brzin, V. Tennyson in P. Daffy: Combined cytochemical-electron microscopic localization of cholinesterase in the nervous system.

E. Costa, L. J. Côté in M. D. Yahr, *Biochemistry and Pharmacology of the basal ganglia*. Raven Press, New York, 1966, 65—87.

G. D. Webb, W.-D. Dettbarn in M. Brzin: Biochemical and pharmacological aspects of the synapses of the squid stellate ganglion. *Biochem. Pharmacol.* 15, 1813—1819, 1966.

M. Brzin in S. H. Bryant: Cholinesterase activity of isolated giant synapses. *J. Cell. Physiol.* 68, 107—108, 1966.

M. Brzin in W.-D. Dettbarn: Cholinesterase activity of nodal and internodal regions of myelinated nerve fibers of frog. *J. Cell Biol.* 32, 577—583, 1967.

P. E. Duffy, V. M. Tennyson in M. Brzin: Cholinesterase in adult and embryonic hypothalamus. *Arch. Neurol.* 16, 385—403, 1967.

M. Brzin, V. M. Tennyson in P. E. Duffy: Ultrastructural, cytochemical and microgasometric studies of acetylcholinesterase in isolated neurons of the frog. *Int. J. Neuropharmacol.* 6, 265—272, 1967.

V. M. Tennyson, M. Brzin in P. Duffy: Electron microscopic cytochemistry and microgasometric analysis of cholinesterase in the nervous system. *Progress in Brain Research.* 29, 41—61, 1967.

A. Giuditta, W.-D. Dettbarn in M. Brzin: Protein synthesis in the isolated giant axon of the squid. *Proc. Nat. Acad. Sci.* 59, 1284—1287, 1968.

A. J. Darin de Lorenzo, M. Brzin in W. D. Dettbarn: Fine structure and organization of nerve fibers and giant axons in *Humarus Americanus*. *J. Ultrastructure Res.* 24, 369—384, 1968.

A. J. Darin de Lorenzo, W.-D. Dettbarn in M. Brzin: Fine structural localization of Acetylcholinesterase in single axons. *J. Ultrastructure Res.* 28, 27—40, 1969.

E. Bartels, W. D. Dettbarn in M. Brzin: Action of acetylcholine in the presence of organophosphates on single axon lobster. *Biochem. Pharmacol.* 18, 2590—2595, 1969.

Ž. Majcen in M. Brzin: Cholinesterases in the ganglion cells of the frog heart. *Jugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta* 6, 101—102, 1970.

A. M. Burt, M. Brzin in J. Davies: The allantoic membrane of the rabbit: Evidence of a cholinergic electrical potential. *Anatomical Record*, 168, 453—456, 1970.

V. M. Tennyson in M. Brzin: The appearance of acetylcholinesterase in the dorsal root neuroblast of the rabbit embryo. *J. Cell Biol.* 46, 64—80, 1970.

J. B. Nadol, Jr., M. Brzin in A. J. Darin de Lorenzo: Fine structural localization of acetylcholinesterase in sensory and motor neurons of the muscle receptor organ in *Homarus*. *J. Comp. Neurology* 140, 399—419, 1970.

V. M. Tennyson, M. Brzin in P. Slotwiner: The appearance of acetylcholinesterase in the myotome of the embryonic rabbit. An electron microscope cytochemical and Biochemical study. *J. Cell Biol.* 51, 703—721, 1971.

Ž. Majcen in M. Brzin: Localization and activity of cholinesterases in Bidder's ganglion cells and nerve fibers of the frog heart. *Histochemie*, 25, 217—224, 1971.

S. Oman in M. Brzin: The magnetic diver microgasometer. *Anal. Biochem.* 45, 112—127, 1972.

Referati na znanstvenih zborovanjih

Aktivnost in histokemija holinesteraza u denerviranom mišiću belog štakora i kunića (skupno z Ž. Majcen-Tkačev). I. Kongres kem. Jugosl.

sinopsis, Zagreb, 1960, 125. Tisk: Jugosl. akademija znanosti i umetnosti 1960.

Mikrogazometrijsko i mikrogravimetrijsko odredjivanje holinesteraza u izolovanim motornim pločicama. I. Simposium o holinesterazama in antiholinesteraznim supstancijama. KOMNIS, Zagreb 1961.

Cartesian ampulla diver determination of amino acids and protein. 5th International Congress of Biochemistry, Moskva 1961, Abstract.

Odredjivanje aktivnosti holinesteraze u izolovanom mišićnom vlaknu bez motorne pločice. III. kongres jugoslovenskih fiziologa, Zagreb, 1963.

Cholinesterases activity of isolated end-plates and muscle fibres of normal and denervated frog sartorius muscle. 6th International Congress of Biochemistry, New York 1964, Abstract.

The magnetic diver method for microgasometric and reduced weight measurement. Symposium on recent developments in research methods and instrumentation. N. I. H., Bethesda, Maryland 1965.

Electron microscopic localization of acetylcholinesterase in the neurons of frog sympathetic ganglia (skupno z V. Tennyson in P. Duffy). 4th Annual Meeting of the American Society for Cell Biology, Philadelphia 1965, J. Cell Biol. 27, 1965, Abstract 105, A.

Combined cytochemical-electron microscopic localization of cholinesterases in the nervous system (skupno z V. Tennyson in P. Duffy). Symposium on the Biochemistry and Pharmacology of the Basal Ganglia. P. & S. Columbia University, New York 1965.

Cholinesterases localization in the developing nervous system of the rabbit embryo and human fetus by electron microscopic histochemistry (skupno z V. Tennyson in P. Duffy). Meeting of the American Society for Anatomy, San Francisco 1966. Anatomical Record 154, 432, 1966, Abstract.

Enzymatic detoxication of DFP as a factor in axonal metabolism and function (skupno s F. C. G. Hoskin in P. Rosenberg). Symposium on the structure and reaction of DFP-sensitive enzymes. Stockholm 1966.

Effect of DFP on axonal conduction and the role of enzyme detoxication (skupno s F. C. G. Hoskin in P. Rosenberg). Fed. Proc. 50th Annual Meeting, Atlantic City 1966, Abstract 2966.

Acetylcholine and choline acetylase in squid giant axon, ganglia and retina (skupno s P. Rosenberg in W. D. Dettbarn). Fed. Proc. 50th Annual Meeting, Atlantic City 1966, Abstract 1464.

Ultracytochemical and microgasometric analysis of acetylcholinesterase in frog dorsal root and sympatetic neurons (skupno z V. Tennyson in P. Duffy). 6th International Congress for Electron Microscopy, Kyoto, R. Uyeda, Editor, Tokio, Maruzen Co. 1966, 2, p. 101—102, Abstract.

Some physiological aspects of the synapses of the squid stellate ganglion (skupno z G. D. Webb in W. D. Dettbarn). Annual Meeting of American Society for General Physiology, Woods Hale, Massachussets 1966.

Aktivnost i lokalizacija holinesteraza u nervnim čelijama i živčanim vlaknima. III. simposium o holinesterazama i antiholinesteraznim supstancijama. KOMNIS, Beograd, 1966.

Electron microscopic cytochemistry and microgasometric analysis of cholinesterase in the nervous system. Symposium on Barrier System 1966, Amsterdam.

Protein synthesis in the isolated giant of the squid. 24. International Congress of Physiological Sciences, 1968, Washington.

Lokalizacija in aktivnost holinesteraz v ganglijskih celicah žabjega srca (skupno z Z. Majcen). 6. Kongres Jugoslovenskog društva za fiziologiju 1969, Ohrid.

Activity and histochemical and cytochemical localization of cholinesterases of fish retina (skupno z B. Drujan). 2th International Meeting of the International Society for Neurochemistry 1969, Milano.

Citokemična lokalizacija holinesteraz v tetrahymena pyriformis in vpliv nekaterih holinergičnih snovi na gibljivost celic (skupno s K. Hamburger in J. Nilson). Kongres biologov Jugoslavije, 1969, Ljubljana.

Cholinergic properties of the allantoic membrane of the fetal rabbit (skupno z A. Burt in J. Davies). Meeting of the American Society for Anatomy, 1970.

JANEZ FETTICH

Janez Fettich se je rodil 9. oktobra 1921 v Ljubljani. V osnovno šolo in v gimnazijo je hodil v Ljubljani, kjer se je leta 1940 vpisal na medicinsko fakulteto. Med vojno je študij prekinil, praktical je na interni kliniki v Ljubljani, leta 1942 pa je bil interniran v taboriščih v Gonarsu in Trevisu. Maja leta 1945 je vstopil v JLA. Demobiliziran je bil aprila 1947, in nadaljeval s študijem na medicinski fakulteti v Ljubljani. Poleti leta 1947 je delal tri mesece pri gradnji mladinske proge Šamac—Sarajevo. Promoviran je bil 7. avgusta 1948 na medicinski fakulteti v Ljubljani.

Jeseni leta 1948 je začel stažirati v kliničnih bolnicah v Ljubljani. Leta 1949 je delal kot zdravnik šest mesecev pri gradnji avtomobilske ceste Zagreb—Beograd. Decembra 1949 je začel specializirati dermatovenerologijo na dermatološki kliniki v Ljubljani. Specialistični izpit je napravil 19. junija 1953.

Na medicinski fakulteti v Ljubljani je postal asistent pri katedri za dermatovenerologijo leta 1952. Z disertacijo »Nekateri aspekti eksperimentalne ekcemske senzibilizacije« je leta 1959 dosegel stopnjo doktorja znanosti. Leta 1960 je postal docent, ponovno je bil izvoljen za docenta leta 1966. Za izrednega profesorja za dermatovenerologijo je bil izvoljen leta 1967, redni profesor pa je postal leta 1970.

Leta 1964 je prevzel vodstvo dermatološke klinike v Ljubljani, katere predstojnik je še sedaj.

Že v času specializacije se je zanimal za probleme alergije v dermatologiji. Kasneje je začel z eksperimentalnimi raziskavami ekcemske senzibilizacije pri živalih; na tem delu je zasnoval tudi svojo doktorsko disertacijo. Glavno področje njegovega raziskovalnega dela je bilo tudi pozneje raziskovanje ekcemske senzibilizacije in patogeneze ekcema pri človeku. S tem je bilo tesno povezano še proučevanje poklicnih dermatoz.

Ukvarja se tudi s širšim področjem dermatologije (z buloznimi dermatozami, sarkoidozo, eritematodesom itd.) ter s čim uspešnejšo terapijo kožnih bolezni. Janez Fettich se že dolgo let ukvarja z epidemiologijo veneričnih bolezni ter jih tudi statistično zajema in analizira, kar mu je v pomoč za čim adekvatnejšo organizacijo borbe proti spolnim boleznim.

Bil je vodja okrožnega, od leta 1955 dalje pa centralnega kožno veneričnega dispanzerja SR Slovenije. Tudi sedaj usklaja antivenerično službo v Sloveniji.

Od leta 1968 je član republiškega medicinskega sveta, od leta 1970 pa član skupščine republiške raziskovalne skupnosti in član skupščine republiške izobraževalne skupnosti ter njene komisije za sistemizacijo.

Je član slovenskega zdravniškega društva (dve leti je bil član glavnega odbora in dve leti član strokovne komisije), dermatološke sekcije SZD (dve leti je bil njen predsednik), alergološke sekcije SZD, udruženja dermatovenerologa Jugoslavije (tri leta je bil član upravnega odbora) in udruženja alergologa Jugoslavije.

Od leta 1967 je izredni član avstrijskega dermatološkega društva, od leta 1971 pa častni član poljskega dermatološkega društva.

Bil je član redakcijskega odbora strokovne revije *Iatros*, sedaj pa je član uredniškega odbora *Zdravstvenega vestnika*.

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen dne 31. marca 1974.

BIBLIOGRAFIJA

I. Znanstveni in strokovni članki

»BAL« in zdravljenje komplikacij po arzenobencolih. *Zdrav. Vest.* 21 (1952), 42—46.

Scabies norvegica. *Zdrav. Vest.* 21 (1952), 51—54.

Dermatomikoze pri športnikih. *Športno-medicinske objave* 2 (1954), 1—3.

Analiza gibanja spolnih bolezni v LR Sloveniji. *Zdrav. Vest.* 23 (1954), 320—324.

O suštini ekcema. *Med. Glas.* 9 (1955), 425—430.

Dermatoze pri delavcih v manjšem slikarskem podjetju. *Jub. Zbor. Med. Fak. Komus, Ljubljana*, 1955, s. 467—474.

Dermatofibrosarcoma protuberans with periosteal reaction, *Acta derm. venereol. (Stockholm)* 36 (1956), 158—166.

Etiopatogeneza kožnih sprememb pri varikoznem kompleksu. *Zdrav. Vest.* 25 (1956), 502—503.

Etiopatogeneza pemfigusa in pemfigoidnih dermatoz. V: Kogoj F. *Pemphigus chronicus, Dermatitis Duhring in pemfigoidne dermatoze*. Ljubljana, 1957, s. 97—114.

- Kožne manifestacije po besežiranju. Strokovne objave Instituta za tuberkulozo (Golnik) 1957, s. 93—101.
- Ekcemska senzibilizacija na cement. Zdrav. Vest. 28 (1958), 184—186.
- Die Verkürzung der minimalen Kontaktzeit beim experimentellen Ekzem des Meerschweinchens. Acta med. Iug. 13 (1959), 369—372.
- Sodobno pojmovanje patogeneze ekcema. Zdrav. Vest. 29 (1960), 180—182.
- Spoljna primena antibiotika i sulfamida. Med. Glas. 15 (1961), 430 do 431.
- Medikamentozna terapija alergičnih obolenja sa takozvanim anti-histaminicima i naša izkustva sa preparatom »Sandosten-kalcijem« (Skupno z A. Janežičem). Med. Glas. 15 (1961), 473—478.
- Vrednost predhodnega testiranja delavcev, ki so izpostavljeni ekcemiški senzibilizaciji. Zdrav. Vest. 30 (1961), 254—256.
- Ocenjevanje kožnih sprememb pri notranjih boleznih. Dela interne klinike, III. Ljubljana 1961, s. 37—50.
- Diagnostika alergijskih obolenja. (Skupno s F. Kogojem in A. Brno- bičem.) Radovi med. fak. Zagreb 10 (1962), 1—24.
- Experimentelle Untersuchungen über den Einfluss der Hyaluronidase und des Hydrocortisons auf das Dinitrochlorbenzolekzem des Meerschweinchens. Symposium dermatologorum, Corp. Lect. I, Praha 1962, s. 106—110.
- Tierexperimentelle Untersuchungen über die Ekzemsensibilisierung. Kongressband des V. Europäischen Allergiekongresses, Basel 1962, s. 397—399.
- Hypohidrosis hypotrichotica cum Hypodontia mit Symptomen von Seiten des Nervensystems. (Skupno z J. Franzotovo in Š. Pogačarjem) Derm. Wschr. 150 (1964); 313—319.
- Medicina profesionalne orientacije sa stanovišta dermatologije, v: Priručnik za medicinu profesionalne orientacije. Rep. zavod za zaposl- javanje radnika, Zagreb 1964, s. 196—205.
- Über das Chromatekzem. Proc. Congr. hungar. dermat. soc. Budapest 1965, s. 68—69.
- Profesionalni ekcem. Iatros 2, (1966), 31—36.
- Alergijske pojave kod zaposlenih u fabrici za ekstrakciju ricinu- sovog ulja. (Skupno s Spužić i sur.) Glas Srpske Akad. nauka i umet- nosti (odd. med. nauka) 19 (1966), 65—71.
- Kromatni ekcem. Medicinski razgledi 5 (1966), 203—208.
- Alergološka ispitivanja kod psorize. Zbornik V. kongresa dermatovenerologa Jug. Zagreb 1966, 159—161.
- Učestalost psorize u različitim godinama života. (Skupno z M. Lokarjevo). Zbornik V. kongresa dermatovenerologa Jug. Zagreb 1966, 199—202.
- Über die Häufigkeit von Berufsdermatosen in einem polyklinischen Krankengut. Proc. XV. int. Kongr. Arbeitsmedizin, A/III. Wien 1966, s. 733—756.
- Der Einfluss des 5-Hydroxytryptamins auf allergische Hautteste beim experimentellen Ekzem des Meerschweinchens. (Skupno z F. Kogojem). Przegląd dermatol. (Warszawa) 53 (1967), 683—686.
- Untersuchungen über die Ekzemsensibilisierung mit minimalen Dosen des Ekzematogens. Acta aller. (Kopenhagen) 22 (1967), 135—138.
- Analiza spolnih bolezni v SRS leta 1966. Zdravstveno varstvo 6, (1967), 14—21.

Odnos pruridermatitis allergica chronica prema alergozama respiratornog trakta. Simpozij o alergozama respiratornog trakta. JAZU, Zagreb, 1968, 65—68.

Kontaktexzem und Ekzematoid. (Skupno z F. Kogojem). Proc. XIII. Kongr. int. Derm. München 1968, s. 244—246.

Sedanje stanje in problemi nadaljnega razvoja znanstveno raziskovalnega dela na področju dermatovenerologije v Jugoslaviji. Medicinske nauke SP 10, Savez za koordinacijo naučnih delatnosti, Beograd 1968, 35—37.

Lokalno in splošno zdravljenje kožnih bolezni s kortikosteroidi. Pharmaca 7 (1969), 155—160.

Medikamentozna terapija alergičnih bolezni z antihistaminiki in naše izkušnje s preparatom Sandosten-Calcium. (Skupno z A. Janežičem) Novosti Krka (1969), 18—25. Ponatis.

Povezava bronhialne astme z alergijskimi manifestacijami na koži. Zdrav. Vest. 38 (Supl. II.) (1969), 41.

Die arterielle Durchblutungsstörung beim Ulcus cruris. (Skupno z J. Baričevićem). Z. Haut-u. Geschl. Kr. 44 (1969), 807—810.

Dnešno stojenje na terapiata s kortikosteroidi v dermatologiat. Dermat. venerol. (Sofia) 9, (1970), 145—151.

Kronični eritematodes kao fotobiotopična dermatosa. (Skupno z J. Baričevićem, M. Betettom, Majdo Lunder, M. Lundrom in I. Planinšičem.) Zbornik VI. kongresa dermatovenerologa Jug. Skopje 1970, 199—204.

Eritematodes kože. (Skupno z A. Kanskym.) Zbornik III. kongresa alergologa Jug. Sarajevo 1970, 457—460.

Osnovne značilnosti zgradbe kože in njenih funkcij. Dermatofarmaceutika, Ljubljana 1970, 5—9.

Allergische Testung als Mittel zur Entdeckung des potentiellen Berufsekzematikers. Symposium sulla prevenzione delle dermatosi professionali. Atti, Monte Porzio 1970, 355—356.

Bemerkungen zur Ökologie der chronischen Insuffizienz der Beinvenen. (Skupno z F. Kogojem.) Folia angiologica 20 (1972), 149—152.

Epidemiologija spolnih bolezni v Sloveniji. (Skupno s S. Bunto.) Zdrav. Vest. 41 (1972), 363—366.

Organizacija antivenerične službe v Sloveniji. (Skupno s S. Bunto.) Zdrav. Vest. 41 (1972), 367—369.

Metode alergološkog testiranja i njihova interpretacija. V: Odabrana poglavlja iz dermatologije za liječnike opće medicine. ULM Jug. Zagreb 1972, 57—65.

Profesionalne dermatose. V: Odabrana poglavlja iz dermatologije za liječnike opće medicine. ULM Jug. Zagreb 1972, 67—85.

Liječenje alergijskih dermatosa. (Skupno z M. Lundrom, Majdo Lunder in I. Planinšičem.) V: Odabrana poglavlja iz dermatologije za liječnike opće medicine. ULM Jug. Zagreb 1972, 91—102.

Osnove lokalnega zdravljenja kožnih bolezni. Medicinski razgledi 12 (1973), 149—158.

Spremembe na koži pri sarkoidozi. (Skupno z I. Planinšičem.) Zbornik simpozija o sarkoidozi, Golnik 1973, 179—182.

Alergija v dermatologiji. Zbornik IV. kongresa alergologov Jug. Ljubljana 1972, 451—452.

Utjecaj starosti i spola na eksperimentalni ekcem kod zamoraca. Zbornik IV. kongresa alergologov Jug. Ljubljana 1972, 452—454.

Dismetabolične dermatoze. (Skupaj z A. Kanskym.) Zbornik VII. kongresa dermatovenerologa Jug. Opatija—Rijeka 1972, 477—479.
Dermatopathia pigmentosa reticularis. (Skupno z M. Lundrom.) Ztschr. Haut-Geschlkrhk. 48 (1973), 857—863.

II. Poljudnoznanstveni članki

Kaj moramo vedeti o spolnih boleznih. Mladina 1956, št. 39.
Gnojna obolenja kože pri novorojenčku. Bab. Vestnik (1958), 82 do 84.
Nekateri problemi spolnih bolezni. Bab. Vestnik 27 (1959), 22—24.
Nekatera dedna obolenja kože pri dojenčku in majhnem otroku. Bab. Vestnik 27 (1959), 50—52.
Splošna načela pri zdravljenju kožnih bolezni. Bab. Vestnik 27, (1959), 107—113.
Krčne žile in njihove posledice. Bab. Vestnik 28 (1960), 49—54.
Razširjenost spolnih bolezni v Sloveniji. Bab. Vestnik 29 (1961), 37—42.
Ekcem in seboroični dermatitis. Bab. Vest. 30 (1962), 18—20.
Način infekcije pri spolnih boleznih. Bab. Vest. 30 (1962), 44—47.
Garje (Scabies). Bab. Vestnik 30 (1962), 72—75.
Poklicne bolezni kože. Zdravstveni obzornik 1 (1967), 86—89.
Zdravstveno varstvo v zvezi s spolnimi boleznimi. Varuhi našega zdravja, Zavod SRS za zdravstveno varstvo, Ljubljana 1967, s. 42—43.

III. Recenzije

H. Niermann: Zwiflingsdermatologie. Med. Glas. 20 (1966), 410.
J. Flegler: Kožne i spolne bolesi. Zdrav. Vest. 36 (1967), 405.
C. Böhm: Das Hämorrhoidalleiden. Med. Glas. 22 (1968), 161.
A. Winkler: Hormonbehandlung in der Dermatologie. Med. Glas. 24 (1970), 40—41.
H. A. Gottron, W. Schönfeld: Dermatologie und Venerologie, Ergänzungs- und Registerband. Med. Glas. 24 (1970), 355.
E. Keining, O. Braun-Falco: Dermatologie und Venerologie. Zdrav. Vest. 39 (1970), 144—145.
J. Tappeiner, K. Wolf: Zoster. Zdrav. Vest. 39 (1970), 420.
F. Kogoj i sur.: Bolesti kože, I. dio, Zdrav. Vest. 40 (1971), 105—106.
G. W. Korting: Kožne bolesi dece i omladine, atlas u boji. Zdrav. Vest. 40 (1971), 420.
F. Kogoj i sur.: Bolesti kože, II. dio. Zdrav. Vest. 41 (1972), 41—42.
G. Brehm: Haut- und Geschlechtskrankheiten, Zdrav. Vest. 41 (1972), 396.

IV. Poročila in drugo

Vtisi z dermatološkega kongresa na Dunaju. Zdrav. Vest. 25 (1956), 486—487.
Bericht über den III. Kongress der Jugoslawischen Dermatologischen Gesellschaft in Ljubljana. Hautarzt 9 (1958), 422.
Ob začetku leta 1968. Medicinski razgledi 7 (1968), 5—6.
Vpliv Medicinske fakultete in Slovenskega zdravniškega društva na razvoj zdravstva. Zdrav. Vest. 37 (1968), 65—66.

XIX. kongres poljskega dermatološkega društva, Varšava, od 15. do 17. maja 1969. Zdrav. Vest. 38 (1969), 271.

Nemško-italijanski angiološki kongres, Essen. (Skupno s S. Bunto.) Zdrav. Vest. 41 (1972), 26—27.

53. kongres švicarskega dermatološkega društva, Basel. Zdrav. Vest. 41 (1972), 126.

Ob zdravniškem srečanju Alpe-Jadran, 1972. Zdrav. Vest. 41 (1972), 361—362.

XIV. mednarodni dermatološki kongres (Padova—Benetke, 22. do 27. maja 1972.) (Skupno s S. Bunto in M. Adamičem.) Zdrav. Vest. 41 (1972), 386—387.

Dermatološka klinika v Ljubljani. Medicinski razgledi 11 (1972), 260—263.

JANEZ MATJAŠIČ

Rojen je bil 14. maja 1921 v Ljubljani, kjer je 1941 maturiral na klasični gimnaziji. Na univerzo se je vpisal jeseni 1945 in diplomiral na prirodoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani. Doktorsko disertacijo je obranil na isti fakulteti leta 1957.

V NOV je stopil decembra 1944 kot borec prekomorec.

Leta 1951 je bil imenovan za asistenta v Biološkem inštitutu SAZU, 1956 je postal strokovni sodelavec in 1958 znanstveni sodelavec. Julija 1960 je nastopil službo na univerzi v Ljubljani kot docent za zoologijo. Novembra 1965 je bil izvoljen za izrednega profesorja

za zoologijo in junija 1973 za znanstvenega svetnika v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU.

Študijsko se je dvakrat izpopolnjeval v Franciji (leta 1955 in 1961) v Podzemskem laboratoriju Moulis (Francoski Pireneji). 1961 je krajši čas delal tudi v Banyulsu ob Mediteranu. V začetku leta 1963 se je udeležil študijske odprave v Zahodno Afriko, prepotoval je Slonokoščeno obalo, Gano in Nigerijo. Vodil je več raziskovalnih odprav v različne kraške predele Jugoslavije, zlasti v Liko, Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Črno goro in vzhodno Srbijo. Raziskoval je tudi Skadarsko jezero. 1968 je bil v Tuniziji na študijskem potovanju in je imel v Tunisu na Inštitutu Salambeau predavanje o naši podzemski favni. 1969 je vodil ekspedicijo ljubljanskih študentov biologije v Senegal in Gambijo.

Udeležil se je vseh jugoslovanskih speleoloških in bioloških kongresov, IV., V. in VI. speleološkega mednarodnega kongresa v Ljubljani, Stuttgartu in Olomoucu in leta 1957 simpozija o bioloških problemih Krasa z nemškimi in avstrijskimi zoologi v Gradcu. Decembra 1966 se je udeležil posvetovanja med jugoslovanskimi in italijanskimi biologi o problemih biologije Jadrana v Rovinju.

Njegovo raziskovalno delo je usmerjeno v različna področja zoologije in biospeleologije. Proučuje tudi epizoične protozoje, parazitske vrtničarje-temnocefale, od katerih je opisal večje število novih vrst in celo rodov, dekapodne rake itd. Bil je nosilec večletne raziskovalne naloge: Favna kraških jam in podzemskih voda s posebnim ozirom na podvodne povezave in dela na raziskovalnih nalogah: »Favna Slovenije« in »Favna in flora severno-istrskega morskega območja«.

Več let je sodeloval s CHZ in KOMNIS pri raziskovanju epidemičnega meningoencefalitisa. Kot sodelavec sektorja za lovstvo pri Inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo LRS je proučeval uspešnost povojnih naseljevanj divjadi v Sloveniji, delal pa je tudi na rajonizaciji za nizko divjad Slovenije. Pri virusološkem Inštitutu CHZ je proučeval vpliv gojitve rakastih celic in vitro na njihovo število kromosomov.

Leta 1962 je postal predstojnik zoološke katedre. Že več let je vodja smeri za živalsko morfologijo in sistematiko ter biospeleologijo pri Biološkem inštitutu univerze. Je član znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija SAZU in Inštituta za paleontologijo. Od leta 1972 je podpredsednik medakademjskega odbora za favno in floro Jugoslavije. Že več let je glavni urednik Biološkega vestnika. Nekaj let je bil član redakcijskega odbora Proteusa in član upravnega odbora zoološkega vrta v Ljubljani. Leta 1957 je dobil Levstikovo nagrado za poljudno-znanstveno knjigo »Iz življenja najmanjših«.

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen 21. marca 1974.

BIBLIOGRAFIJA

I. Knjigi (poljudno znanstveni)

Nevidno življenje. Ljubljana 1953, 47 str.

Iz življenja najmanjših. Ljubljana 1956, 150 str.

II. Znanstveno strokovni članki, razprave ter referati

Izvor in zoogeografija jamskih hroščev Slovenije, Biol. I, 1952, 90 do 98.

Ein neuer Höhlendecapode aus Jugoslawien. Zoologischer Anzeiger Bd. 157, Heft 3/4, Leipzig 1956, 65—68.

Eine neue Höhlengarnele aus Herzegowina. BSY Tome 3, No 1,8.

Trematod iz jamske kozice Troglolaris. BioV 1956, 74—75.

Opazovanja na jamskem suktoriju Spelaeophrya troglolaridis, Stammer. BioV V 1956, 71—73.

Živalske zanimivosti iz kamniške okolice. Kamniški zbornik II, 1956, 172—179.

Vorläufige Mitteilungen über europäische Temnocephalen. BioV VI, 1957, 60—65.

Postembrionalni razvoj jamske kozice Troglocariss. BioV VI, 1957, 76—79.

Biologie und Zoogeographie der europäischen Temnocephaliden. Verh. D. Zool. Ges., 1957, 28—32.

Die Süßwassermeduse Craspedacusta sowerbyi Lankaster in Rijeka, dem Zufluss des Skadarsko jezero. BSY Tome 4 No 2, 1958.

Morfologija, biologija in zoogeografija evropskih temnocefalov in njihov sistematski položaj. Razprave SAZU, razred za prir. in med. vede 5, 1959, 141—181.

O vjetreniških troglokarisih. BioV VII, 1960, 75—80.

Iz življenja naših jamskih temnocefalov. II. spel. kongres Zagreb, 1961, 167—169.

Raspodjela frekvencije broja kromosoma u kontinuiranom uzgoju humanih stanica HeLa i Detroit. Skupno z D. Blatnik. Mikrobiološki kongres, Ljubljana 1960.

Nova jamska Folikulinida. (Euciliata, Heterotricha) iz Hercegovine. BioV X, 1962, 49—53.

Marifugijska favnula. III. spel. kongres, Sarajevo 1962.

Une nouvelle Choanophrya (Ciliata, Suctoria) sur Stenasellus Virei. Ann. d. Spel., Tome XVIII. fasc 3, 1963, 267—270.

Doprinos k poznavanju naših temnocefalov. BioV XII, 1964, 129 do 131.

Profesor dr. Jovan Hadži — osemdesetletnik. Naše jame VI, 1964, 1/2, št. 3—4.

Die epizoische Höhlenfauna und ihre Beziehung zu den Wirtstieren. IV. Cong. intern. de spéléologie, Ljubljana 1965.

Developpement larvaire du Serpulien cavernicole Marifugia cavatica Absolon et Hrabe. Skupno z B. Sket. Inter. Journ. of spel., 1966, 9—16.

Biospeleološka raziskovanja Jugoslavije v obdobju 1962 do 1967 v okviru Inštituta za biologijo Univerze v Ljubljani. Skupno z B. Sket. BioV XVII, 1969, 167—171.

Nekatere morfološke posebnosti in nova nahajališča naših temnocefalov. BioV XVIII 1970, 51—57.

Jamski hidroid s Slovenskega krasa. Skupno z B. Sket. BioV XIX, 1971. 139—145.

ERNEST MAYER

Rojen je bil 10. novembra 1920 v Zg. Tuhinju pri Kamniku. Maturiral je leta 1939 na I. državni realni gimnaziji v Ljubljani. V letih 1939 do 1941 je bil vpisan štiri semestre na filozofski fakulteti ljubljanske univerze. Od zimskega semestra 1942 do poletnega semestra 1944 je vpisoval nadaljnje štiri semestre študija biologije na filozofski fakulteti dunajske univerze. Od septembra 1944 do decembra 1945 je bil v NOB in JLA. Maja 1946 je bil postavljen za provizornega asistenta v botaničnem inštitutu filozofske fakultete ljubljanske univerze. Junija 1946 je dobil študijski dopust in odšel na

Dunaj, kjer je dokončal študij in tam 1. aprila 1947 promoviral; maja 1947 mu je filozofska fakulteta ljubljanske univerze nostrificirala doktorsko diplomu. Po vrnitvi je bil junija 1947 imenovan za asistenta-pripravnika v botaničnem inštitutu univerze v Ljubljani, februarja 1948 za asistenta, februarja 1950 za višjega asistenta, januarja 1952 za docenta botanike na prirodoslovno-matematični fakulteti, marca 1956 za izrednega profesorja na prirodoslovno-matematično-filozofski fakulteti ter decembra 1964 za rednega profesorja botanike na biotehnični fakulteti univerze v Ljubljani.

V letih 1961 do 1963 je bil predstojnik biološkega oddelka biotehniške fakultete, od leta 1965 do 1967 dekan, od 1967 do 1969 prodekan biotehniške fakultete.

Od leta 1969 dalje je predsednik zveze bioloških društev Jugoslavije in s tem tudi eden od podpredsednikov unije znanstvenih bioloških društev Jugoslavije.

S 1. junijem 1974 je prevzel dolžnost predsednika Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije.

Od leta 1955 je član redakcijskega odbora Biološkega vestnika (Ljubljana), od leta 1967 dalje član izdajateljskega in redakcijskega odbora strokovnega časopisa »Feddes Repertorium, Zeit-

schrift für botanische Taxonomie und Geobotanik«, Akademie-Verlag, Berlin.

Od leta 1955 je bil dopisni, od leta 1972 dalje je častni član strokovnega društva Bayerische Botanische Gesellschaft (München) ter od leta 1963 dalje dopisni član društva Societas Zoologica Botanica Feonica Vanamo (Helsinki).

Odlikovan je bil z medaljo zasluge za narod (1963) in z redom dela z zlatim vencem (1965).

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen 21. marca 1974. Osnova za dosedanje znanstveno delo prof. dr. E. Mayerja so floristična in taksonomska proučevanja vaskularne flore Slovenije in Jugoslavije, ki so glede na večje število višjih in nižjih kritičnih in polimorfnih taksonov razširjena na Balkanu in tudi v Evropi. Rezultate teh raziskav je dr. Mayer objavil v 59 znanstvenih delih.

Glede na poglobljeno problematiko in dosežene rezultate lahko razdelimo znanstveno delo dr. Mayerja na dve skupini: na skupino del, ki imajo večinoma taksonomski značaj, in na skupino, ki ima floristično-geobotanični oziroma floristično-fitogeografski značaj.

Znanstvena dela dr. Mayerja, ki so floristično-fitogeografske narave, zadevajo predvsem območje Slovenije in jugovzhodnih Alp, vendar nekatera dela prinašajo pomembne prispevke k poznavanju drugih delov Jugoslavije ali njenega teritorija nasploh oziroma celega evropskega območja.

V drugi skupini znanstvenih del sodijo na prvo mesto vsa tista dela, v katerih E. Mayer ugotavlja na podlagi lastnih raziskav nova nahajališča za različne vrste rastlin v okviru flore Slovenije. Sem prištevamo tudi dela, v katerih Mayer objavlja rezultate kritične revizije posameznih polimorfnih ali nezadostno znanih taksonov v slovenskem in alpskem prostoru.

Dr. Ernest Mayer je s svojim znanstvenim delom dosegel pomembne in splošno priznane rezultate. Raziskoval je floro Slovenije, Jugoslavije, Balkanskega polotoka, deloma tudi Evrope in pri tem uporabljal najnovejše metode botanične vede ter uspešno razreševal taksonomske in fitogeografske probleme. Poudariti je treba, da je dr. Mayer sam ali s svojimi sodelavci določil in po mednarodnih predpisih pravilno označil ter objavil v publikacijah sorazmerno veliko število novih taksonov različnih stopenj: vrst, podvrst, variant in form, kakor tudi dejstvo, da je zelo kritično in objektivno izdelal znanstvene taksonomske in fitogeografske revizije številnih polimorfnih taksonov.

E. Mayer je danes najboljši poznavalec flore Slovenije in vsekakor eden od najboljših poznavalcev flore Jugoslavije. Plod-

no in uspešno delo je dr. Mayerju prineslo velik ugled doma in v tujini.

Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen 21. marca 1974.

BIBLIOGRAFIJA

Mayer E., 1950. Prispevki k flori slovenskega ozemlja I. Univerza Ljubljana. Botanični inštitut. 1—10. Ljubljana.

Mayer E. & Lazar J., 1950. Prispevki k flori slovenskega ozemlja II. Univerza Ljubljana. Botanični inštitut. 1—12. Ljubljana.

Mayer E., 1951. Kritični prispevki k flori slovenskega ozemlja. SAZU Razr. prir. vede. Razprave 1:5—56. Ljubljana.

Mayer E., 1952. Seznam praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja. SAZU. Razr. prir. med. vede 5. Inst. biol. 3:1—427. Ljubljana.

Mayer E., 1952. Prispevki k flori slovenskega ozemlja III. Biol. vestnik 1:66—79. Ljubljana.

Mayer E., 1953. O pojmovanju plodov in njihovi sistematski razdelitvi. Biol. vestnik 2:53—58. Ljubljana.

Mayer E., 1953. Prispevki k flori slovenskega ozemlja IV. Biol. vestnik 2:66—72. Ljubljana.

Mayer E., 1953. Raziskovanje flore slovenskega ozemlja. Godišnjak Biol. inst. u Sarajevu 5:311—314. Sarajevo.

Mayer E., 1954. Kritični prispevki k flori slovenskega ozemlja. I. SAZU. Razr. prir. vede. Razprave 2:5—44. Ljubljana.

Mayer E., 1954. Pripravljalna dela za floro Slovenije I. *Gentiana* I. sect. *Endotricha* Froel. SAZU. Razr. prir. vede. Razprave 2:45—74. Ljubljana.

Mayer E. & Rataj J., 1954. Die Verbreitung der *Athamanta Turbith* in den Julischen Alpen und das Fehlen der *A. Haynaldi* daselbst. Angew. Pflanzensoziologie. Festschrift Aichinger 1:310—316. Klagenfurt.

Mayer E., 1954. Prispevki k flori slovenskega ozemlja V. Biol. vestnik 3:91—101. Ljubljana.

Mayer E., 1955. Pripravljalna dela za floro Slovenije II., III. II. *Odontites* Hall. III. *Euphrasia* L. SAZU Razr. prir. vede. Razprave 3:5—66. Ljubljana.

Mayer E., 1956. *Pedicularis comosa* L. — nova vrsta v flori slovenskega ozemlja. Biol. vestnik 5:11—17. Ljubljana.

Mayer E., 1956. *Genusa Aretia* L. in *Androsace* L. v jugovzhodnih apeniških Alpah. Biol. vestnik 5:18—31. Ljubljana.

Mayer E., 1958. Doprinos k poznavanju flore Zahodnih Julijskih Alp. SAZU. Razr. prir. vede. Razprave 4:5—37. Ljubljana.

Mayer E., 1958. *Rhododendron luteum* Sweet na jugovzhodnem obrobju Alp. SAZU. Razr. prir. vede. Razprave 4:39—83. Ljubljana.

Mayer E., 1958. Über einige bemerkenswerte Pflanzensippen aus den südöstlichsten Kalkalpen. Jahrb. Ver. Schutze der Alpenpflanzen u. -Tiere 23:125—132. München.

Mayer E., 1958. Pregled spontane dendroflore Slovenije. Gozd. vestnik 1958 (6/7):161—191. Ljubljana.

Mayer E., 1959. Genus *Woodsia* R. Br. v Jugoslaviji. SAZU. Razr. prir. med. vede. Razprave 5:5—21. Ljubljana.

Mayer E., 1959. Prispevek k vrednotenju taksona *Ranunculus scutatus* W. K. SAZU. Razr. prir. med. vede. Razprave 5:23—43. Ljubljana.

Mayer E., 1960. Endemične cvetnice območja Jugovzhodnih apeniških Alp, njihovega predgorja in ilirskega prehodnega ozemlja. Ad annum horti botanici Labacensis solemnem: 25—48. Ljubljana.

Mayer E., 1960. *Chrysanthemum atratum* Jacq. subsp. *lithopolitanicum* E. Mayer, subsp. nov., eine neue endemische Sippe aus den südöstlichsten Kalkalpen. Acta Bot. Croatica 18/19:69—77. Zagreb.

Mayer E., 1960. Südöstliches Alpenvorland — ein pflanzengeographisches Prachtgebiet. Jahrb. Vom Schutze der Alpenpflanzen u. Tiere 25:1—9. München.

Mayer E., 1961. *Gentiana x komnensis* E. Mayer, hybr. nov. (-*G. lutea* L. subsp. *symphyandra* Murb. x *G. pannonica* Scop.) Österr. Bot. Zeitschr. 108:507—510. Wien.

Mayer E., 1961. *Pedicularis julica* E. Mayer spec. nov., eine bisher verkannte Art der südöstlichsten Kalkalpen. Phytion 9:299—305. Graz.

Mayer E., 1962. *X Asplenophyllitis confluens* (Lowe) Alston — prvi intergenerični hibrid praproti v flori Jugoslavije. Biol. vestnik 10:3—5. Ljubljana.

Mayer E., 1963. Pregled pteridofitov Jugoslavije. SAZU. Razr. prir. med. vede. Razprave. 7:45—73. Ljubljana.

Mayer E., 1963. Die floristische und taxonomische Tätigkeit in Jugoslawien von 1945—1961. Webbia 18:347—365. Firenze.

Mayer E. & Micevski K., 1964. Prispevek k vrednotenju taksonov *Hordeum marinum* Huds. in *Hordeum hystrix* Roth. Biol. vestnik 12:51—58. Ljubljana.

Mayer E., 1964. Catalogus Florae Jugoslaviae 1 (1). Pteridophyta. Cons. Acad. Sci. RPSF. Jugoslaviae. 1—34. Ljubljana.

Mayer E. & Trpin D., 1965. *Dianthus silvestris*-kompleks v Jugoslaviji. Biol. vestnik 13:53—59. Ljubljana.

Mayer E., 1966. Notulae ad floram Jugoslaviae. Biol. vestnik 14:29—36. Ljubljana.

Mayer E., 1966. *Carlina x bakariensis* E. Mayer, hybr. nov. (-*C. fiumensis* Simk. x *C. corymbosa* L.) Österr. Bot. Zeit. 115:465—469. Wien.

Mayer E. & Horvatić S., 1967. Pteridophyta in Horvatić S. Anališka flora Jugoslavije 1 (1):81—155. Zagreb.

Mayer E. & Diklić N., 1967. Nomenclator Pančićianus. SANU. Pančićev zbornik: 3—26. Beograd.

Blečić V. & Mayer E., 1967. Die europäischen Sippen der Gattung *Amphoricarpos* Visiani. Phytion 12:150—158. Graz.

Mayer E. & Bjelčić Ž., 1967. *Rhinanthus* L. in Beck G. & al. Flora Bosnae et Hercegovinae 4 (2):89—99. Sarajevo.

Mayer E., 1968. Zur Kenntnis der Gattung *Gentianella* Moench in Jugoslawien. II. Der *G. aspera*, *G. germanica*- und *G. austriaca*-Komplex. Biol. vestnik 16:23—28. Ljubljana.

Mayer E., 1968. Notulae ad floram Jugoslaviae II. Conspectus generis *Melaperyum* L. Glasnik Bot. zav. bašt. Univ. Beograd 3:239 do 254. Beograd.

Mayer E., 1969. Zur Kenntnis der Gattung *Gentianella* Moench in Jugoslawien. I. Der *G. anisodonta*-Komplex, Österr. Bot. Zeitschr. 116:393—399. Wien.

Mayer E. & Blečić V., 1969. Zur Taxonomie und Chorologie von *Edraianthus sectio Uniflori*. Phytion 13:241—247. Graz.

Mayer E., 1969. Notulae ad floram Jugoslaviae III. Conspectus generis Pedicularis L. Acta Bot. Croatica 28:437—448. Zagreb.

Mayer E. & Micevski K., 1970. Zur Taxonomie und Chorologie von *Tulipa scardica* Bornm. Feddes Repert. 80:591—598. Berlin.

Micevski K. & Mayer E., 1970. Zur Kenntnis der *Saxifraga grisebachii* Degen et Dörfler. Feddes Repert. 80:599—605. Berlin.

Mayer E., 1970. Zur Bewertung der einblütigen Sippen im *Edraianthus graminifolius*-Komplex. Fragm. Floristica et Geobotanica 16:109 do 113. Krakow.

Mayer E., 1971. Zur Kenntnis der südosteuropäischen *Cytisanthus*-Sippen. Glasnik Rep. Zav. zašt. prir. Prirod. muz. u Titogradu 3: 37 do 47. Titograd.

Mayer E., 1971. Zur Bewertung und Benennung einiger europäischen Pedicularis-Sippen. Österr. Bot. Zeitschr. 119:323—327. Wien.

Mayer E., 1972. Notulae ad floram Jugoslaviae IV. Conspectus generis *Rhinanthus* L. Glasnik Prirod. muz. Beograd Ser. B. 25:225—238. Beograd.

Mayer E. & Diklić, N., 1972. Zur Verbreitung von *Asplenium lepidum* Presl in Serbien. Glasnik Prirod. muz. Beograd Ser. B. 26:181—185. Beograd.

Mayer E., 1972. Zur Entwicklung der Gattung *Pedicularis* L. im europäischen Raume. Symp. Biol. Hung. 12:135—139. Budapest.

Mayer E., 1972. *Pedicularis* L. in Tutin T. G. & al. *Flora Europaea* 3:269—275. Cambridge.

Mayer E., 1972. Notulae ad floram Jugoslaviae V. Conspectus generis *Odontites* Ludw. Glasnik Rep. Zav. zašt. prir. Prirod. muz. u Titogradu 4:5—14. Titograd.

Mayer E., 1973. Notizen zur Flora von Serbien und Makedonien. Glasnik Prirod. muz. Beograd Ser. B. 28:69—79. Beograd.

Bjelčić Z. & Mayer E., 1973. Zur Taxonomie des *Gentianaella crispata*-Komplexes. Österr. Bot. Zeitschr. 122:353—358. Wien.

Mayer E. & Wraber T., 1974. Die Gattung *Haplophyllum* Juss. in Jugoslawien. Phytol. 16:117—125. Graz.

Blečić V. & Mayer E., 1974. Zur Kenntnis der balkanischen Taxa von *Lonicera* L. ser. *Alpigenae* Rehd. Feddes Repert. 84:647—653. Berlin.

Mayer E. & Bjelčić Z., 1974. *Gentiana* L. & *Gentianaella* Moench in Beck G. & al. *Flora Bosnae et Hercegovinae* 4 (3):50—57. Sarajevo.

Mayer E., 1974. *Thymus* L. in Beck G. & al. *Flora Bosnae et Hercegovinae* 4 (3):33—38. Sarajevo.

Poleg tega več poljudnoznanstvenih člankov, ocen in poročil v strokovnih glasilih Biološki vestnik (Ljubljana) in Proteus (Ljubljana).

Pavel Štern se je rodil 17. marca 1913 v Varaždinu. Leta 1936 je diplomiral na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Potem se je izpopolnjeval na farmakoloških inštitutih na Dunaju in Amsterdamu, od leta 1939 pa je sodeloval s profesorjem Prelogom na problemu antimalarikov, in sicer v znanstvenem laboratoriju Plive, Zagreb. Leta 1946 je postal docent na Farmakološkem inštitutu medicinske fakultete v Zagrebu. Leta 1947 je bil izbran za rednega profesorja na medicinski fakulteti v Sarajevu, kjer je osnoval farmakološki inštitut. Leta 1966, ko je bila ustanovljena Akademija znanosti in

umetnosti Bosne in Hercegovine, je bil izbran za rednega člana te ustanove. Od leta 1968 je tajnik oddelka za medicinske vede Akademije BiH. Akademik dr. Štern je član številnih naših in zamejskih znanstvenih društev ter član mnogih uredniških odborov znanstvenih revij, tako domačih kot zamejskih.

Splošno področje dela dr. Šterna je farmakologija in toksikologija, posebej pa se je ukvarjal z naslednjimi šestimi področji:

Fiziološki in patofiziološki pomen histamina na periferiji in v centralnem živčevju. To področje ga tesno povezuje s farmakološkim inštitutom medicinske fakultete v Ljubljani, v katerem se intenzivno ukvarjajo s histaminom in njegovimi metaboliti. V vrsti razprav je Štern pokazal zvezo med delovanjem histamina in holinergičnimi mehanizmi v centralnem živčevju. Ta dejavnost povezuje njegove raziskave z delom na holinesterazah na patofiziološkem inštitutu medicinske fakultete v Ljubljani.

Vprašanja vnetja in transponderjev. Pri tem gre spet za vrsto razprav o odnosu med histaminom in bradikininom, pozneje pa o t. i. substanci P, za katero je Štern pokazal, da ima centralen sedativen učinek in je verjetno fiziološki tranquilans.

Substanca P, ki je ena od centralnih tem Šternovega zanimanja. Končni rezultat raziskav tega polipeptida je podatek, ki

pojasnjuje mehanizem delovanja substance P s tem, da povzroča izločanje glicina v centralnem živčevju.

Bolezni striatuma. To področje je še danes glavno torišče Šternovih raziskav. Med drugim je Štern pokazal, da pri parkinsonizmu ne pade v centralnem živčevju samo dopamin, ampak tudi serotonin. Dalje je pokazal na zvezo med statičnim tremorjem in železom ter flavini v delih centralnega živčevja, ki so vpleteni v mehanizem nastanka tremorja. Štern je tudi razložil način delovanja oksotremorina s tem, da aktivira holina-cetilazo.

Patofiziologija in terapija botulizma. Na tem področju je posebno zanimivo Šternovo odkritje, da je strup pajka *Latrodectus tredecimguttatus* specifičen antidot pri zastrupljenju z botulino toksinom. To področje veže Šternovo delo s skupino biokemikov na Inštitutu » Jožef Štefan«.

Izdelava adekvatnih metod za farmakološke raziskave. Na tem področju je Štern pokazal izredno iznajdljivost. Je avtor cele vrste izboljšanih ali originalnih metod in modelov, med katerimi so posebno znani: model za testiranje antilevkemijskih snovi na kokoših, model za preiskovanje blokerjev beta in spazmolitikov, dalje izzivanje astme pri miših.

Prof. Pavel Štern je redni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine in tajnik oddelka za medicinske vede, dopisni član Akademije znanosti New York, nemškega, francoskega, ameriškega alergološkega društva, član Evropske alergološke akademije, član mednarodnega psihofarmakološkega združenja, član Royal Society of Medicine v Londonu, član in predsednik za Jugoslavijo IBRO (International Brain Research Organization), sekretar za območje Jugoslavije v International Society Biopharmacology, član Accademia Medica Lombarda, član nemškega farmakološkega društva, evropskega društva za raziskave raka, evropskega toksikološkega društva, mednarodnega odbora Internacionalne federacije za raziskave multiple skleroze.

Prof. Štern je tudi član založniškega odbora časopisa *Archive International de Pharmacodynamie* v Belgiji, *Allergie und Immunologie* v DDR, *Biochem. Pharmacology and Behaviour* v ZDA, mednarodne redakcije *Enciclopaedia pharmacologica*, ki jo izdaja Pergamon Press (Velika Britanija).

Leta 1960 je prejel nagrado »27. julij« in nagrado KOMNIS za uspešno proučevanje terapije zastrupitve z vojnimi strupi v času vojne. Prejel je red dela z rdečo zastavo, red zasluge za

narod s srebrnimi žarki in Purkinjevo medaljo Češkoslovaškega medicinskega društva. Za zunanjega dopisnega člana SAZU je bil izvoljen dne 21. marca 1974.

Bibliografija dr. Pavla Šterna obsega skoraj petsto razprav, člankov in poročil iz področja farmakologije, toksikologije in patofiziologije, ki so odsev njegovega izredno plodnega in uspešnega raziskovalnega dela. Bibliografija, ki jo hrani arhiv SAZU, obsega obdobje od leta 1938 do 1973.

RAZRED ZA UMETNOSTI
MATIJA BRAVNIČAR

Do izvolitve za dopisnega člana SAZU v letu 1972 je Matija Bravničar napisal obsežen opus, ki sega v najrazličnejša kompozicijska področja. V njem sta zlasti značilni operi Pohujšanje v dolini Šentflorjanski in Hlapec Jernej in njegova pravica, obe na teksta I. Cankarja. V času nastanka sta bili močna razvojna spodbuda, avtor je za njuno oblikovanje uporabil tedaj napredne stilne poglede, iz njiju je po izrazni strani jasno razvidna njegova izvirnost. Važno mesto pa gre v skladateljevem ustvarjanju tudi orkestralni in v tem okviru simfonični glasbi. V tej zvezi je treba omeniti posebno nekatera njegova dela, kot npr. simfonije I—III, Simfonična antiteza (Tolminska sakralna, Tolminska profana), slavnostna predigra Hymnus slavicus, simfonična pesnitev Kurent in uvertura Kralj Matjaž. Zanje se na splošno zdi značilno to, da skladatelj vanje vnaša elemente slovenske ljudske pesmi, tako da njenega duha prepoji s svojim izrazom in obratno. Ta oblikovalni proces je v Bravničarjevem ustvarjanju rezultiral zelo uspešno. Ne samo umetniško, ampak tudi zato, ker je na ta način avtor dokazal, da so elementi slovenske ljudske glasbe vredni kot gradilne prvine v simfoničnem oblikovanju in da jih je mogoče tehtno uveljaviti tudi v okviru novejših evropskih stilnih naziranj. Realizacija, kakor jo je predstavil, je bila zato na splošno idejno važna za usmerjanje novejše slovenske glasbe. Razen tega je Bravničar napisal še vrsto pomembnih del s področja komorne glasbe in koncerta, npr. Koncert za violino in orkester (1971), Fantasia rhapsodica za violino in orkester (1967), pihalni kvintet I in II, ob tem pa še številne samospeve, skladbe za klavir in violino in primerke filmske glasbe.

V času od izvolitve za dopisnega člana do danes je komponiral več obsežnejših del, med njimi najprej Trio quasi fantasia

za flavto, klarinet in fagot, v katerem se je tematično približal tipiki slovenske čustvenosti in so ga uspešno izvedli v koncertnem ateljeju Društva slovenskih skladateljev (1972). Nadalje datirajo iz tega razdobja Trije plesni kontrasti za simfonični orkester, ki so drugi del ciklusa, obsegajočega v celoti šest skladb. Obsegajo kontrastno zaporedje (Andantino-Adagio cantabile-Allegro comodo) in tudi zanje je treba poudariti, da so zasnovani v duhu slovensko pogojene motivike, ki ji avtor tako zvesto sledi skozi skoraj vse svoje ustvarjanje. Končno je iz navedenega časa še Simfonia faronica (1973), zasnovana v dveh delih. Za prvega je značilno nekakšno apokaliptično razpoloženje, zajemajoče občečloveške probleme, nekaka priprava za drugi del, ki ima vsebinsko značilen ljudski tekst. Vendar je ta, drugi stavek tematično samostojen, neodvisen od prvega, na katerega je vezan le razpoloženjsko; njegova muzikalna zasnova je grajena na temelju značilnosti melodične in ritmične strukture teksta. Kompozicijska sredstva, ki jih rabi skladatelj v tej skladbi, niso omejena, prilagajajo se zahtevam izraza. V jasni, vzročno pogojeni konstrukciji se prelivajo mestoma ostri zvoki, ki stopnjujejo dramatično poudarjene izrazne vzpone.

Kot celota je ta kompozicija plastično, enovito zaokroženo delo, ki spada med umetniško najbolj zrele Bravničarjeve ustvaritve.

Te zadnje skladbe pomenijo nekako nadaljevanje poti, ki jo je hodil Bravničar v svojem prejšnjem ustvarjanju in za katero je značilno približevanje novejšim oblikovalnim naziranjem, utrjevanje lastnega izraza, iskanje novih načinov, s katerimi hoče verno glasbeno upodobiti, kar v sebi doživlja in o čemer razmišlja. To potrjujejo tudi njegova najnovejša dela, med njimi zlasti cit. Simfonia faronica, v kateri se med drugim proti njenemu koncu pojavi zelo kompliciran, vsebinsko pogojen kanon. Zanje je še treba dodati, da so, podobno kot prejšnje, izdatne na izvorni invenciji, tematično zanimive in izrazno sveže.

Kot je bilo rečeno že v XXIII. knjigi Letopisa SAZU, kjer so omenjene izvedbe njegovih del doma in v tujini, je Bravničar s svojimi kompozicijami tehtno prispeval k afirmaciji slovenske glasbe v širokem svetu. To velja tudi za najnovejše razdobje in bo po vsej verjetnosti veljalo tudi za naprej.

Glede na obsežnost in kvaliteto opusa bi šlo Bravničarju redno članstvo že tedaj, ko je bil izvoljen za dopisnega člana. V tej smeri in za ta namen je dokumentacija v tem trenutku še popolnejša in prepričljivo poudarja, da je bilo in je Bravničarjevo ustvarjanje pomembno za razvoj sodobne slovenske glasbene ustvarjalne misli tako po umetniški kvaliteti kot razvojni

vplivnosti. Zato ga je skupščina SAZU dne 21. marca 1974 izvolila za rednega člana.

BIBLIOGRAFIJA

Glasbeno dramatska dela:

Pohujšanje v dolini Šentflorjanski (1930). Operna farsa v 3. dejanjih.

Hlapec Jernej in njegova pravica (1941). Opera množice v 8 slikah.

Simfonična dela:

I. Simfonija (1950), II. Simfonija (1952), III. Simfonija streta (1959).
Suonata monothematica [Canon, Interludio, perpetuum mobile] (1951).

Kralj Matjaž (Simfonična predigra, 1932).

Slavicus Hymnus (Svečana predigra, 1932).

Simfonična Antiteza [Largo — Allegro] (1940).

Kurent [Simf. slika] (1950).

Belokranjska rapsodija (1939).

Slovenska plesna burleska (1931).

Plesne metamorfoze [Chaconne, Gavotte, Valse, Rag-time] (1955).

Marcia-Rondo (1960).

Divertissements za godalni ork. in klavir (1935).

Koncert za violino in orkester (1962).

Fantasia rhapsodica za violino in orkester (1967).

Koncert za rog in orkester (1963).

6 Plesnih kontrastov za orkester (1970).

Komorna dela:

Suonata in modo antico za violino in klavir.

Sonata za violino solo.

Kvintet za pihalne inštrumente.

Štiri skladbe za 5 pihalnih inštrumentov,

Trio za flavto, klarinet in fagot.

Trio quasi Fantasia za pihala.

Skladbe za violino in klavir:

1) Fantasia, 2) Tango mouvement, 3) Elegia notturna, 4) Berceuse interrompue, 5) Bagatela.

Mladi koncertanti: 11 skladb za violino in klavir.

Skladbe za klavir:

10 komornih za klavir.

Etude in caprice.

18 mladinskih za klavir.

Skladbe za violončelo in klavir:

1) Dialog,

2) Tango.

Razno:

Polžja hišica, mladinski zbori.

Samospevi. Glasba za dokumentarne filme itd.

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. iur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti. — Glej Letopis I, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. iur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942. — Glej Letopis I, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 41—43; II, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 157—160; II, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 47—49; II, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 175 do 176; II, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega

razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 127—130; II, 106 do 125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnosti od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 151—153; II, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije. — Glej Letopis I, 51—61; II, 34—44; III, 257—266; IV, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi. Dopisni član razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947.

Janko Šlebingler, rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis II, 54—58; IV, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 172 do 174; V, 169—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik. — Glej Letopis I, 105—110; V, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta FLR J. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 156—164; V, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montepellieru. Dopisni član razreda za filološke in

literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 92—94; VII, 59—63.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis VI, 61—65; VII, 55—58.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 89—91; VIII, 77—82.

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji. — Glej Letopis I, 97—101; VIII, 48—60.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 78—89; VIII, 61—67.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 71—75; IX, 63—67.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 168—169; IX, 78—81.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 82—84.

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti

na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 67—73; IX, 68—77.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 85—87.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 116—120; X, 34—39.

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960, dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. Glej Letopis XI, 36—38.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 63—76; XI, 34—35.

Ejnar Dyggve, rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h.c., dr. ing. h.c., arhitekt in arheolog v Kopenhagenu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 47 do 48; XII, 81—82.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h.c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurške klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije. — Glej Letopis III, 201—202; XII, 72—80.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSR. Dopisni član od 7. novembra 1947.

Fran Saleški Finžgar, rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis I, 23—25; XIII, 43—46.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h.c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959,

konzulent tega inštituta od 1. maja 1959 dalje. — Glej Letopis I, 130—142; XIII, 47—50.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1963. — Glej Letopis V, 108—109; XIII, 51—53.

Anton Sovre, rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 86—88; XIV, 36—38.

Milan Bogdanović, rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 135—136.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehniške vede. — Glej Letopis III, 188—198; XV, 60—61.

Juš Kozak, rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 54—62; XV, 62—64.

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 161—165; XV, 65—71.

Ilija Djuričić, rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis XII, 40—42; XVII, 50—52.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji. — Glej Letopis III, 203—204; XVI, 63—65.

Ivo Krbek, rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. iur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču

v Zagrebu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 51—52; XVII, 53—55.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji. — Glej Letopis I, 170—171; XVII, 37—46.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 123—124; XVII, 47—49.

Marjan Salopek, rojen 25. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni profesor za geologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis XVIII, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 93—94; XVIII, 73—78.

Alojz Gradnik, rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. iur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis XIII, 33—38; XVIII, 79—82.

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 166; XIX, 51—62.

Venčeslav Koželj, rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis IX, 55—56; XIII, 31; XIX, 49—50.

Othmar Kühn, rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Dopisni član od 6. februarja 1965. — Glej Letopis XVI, 53—54; XX, 78—80.

Robert Neubauer, rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za ftiziologijo na medicini-

ski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 38—39; XX, 74—77.

F r a n k W o l l m a n, rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 41 in 81—82.

F e l i k s L o b e, rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h.c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 186—187; XXI, 99—100.

G o j m i r A n t o n K o s, rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 214—215; XXI, 105—107.

L o j z e D o l i n a r, rojen 19. aprila 1895, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970. — Glej Letopis V, 137—138; XXI, 78—81 in 111—113.

F r a n c e B e v k, rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966. — Glej Letopis V, 110—115; XXI, 117—121.

Z o r a n R a n t, rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Dopisni član od 3. julija 1964. — Glej Letopis XV, 47—49; XXIII, 81—84.

M i l k o K o s, rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 53—62; XXIII, 85—95.

M a k s W r a b e r, rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 51—55; XXIII, 97—101.

F r a n c è S t e l è, rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 115—123; XXIII, 103—115.

J o v a n H a d ž i, rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 29—37; XXIII, 117—120.

Dimitrije Jovčić, rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 55 do 58 in XXIV, 69—72.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 216—220 in XXIV, 73—76.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo medicinske fakultete. Redni član od 24. junija 1955. — Glej Letopis VII, 45—48 in XXIV, 77—81.

Miodrag Ibrovac, rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 17. aprila 1973. — Glej Letopis XXIV, 47—52 in 83—85.

Franc Čelešnik, rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 49—50 in XXIV, 87—91.

Vojeslav Molè, rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 29—34 in XXIV, 93—98.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 103—104 in to knjigo Letopisa, 93—94.

Milan Bartoš, rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. iur., redni profesor pravne fakultete v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 43—44 in to knjigo Letopisa, 97—99.

Vaso Butozan, rojen 5. decembra 1902, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 50—51 in to knjigo Letopisa, 103—104.

Siniša Stanković

SINIŠA STANKOVIĆ
(1892—1974)

Dolgotrajna bolezen je prekinila življenjsko pot uglednega znanstvenika biologa in aktivnega političnega delavca. Dne 24. februarja 1974 je umrl prof. dr. Siniša Stanković, dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Siniša Stanković se je rodil 26. marca 1892 v Zaječarju. Biologijo je najprej študiral v Beogradu, vendar je študij prekinil, ko je kot prostovoljec odšel služiti vojsko. Od leta 1917 je bil v Franciji, kjer je v Grenoblu nadaljeval študij in leta 1921 doktoriral. Istega leta je postal asistent, leto kasneje pa docent na filozofski fakulteti v Beogradu. V letih 1924 do 1963 je bil profesor za zoologijo. Po vojni je vodil zoološki inštitut in predaval primerjalno anatomijo, sistematiko živali, ekologijo, zotomijo, ribarstvo in druge predmete. Svojo znanstveno in organizacijsko dejavnost je razširil tudi na druga področja. Sodeloval je pri organizaciji Srbske akademije znanosti in umetnosti ter njenih inštitutov. Leta 1947 je zbral sodelavce v inštitutu za ekologijo in biogeografijo, ki se je pozneje razširil v inštitut za biološka raziskovanja. Po njegovih navodilih je bila že leta 1935 postavljena ob Ohridskem jezeru biološka postaja in ribogojnica.

Stankovićevo znanstveno delovanje je bilo usmerjeno na različna področja. Prvo mesto zavzema raziskovanje favne Ohridskega jezera in vzporedno tudi favne drugih balkanskih jezer. Ob študiju stare jezerske favne je analiziral preglacialne ekosisteme, obravnaval probleme reliktoev in njihovo ohranitev ter procese speciacije in nastajanje neendemov. Svoja spoznanja in raziskave sodelavcev je strnil v monografijo o Ohridskem jezeru in njegovem živem svetu. Pomembni so tudi rezultati raziskav egejskih jezer. Posebej je proučeval ribe in njihove zajedalce. Veliko novega je odkril med vrtničarji, kjer je opisal veliko novih vrst. Na področju teoretične biologije je razpravljal o različnih vprašanjih, značilno pa je dosledno materialistično pojmovanje narave. O raziskavah je napisal vrsto razprav, kot odličen pedagog pa tudi učbenika »Primerjalna anatomija vretenčarjev« in »Ekologija živali«. Vedno pa je našel dovolj časa za pisanje poljudnih člankov in za poljudnoznanstvena predavanja, predvsem na Kolarčevi univerzi v Beogradu. Za plodno delo je prejel veliko priznanj. Postal je redni član Srbske akademije znanosti in dopisni član vseh jugoslovanskih akademij, bil je izbran za inozemskega člana Akademije znanosti ZSSR, Bolgarske akademije in za člana mnogih domačih ter tujih znan-

stvenih društev. Leta 1967 je prejel nagrado AVNOJ. V letih 1949 do 1963 je bil predsednik Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ.

Kljub intenzivnemu znanstvenemu delu pa je bil tudi neumoren družbenopolitičen delavec. Že med vojnama je bil politično napredno usmerjen, zato so ga leta 1941 zaprli in odpeljali v taborišče na Banjici. Ko se je vrnil iz taborišča je deloval v narodnoosvobodilnem gibanju in je bil član glavnega narodnoosvobodilnega odbora Srbije. Leta 1943 je bil ponovno ujet in zaprt na Banjici, vendar je pobegnil ter ilegalno živel in delal v Beogradu. Po osvoboditvi Beograda je postal predsednik narodnoosvobodilne fronte Beograda, predsednik antifašistične skupščine narodne osvoboditve Srbije in nato predsednik prezidija narodne skupščine Srbije. Leta 1946 je sodeloval na mirovni konferenci v Parizu. V ustavodajni skupščini je 29. novembra 1945 prečital deklaracijo o razglasitvi Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Siniša Stanković bo ostal v trajnem spominu kot marljiv raziskovalec, odličen pedagog in organizator ter naprednim idejam predan politični delavec.

Jože Bole

Milan Bartoš

MILAN BARTOŠ
(1901—1974)

Dne 12. marca 1974 je smrt pretrgala življenje enemu najuglednejših znanstvenih in strokovnih delavcev iz srenje jugoslovanskih pravnikov, Milanu Bartošu, ki je bil od 1958 tudi zunanji dopisni član v razredu za zgodovinske in družbene vede Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Rodil se je 10. novembra 1901 v Beogradu, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Tu je tudi končal pravne študije (1924). Ker je čutil nagnjenje do znanstvenega dela, je šel spopolnjevati svoje strokovno znanje v Pariz, kjer je 1927 dosegel doktorat z disertacijo s področja domačega mednarodnega zasebnega, zlasti trgovinskega prava. Po povratku iz Pariza ga je takoj sprejela pravna fakulteta univerze v Beogradu za asistenta, a že leto nato je postal docent, 1933 izredni in 1940 redni profesor za mednarodno zasebno pravo in še za vrsto drugih panog civilnega prava. V ta čas pade poleg številnih razprav in člankov — med njimi naj bo omenjen sestavek Kriza mednarodnog privatnog prava (1939) — izid nekaterih knjig in sicer Komentar meničnog zakona (1928), Stvarno pravo (1932) in Osnovi privatnog prava (1936).

Ob napadu fašističnih sil na Jugoslavijo je prišel Bartoš kot jugoslovanski rezervni oficir najprej v italijansko vojno ujetništvo, a po kapitulaciji Italije v septembru 1943 so ga odpeljali v ujetništvo Nemci. Ves ta čas se je v svojem okolju dejavno zavzemal za narodnoosvobodilno gibanje v domovini. Potem ko ga je v začetku februarja 1945 osvobodila Rdeča armada, se je marca istega leta vrnil domov in bil takoj razporejen na različne odgovorne dolžnosti. Tako je bil član zvezne komisije za raziskavo vojnih zločinov, predsednik zvezne komisije za vojno škodo; delegat vlade SFRJ pri Medzavezniški agenciji za reparacije v Bruslju. Postal je prvi direktor Inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo (1947—1949), nakar je sprejel dolžnost glavnega pravnega svetovalca ministrstva oziroma sekretariata za zunanje zadeve (1949—1962) in sicer od 1949 dalje z nazivom ambasadorja in od 1953 naprej z nazivom državnega svetnika. Na tem položaju je lahko uveljavljal svoje skorajda neizčrpno strokovno znanje, ki je že prehajalo kar v pregovor, delovno energijo in organizacijske sposobnosti, s katerimi je umel pritegniti v kolektivno delo teoretične in praktične izvedence v korist službe, ki ji je načeloval. Tako mu gre priznanje, da je položil temelje sodobno urejeni mednarodnopravni službi v tem pomembnem državnem organu, namenjenem operativnemu vo-

denju naše zunanje politike. Sam je bil tudi delegat Jugoslavije na raznih mednarodnih konferencah, zlasti na vseh skupščinah ZN od 1946 do 1953.

Od 1949 do 1962 je bil član Stalnega mednarodnega razsodišča v Haagu, dalje je bil izvoljen (1956) za člana komisije ZN za kodifikacijo mednarodnega prava. Tu je zlasti deloval na področjih diplomatskega in konzularnega ter mednarodnega pogodbenega prava. Posebno vidna je bila njegova vloga pri sestavljanju besedila konvencije o specialnih diplomatskih misijah in na povabilo Akademije za mednarodno pravo v Haagu je o problematiki teh misij tamkaj tudi predaval (*Recueil des cours de l'Académie de Droit international de la Haye*, 1963, t. 108, vol. I, str. 246 in naslednje). Dokler je Bartoš deloval v sekretariatu za zunanje zadeve, je dal tudi pobudo za ustanovitev komisije za kodifikacijo jugoslovanskega mednarodnega vojnega prava in sam to komisijo vodil od 1955 do 1963.

S tem zadnjim letom se je Bartoš znova vrnil na pravno fakulteto kot njen redni profesor, saj ji je kot honorarni ostal zvest tudi v dobi svojih drugih poklicnih zadolžitvev. Scela se je zopet posvetil znanstveno raziskovalnemu in pedagoškemu delu in poleg tega je opravljal v Srpski akademiji nauka i umetnosti v letih 1961 do 1965 dolžnost njenega tajnika, od 1965 do 1971 pa dolžnost podpredsednika. Nekaj let (1961—1965) je bil glavni urednik časopisa *Anali pravnog fakulteta u Beogradu*, dolgo časa je bil član uredniškega odbora *Jugoslavenske revije za medjunarodno pravo*, bil je član uredniškega odbora *Pravnog leksikona in glavni urednik Velikog pravnog priručnika*. Bil je dolgoletni predsednik Jugoslovanskega združenja za mednarodno pravo (1953—1964), predsednik *International Law Association* (1956—1958), potem pa njen doživljenjski podpredsednik. Bil je član domačih in mnogih tujih združenj in inštitutov za mednarodno in primerjalno pravo. Na konferenci mednarodne organizacije *Svetovni mir s pomočjo prava*, ki je bila v Beogradu 1971, mu je bila podeljena listina priznanja za zasluge, ki si jih je pridobil za širjenje ideje miru in za znanstveno obdelavo problemov s področja mednarodnega prava. Od domačih priznanj je vsekakor poudariti še nagrado AVNOJ 1967.

Med povojnim publicističnim Bartoševim delom velja omeniti knjige *Pravni položaj stranaca* (1951, skupaj z Borkom Nikolajevićem), *Menično i čekovno pravo* (1953), predvsem pa obširno, tri zvezke obsegajoče *Medjunarodno javno pravo* (1954—1958) poleg dolge vrste razprav in člankov v domačih in tujih časopisih k aktualnim vprašanjem v zvezi z našo zunanjepolitično dejavnostjo.

Milan Bartoš se je začel v jugoslovanski pravni znanosti najprej uveljavljati na področju civilnega (premoženjskega) prava in se takoj izkazal z netradicionalno samoniklostjo, zlasti v pogledu razmerja srbskega državljskega zakonika iz leta 1844 do avstrijskega občega državljskega zakonika iz leta 1811. V razpravah s področja mednarodnega zasebnega prava je zavračal idealistično pojmovno zasnovo te panoge prava in zagovarjal njeno državno-teritorialno počelo, kar ustreza sodobnim spoznavam. Zavzemal se je tudi za enotnostni koncept tako javnega kakor zasebnega mednarodnega prava. Ko ga je po drugi svetovni vojni poklic glavnega pravnega svetovalca v sekretariatu za zunanje zadeve v veliki meri usmerjal na področje mednarodnega javnega prava, se je z njemu lastno temeljitostjo lotil raziskave njegovih problemov. Bil je prepričan privrženec Organizacije združenih narodov in je mnogo prispeval k njenemu strokovnemu delu. Razumljivo je tedaj, da je zagovarjal teorijo o univerzalni veljavnosti njenega prava nasproti tistim, ki menijo, da more le-to veljati samo med njenimi člani.

Tako je torej zgubila jugoslovanska pravna znanost enega svojih najbolj izrazitih predstavnikov, priznanega doma in v tujini, Slovenska akademija znanosti in umetnosti pa enega svojih zunanjih članov, ki mu to članstvo ni pomenilo samo enkratne formalne počastitve, ampak trajno vez, ki jo je skrbno vzdrževal. Tudi zato ga bo ohranila v lepem spominu.

Gorazd Kušej

Vaso Butozan

VASO BUTOZAN (1902—1974)

14. maja 1974 je po dolgi in hudi boleznì umrl v Zagrebu dr. Vaso Butozan, dipl. veterinar, dopisni član SAZU. S tem se je končalo izredno bogato in plodno življenje strokovnjaka, znanstvenika, revolucionarja, organizatorja in človeka.

Rodil se je 5. decembra 1902 v vasi Starčevo pri Pančevu, v delavski družini. Osnovno šolo in gimnazijo je končal v Pančevu. V Beogradu je absolviral filozofsko fakulteto, v Zagrebu pa je diplomiral na veterinarski fakulteti, kjer je tudi doktoriral (1931).

Služboval je kot asistent na zagrebški veterinarski fakulteti, kot sodelavec higienskega zavoda v Banja Luki, kot redni profesor za veterinarstvo na agronomski fakulteti v Sarajevu, kot redni profesor za kužne bolezni domačih živali na veterinarski fakulteti v Sarajevu in kot direktor znanstveno-raziskovalnega in diagnostičnega inštituta veterinarske fakultete v Sarajevu.

Še kot gimnazijec se je Butozan pridružil komunistično usmerjenim mladincem in aktivno sodeloval z njimi. Zato je bil že leta 1924 prvič zaprt. Leta 1939 je bil sprejet v KP J, kmalu nato pa je bil izvoljen v krajevni komite KP J v Banja Luki. Že 5. julija 1941 je stopil v banjaluški partizanski bataljon, potem pa je v NOB deloval kot referent za saniteto, organiziral je partizanske bolnice, bil je politični komisar odreda itd. Leta 1943 je na Kozari postal polkovnik, potem pa član ZAVNOBIH in AVNOJ. V predsedstvu ZAVNOBIH je bil najprej odgovoren za javno zdravstvo, potem pa za kmetijstvo.

Po osvoboditvi je bil v vladi BiH pomočnik ministra za živinorejo, minister za zdravstvo in socialno skrbstvo, minister za znanost in kulturo. Nekaj časa je bil sekretar prezidija ljudske skupščine BiH.

Bil je član CK KP BiH, član GO SZDL in ZB ter predsednik društva univerzitetnih učiteljev SFR J. Polnih 15 let je bil predsednik zveze veterinarjev in vet. tehnikov SFR J, kasneje pa do smrti njen častni predsednik. Bil je član nacionalnega komiteja svetovnega veterinarskega društva, član Office international des épizooties v Parizu itd.

Vendar pa se je najbolje počutil, ko se je vrnil na veterinarsko fakulteto, tokrat sarajevsko, kot njen profesor (1950). Bil je ponovno dekan veterinarske fakultete in rektor univerze v Sarajevu. Bil pa je tudi predsednik znanstvenega društva BiH, iz katerega se je razvila Akademija znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine. Bil je njen prvi predsednik.

Najbrž ni mogoče napisati prav vseh funkcij, ki jih je pokojni Butozan opravljal bodisi na strokovnem in znanstvenem področju, bodisi kot politik ali organizator. Eno pa je treba zapisati: kjerkoli je bil in karkoli mu je bilo naloženo opravljati, vedno je svoje naloge opravljal kar najbolj vestno in uspešno. Predvsem pa ni nikoli pozabil biti človek. Niso ga zaman poznali po vsej Jugoslaviji kot »čika Vaso«. Ne samo poklicni kolegi in politični sodelavci, ampak tudi najpreprostejši ljudje so se obračali nanj brez zadržka in nikoli se ni zgodilo, da bi bil kdo ostal brez odgovora.

Že kot fakultetni asistent in sodelavec higienskega zavoda se je Butozan ukvarjal z znanstveno-raziskovalnim delom in je v tem času objavil 20 tehtnih prispevkov iz hematologije, goveje hematurije in epizootologije. Po vojni pa se je ukvarjal predvsem s problematiko anaerobnih infekcij in riketsioz domačih živali ter z drugimi epizootiološkimi problemi. Iz teh področij je objavil preko 50 del doma in na tujem.

Tudi v obdobju, ko je bil predvsem javni delavec, je Butozan objavil vrsto del trajne vrednosti s področja družbenopolitičnega življenja, izobraževanja in zgodovine veterinarstva. Posebno pozornost pa je posvečal organizaciji živinorejske proizvodnje in veterinarstva ter skrbel za sprotno uvajanje znanstvenih dosežkov v živinorejsko proizvodnjo in v veterinarsko prakso.

Zaradi svoje delavnosti na znanstveno-raziskovalnem področju je bil Butozan izvoljen za rednega člana akademije znanosti v New Yorku, za dopisnega člana srbske akademije znanosti v Beogradu in (vzhodno) nemške akademije za agrarne vede ter za rednega člana znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Jugoslavije. Bil je častni doktor Humboldtove in Sarajevske univerze.

Za svoje zasluge med vojno in po osvoboditvi je bil odlikovan s sedmimi najvišjimi jugoslovanskimi odlikovanji, za življenjsko delo pa mu je SR Bosna in Hercegovina dodelila nagrado 27. julija.

Najvišja nagrada pa mu je bilo to, da menda ni imel sovrážnika v vsej državi. Ta zavest in spoznanje, da ni živel zaman, sta mu lajšali predsmrtne bolečine.

Naj počiva v miru čika Vaso Butozan, naj mu bo čast in hvala za vse, kar je storil!

Marko Osredkar

III

POROČILO O DELU AKADEMIJE

AKADEMIJA V LETU 1974

Člani in delavci akademije

SAZU je imela ob koncu leta 1974: 2 častna člana, 35 rednih članov, 19 dopisnih članov in 25 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 81 članov.

V I. razredu je bilo 8 rednih, 2 dopisna in 6 zunanjih dopisnih članov, v II. razredu 6 rednih, 4 dopisni in 5 zunanjih dopisnih članov, v III. razredu 4 redni, 6 dopisnih in 1 zunanji dopisni član, v IV. razredu 8 rednih, 5 dopisnih in 8 zunanjih dopisnih članov in v V. razredu 9 rednih, 2 dopisna in 5 zunanjih dopisnih članov.

Skupščina SAZU je dne 21. marca 1974 izvolila za redna člana dotedanja dopisna člana dr. Dušana Hadžija v razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede in v razredu za prirodoslovne in medicinske vede dr. Milka Bedjaniča, za dopisne člane dr. Miroslava Brzina, dr. Janeza Fetticha, dr. Janeza Matjašiča in dr. Ernesta Mayerja in za zunanjega dopisnega člana dr. Pavla Šterna. V razredu za umetnosti je izvolila dopisnega člana Matijo Bravničarja za rednega člana.

SAZU je v letu 1974 izgubila 3 zunanje dopisne člane (Sinišo Stankovića 24. 2. 1974, Milana Bartoša 12. 3. 1974 in Vasa Butozana 14. 5. 1974).

Na SAZU je ob koncu leta 1974 delalo s polnim delovnim časom 136 delavcev: 68 raziskovalcev, 4 stažisti, 8 strokovnih delavcev, 15 bibliotekarskih in knjižničarskih, 17 upravnih in računskih, 10 tehničnih in 14 pomožnih. Delavcev s skrajšanim delovnim časom je bilo 10 in stalnih zunanjih sodelavcev 9.

Inštituti

SAZU ima 13 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehniško, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo, študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva in svet za proučevanje in varstvo okolja.

Odlikovanja, nagrade in priznanja

Red republike s srebrnim vencem je prejel akad. Ivan Vidav, akad. Milko Bedjanič pa red zaslug za narod z zlato zvezdo.

Nagrado AVNOJ 1974 sta prejela akademika Srečko Brodar in Ciril Kosmač.

Kidričevo nagrado 1974 so prejeli: akad. Srečko Brodar, akad. Andrej Župančič, dop. član dr. Janez Peklenik, nagrado Sklada Borisa Kidriča pa: akad. Anton Slodnjak, akad. Stanko Škerlj, sodelavci SAZU dr. Lino Legiša, Alfonz Gspan, dr. Milko Matičetov, dr. France Tomšič in dr. Pavle Blaznik. Slednji je prejel tudi Prešernovo nagrado Gorenjske za knjigo: Škofja Loka in loško gospostvo (973—1803).

Dr. Milko Matičetov je prejel Levstikovo nagrado za zbirko pravljič »Zverinice iz Rezije« (29. 3. 1974).

Egon Pretner »Jesenkovo priznanje za dosežke na področju bioloških ved« (14. 3. 1974).

Diplomo in srebrno plaketo Zveze likovnih umetnikov so 19. 6. 1974 prejeli Božidar Jakac, Boris Kalin in France Mihelič.

Akad. B. Jakac je prejel najvišje priznanje občine Krško, medaljo Janeza Vajkarda Valvazorja za zasluge pri pospeševanju umetnosti, predvsem z ustanovitvijo Gorjupove, Kraljeve in Jakčeve galerije, in 14. 11. 1974 od jugoslovanskih PTT podjetij priznanje za svoj delež pri oblikovanju jugoslovanskih poštnih znamk.

Pomembnejši dogodki

Dne 21. 3. 1974 je SAZU poslala protestno resolucijo v zvezi z italijanskimi pretenzijami do bivše cone B nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja. Resolucija je bila poslana Izvršnemu svetu SR Slovenije in predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije. Bila je tudi delno objavljena v časopisu »Delo« 30. 3. 1974.

12. 6. 1974 — se je predsednik udeležil slovesnega konca 4. podonavsko-evropskega posvetovanja za mehaniko tal in fundiranje, ki je bilo 9. do 12. 6. 1974 na Bledu in

15. 6. 1974 odkritja spomenika na Ljubljanskem gradu ob 500-letnici kmečkih uporov na Slovenskem.

Predsednik SAZU je bil 4. 3. 1974 izvoljen za predsednika sveta Zavoda Ljubljanski festival in je v tej lastnosti odprl 23. 6. 1974 kulturne prireditve v Križankah;

za člana častnega odbora VIII. mednarodnega festivala znanstveno tehničnega filma, ki je bil 9. 4. 1974 na Bledu,

za člana častnega predsedstva II. jugoslovanskega simpozija o aluminiju, ki je bil 23.—25. 4. 1974 v Radencih in

9. 5. 1974 za člana predsedstva SR Slovenije.

Vdova pok. akad. G. A. Kosa je na njegovo željo poklonila SAZU dve sliki: avtoportret Sebe slikam, 1966 in Atelje 3, 1968.

Akad. dr. M. Bedjanič se je udeležil 8. 6. 1974 v Zadru simpozija o splošnem ljudskem odporu v otoškem in obalnem območju Jugoslavije, glavni tajnik pa 5. 6. 1974 odprtja razstave Slovenskega šolskega muzeja ob 200-letnici splošne šolske uredbe.

1. 7. 1974 se je akad. Bratko Kreft v imenu SAZU udeležil začetka mednarodnega seminarja za slovenski jezik, književnost in kulturo ter seminar pozdravil;

4. 7. 1974 se je predsednik udeležil osrednje proslave Zveze borcev Slovenije v Semiču in

10. 7. 1974 bil kot član Sveta jugoslovanskih akademij navzoč pri otvoritvi zasedanja Odbora za koordinacijo znanosti in tehnologije v SFRJ v Kranjski gori.

SAZU je bila pokroviteljica XIV. mednarodnega simpozija Vzhodno-alpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije, ki je bil od 21. do 27. 7. 1974 v Ljubljani in 22. 7. 1974 zvečer je predsednik priredil sprejem za udeležence tega simpozija v prostorih SAZU.

11. 7. 1974 je akad. Svetozar Ilešič v imenu SAZU podpisal samoupravni sporazum o združevanju v poslovno skupnost za aplikativne naloge s področja rudarstva in geologije. Po tem sporazumu bo prejel Inštitut za raziskovanje krasa SAZU 500.000,— din za raziskovanje kraških voda.

29. 8. 1974 je odvetnik W. Owen Nelson iz Minneapolisa, Minnesota, ZDA obvestil SAZU, da je gospa Selma Jager, vdova arhitekta J. Jagra, umrla in v svoji oporoki zapustila SAZU volilo v višini ene desetine vrednosti nepremičnine, ki je cenjena na 22.500 dolarjev. Zadevo urejuje republiški sekretariat za zunanje zadeve prek občinskega sodišča v Ljubljani.

19. 9. 1974 se je predsednik udeležil odprtja kongresa Ekslibris na Bledu in zvečer otvoritve razstave G. A. Kosa v Moderni galeriji in

23. 9. 1974 odprtja mednarodnega seminarja: Planiranje v podjetjih v javni lastnini v deželah v razvoju.

Akad. F. Zwitter se je udeležil 13. in 14. 9. 1974 v Beogradu mednarodnega simpozija »Velike sile in Srbija pred I. svetovno vojno 1914«.

Akad. B. Kreft je bil kot predsednik Borštnikovega srečanja oktobra 1974 dva tedna v Mariboru na tem srečanju.

Akad. B. Grafenauer je v Skopju od 23. do 25. 10. 1974 zastopal SAZU na simpoziju, posvečenem 30-letnici ustanovitve ASNOM (Antifašističnega sobranja narodne osvoboditve Makedonije) in imel na njem referat »Geneza makedonskega naroda«.

Akad. A. Slodnjak se je 6. do 9. 11. 1974 v Dubrovniku udeležil z referatom »Petrarka in Prešeren« simpozija: Petrarka in petrarkizem v slovanskih deželah. V imenu SAZU je 27. 10. 1974 v Ormožu govoril in odkril spomenik F. Ks. Mešku ob 100-letnici njegovega rojstva.

5. 11. 1974 je ob 200-letnici Narodne in univerzitetne knjižnice na osrednji slovesnosti govoril predsednik SAZU in odkril spominsko ploščo Matiji Čopu ob vходу v knjižnico.

23. 11. 1974 je predaval o Avnoju v Rudarskem šolskem centru v Zagorju in 6. 12. 1974 o literaturi na petkovih kulturnih večerih v velenjski knjižnici.

21. 12. 1974 je predsednik kot pokrovitelj in predsednik častnega odbora z daljšim govorom odprl stalno razstavo del v Galeriji Božidarja Jakca v kostanjeviškem gradu.

Na pobudo Inštituta za slovenski jezik je krajevna skupnost Lenart v Slovenskih goricah v sodelovanju s slavističnim društvom organizirala odkritje spominske plošče dne 14. 12. 1974 v Zg. Verjanah jezikoslovcu Oroslavu Cafu. Proslave sta se udeležila dva zastopnika Inštituta za slovenski jezik: prof. dr. Janko Jurančič je imel slavnostni govor, prof. Stane Suhadolnik pa je odkril spominsko ploščo.

Dne 8. 10. 1974 je bila na SAZU tiskovna konferenca ob izidu naslednjih njenih publikacij:

L. Vavpetič, Svoboščine in pravno varstvo pripadnikov tujih narodov, ki žive v Jugoslaviji, in

S. Cigoj, Pomorsko pravo Jugoslavije;
nato še 5. 11. 1974 ob publikacijah:

S. Škerlj, Italijansko gledališče v Ljubljani v preteklih stoletjih,

B. Čop, Prispevek k zgodovini labialnih pripon v indoevropskih jezikih,

L. Legiša, Kalobski rokopis,

F. Bernik, Levčeva korespondenca.

V Prešernovi dvorani SAZU je bila od 22. do 24. 10. 1974 razstava, posvečena lordu Byronu ob 150-letnici njegove smrti. Organizirala sta jo British Council in stolica za germanistiko.

V isti dvorani je odprl akad. S. Plešič dne 15. 10. 1974 razstavo fotografij: Koštabona, neznana zemlja, ki jo je organizirala in k njej prispevala velik del Carmen Narobe, vodja fotolaboratorija SAZU, in

dne 17. 12. 1974 je akad. B. Kreft v njej odprl razstavo reprodukcij slikarskih del iz muzejev in galerij NDR, ki jo je organizirala SAZU skupaj z generalnim konzulatom NDR v Zagrebu.

Za novoletno številko Naših razgledov so na vabilo redakcije tega časopisa člani predsedstva SAZU poslali prispevke o zasnovah, dosežkih in načrtih SAZU v obsegu ene avtorske pole.

Na novoletnem srečanju je predsednik izročil akad. M. Bedjaniču red zaslug za narod z zlato zvezdo in 30. 12. 1974 brzojavno čestital Češkoslovaški in Romunski akademiji znanosti in Akademiji umetnosti NDR ter predsedniku Akademije ZSSR.

Predavanja

Na SAZU so predavali:

Walter Gordy, Duke Univ., Durham. N. C. Magnetna resonanca v bioloških sistemih (predavanje je bilo 25. 9. 1974 na Inštitutu J. Stefan).

Hans Dieter Mäde, Akademija umetnosti NDR, O razvoju sodobnega gledališča v NDR. 29. 10. 1974.

Damjan Prelovšek, SAZU, Dunajska secesija in Plečnik. 21. 11. 1974.

Antun Polanščak, Zagreb, Proslava 150-letnice smrti Charlesa Nodiera. 5. 12. 1974. Sodelovala sta Kristijan Muck in Miha Baloh.

Pavel Štern, Akademija nauka i umjetnosti BiH, Toksikologija strupa Črne vdove (*Latrodectus tredecimguttatus*). 19. 12. 1974.

Stiki s tujino

Dne 18. 4. 1974 sta obiskala SAZU akad. Izaak Izrailovič Minc in Ekaterina Vladimirovna Illerickaja iz Moskve. Pri sprejemu so bili poleg glavnega tajnika navzoči akademiki B. Grafenauer, B. Zihlerl, F. Zwitter in dop. član D. Kermavner. Gosta sta obiskala SAZU po posredovanju Inštituta za zgodovino delavskega gibanja.

Biološki inštitut Jovana Hadžija je obiskala sodelavka Slovaške akademije v Bratislavi Anatolija Španikova.

25. 6. 1974 je prišel na poslovilni obisk k predsedniku SAZU generalni konzul NDR v Zagrebu Horst Schadow.

27. 6. 1974 ga je obiskal sekretar Švedske kraljevske akademije za tehnične vede iz Stockholma Andres Jarmen.

11. 9. 1974 je prišel k predsedniku SAZU na protokolarni obisk novi direktor Ameriškega informativnega centra Christopher Henze.

Predsednik J. Vidmar je bil od 16. do 27. 10. 1974 na uradnem obisku v Franciji, kamor ga je povabila francoska vlada, da bi se okrepili stiki na kulturnem področju med obema državama.

V okviru sodelovanja z Nacionalno akademijo znanosti ZDA so bili na študijskem bivanju v ZDA:

dr. Rado Gospodarič, znanstveni sodelavec Inštituta za raziskovanje krasa SAZU (geolog);

dr. Branko Stanovnik, profesor kemije na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani;

dipl. ing. Tadej Bajd, sodelavec Inštituta Jožef Stefan;

dr. Ivan Kuščer, profesor fizike na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani.

V Slovenijo so prišli:

William H. Watson Jr., profesor kemije, Texas Christian Univ., Fort Worth, Texas;

Aleksander Vesić, Duke University, Durham, N. C.;

Irwing Cadoff s Političnega inštituta New York;

David K. Cheng, profesor elektrotehnike, Syracuse Univ., N. Y.;

Wolf D. Dettbarn, Professor of Pharmacology, Tennessee, Neuropsychiatric Institute, Nashville;

Hosshang Hemami, Ohio State Univ., Dep. of Electrical Engineering;

Walter Gordy, Dep. of Physics, Duke Univ., Durham, N. C.;

Harold Conroy, Dep. of Chemistry, Carnegie-Mellon Univ., Pa.;

Norman Franklin Childers, The State Univ. of New Jersey;

Leonard Rubin, Psychiatric Inst., Philadelphia, Pa.;

John Powers, Dep. of Food Science, Univ. of Georgia.

Z devizami, ki jih je SAZU prejela v letu 1974, so se udeležili člani in sodelavci SAZU znanstvenih zborovanj in sestankov:

Dop. član dr. Tine Logar — zasedanja komisije za Slovanski lingvistični atlas v Dresdenu,

akad. dr. Viktor Korošec — 21. mednarodnega snidenja asiriologov v Rimu,

akad. dr. Bogdan Breclj — ortopedskega kongresa z mednarodno udeležbo v Budimpešti,

akad. dr. Stanko Škerlj — mednarodnega sestanka »Benetke in melodrama v XVIII. stoletju«.

dop. član dr. Stanko Grafenauer — mineraloškega simpozija v Berlinu,

višji strokovni sodelavec ing. Alojz Marinček — mednarodnega kongresa fitocenologov v Rinteln/Weser,

znanstvena svetnika dr. Niko Kuret in dr. Milko Matičetov — IV. kongresa o padanski folklori v Modeni,

znanstvena svetnika dr. Milko Matičetov in dr. Zmaga Kumer — mednarodnega simpozija za raziskovanje ljudskih balad v Helsinkih,

znanstvena svetnika dr. Niko Kuret in dr. Milko Matičetov — 3. mednarodnega kongresa ljudske glasbe v Gorici,

višji znanstveni sodelavec dr. Jaroslav Šašel — X. mednarodnega kongresa za študij rimskega limesa v Nemčiji,

stažist Janez Bogataj — etnološkega seminarja v Trenčinu, asistentka Helena Podlogar in bibliotekarka Sinja Zemljič-Golob — glavne konference DEMOS v Poznanju na Poljskem,

znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne z referatom pariškega zborovanja Iberij in njegov položaj v paleogenu,

znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov — seminarja o kulturi etnično-lingvističnih skupnosti v Livornu,

znanstveni sodelavec dr. France Habe — konference o zaščiti turističnih jam v Avstriji,

višji znanstveni sodelavec dr. Peter Habič in znanstvena sodelavca dr. France Habe in dr. Rado Gospodarič — strokovne ekskurzije po krasu južne Italije.

Na študij so potovali v tujino:

akad. dr. Milko Bedjanič v Avstrijo v zvezi z raziskovanjem klopnega meningoencefalitisa,

akad. France Mihelič v Pariz na ogled slikarskih razstav,

znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik in višji strokovni sodelavec Božo Otorepec v Avstrijo zaradi študija listin za historično topografski besednjak,

znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov v Italijo zaradi raziskovanja rezijanskega pripovedništva.

POROČILO O ZAKLJUČNEM RAČUNU

a) Pregled ugotovitve dohodka za leto 1974

DOHODKI	Din
Prodaja publikacij SAZU	114.916,60
Dotacija iz republiškega proračuna	15.331.632,—
Dotacija SBK za stažiste	125.500,—
Dotacije SBK in dr. za posebne naloge (samo del, ki je porabljen v letu 1974)	1.800.308,39
Najemnine, nočnine in drugo	124.914,52
Obresti od sredstev na vpogled	65.712,40
Naknadno ugotovljeni dohodek za leto 1973	206,85
Skupaj	17.563.190,76
IZDATKI	Din
Material za delo inštitutov, tisk publikacij, nabava znanstvene literature, avtorski honorarji, potni stroški, dnevnice, režija, amortizacija, reprezentančni stroški in drugo	6.402.973,10
ostane dohodek za razdelitev	11.160.217,66
Iz tega se krije:	
a) pogodbene obveznosti (obresti, bančni stroški, zavarovalne premije, članarine)	116.985,45
b) zakonske obveznosti (prispevek za bos. kr., stanovanjski prispevek, dodatni prispevki za socialno zavarovanje, prisp. za zaklonišča)	917.218,35
c) osebni dohodki (v bruto znesku) za vsa delov. razmerja	9.703.517,35
d) pogodbeni dela (civil. pravno delov. razmerje)	124.047,70
Skupaj	10.861.768,85
nakar ostane dohodek za delitev na sklade	298.448,81
od tega pripada po zakonu 2% rezervnemu skladu od 11.160.217,66	223.204,35

in ostane 75.244,46
 za prenos v sklad skupne porabe za
 posojila delavcem SAZU za gradnjo
 ali nakup stanovanj.

b) Pregled izvršitve finančnega načrta za leto 1974

DOHODKI

Dotacije iz republ. proračuna	15,331.632,—	15,331.632,—
Lastni dohodki	110.000,—	431.250,37
Skupaj din	15,441.632,—	15,762.882,37

IZDATKI

Osebni dohodki delavcev in zunanjih sodelavcev	11,120.688,—	10,342.831,15
---	--------------	---------------

OPERATIVNI IZDATKI

Režijski stroški	776.464,—	1,134.169,69
Amortizacija	591.739,—	636.252,83
	1,368.203,—	1,770.422,52

FUNKCIONALNI IZDATKI

Nagrade članom SAZU	605.000,—	604.200,—
Tisk publikacij	717.465,—	1,134.686,20
Delo inštitutov	879.000,—	933.157,10
Nabava znanstv. literature	300.000,—	321.676,74
Mednar. znan. aktivnost	25.000,—	2.205,50
Znanstvena posvetovanja	20.000,—	19.930,15
Članarine	55.000,—	48.100,—
Reprezentančni stroški	70.000,—	33.048,90
Domova SAZU	40.000,—	37.139,95
	2,711.465,—	3,134.144,54

Skladi	241.276,—	217.035,35
------------------	-----------	------------

Skupaj din 15,441.632,— 15,464.433,56

Presežek		298.448,81
od tega rezervni sklad		223.204,35
sklad skupne porabe		75.244,46

c) Pregled izvršitve finančnega načrta v letu 1974 za delo inštitutov

Naziv inštituta ali sekcije	Načrt 1974	Poraba 1974
Predsedstvo	232.000,—	284.217,26
Centralna biblioteka	20.000,—	20.000,—

Naziv inštituta ali sekcije	Načrt 1974	Poraba 1974	
Znanstvena pisarna	5.000,—	5.000,—	
Inšt. za občo in narod. zg.	14.000,—	14.000,—	
Inšt. za zgodov. umetnosti	20.000,—	20.000,—	
Inšt. za arheologijo	42.000,—	42.859,64	
Inšt. prava starega Orienta	14.000,—	14.000,—	
Dialektološka sekcija	10.000,—	10.000,—	
Leksikološka sekcija	208.000,—	208.000,—	
Komisija za gramatiko	8.000,—	8.095,95	
Etimol. onomast. sekcija	2.000,—	2.000,—	
Inšt. za sloven. literat.	27.000,—	27.000,—	
Inšt. za sloven. narodop.	25.000,—	25.000,—	9,254,86
Glasbeno narodop. sekcija	42.000,—	42.000,—	
Biološki inštitut	44.000,—	44.000,—	
Svet za proučevanje okolja	3.000,—	3.000,—	
Inšt. za paleontologijo	19.000,—	19.000,—	
Inšt. za geografijo	27.000,—	27.000,—	1.512,22
Inšt. za raziskov. krasa	52.000,—	52.000,—	
Pravna sekcija TK	16.000,—	16.853,60	
Tehniška sekcija TK	11.000,—	11.135,20	
Medicinska sekcija TK	9.000,—	9.000,—	
Veterinarska sekcija TK	6.000,—	6.000,—	
Naravoslovna sekcija TK	11.000,—	10.994,85	
Umetnostna sekcija TK	11.000,—	11.000,—	
Terminološka komisija	1.000,—	1.000,60	
Skupaj din	879.000,—	933.157,10	10.767,08

Inštituti in sekcije so prejeli v letu 1974 za posebne naloge po pogodbah:

Iz leta 1973 je bilo prenešeno . . . . . din 1,203.786,82

V letu 1974 so bile sprejete naslednje vsote:

Inštitut za občo in narodno zgodovino

1. SANU, Beograd — za zemljepisni besednjak in atlas jugosl. dežel . . . . . din 10.000,—
2. JAZU, Zagreb — za zgodovino kolonizacije v Sloveniji v novejši dobi . . . . . din 20.000,—
3. SBK — za evidentiranje virov za slovensko zgodovino . . . . . din 40.308,—

Inštitut za zgodovino umetnosti

1. SBK — za arhitekturo XIX. stoletja . . . . . din 16.000,—
2. SBK — za plastiko na Slovenskem . . . . . din 7.520,—

Inštitut za arheologijo

1. SBK — za Arheološko karto Jugoslavije	din	3.365,—
2. SBK — za arheološko topografijo	din	17.625,—
Občina Kočevje — za arheol. topografijo	din	5.000,—
3. SBK — za paleolitska raziskovanja	din	43.600,—
4. SBK — za dokumentiranje gradiva iz arhivov slovenskega prostora	din	27.056,—
5. SBK — za paleovegetacijska raziskovanja	din	1.215,—
6. SBK — za tisk Arheološkega vestnika	din	96.200,—

Inštitut za prava starega Orienta

1. DZS — dotacija za orient. dela	din	510,85
---	-----	--------

Inštitut za slovenski jezik

1. KSS — za sodobni slovar sloven. knjižnega jezika	din	171.000,—
2. SBK — ekscerpiranje Dalmatinove biblije	din	20.000,—
3. SBK — za sodob. slovar sloven. knjižnega jezika	din	50.000,—
4. KSS — za slovenski pravopis	din	50.000,—
5. SBK — za splošni alfabetarij	din	21.000,—
6. KSS — za etimološki slovar	din	6.000,—
7. JAZU — za onomastična dela	din	8.500,—
8. SBK — priprava in obdelava gradiva za slovar slovenskih protestantov	din	15.000,—

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

1. KSS — za slovenski biografski leksikon	din	21.000,—
2. SBK — za literarni leksikon	din	47.818,—
3. SBK — za dopolnitev kartoteke	din	80.435,—
4. SBK — za tipologijo Cankarjeve proze	din	6.080,—

Inštitut za slovensko narodopisje

1. SBK — raziskovanje ljudskega pripovedništva v Reziji	din	15.000,—
2. SBK — projekt 2 — Maske	din	5.000,—
3. Razne občinske skupščine — za informatorje	din	18.500,—
4. SBK — za sloven. etnološko bibliografijo	din	7.540,—
5. SBK — za tisk Traditiones	din	26.600,—
6. SBK — občasno naseljena bivališča	din	7.500,—
7. SBK — za potovanje dr. M. Matičetova na kongres na Finsko	din	4.000,—
8. SBK — pregled slovenskih baladnih tipov	din	13.000,—

9. Razni — za pregled sloven. balad. tipov	din	6.091,80
10. SBK — za slov. ljudske legendarne pesmi	din	20.400,—
11. Razni — za delo Glasb. narodop. sekcije	din	900,—
12. SBK — za slovenska ljudska glasbila . . .	din	13.840,—
13. SBK — vračilo nakazila za nalogo, ki je bila naknadno stornirana	din	8.445,—

Biološki inštitut Jovana Hadžija

1. SBK — Favna in flora Jugoslavije . . .	din	101.500,—
2. SBK — Vegetacijska karta Jugoslavije . .	din	180.988,—
3. SBK — za raziskovanje morskih benton. alg	din	22.393,—
4. SBK — za Vegetacijo Slovenije	din	253.207,—
5. SBK — XIV. mednarodni simpozij za proučevanje vegetacije	din	56.000,—
6. Razni — za proučevanje vegetacije . . .	din	3.997,80
7. Republ. sekretariat za kmetijstvo, inventarizacija severne meje	din	80.000,—

Inštitut za paleontologijo

1. SBK — Jurske korale	din	4.500,—
2. SBK — Grebenska favna zgornjekrednih skladov med Čepovanskim dolom in Idrijo	din	16.600,—
3. SBK — Alveolinide in orbitoidide iz krednih skladov Slovenije	din	9.000,—

Inštitut za geografijo

1. SBK — za Geografijo poplavnih področij	din	39.100,—
---	-----	----------

Inštitut za raziskovanje krasa v Postojni

1. Razni — za Hitre ceste	din	26.615,—
2. Razni — za Vodne vire	din	87.354,—
3. SBK — za speleološko karto Slovenije . .	din	159.400,—
4. SBK — za speleologijo Cerkniškega jezera	din	30.000,—
5. HMZ — za III. mednarodni simpozij . .	din	612.740,—
6. HMZ — za raziskov. porečja Ljubljani	din	50.000,—

Tehniška sekcija TK

1. Razni — za sodelovanje pri tehn. terminologiji	din	2.290,25
---	-----	----------

Koordinacijski odbor za molekularne znanosti

1. SBK — dotacija za molekularne vede . .	din	76.350,—
2. Inšt. Jožef Stefan, tu — vračilo posojila	din	10.000,—
Skupaj razpoložljivo v letu 1974	din	3.940.981,52

Predračun amortizacije za leto 1975

Slovenska akademija znanosti in umetnosti	Nabavna vrednost	%	Amortizacija
Oprema	2.352.641,40	8	188.211,31
Oprema	684.588,46	10	68.458,85
Instrumenti	989.528,39	10	98.952,84
Naprave in instalacije	360.201,30	10	36.020,13
Transportna sredstva	270.982,45	15	40.647,37
Stavbe	9.551.118,87	1,2	114.613,45
Skupaj din	14.209.060,87		546.903,93
Povečanje po Ur. l. SFRJ št. 1/75 za leto 1974 — 26 %			142.195,02
Skupaj din			689.098,95

Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ je zasedal v dneh 14. in 15. 2. 1974 v Opatiji in 28. in 29. 10. 1974 v Mostarju. Seji predsedstva sveta sta bili 7. 6. 1974 v Travniku in 15. 10. 1974 v Beogradu.

Svet je na XX. zasedanju v Opatiji sprejel predloge za izboljšanje dela Medakademijskih odborov in razpravljal o znanstveni politiki v SFRJ ob referatu, ki ga je pripravil Odbor za koordinacijo znanosti in tehnologije v SFRJ. Svet je odklonil to gradivo kot dokument, na podlagi katerega bi se lahko govorilo o znanstveni politiki. Sklenjeno je bilo, da bo za posvetovanje pod naslovom »Stanje in perspektive znanstvenega sodelovanja v SFRJ« v dneh 28. 2. do 1. 3. 1974 v Sarajevu pripravil referat predsednik Akademije BiH Edhem Čamo z naslovom »Vloga in mesto Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v medrepubliškem znanstvenem sodelovanju«.

Svet je sprejel okvirni dogovor o sodelovanju z Akademijo znanosti NDR, dal soglasje za dogovor o sodelovanju med srbsko akademijo in Akademijo ČSSR, vzel na znanje poročilo glavne redakcije znanstvenega biltena in sprejel zaključni račun Sveta.

Na XXI. zasedanju v Mostarju je Svet akademije sprejel poročilo o razgovorih delegacije Sveta pri predsedniku Zvezne skupščine Kiru Gligorovu 16. 10. 1974 v Beogradu o vlogi akademij znanosti v našem družbenem življenju. Predsednik Gligorov je pokazal razumevanje in Svet se je obvezal pripraviti pismeno spomenico o vključitvi akademij v razvoj naše znanosti in umetnosti, še posebej pri določanju mednarodnega znanstvenega sodelovanja in oblikovanja znanstvene politike.

Na tem zasedanju je svet sprejel pobudo Nacionalne akademije znanosti ZDA o razširitvi sodelovanja. Od izmenjave znanstvenikov naj bi se prešlo na komplementarna raziskovanja skupnih tem z združevanjem finančnih sredstev.

Raziskovanja naj bi bila na področju:

— fizike in kemije novih materialov, farmacevtske kemije (zdravilnih rastlin), biomedicine, geofizike, življenjskega okolja, proučevanja vzrokov, ki povzročajo potrebe in kemijske konverzije energije. Za izvajanje tega programa naj bi Svet akademij imenoval delovno skupino, ki naj bi se dogovarjala z ameriškim partnerjem.

Za financiranje sodelovanja je svet sklenil uporabiti sredstva, ki jih je imel na razpolago za izmenjavo z Nacionalno aka-

demijo znanosti ZDA, tako da se ukine dosedanji način sodelovanja v obliki individualne izmenjave raziskovalcev.

Na plenumu se je ponovno načelo vprašanje medakademijskih odborov in njihovega financiranja, ki naj bi teklo iz skupnih sredstev vseh akademij. Ta sredstva bi se morala zagotoviti akademijam iz proračuna ali znanstvenih, raziskovanju namenjenih skladov. Ugotovilo se je, da bi bilo treba racionalizirati mrežo teh odborov in sklenjeno je bilo, da bo prihodnja seja posvečena temu problemu.

SAZU ima na skrbi medakademijske odbore za:

- Tabula Imperii Romani,
- Arheološko karto Jugoslavije,
- floro in favno Jugoslavije,
- anketo za proučevanje tendenc v raziskovanju humanističnih znanosti ter
- koordinacijski odbor za molekularne vede.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

Poročilo o delu v letu 1974

Osnovna dejavnost sveta delovne skupnosti SAZU v letu 1974 je bila glede na načela nove ustave naravnana na cilj zagotoviti delavcem v združenem delu pravico, da svobodno in enakopravno odločajo o svojem delu in njegovih rezultatih. Zato se je svet zavzemal, da bi delavci SAZU čimbolj neposredno odločali o delovnem programu svojih delovnih enot, o medsebojnih razmerjih v združenem delu, o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov. Na ta način bi si delavci SAZU ustvarili enak družbenogospodarski in družbenopolitični položaj kot delavci drugih organizacij združenega dela. V okviru teh prizadevanj je svet delovne skupnosti:

- izdelal srednjeročni in enoletni (za leto 1975) znanstveno raziskovalni načrt dela SAZU in ga ovrednotil,

- izdelal samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu v SAZU,

- pripravil tretji osnutek sistemizacije delovnih mest, ki je odraz kadrovske politike po srednjeročnem načrtu,

- obravnaval v samoupravnih organih samoupravni sporazum o razporejanju dohodka in delitvi osebnega dohodka, ki je bil predložen in obravnavan na komisiji in republiškem odboru sindikata ter ugodno sprejet,

- organiziral po načelih nove ustave volitve delegacij in delegatov za zbor združenega dela (Cevc Emilijan, Bernik France, Gospodarič Rado, Šercelj Alojz, Terseglav Marko, Vidovič-Muha Ada, Zupančič Mitja, Kranjc Maja, Pirnar Dragica, Kozlevčar Jože) in za samoupravne interesne skupnosti (Brodar Mitja, Dolenc Marija, Drobne Katica, Klemenčič Marija, Komljanec Frančiška, Leder-Mancini Zvonka, Marinček Alojz, Novak France, Stanovnik-Blinc Majda, Turnšek Dragica, Urek Vida),

- izdelal predlog finančnega načrta za leto 1974 in 1975; pripravil razdelitev finančnih sredstev za leto 1974 in razpravljajal o zaključnem računu za leto 1973,

- uskladi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov s sindikalno listo 1974 in uresničeval družbeni dogovor o družbenoekonomski politiki,

- na področju samoupravnega sporazumevanja razpravljajal in odločal o tekočih samoupravnih sporazumih,

- aktiviral družbenopolitično dejavnost delavcev SAZU,

- razpravljajal o dokumentih 7. kongresa ZKS, 10. kongresa ZKJ in 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije,

— izpopolnil obveščanje delavcev SAZU o organizacijskih problemih, samoupravnih aktih in akcijah, ki jih zadevajo,

— sodeloval pri reševanju organizacijskih vprašanj SAZU, obravnaval številne personalne in stanovanjske zadeve.

Svet je imel 13 sej in pripravil 6 zborov delovnih ljudi. Svet sta vodila predsednik dipl. ing. Mitja Zupančič in podpredsednik dr. France Bernik. Na zboru delovnih ljudi 25. decembra 1974 je bilo izmenjanih in izvoljenih polovica članov sveta.

Poudariti velja, da se je tudi v preteklem letu uspešno nadaljevalo sodelovanje med predsedstvom SAZU in svetom delovne skupnosti. Vzorno je tudi sodelovanje z osnovno organizacijo sindikata in drugimi republiškimi organi.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA

Konec leta 1974 je imela Osnovna organizacija sindikata (OOS) pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti 152 članov; poleg 135 delavcev SAZU je bilo vanjo vključenih 13 delavcev sindikalne skupine Jugoslovanske avtorske agencije, zastopstva za SR Slovenijo in 4 delavci Zavoda za varstvo avtorskih glasbenih pravic.

Z novo ustavo je sindikat dobil pomembnejšo vlogo v samoupravnem družbenopolitičnem sistemu. Zato je bilo tudi delo OOS v letu 1974 dokaj razgibano in mnogostransko. Poleg sprotnih organizacijskih stvari je obsegalo: pripravo volitev delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti; zbiranje možnih kandidatov za člane sveta delovne skupnosti in druge delegate; sodelovanje s samoupravnimi organi pri oblikovanju samoupravnih aktov, in sicer samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, samoupravnega sporazuma o uporabi stanovanjskega sklada skupne porabe in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo; tovariško srečanje z ekskurzijo na Rog in Bazò 20; novoletno prireditev za otroke članov sindikata z lutkovno predstavo, nastopom dedka Mraza in obdaritvijo; dve krvodajalski akciji; cepljenje proti gripi; nekaj skupinskih ogledov razstav in muzejskih zbirk; dvoje predavanj z diapozitivi. Nadalje je OOS podpirala rekreacijsko dejavnost svojih članov in dajala manjšo socialno pomoč.

Nekaj začetih akcij, kot sta analiza osebnih dohodkov in analiza potreb in možnosti za strokovno rast na SAZU, zaradi pomanjkanja časa in tehničnih težav ni bilo izpeljanih do kraja.

V okviru OOS samostojno deluje blagajna vzajemne pomoči, ki je imela konec leta 1974 139 članov; v letu 1974 je imela 618.253,40 dinarjev prometa s 109 dolgoročnimi in 76 kratkoročnimi posojili. V njenem okrilju je tudi posmrtninski sklad, ki je imel leta 1974 82 članov, in kolektivno nezgodno zavarovanje, ki je imelo 83 zavarovancev.

Delo je vodil dvanajstčlanski izvršni odbor, v katerem so po nalogu in navodilih odbora posamezniki ali manjše skupine vodili posamezne akcije ali področja samostojno. Delovne oblike so bile redne in izredne seje odbora in seje posameznih komisij. Na seje odbora je bil redno vabljen tudi nadzorni odbor. Važnejša vprašanja so obravnavali članski sestanki ali zbori. Ti so bili zaradi varčevanja s časom večinoma združeni z zbori delovne

skupnosti. O delu je bilo obveščeno članstvo z zapisniki sej, na zborih in članskih sestankih. Zapisnike so prejemale vse delovne enote.

Izvršni odbor je tesno sodeloval s svetom delovne skupnosti in aktivom mladih delavcev oziroma aktivom Zveze socialistične mladine Slovenije. Rezultat tega sodelovanja so bila skupna nastopanja pri važnejših vprašanjih. Zaradi lažjega sodelovanja sta se predstavnika sveta in aktiva redno udeleževala sej odbora OOS; predstavnik izvršnega odbora pa se je udeleževal sej sveta in aktiva ZSMS.

V načrtu za leto 1975 je poleg rednih organizacijskih del med drugim še naslednje: občni zbor, na katerem bodo volitve novega odbora; proučitev možnosti za nadaljnji razvoj samoupravnega odločanja delavcev v okviru delovnih enot; sodelovanje pri oblikovanju samoupravnih aktov in sporazumov, zlasti pravilnika o delitvi osebnih dohodkov; organizacija razprave o stanju strokovno-znanstvenega izpopolnjevanja in o možnostih za njegovo izboljšanje; spremljanje stanovanjskih vprašanj delavcev; organizacija nekaj predavanj, sindikalnega srečanja z izletom ali ekskurzijo in novoletne prireditve za otroke.

INŠTITUT ZA OBČO IN NARODNO ZGODOVINO

Poročilo o delu v letu 1974

V začetku leta 1974 je imel inštitut le dva redna delavca, znanstvenega svetnika dr. Pavleta Blaznika in višjega strokovnega sodelavca Boža Otorepca, vendar je bil v teku leta narejen prvi korak za pritegnitev mlajših kadrov. Tako je diplomirana zgodovinarica Darjenka Grafenauer nastopila s 1. oktobrom mesto stažista-asistenta. Sredstva za njen osebni dohodek prispeva Raziskovalna skupnost Slovenije, SAZU pa krije izdatke za socialno zavarovanje in druge prispevke. Poleg tega je bilo vprašanje že prej razpisanega mesta upravnega delavca rešeno tako, da je Jelka Milošević-Perko s 1. oktobrom 1974 nastopila mesto strokovnega delavca z nepolnim delovnim časom in poskusnim delom treh mesecev, od 1. novembra je delala s polnim delovnim časom, s 1. januarjem 1975 pa je bila po uspešnem preteku poskusnega dela sprejeta v združeno delo za nedoločen čas.

Publikacije. — Pred koncem leta je izšla publikacija Iskra V. Čurkina, Matija Majar-Ziljski (Slovenska akademija znanosti in umetnosti, razred za zgodovinske in družbene vede, Razprave VIII/2, 1—124, Ljubljana 1974).

Zgodovina agrarnih panog II. Nadaljevalo se je z delom na drugi knjigi Zgodovine agrarnih panog (v okviru serije publikacij Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev; prva knjiga Ljubljana 1970); dr. S. Vilfan je predelaval geslo Zemljiška gospodarstva, akad. B. Grafenauer je skoraj dokončal geslo Kmečki upori, dr. P. Blaznik in akad. B. Grafenauer pa delo na registrih k tekstu prve knjige.

Delo na drugih publikacijah v okviru SAZU. Akad. B. Grafenauer je pregledal rokopisno gradivo za zgodovino kolonizacije slovenskega ozemlja v zapuščini akad. M. Kosa in ugotovil, da je v njem vrsta neobjavljenih rokopisov; mogoče bi bilo izdati zbornik Kosovih razprav o kolonizacijski zgodovini, ki bi bil sestavljen deloma iz teh razprav, zaradi zaokroženosti pa bi jim bilo potrebno dodati nekaj že objavljenih razprav, ki bi obsegale približno polovico zbornika; pri tem bi veljalo upoštevati, da niso vse razprave dokončane, in rešiti nekatera vprašanja zemljevidov. — Dr. P. Blaznik je delal na gradivu akad. M. Kosa za nameravano izdajo briksenskih urbarjev za Bled in okolico. Ugotovil je, da je doseglo že visoko mero izpopolnjenosti, tako da je dopolnil in le redko spremenil nekaj lokalizacij, izdelal je do konca in opremil z opombami s pomočjo B. Otorepca tekst o obračunu dohodkov blejske proštije iz 1458—1460 ter izdelal k

vsem tekstom krajevni, osebni in stvarni register. — Dr. M. Verbičeva je obdelovala na novo pridobljene akte o tolminskem uporju za publikacijo prve knjige virov za zgodovino slovenskih kmečkih puntov, ki jo pripravlja skupaj z akad. B. Grafenauerjem.

Historično-topografski leksikon. Med dolgoročne naloge inštituta spada delo za historično-topografski leksikon Slovenije v okviru medakademijskega odbora za historično-topografski leksikon in atlas srednjeveške Jugoslavije, ki ima sedež pri SANU v Beogradu, našo akademijo pa v njem zastopa dr. P. Blaznik. Tu je realizaciji najbližje gradivo za Kranjsko v zupuščini akad. M. Kosa; v tem letu je B. Otorepec izdelal kartoteko uporabljanih kratic, pri čemer je bilo potrebno signature prilagoditi sedanjemu stanju, ter izpisal nemške toponime za izdelavo kazalk, ki jih bo pa treba še redigirati; razpravlja se o tem, da bi se to gradivo razmnožilo za interno uporabo. Dr. P. Blaznik je delal s sredstvi medakademijskega odbora od 26. maja do 7. junija 1974 v Deželnem arhivu v Gradcu, kjer je načrtno izpisoval toponime, pregledal v celoti 484 listin za čas od 1443 do 1459 (deloma originale, deloma kopije ali samo izvlečke); podatki se v glavnem nanašajo na Štajersko, nekateri pa tudi na Kranjsko; nato je doma to gradivo obdeloval ter lokaliziral imena, začel pa tudi že redigirati celotni dosedanji material (doslej za črke od A do F). B. Otorepec je delal za isto nalogo in z isto finančno pomočjo od 9. do 22. junija 1974 na Dunaju, kjer je pregledal 325 listin in več kartularjev in fevdnih knjig in izpisoval topografske podatke v Državnem arhivu ter v Arhivu za Spodnjo Avstrijo in v Nacionalni biblioteki.

Diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine. Z delom na tem diplomatariju, ki spada tudi med dolgoročne naloge inštituta, je nadaljeval v tem letu B. Otorepec ter zbral za centralno kartoteko srednjeveških listin za Slovenijo v prepisih in obširnejših registih skupno 797 listin iz 13. do 15. stoletja. Gradivo je bilo v glavnem zajeto iz listin nekdanjega turjaškega arhiva (registre objavil F. Komatar v MMVK 18—20 in Carnioli 1910), iz listin Državnega arhiva na Dunaju, Arhiva Dvorne komore in Centralnega arhiva Nemškega viteškega reda na Dunaju, katerih mikrofилme in fotokopije hranita Mestni arhiv ljubljanski in Arhiv Slovenije, ter iz listin in prepisov Državnega arhiva, Arhiva za Spodnjo Avstrijo in Nacionalne biblioteke na Dunaju ob že omenjenem delu v teh ustanovah v juniju 1974. Za centralno kartoteko je bilo na novo narejenih 388 fotokopij listin iz časa 1341—1510, in sicer na podlagi iz Arhiva Slovenije izposojenih mikrofilmskih posnetkov listin Državnega arhiva in Arhiva

Dvorne komore na Dunaju, ki izhajajo iz samostanskih in drugih na našem ozemlju nastalih listinskih fondov. Kserografirani so bili mikrofilmski posnetki raznih urbarjev in računskih knjig iz 15. stoletja iz Deželnega arhiva v Innsbrucku, Državnega arhiva na Dunaju ter Škofijskega in Državnega arhiva v Münchnu iz časa 1437—1498, skupno 359 posnetkov. V Arhivu Slovenije je bil pregledan in evidentiran seznam pleterskih listin iz 1781. Nadaljevalo se je z delom na registru oseb in krajev k centralni kartoteki.

Viri za slovensko zgodovino na Madžarskem. Tudi v tem letu se je nadaljevalo delo za evidentiranje in kopiranje virov za slovensko zgodovino, posebej za zgodovino Prekmurja, v madžarskih kulturnih ustanovah na podlagi pogodbe, po kateri nosi stroške za to delo Sklad Borisa Kidriča; delo so opravljali zunanji sodelavci inštituta, administrativne posle v zvezi s tem, ki so bili precej zamudni in komplicirani zaradi deviznih predpisov, je pa opravljal tajnik inštituta višji strokovni sodelavec B. Otorepec. V l. 1974 so delali na Madžarskem: dr. Vilko Novak in Ivan Škafar v dneh od 1. do 10. junija v Škofijskem arhivu, Arhivu Železne županije, Knjižnici Dániela Berzsényija, Škofijski knjižnici in Županijskem muzeju, vse v Szombathelyju; prof. F. Šebjanič je bil na Madžarskem v začetku avgusta; arhivar A. Leskovec je delal od 13. do 16. oktobra v Županijskem arhivu v Szombathelyju na evidentiranju gradiva uradov, ki so imeli svoj sedež na slovenskem ozemlju, posebej okrajnega komisarja v Murski Soboti 1852—53; prof. Štefan Barbarič je delal od 21. do 30. oktobra v Budimpešti v časopisnem oddelku Széchenyijeve biblioteke. Vsi sodelavci z izjemo enega so že podali poročila o svojem delu; dr. Ivan Zelko v tem letu zaradi bolezni ni mogel potovati, pač pa je inštitut prevzel mikrofilme, ki jih je on dal že prej izdelati. Na podlagi dogovora z Arhivom Slovenije bo inštitut vodil to delo še do konca pogodbenega leta 1974/75, nato bo pa to vodstvo prevzel Arhiv Slovenije; to je v skladu z značajem našega inštituta, ki ima za nalogo znanstveno raziskovanje in pripravljanje ter izdajanje znanstvenih publikacij, nima pa namena opravljati funkcije arhivov, čeprav je posegel tudi na to področje in začel s tem delom v času, ko za to nalogo še ni bilo drugih interesentov.

Zgodovina kolonizacije jugoslovanskih pokrajin. Inštitut sodeluje pri medakademijskem odboru za zgodovino kolonizacije jugoslovanskih pokrajin, ki ima svoj sedež pri JAZU v Zagrebu. Za starejšo dobo pridejo tu v poštev že omenjeni rokopisi in gradivo v zapuščini akad. M. Kosa ter delo za njihovo objavo. Za novejšo dobo se obdelujejo nacionalno relevantne teme, ki se deloma

financirajo iz sredstev medakademijskega odbora, rezultati se objavljajo v publikacijah izven okvira SAZU, vendar pa z oznako, da so sestavni del tega programa, po 100 separatov se pa izroči medakademijskemu odboru oz. njegovim republiškim centrom. V tem letu je predal dr. V. Valenčič za objavo v Zgodovinskem časopisu 1974 svojo razpravo Etnična struktura ljubljanskega prebivalstva po ljudskem štetju leta 1880. Dr. J. Šorn je nadaljeval z zbiranjem gradiva o tujem kapitalu v železarskih obratih na Slovenskem od srede 19. stoletja do leta 1918, dr. Fr. Kresal pa je delal dalje na elaboratu o zaposlovanju tujih strokovnjakov v stari Jugoslaviji. Inštitut je prevzel mikrofilme zapupnega statističnega gradiva avstrijske vlade o zemljiški posesti italijanskih državljanov ob začetku prve svetovne vojne v območju jugozahodne fronte, tj. v slovenskih deželah. Preskrbel jih je dr. J. Pleterski iz Splošnega upravnega arhiva (Allgemeines Verwaltungsarchiv) na Dunaju.

Ostali medakademijski odbori. Poleg že omenjenih medakademijskih odborov obstoji odbor za repertorij srednjeveških virov, ki ima svoj sedež pri JAZU v Zagrebu. V njem zastopa našo akademijo akad. B. Grafenauer, ki se je v tem letu udeležil dveh sej odbora v Zagrebu. Glede internacionalnega »novega Potthasta« je delo končano, gre samo še za korekture in eventualna dopolnila. Glede jugoslovskega »novega Potthasta« je pa prevzel za leto 1975 sestavo alfabeta za Slovenijo in splošne bibliografije.

Pri JAZU v Zagrebu je tudi sedež medakademijskega odbora za slovar novoveške latinščine Jugoslavije, kjer zastopata našo akademijo akad. Fr. Zwitter in dopisni član M. Grošelj; v letu 1974 sta bili dve seji. Od slovarja srednjeveške latinščine Jugoslavije (Lexicon latinitatis medii aevi Jugoslaviae) je že prej izšla prva knjiga (do incl. črke K), druga knjiga (za črke L do Z) še ni izšla, po njenem izidu se pa predvidevajo še corrigenda in addenda. Kar se tiče novejših latinitet, so izšle že prej bibliografije del hrvatskih in slovenskih latinistov, med njimi tudi P. Simoniti, Sloveniae scriptores latini recentioris aetatis, 1972; po izidu zadnjega zvezka bibliografije, ki bo obsegal srbske latiniste, se predvidevajo še addenda k vsem zvezkom. Izid slovarja novoveške latinščine Jugoslavije pripravlja Saopćenja Redakcije Rječnika novovjekovnog latiniteta Jugoslavije; v letu 1974 je izšel 6. zvezek, kjer sta sodelovala tudi M. Grošelj in A. Kiauta.

Za izdajo zgodovinskih spomenikov Istre, predvsem starejših, obstoji dogovor med Historičnim inštitutom JAZU in našim inštitutom, ter poseben odbor, kjer zastopata naš inštitut univ.

prof. dr. F. Gestrin in višji strokovni sodelavec B. Otorepec. Asistentka D. Grafenauer je v letu 1974 nadaljevala s prepisom najstarejše notarske knjige iz Pirana, katere objava je v načrtu

V Sarajevu se pripravlja mednarodno znanstveno zborovanje, posvečeno stoletnici upora v Bosni in Hercegovini, upora v drugih balkanskih deželah in vzhodni krizi v letih 1875—1876. Za priprave obstojita ožji odbor pri Akademiji nauka i umjetnosti BiH in širši odbor, kjer so zastopane tudi druge jugoslovanske akademije, našo akademijo pa predstavljata akad. Fr. Zwitter in dopisni član D. Kermavner. Akad. Fr. Zwitter se je udeležil seje širšega pripravljalnega odbora 9. decembra 1974 v Sarajevu; inštitut sodeluje pri pripravah programa za zborovanje, ki bo predvidoma v Sarajevu oktobra 1975. Obstoji možnost, da bo izšla v okviru inštituta tudi posebna monografija o tej tematici.

Bibliografija. Inštitut je prevzel gradivo za tekočo bibliografijo, zadevajočo slovensko zgodovino, kolikor je bilo uporabljeno za objave v Zgodovinskem časopisu. Zagotovljena so bila finančna sredstva za nadaljevanje dela na tej bibliografiji in na retrospektivni bibliografiji za slovensko zgodovino. Zdaj je potrebno nadaljevati z delom na tekoči bibliografiji, urediti gradivo zanjo in na podlagi posebnega elaborata o gradivu za retrospektivno bibliografijo v zapuščini dr. M. Pivec-Steletove odločiti, kako naj se nadaljuje z delom na tej bibliografiji.

Drugo delo. Akad. Fr. Zwitter se je udeležil 13.—15. 9. 1974 v Beogradu simpozija o tematici »Velike sile in Srbija pred prvo svetovno vojno 1914«, akad. B. Grafenauer pa v oktobru v Skopju simpozija ob 30-letnici ASNOM.

Akad. B. Grafenauer je prevzel v obdelavo za objavo v publikaciji Der Schlern predavanje, ki ga je imel dr. M. Kos 18. 9. 1969 v Briksnu o temi Die Missionierung der Alpenlawen.

Inštitut je izpolnil moralno obveznost do dela pok. akad. M. Kosa s tem, da je posredoval prodajo tistega dela njegove biblioteke, ki ni prišel na podlagi oporoke ali nakupa v inštitutsko last, Študijski biblioteki v Novi Gorici, kjer bo pač najbolj rabil svojemu namenu.

Biblioteka in uprava. Biblioteka inštituta je v letu 1974 na novo pridobila 404 zvezke. Biblioteka M. Kosa se inventarizira kot corpus separatum. V tem letu je bilo prejetih in odposlanih 290 dopisov. Vse te posle je vodil tajnik inštituta B. Otorepec; posebno obremenitev je pomenila organizacija dela na virih za slovensko zgodovino na Madžarskem; vse to delo mu je bilo olajšano po 1. oktobru 1974, ko je tov. J. Milošević-Perko pre-

vzela del tehničnih poslov v upravi in tekoče delo v zvezi z biblioteko.

Posebno delo sodelavcev. Dr. P. Blaznik je predaval na zborovanju slovenskih arhivarjev v Slovenj Gradcu 26. septembra 1974 o arhivih za freisinško in briksensko posest na Slovenskem in 30. septembra 1974 v Stari Loki o cerkveni organizaciji na tleh loškega gospostva. Objavil je študijo Jožefinski kataster v luči jožefinske davčne občine Spodnji Bitenj, Loški razgledi 1974, str. 47—58. Za svojo knjigo Škofja Loka in loško gospostvo (1875—1805), 1973, je prejel v letu 1974 nagrado Sklada Borisa Kidriča in Prešernovo nagrado Gorenjske. Udeležil se je XVII. zborovanja slovenskih zgodovinarjev v Piranu in Trstu 2.—6. 10. 1974.

B. Otorepec je predaval na oddelku za zgodovino filozofske fakultete pomožne zgodovinske vede (3 ure tedensko) in sodeloval pri podiplomskem študiju študentov tega oddelka. Kot član uredniškega odbora je sodeloval pri redakciji Kronike, časopisa za slovensko krajevno zgodovino. Na zborovanju slovenskih arhivarjev v Slovenj Gradcu je imel referat Evidenca gradiva za starejšo zgodovino Ljubljane v nekaterih italijanskih in avstrijskih arhivih. Udeležil se je XVII. zborovanja slovenskih zgodovinarjev v Piranu in Trstu 2.—6. 10. 1974. Delal je na doktorski disertaciji Pečati in grbi slovenskih mest in trgov v srednjem veku. Objavil je: 1. (skupaj z dr. J. Žontarjem): Božja sodba (ordal) sveče v Kamniku leta 1398, ZČ XXVII, 1973, 321 do 328. 2. Ljubljanska beraška značka iz leta 1667, Kronika XXII, 1974, 92—96. 3. Iz zgodovine gradu Bogenšperk, izdal Odbor za obnovo gradu Bogenšperk, Litija 1974, 42 str., 4. O slovenski narodni zastavi, Rodna gruda 1974, št. 10, str. 43.

Načrt dela za leto 1975

Ta načrt je deloma razviden iz že navedenih podatkov o delu v letu 1974. Potrebno bo predvsem pospešiti delo na drugi (in sklepni) knjigi Zgodovine agrarnih panog v okviru serije publikacij Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, ki je v letu 1974 napredovalo bolj počasi kakor je bilo pričakovati. Tu je treba realno predvidevati, da bodo vsi rokopisi do konca leta dokončani in pripravljene za oddajo v tiskarno. Zaradi tega bodo morale biti preložene na kasnejšo dobo nekatere že omenjene projektirane publikacije, kolikor gre pri tem za iste delavce. Obstoji upanje, da bo mogoče v letu 1975 pripraviti za

tisk prvo knjigo virov za zgodovino slovenskih kmečkih puntov, ki bo obsegala vire do vključno upora leta 1515 in izšla pri SAZU v seriji Viri za zgodovino Slovencev. Pri delu za historično-topografski leksikon Slovenije bo dr. P. Blaznik nadaljeval z izpisovanjem toponimov v Deželnem arhivu v Gradcu za čas od leta 1460 dalje in obdeloval gradivo po ustaljeni metodi in redigiral dalje gradivo za topografijo Štajerske; B. Otorepec ima v načrtu, da nadaljuje z delom na evidentiranju in zbiranju gradiva iz notarskih knjig 14. stoletja v Državnem arhivu v Vidmu, česar v letu 1974 zaradi deviznih težav ni mogel izvesti. Pri delu za diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine bo B. Otorepec nadaljeval z evidentiranjem gradiva za čas od 13. do 15. stoletja v domačih arhivih, z vnašanjem podatkov iz literature oz. objav gradiva v centralno kartoteko in s kopiranjem nadaljnjih listin iz mikrofilmov Državnega arhiva na Dunaju, ki jih hrani Arhiv Slovenije. Rešiti bo treba še nekaj vprašanj v zvezi z delom na virih za slovensko zgodovino na Madžarskem, predno bo vodstvo tega dela prevzel Arhiv Slovenije na podlagi programa, sestavljenega s sodelovanjem inštituta. V okviru programa dela na zgodovini kolonizacije jugoslovanskih pokrajin je upati, da bo mogel dr. T. Zorn, ki je bil v letu 1974 zaposlen z drugimi obveznostmi, delati na elaboratu o gradivu Cirilmetodove družbe in na italijanskem popisu prebivalstva na Kočevskem leta 1941; dr. J. Šorn bo za svoje že omenjeno delo pregledoval še gradivo za prevaljsko železarno v Deželnem arhivu v Celovcu in v arhivu finančnega ministrstva na Dunaju; dr. F. Kresal pa za svoje delo, ki bo predvidoma končano leta 1975, gradivo v Beogradu. Dopisni član Dušan Kermavner v letu 1974 še ni mogel začeti s pripravami za izdajo korespondence dr. Henrika Tume, upa pa, da bo mogel s tem delom začeti v prvi polovici leta 1975. Upati je, da bo v letu 1975 predložena za objavo monografija o odnosu Slovencev do upora v Bosni in Hercegovini in dogodkov na Balkanu v letih 1875 do 1878. Prav tako je upati, da bo steklo delo na tekoči in retropektivni bibliografiji za slovensko zgodovino.

Iz vsega navedenega je razvidno, da more inštitut zaradi skromnega števila svojih delavcev le z velikimi zamudami in s pritegnitvijo številnih zunanjih sodelavcev izvrševati svoje pomembne naloge, pri čemer so nove namestitve leta 1974 le prvi korak za izboljšanje. Medtem ko bo reševanje tega vprašanja zahtevalo precej časa, bi bilo mogoče hitro rešiti vprašanje male sobe, ki je bila dodeljena inštitutu že prej, a še zdaj ni uporabna, ker ni opremljena, tako da npr. ni mogoče namestiti v police 57 fasciklov rokopisne zapuščine akad. M. Kosa.

INŠTITUT ZA ZGODOVINO UMETNOSTI

Poročilo o delu v letu 1974

Delo inštituta se je razvijalo v skladu s programom, razširile pa so se nekatere priložnostne in v času pogojene akcije.

Pogodba z Raziskovalno skupnostjo Slovenije, podpisana v novembru 1974, je intenzivirala evidentiranje in študij slovenskih kiparskih spomenikov med gotiko in barokom (nosilec dr. E. Cevc). Kolikor sta dopuščala čas in (neugodno) vreme, so bili izmerjeni in opisani nagrobniki iz druge polovice 16. in zgodnjega 17. stoletja v Ptuj, Mariboru in na Vurbergu ter (tudi v detajlih) fotografsko dokumentirani. V zimskem času je bil izpopolnjen predvsem pregled arhivalnih virov in starejše zadavne literature. Bolj zapleten je problem še neevidentiranih lesenih plastik tega časa, ki bo zajel jedro terenskih raziskav v letu 1975.

Raziskava slikarstva 17. stoletja je razkrila večje število grafičnih predlog (nemških, holandskih in francoskih, manj italijanskih), ki so jih porabljali slikarji tega časa na Slovenskem.

Sodelavci inštituta so dopolnjevali že v prejšnjih letih začete raziskave nekaterih arhitekturnih tipov 16. in 17. stoletja in problem romanske retrospektive, ugotovili nekatere nove komponente za razlago nastanka romanske kapele na Malem gradu v Kamniku in nadaljevali s študijem podobarstva 19. stoletja (dolgoročno).

V okviru spominskih proslav slovenskih kmečkih uporov je inštitut poskusil zbrati pregled njihovih odmevov v naši likovni umetnosti starejšega in polpreteklega časa. Prvi rezultat tega dela je bil na kratko povzet v zborniku »Kmečki upori v slovenski umetnosti«, ki ga je izdala Slovenska matica. Zbirka teh podatkov se kompletira.

Asistent Damjan Prelovšek je nadaljeval s študijem slovenske arhitekture 19. stoletja, ki ga financira RSS. Pozimi in spomladi je dalj časa delal v Arhivu Slovenije in v Mestnem arhivu v Ljubljani. Opravi je vrsto terenskih ogledov na Notranjskem, Dolenjskem in Štajerskem, zbral bogato fotodokumentacijo in začel vnašati zbrane podatke v posebno robno luknjano kartoteko. Izkazalo se je, da je treba za osvetlitev arhitekture 19. stoletja poseči tudi v stavbarsko življenje pozno-baročnega časa in nekatera dognanja v tej smeri, ki so v pripravi za objavo, so dala lepe rezultate.

Kot sodelavec pri umetnostni topografiji ribniške in grosupeljske krajine je tov. Prelovšek sodeloval s prof. dr. Stanetom Mikuzem pri dokumentaciji spomenikov na terenu.

V okviru arhivskih raziskav je inštitut začel z načrtnim pregledovanjem in ekscerpiranjem starih matičnih knjig, kar je razkrilo več dosedaj neznanih umetniških imen in izpopolnilo podatke o nekaterih manj znanih mojstrih. To delo, ki se bo nadaljevalo, je narekovala predvsem sestava biografij za SBL in za novo izdajo Thieme-Beckerjevega svetovnega leksikona umetnikov.

Za slovenski umetnostnozgodovinski atlant so bile izdelane temeljne metodološke smernice.

Razstava ilustrativne dejavnosti akad. Maksima Gasparija (skupaj SAZU in NUK), ki bi morala biti odprta že v letu 1974, se je zaradi preobremenjenosti sodelavcev premaknila v leto 1975. Gradivo je zelo obsežno in raznolično, njegovo zbiranje pa je na strani SAZU prevzela strok. sodelavka Vera Baloh. Priprave se bližajo koncu.

Za Thieme-Beckerjev leksikon so bili obdelani umetniki na Slovenskem pod črko A.

Dr. E. Cevc se je na povabilo JAZU udeležil proslave petstoletnice slikarja Vincenza iz Kastva v Zagrebu in Bermu v Istri v dneh od 18. do 22. septembra. — Sodeloval je tudi na mednarodnem posvetovanju arheologov o slovanski kulturi zgodnjega srednjega veka, ki je bilo v Kopru od 29. septembra do 2. oktobra, ter vodil udeležence strokovne ekskurzije v Hrastovljah, Starih Miljah in Sv. Justu v Trstu. — Na kulturnem tednu v Ptujju je 25. oktobra predaval o umetnostnozgodovinskem pomenu srednjeveškega Ptujja. — Na strokovni ekskurziji Društva muzealcev Slovenije po Avstriji (z ogledom razstave Avstrijske renesančne umetnosti v gradu Schallaburg) je vodil udeležence pri ogledu umetn. zgodov. spomenikov. Študijski obisk Poljske je veljal predvsem ogledu poljske srednjeveške in renesančne umetnosti. Spomladi sta se dr. Cevc in asistent Prelovšek udeležila tudi strokovne ekskurzije Narodne galerije na Sicilijo. Zadnji se je v novembru mudil krajši čas na Dunaju v zvezi z iskanjem arhivalij gradbene direkcije.

Asistent Prelovšek je 21. novembra predaval na SAZU o stilnih posebnostih dunajske secesije; predavanje je ponovil 27. novembra v seminarju prof. Ravnikarja na FAGG.

Interno delo je potekalo po utečenih kolesnicah (izpopolnjevanje biblioteke, kartoteke in fototeke spomenikov, hemeroteke, ekscerpiranje virov in literature itd.). Posebna teža je pripadla popisu in urejevanju zapuščine pok. akad. F. Steleta, ki je mecensko zapustil SAZU in inštitutu množico izredno dragocenega rokopisnega in dokumentarnega gradiva in za polovično ceno bogato knjižnico, ki bo v mnogočem izpopolnila vrzeli

v dosedanjem inštitutskem knjižnem fondu. Tej plemeniti gesti pok. upravnika se inštitut tudi na tem mestu oddoljuje s hvaležnim spominom. — Prenašanju Steletovih terenskih zapiskov v specialne kartoteke se je posvetila sodelavka Vera Baloh.

V oktobru je zatisnila oči zaslužna zunanja sodelavka Ivana Ferjan, ki je z veliko ljubeznijo in skrbnostjo zbirala ustrezno arhivsko gradivo v Arhivu Slovenije in v ljubljanskem Mestnem arhivu in s tem obogatila inštitutsko zbirko virov z mnogimi novimi podatki. Njeno pomoč bo inštitut zelo pogrešal, njeno človeško podobo in trud pa bodo njeni sodelavci ohranili v častnem spominu.

Člani inštituta so objavili v letu 1974 tele vidnejše študije in članke:

E. Cevc:

Typologische Kontinuität des altchristlichen Mausoleums in der romanischen Zeit und die Anfänge der Doppelkapelle auf Mali grad in Kamnik. Arheološki vestnik, Ljubljana 23, 1972 (1974), 397—406.

Portal Sv. Petra v Dvoru in oglejski misali. Situla, Ljubljana, 14/15, 1974, 339—348.

Loška baročna umetnika Heinrich Hilarius Göttinger in Martin Blažič. Loški razgledi, Škofja Loka, 21, 1974, 94—101.

Kmečki upori v slovenski likovni umetnosti. Kmečki upori v slovenski umetnosti. Zbornik razprav. Ljubljana, Slovenska matica 1974, 157—173.

Umetnostni značaj ekslibrisa na Slovenskem. Slovenski ekslibris. Ljubljana, Društvo exlibris Sloveniae 1974, 25—35.

Sprehod v umetnost Dolenjske. Po Dolenjski. Zagreb & Novo mesto, »Turistkomers« & Dolenjska turistična zveza 1974, 44—73.

Vojeslav Molè (Nekrolog). Letopis SAZU za leto 1973, Ljubljana, 24/1974, 95—98.

Gotika. Umetniško blago Jugoslavije. Beograd, »Jugoslavija« 1974, 259—278. (2. dop. izd.) (Izšlo tudi v angl.)

D. Prelovšek:

Plečnikova zbirka. Vodnik po Plečnikovi zbirki Arhitekturnega muzeja. Ljubljana, 1974.

Likovne kritike, poročila o razstavah in knjižne ocene v Sintezi, Naših razgledih, Delu in Panoniji (Eisenstadt — Železno).

Delovni načrt za leto 1975

Inštitut bo nadaljeval z raziskavami, ki so dolgoročne narave: plastika med gotiko in barokom, arhitektura 19. stoletja, umetnostnozgodovinski atlant Slovenije, podobarstvo 19. stoletja, zbiranje in komentiranje virov za umetnostno zgodovino Slovenije itd. V seriji virov želi pripraviti v sodelovanju s prof. B. Otrepcem zbirko virov za srednjeveško umetnost. Iz opusa Janeza Gregorja Dolničarja bo oskrbel kritičen prepis rokopisov »Cyprossus Labacensis seu Epitaphia et Inscriptiones Labacenses« in »Marianale Carnioliae«.

Terensko raziskovanje starejših umetnostnih spomenikov, ki je zadnja leta zaradi internega dela zaostalo, želi poživiti in spet razširiti tudi na širše topografsko gradivo.

Interno delo bo posvečeno predvsem urejanju in inventariziranju zapuščine akad. F. Steleta. Izbrati bo treba še neobjavljene članke in predavanja ter jih prirediti za tisk, drugo gradivo (zlasti množico podatkov o novejši umetnosti in umetnikih), pa sistematično katalogizirati.

Za redakcijo in izdajo virov bi bila potrebna nova stalna delovna moč, več zunanjih sodelavcev pa bo pritegnjenih za sestavo umetnostnozgodovinskega atlanta.

Upanje je, da bo v letu 1975 realizirana tudi razstava ilustracij akad. Maksima Gasparija in razstava arh. Ivana Jagra, za katero so izdelane že smernice in zagotovljena sredstva.

Končno želi inštitut izdati zbornik umetnostnozgodovinskih razprav z dvema študijama akad. F. Steleta, eno dr. E. Cevca in dvema D. Prelovška.

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1974

V letu 1974 se je personalna sestava nekoliko povečala oz. spremenila. Delo je 1. aprila nastopila risarka Dragica Lunder, za določen čas, na mesto višjega strokovnega sodelavca Staška Jesseta, ki je prevzel druge posle na SAZU, pa je 1. junija prišla Ana Šašel.

To leto je bila dokončana naloga Tabula Imperii Romani in rokopis oddan v tiskarno. Sicer je inštitut v glavnem nadaljeval z delom na starih nalogah: zrisanje arheološkega gradiva, arheološka terminologija, topografija, paleolitska raziskovanja in paleovegetacijska raziskovanja. Pri tem je velik del dejavnosti odpadel na terensko delo: paleolitska izkopavanja, sistematični topografski ogledi jam in najdišč, sodelovanje pri izkopavanjih, vrtanja oz. jemanje vzorcev za palinološke raziskave.

Interno delo je obsegalo poleg administracijskih in bibliotekarskih poslov še dopolnjevanje kartotek, redakcijo in lektorstvo inštitutskih izdaj. Izšel je 23. letnik Arheološkega vestnika (v nadaljnjem AV). V tisk sta bila oddana AV 24 in AV 25. Še vedno je v tisku delo Arheološka najdišča Slovenije.

Znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar je v okviru teme Paleolitska raziskovanja Slovenije rekognosciral večje število jam, ki bi prišle morebiti v poštev za izkopavanja. Sondiral je v Risovcu pri Postojni, predvsem pa izvedel novo fazo v dolgotrnem sistematičnem raziskovanju paleolitske postaje v Ciganski jami pri Željnah, pri čemer so se pokazali pomembni rezultati.

Vodil je dolgoročno akcijo Arheološka topografija Slovenije, za katero mu je uspelo pridobiti večje število mladih sodelavcev, kar je bistvenega pomena za bodoča leta. Topografsko delo teče v koprski regiji, na Krasu, na Notranjskem, v belokranjski in kozjanski regiji. Manjša dela so v teku tudi drugod. Regija Slovenske gorice se pripravlja za tisk.

Dalje je pripravljaj svoj prispevek za prvi zvezek dela Prazgodovina Jugoslavije, ki ga bo izdala Akademija BiH.

Opravljaj je dolžnosti upravnika inštituta.

Višji znanstveni sodelavec dr. Jaroslav Šašel je poleg dela, ki ga je imel z zvezkom K-34 iz serije Tabula Imperii Romani (gl. poročilo medakademijskega odbora), spomladi opravil zadnje korekture AV 23, ki ga je bil tehnično uredil Staško Jesse. Proti koncu pomladi je oddal v tiskarno AV 24, do konca jeseni je uredil AV 25 in ga predal v tisk ter začel urejati AV 26.

Razen tega je v zgodnjem poletju predal v tiskarno korigirane krtačne odtise dela Arheološka najdišča Slovenije.

Pripravljaj je gradivo za nekaj študij, sodeloval z epigrafskim prispevkom pri publikaciji Vranje, ki jo bo izdal Narodni muzej. Prispeval je posamezne voves za leksikon Princeton Dictionary of Classical Archaeology.

Maja se je na vabilo udeležil mednarodnega sestanka, ki ga je organizirala milanska državna univerza na temo »Comunità alpina nell'antichità«. Imel je predavanje »Alpes Iuliae« in sklepni govor. Septembra se je udeležil 10. mednarodnega kongresa za študij rimskega limesa s predavanjem »Viae militares«. Oktobra je na sestanku Društva slovenskih zgodovinarjev predaval v Piranu o prvih tisoč letih Kopra. Oktobra se je udeležil delovnega sestanka Centra za epigrafiko in numizmatiko pri filozofski fakulteti univerze v Beogradu ter 10. Eirene-kongresa v Dubrovniku.

Znanstveni sodelavec dr. Franc Leben je dopolnjeval karto-teko jamskih najdišč jugovzhodnega alpskega prostora in bibliografsko dokumentacijo neolitskih, eneolitskih in zgodnjebronzastodobnih najdišč na tem prostoru. Za Sklad Borisa Kidriča je ocenil delo v letu 1973 na raziskovalnih nalogah Paleolitska raziskovanja Slovenije in Raziskovanje kulture Ljubljanskega barja.

Postal je redni član prazgodovinskega društva Institutum Canarium s sedežem v Halleinu v Avstriji.

Terensko delo: Strokovna ekskurzija v Križno jamo (odkritje prazgodovinskih ožganih plasti s halštatsko materialno kulturo), ogled jame Šibernice pod Blejskim gradom in votlin na Straži, ekskurzija v jame na Kočevskem in v dolino Kolpe ter v Krško jamo nad izvirom Krke (odkritje eneolitske keramike).

Vodil je izkopavanja v jami Šibernica na Bledu, dalje s sodelovanjem Narodnega muzeja in Muzeja v Novi Gorici izkopavanja poznoantičnega utrdbenega sistema na Hrušici. Prav tako je bil v vodstvu izkopavanj antične in zgodnjekrščanske naselbine na Ajdovskem gradu nad Sevnico, ki sta jih organizirala Narodni muzej in Inštitut za zgodnji srednji vek univerze v Münchnu.

Jeseni se je udeležil mednarodnega srečanja arheologov v Kopru.

Višja strokovna sodelavka Ana Šašel je opravljala administracijske posle, lektorsko delo, urejala je knjižnico, se uvedla v delo pri arheološki terminologiji in vodila nalogo Dokončno zrisanje arheološkega gradiva Slovenije.

Stožist-asistent Slavko Ciglencečki je pretežni del časa porabil za raziskovalno delo v zvezi s svojo magistrsko nalogo, vmes pa opravil še nekaj manjših priložnostnih nalog.

Risarka Dragica Lunder je risala arheološke predmete.

V poletnih in jesenskih mesecih je dobil inštitut novo telefonsko napeljavo in nove vode za centralno kurjavo, nakar so bili prostori preslikani. Vsa ta dela so zelo motila in za nekaj časa popolnoma ohromila strokovno dejavnost na inštitutu.

Za nadaljnji razvoj inštituta je potrebno rešiti vprašanje delovnih prostorov in hkrati prostora za knjižnico, ki je v zadnjih letih malone prerasla njegove prostorske zmogljivosti. Predvsem pa bo treba pridobiti vsaj enega strokovnjaka za kovinska obdobja.

PALINOLOŠKI LABORATORIJ

V palinološkem laboratoriju, ki je v okviru Inštituta za arheologijo, dela znanstveni svetnik dr. Alojz Šercelj. V letu 1974 je po programu teme Paleovegetacijska raziskovanja Slovenije nadaljeval s terenskimi preiskavami in ročnimi vrtanji profilov za pelodne analize. Z ekipo je vrtal na Cerkniškem jezeru, na jezeru pri Rovtah, ob Notranjski Reki, v Lokvicah, pri Leskovici pod Blegošem, v Grosupeljski kotlini, pri Šentjerneju, v Kaznaricah, v dolini Kolpe, pri Pragerskem in drugod. Laboratorijsko preparacijo materiala je opravljala zunanja honorarna sodelavka. Mikroskopske preiskave še tečejo.

Ker je v okviru paleoetnobotaničnih raziskav palinološko ugotavljanje radikalnih sprememb gozdne vegetacije v zgodovinskem času zlasti važno za gozdarje in arheologe, je sodeloval z Inštitutom za biologijo SAZU, Oddelkom za arheologijo Univerze v Ljubljani, Akademijo nauka BiH, Institut für Waldbau na Dunaju in drugimi.

Opravil je ksilotomske in antrakotomske preiskave rastlinskega materiala iz arheoloških najdišč Kranj (nekropola), Ljubljansko barje (kolišče), Hrušica, Babja jama, Ciganska jama.

S predavanjem je sodeloval na 14. mednarodnem simpoziju vzhodnoalpskega-dinarskega društva za proučevanje vegetacije v Ljubljani.

Člani inštituta so objavili

F. Leben:

Jamska arheologija matičnega krasa. Acta carsologica 6, 1974, 241—256.

Zur Kenntniss der Lasinja-Kultur in Slowenien. Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur, Bratislava 1973 (1974), 187—197.

Jama Veliki zjot pri Vinici. Varstvo spomenikov 17—19, 1971—75 (1974), 182—184.

(Ocena): Slovensko v mlajši dobi kamnenj, Bratislava 1970. Arheološki vestnik 23, 1972 (1974), 461—464.

(Ocena): R. Peroni, L'età del bronzo nella penisola italiana, Firenze 1971. Arheološki vestnik 23, 1972 (1974), 464—466.

J. Sašel:

K zgodovini julijsko-alpskega obrambnega področja. Situla 14—15, 1974, 255—262.

Zur Verteidigung der Nordostgrenze in der provincia Cisalpina. Eight International Congress of Limesforschung, Cardiff 1969 (1974), 174—177.

Amfore iz manufakture Sepulijev pri Pataviju (skupaj s S. Skalerjem). Arheološki vestnik 23, 1972 (1974), 427—432.

Milko Kos (1892—1972), Ibidem 441—442.

Josef Dobiáš (1888—1972). Ibidem 444—445.

Sto let hrvaškega muzejskega glasila. Ibidem 447—449.

Nekaj knjižnih prikazov v istem glasilu, glej 449 ss.

Aenona. Pauly-Wissowa, Realencyclopädie der classischen Altertums-Wissenschaft, Suppl. XIV, 1974, 3—13.

Siscia. Ibidem, 702—741.

Savo fluvio. Ibidem, 657.

Nekaj krajših voces. Ibidem passim.

Die Limes-Entwicklung in Illyricum. Actes du IXe Congrès international d'études sur les frontières romaines à Mamaia en 1972 (1974), 193—199.

Pro legato. Chiron 4, 1974, 467—477.

Zur Erklärung der Inschrift am Tropaeum Alpium. Vestigia 17, 1973 (= Akten des VI. Internationalen Kongresses für Griechische und Lateinische Epigraphik, München 1972), 476—478.

Okra. Kronika 22, 1974, 9—17.

A. Šercelj:

Paleobotanične raziskave sedimentov Cerknškega jezera in okolice. Mednarodni mladinski raziskovalni tabori 1971—1972, Ljubljana 1973, 47—54 z 1 diagr.

Fosilno deblo mamutovca iz Zagorja ob Savi. Rudarsko-metalurški zbornik 3, 1973, 199—201 s sl.

Poročilo o ksilotomskih raziskavah kolišča ob Maharskem prekopu pri Igu — raziskovanja leta 1972. Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji 3, Ljubljana 1974, 69—70.

Nitka za ogrlico s kolišča ob Maharskem prekopu pri Igu — raziskovanja leta 1972. Ibidem, 71.

K vegetacijski zgodovini slovenskega prostora. 14. mednarodni simpozij Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije, Vodič po ekskurzijah. Ljubljana 1974, 20—22.

Paleovegetacijske raziskave sedimentov Cerknškega jezera. Acta carsologica 6, 1974, 233—240 z 2 diagr.

Načrt za delo v letu 1975

V letu 1975 bosta izšla A V 24 in A V 25, dalje Arheološka najdišča Slovenije in Tabula Imperii Romani. Urejen in v tisk oddan bo AV 26. Za tisk bo pripravljen prvi zvezek arheološke topografije: Slovenske gorice.

Posamezni sodelavci bodo vsak na svojem področju opravili vrsto manjših nalog. Glavno delo inštituta pa bo nadaljevanje dolgoročnih tem: Paleolitska raziskovanja, Arheološka topografija Slovenije (obseg dela bo verjetno povečan, ker je bilo pridobljenih nekaj mladih sodelavcev), Dokončno zrisanje gradiva Slovenije. Arheološka terminologija naj bi v tem letu prišla v fazo redigiranja gradiva.

Dopolnjevale bodo inštitutske kartoteke, naprej se bosta urejali knjižnica in njena kartoteka ter tekoče opravljali administracijski posli.

Palinološki laboratorij bo nadaljeval s paleovegetacijskimi raziskovanji Slovenije in sosedstva. Poglobil bo študij primarnih in sekundarnih gozdnih ciklov ter oblike progresivnih in regresivnih mikrociklov.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR
ZA ARHEOLOŠKO KARTO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu za leto 1974

Dejavnost v republiških odborih in centralni redakcijski komisiji za AKJ je domala povsem zamrla, razen v Hrvatski, ki je v tem letu poslala 720 shed arheoloških najdišč. Leto 1974 je bilo določeno kot rok za predajo zadnjih popisnih shed iz vseh republik, nakar bi delo prevzela centralna redakcijska komisija. Pri delu na AKJ ni nikjer vidnega uspeha z izjemo Slovenije, ki svojo Arheološko karto že tiska.

Medakademijski odbor za AKJ ni imel v letu 1974 nobenega plenarnega sestanka s predstavniki republiških odborov, ker je zadostovala povezava potom tajništva odbora in osebnih stikov.

Finančno stanje:

DOHODKI

	din
Saldo Zveznega sklada za znanstveno delo iz leta 1971	28.516,90
Sredstva SBK za leto 1972	39.200,00
Skupaj	67.716,90

IZDATKI

1972 do 1974	47.947,57
Saldo na dan 31. 12. 1974	19.769,33

Nadaljnje delo na Arheološki karti Jugoslavije bi morala prevzeti ena izmed drugih jugoslovanskih akademij znanosti, ker je slovenski delež »Arheološka najdišča Slovenije« že tik pred izidom in SAZU oziroma njen Arheološki inštitut nima pri nalogi več delovnih interesov. Nedejavnost drugih republik na delu AKJ je spoznala tudi Raziskovalna skupnost Slovenije, saj Sklad B. Kidriča že dve leti ne financira več prevzete raziskovalne naloge. Svetu akademij SFRJ naj se predoči stanje in sklep razreda za zgodovinske in družbene vede SAZU, da naj raziskovalno nalogo prevzame tista jugoslovanska akademija znanosti, katere republiški odbor je z delom na AKJ najbolj na tekočem.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR
ZA TABULO IMPERII ROMANI

Poročilo o delu za leto 1974

Vsak zvezek Tabule Imperii Romani je sestavljen iz arheološko-topografskega leksikalnega zvezka ter karte v merilu 1:1.000.000. Tako tudi zvezek ‚K 34-Sofija (Naissus, Serdica, Thessalonike)‘, ki ga je pripravil Inštitut za arheologijo SAZU. Dodatno pa bo temu zvezku priložen še tločrt mesta Thessalonike.

Besedilo leksikalnega dela je v letu 1974 do kraja prevedel v francoščino prof. B. Stopar, jezikovno pregledal prof. R. Chevallier v Parizu. Nato je bil rokopis tehnično in organizacijsko dokončan. Prav tako so bile do kraja pripravljene kartografske predloge, ki jih je Inštitut za fotogrametrijo in geodezijo izrisal (ing. I. Schiffrerjeva) in prilagodil osnovam, ki jih je posredoval Vojno-geografski inštitut v Sarajevu. Prav tako je bil izrisan na čisto tločrt antične Thessalonike (ing. M. Rotar). Nato je bil sklican sestanek vodij posamičnih delovnih sekcij (profesorji Anna Avramea z Atenske akademije, T. Ivanov z Bolgarske akademije, G. Brizzi z univerze v Bologni, S. Dušanić z univerze v Beogradu, V. Paškvalin z Zemaljskega muzeja v Sarajevu ter I. Mikulčić z univerze v Skopju, ki se sestanka edini ni udeležil). Ti so izgotovljeno delo pregledali in odobrili. Rokopis je nato prejela tiskarna Ljudske pravice, ki je v decembru poslala prve korekture. Natisk karte K 34 ter tločrta mesta Thessalonike bo opravil Vojno-geografski inštitut v Sarajevu. Predvidoma bo delo izšlo poleti 1975.

INSTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Poročilo o delu za leto 1974

V letu 1974 je inštitut nadaljeval svoje delo po zastavljenem programu. Za svojo trenutno najvažnejšo nalogo šteje inštitut pripravo knjige o pravni presoji klinopisnih državnih pogodb (sumerskih, babilonskih, asirskih in hetitskih). To delo pripravlja upravnik inštituta akad. V. Korošec. Nabiranje gradiva je dopolnjeval zlasti v seminarski knjižnici Orientalnega inštituta v Heidelbergu od 14. do 23. septembra 1974. Razne neodložne naloge so povzročile, da je bilo treba delo večkrat začasno prekinjati.

Na povabilo Madžarske akademije znanosti je bilo od 23. do 25. aprila 1974 v Budimpešti zborovanje proučevalcev klinopisnih kultur. Na zborovanju je imel V. Korošec predavanje: »Eini-ge Probleme über die Struktur der hethitischen Gesetze«.

S finančno pomočjo SAZU se je udeležil upravnik 21. rednega mednarodnega svidenja asiriologov (Rencontre Assyriologique Internationale), ki je bilo v Rimu od 24. do 28. junija 1974. Tam je dne 25. junija imel predavanje: »Die Götteranrufung in den keilschriftlichen Staatsverträgen«. — Končno se je s finančno podporo Raziskovalne skupnosti Slovenije udeležil 29. zborovanja mednarodne znanstvene pravno-zgodovinske družbe (Société internationale, Fernand De Visscher' pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité), ki je bilo v Kölnu od 10. do 13. septembra 1974 z osrednjo temo »Mednarodni odnošaji v antiki«. Tu je imel splošno uvodno predavanje o razvoju mednarodnih odnošajev v elamarnski dobi (»Über die Entwicklung von völkerrechtlichen Beziehungen in der El-Amarna-Zeit«). — V skupini predavanj, ki jih je oskrbel organizacijski odbor za razstavo spomenikov starega Egipta v Ljubljani, je dne 18. marca 1974 podal »Očrt zgodovine starega Egipta«.

Po zaprosilu profesorja Erle Leichtyja, predstojnika oddelka za Bližnji vzhod na Pennsylvanski univerzi v Filadelfiji, je inštitut izdelal strokovno poročilo o knjigi Barry L. Eichler, *Indenture at Nuzi. The Personal Tidennütu Contract and its Mesopotamian Analogues*. Yale Near Eastern Researches 5, 1973.

Spričo vsega tega dela je bil le en inštitutski študijski sestanek dne 20. novembra 1974. Na njem sta poročala oba zunanja sodelavca Marko Urbanija in France Milavec. Prvi je poročal o knjigah: Horst Klengel, *Zwischen Zelt und Palast*, Dunaj 1972, in Fred Winnet-W. L. Reed, *The Excavations at Dibun in Moab*, New Haven 1964; drugi je predaval o Atramhasis-ovem epu.

V. Korošec je kratko poročal o treh pravnozgodovinsko pomembnih zborovanjih v Budimpešti, Rimu in Kölnu ter opozoril na nekatere posebno zanimive sestavke v Reallexikonu der Assyriologie (IV, 1 in 2—3).

Trajna naloga inštituta je skrb za stalno dopolnjevanje avtorskega in stvarnega kataloga naše asiriološke literature. To nalogo je z evidentiranjem člankov in razprav v novo nabavljenih knjigah in revijah oskrbovala višja knjižničarka inštituta Julijana Šušteršič. Pri univerzalni decimalni klasifikaciji ji je občasno pomagal zunanji sodelavec inštituta bibliotekar Marko Urbanija. Šušteršičeva je opravljala tudi vse administrativne posle in sodelovala pri korekturnem delu.

Inštitutska knjižnica je v letu 1974 pridobila 41 knjig in 15 letnikov revij. Sedaj šteje skupno 867 knjižnih enot.

V tisku so članki gori navedenih referatov z mednarodnih zborovanj v Budimpešti, Rimu in Kölnu, dalje knjižni poročili (za Zgodovinski časopis in za Arheološki vestnik) o zadnjih številkah Realnega leksikona za asiriologijo.

V Razpravah Razreda za zgodovinske in družbene vede bo izšlo predavanje dopisnega člana Jeana Nougayrola: Le babylonien, langue internationale de l'Antiquité. Ker bo predavanje natisnjeno v francoščini, je inštitut poskrbel za nekoliko okrajšan prevod in za spremno besedo.

Načrt dela za leto 1975

Inštitutov delovni program za leto 1975 obsega:

1. Dovršitev rokopisa za knjigo o mednarodnih pogodbah, ohranjenih v klinopisni pisavi; dopolnitev citatov in gradiva v Seminarju za Stari Orient v Heidelbergu.

2. Udeležba upravnika na prihodnjem mednarodnem asiriološkem svidenju 1975 v Göttingenu.

3. Proučevanje novih edicij klinopisnih tekstov in nove asiriološke literature.

4. Dopolnjevanje avtorskega in stvarnega kataloga asiriološke klinopisne literature.

5. Evidentiranje pravne terminologije.

6. Občasni študijski sestanki, kjer se podajajo poročila o najnovejših publikacijah in o asirioloških zborovanjih.

7. Pedagoška pomoč mlajšim asiriologom pri poglobljanju asiriološke izobrazbe.

8. Objava manjših publikacij s klinopisnega področja.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Dialektološka sekcija

Poročilo o delu v letu 1974

V letu 1974 je dialektološka sekcija sodelovala pri pripravah za Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA). Med drugim so bili izdelani fonološki opisi za kraje: Horjul (dr. Tine Logar), Gomilice (Francka Benedik) ter Ribnica, Cerkno, Videm ob Ščavnici in Zafošť pri Slovenski Bistrici (dr. Jakob Rigler). Dr. Tine Logar je sodeloval na delovnem zasedanju za Splošnoslovanski lingvistični atlas v Moskvi (januar-februar 1974) kot predstavnik za slovenski jezik in kot vodja fonetične skupine OLA. Razen tega je sodeloval na zasedanju komisije OLA pri Mednarodnem komiteju slavistov v Dresdenu v NDR (maja 1974).

Sekcija se je vključila tudi v priprave za evropski lingvistični atlas.

Za slovenski lingvistični atlas so zbrali študentje slavistike gradivo (ki ga je z njimi pregledal T. Logar) v krajih: Velike Žablje v Vipavski dolini, Trnovo pri Ilirski Bistrici, Livek, Šentanel pri Prevaljah.

Asistentka F. Benedik je zbirala gradivo za opis terciarnega akcentskega premika v rovtarskih govorih in urejala dialektološko kartoteko. Udeležila se je poletnega tečaja ruskega jezika v Leningradu. Študira tudi podiplomsko stopnjo na univerzi.

Septembra 1974 je nastopila službo asistentka Sonja Horvat, ki se je seznanjala z dialektološkim delom in prevedla prvi del vprašalnice za evropski lingvistični atlas.

J. Rigler je v glavnem delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika, in sicer je nadaljeval z izdelavo pravopisne, pravorečne, oblikoslovne in intonacijske podobe gesel za drugo knjigo. Sodeluje tudi pri pripravi novega pravopisa.

Saša Ser nec je delala v etimološko-onomastični sekciji.

Objave:

T. Logar:

Slovenska narečja (pregledan ponatis), Slovenski jezik, literatura in kultura, Informativni zbornik, Ljubljana 1974, 91—102.

Pregled zgodovine slovenskega jezika, *ibidem*, str. 103—115.

Govor Slovencev v Porabju na Madžarskem, X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1974, 53—57.

Starogorski slovenski rokopic iz konca 15. stoletja, Jis XIX, 1973/74, 192—198.

Načrt za delo v letu 1975

Nadaljnje sodelovanje pri delu za OLA in pri delu za evropski lingvistični atlas. Po možnosti nadaljevanje priprav za Slovenski lingvistični atlas. F. Benedik bo poleg drugega tekočega dela še nadalje raziskovala akcentske razmere v rovtarskih govorih, J. Rigler pa bo delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Leksikološka sekcija

Poročilo o delu v letu 1974

Vse leto je bila prva skrb sekcije priprava slovarskega rokopisa za tiskarno. Ob začetku 1974 je še manjkalo približno 3500 gesel, kar bi redaktorski kolektiv z lahkoto zmogel, če bi se vsi redaktorji posvetili izključno neposredni redakciji. Zaradi opravljanja pomožnih in specialnih del (pregledi, usklajevanja, terminološke redakcije, korekture) pa se je le del redaktorjev lahko ukvarjal z redakcijo gesel; izdelanih je bilo 2852 gesel.

Sekcija se je obvezala v svojem načrtu, da bo ob polovici leta začela oddajati rokopis v tiskarno. Tako je bil dne 3. junija oddan prvi del rokopisa. Do konca 1974 je bil postavljen stavek črk I, J, večji del K in ves L. Rokopis za črko K je pripravljen. Dokončujeta se črki M in N. Glavni uredniški odbor, ki je prevzel nalogo usmerjati celotno delo in redigirati gramatikalne besede, je imel tedensko po dve redaksijski seji, poleg seje, na kateri so se reševala vprašanja akcenta in pravopisa. Pripombe in splošno usklajevanje, popravke, dopolnila in podobno so opravljali od odbora določeni pregledovalci. Z njimi se je odbor pogosto posvetoval, kako bi se naloge pregledovalcev organizirale, da bi delo potekalo kar najhitreje, pri tem pa da se ne bi znižala zahtevnost. Pregledovalci so vložili veliko truda, da bi svoje delo dokončali kar najbolje. Z redaktorskim kolektivom so bila vsak mesec posvetovanja. Na teh sestankih se je razpravljalo o teoretičnih vprašanjih redakcije in organizaciji dela. Sekcija upa, da bo do srede oktobra 1975 knjiga končana. Z začetkom tiska so bili določeni korektorji: dr. Čop, dr. Jurančič, Z. Leder, S. Suhadolnik in eksternista tov. Longyka in Veselko. Vsakemu od korektorjev so določene posebne naloge. Korekture glav opravlja dr. Rigler.

Po precej živahni personalni fluktuaciji 1973 se je v preteklem letu status osebja umiril. Glavni uredniški odbor sestavljajo sedaj: dr. A. Bajec, dr. B. Čop, dr. J. Jurančič (kot predsednik),

dr. L. Legiša in S. Suhadolnik (kot tajnik). Ob koncu leta je bil v odbor kooptiran dr. J. Rigler, ki že tako vsa leta rešuje akcentološka vprašanja in vnaša intonacije v glave gesel.

S 1. aprilom sta po razpisu nastopila službo asistenta Z. Praznik in M. Ahlin, s 1. septembrom pa asistentka M. Humar. M. Ahlin je 1. novembra odšel na odslužitev vojaškega roka. Bolezenske dopuste so imeli: J. Müller v marcu ter J. Meze in Z. Praznik v septembru. Razpisan je bil natečaj za honorarne pomožne sodelavce, ki bi opravljali tipkanje, pripravo gesel, urejanje kartotek ipd. Nastaviti bi bilo treba še eno administrativno moč, da bi zmogli vsa dela te vrste in da bi se lahko skrbneje vodila evidenca v knjižnici.

Letni dopust so člani sekcije izkoristili v glavnem v avgustu.

Od tujih gostov se je v sekciji mudila za teden dni dr. Elena Smieškova iz Bratislave. Člane sekcije je z informativnim predavanjem seznanila z leksikološkim delom bratislavske akademije.

Dne 5. junija je sekcija obiskala rojstno hišo prvega znanstveno usmerjenega slovenskega leksikografa Oroslava Cafa v Gradišču v Slovenskih goricah. S to ekskurzijo se je spominjala stoletnice tragične Cafove smrti. Ob isti priložnosti se je poklonila pred spomenikom F. Miklošiča v Ljutomeru in S. Vraza v Ormožu, v Ptujju pa je obiskala hišo, v kateri je umrl O. Caf.

Polet dela v sekciji motijo težave in nevšečnosti objektivne in subjektivne narave. Prvo je velika prostorska stiska. Kljub dodelitvi novih prostorov še vedno vlada velika gneča na delovnih sedežih in stiska za shranjevanje materiala, knjig, kartoteke z listki itd. Prostori tudi niso najbolj primerni za delo, ki ga močno ovirajo slabe telefonske zveze sekcijjskih delovnih prostorov z zunanji svetovalci pri redakcijah.

Materialna sredstva je sekcija prejemale tudi od Kulturne skupnosti Slovenije in Raziskovalne skupnosti Slovenije.

V omejenem obsegu se je nadaljevalo ekscerpiranje. Navadno (paberkovalno) ekscerpiranje so redno opravljali trije zunanji sodelavci, ekscerpitali pa so tudi nekateri člani glavnega uredniškega odbora in redaktorji slovarja. Skupno so v 96 delih izbrali in podčrtali 46.534 besed. Iz tega so napravili 70.652 novih, z gesli opremljenih listkov. Poleg tega je sekcija pri posebnem ekscerpiranju dobila 2092 listkov; od tega pri priložnostnih izpisih 1352 in pri izpisovanju za narečno kartoteko 740 listkov. Začel se je popolni izpis iz Novic 1843, ki je dal 11.500 listkov. Pri izpisovanju za zgodovinski slovar so izdelali sode-

lavci 50.675 listkov (Murko, Penn). Končno je sekcija dobila 1756 listkov s terminološkimi razlagami in zvezami.

V letu 1974 se je torej pomnožilo leksikalno gradivo s 156.675 novimi kartotečnimi listki. Glej priloženo tabelo.

Novo leksikalno gradivo so sodelavci sproti alfabetirali in uvrščali v ustrezne kartoteke. Splošna kartoteka, na podlagi katere se izdeluje Slovar slovenskega knjižnega jezika, je imela ob koncu leta 3,442.910 osnovnih kartotečnih listkov.

Sekcija je izdelala dodatni alfabetarij za črki M—N in drugi dodatni alfabetarij za črke I—L, odzadnji slovar za 3. knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika in odkupila drugo skupino jezikoslovnih knjig iz zapuščine prof. J. Šolarja.

Delo za popolni izpis Dalmatinove Biblije, ki sta ga vodila S. Suhadolnik in F. Novak, še vedno ni končano, ker pogodbeni- ca (razmnoževalnica Dopisne delavske univerze) kljub številnim ustim in pismenim urgencam ne izpolni prevzetih obveznosti. Nadaljnja dela te vrste je prevzela komisija za zgodovinski slovar. Začela se je poskusna izdelava gesel na listkih iz Biblije. Izdeloval se je tudi pravilnik o izdelavi teh gesel.

Sodelavci sekcije so odgovarjali na mnoga, zlasti telefonična vprašanja, ki so v zvezi s knjižnim jezikom.

Bibliografija sodelavcev sekcije (za leto 1974)

A. Bajec:

Redakcija slovničnih besed v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Predavanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

I. Cernelič:

Slovnico število in pomenske kategorije samostalnika. Predavanje na X. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani; izšlo v zborniku X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1974.

Prikaz samostalnika, pridevnika in glagola v Slovarju slovenskega knjižnega jezika I. s stališča besedne vrste s poudarkom na besedno-vrstnih prehodih. Predavanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

J. Jurančič:

Oroslav Caf, Govor ob odkritju spominske plošče v Gradišču.

B. Košmrlj - Levaičič:

O češkem in slovaškem zanimanju za dva slovenska jezikoslovna spisa. Jezik in slovstvo XIX, 1973/74, št. 8, 328—329.

L. Legiša:

Liber cantionum Carniolicarum. Kalobški rokopis. Ljubljana 1973.

Primorski kmečki upori v literarni obdelavi. Izšlo v knjigi Kmečki upori v slovenski umetnosti. Ljubljana 1974, str. 139—147.

Trinajst slovenskih sodobnih pesnikov v italijanščini. Prostor in čas VI, 1974, št. 3/4, 220—222.

J. Müller:

Razmišljanja o(b) Slovenskem knjižnem jeziku 4. Prostor in čas VI, 1974, št. 5/6, 305—322; št. 7/8/9, 393—407.

F. Novak:

Vprašanje pomenske analize besedja. Predavanje na strokovnem zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Ljubljani.

Jezik zasebnega sporazumevanja. Šest predavanj na Radio Ljubljana.

Besedno pomenoslovje. Tri predavanja na Radio Ljubljana.

Stilna razčlenjenost knjižnega jezika. Predavanje na lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani.

Več predavanj v podružnicah Slavističnega društva Slovenije (Celje, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica in Novo mesto).

S. Suhadolnik:

Frekvenčna analiza besedišča v Tavčarjevi povesti Cvetje v jeseni. Slavistična revija XXII, 1974, št. 1, 31—40.

Dvoje novih leksikografskih del, Slavistična revija XXII, 1974, št. 5, 340—352.

A. Vidovič-Muha:

Zmrzniti ali zamrzniti. Jezik in slovstvo XIX, 1975/74, št. 8, 302 do 306.

Stilni kvalifikatorji v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Predavanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (Z. Leder-Mancini pri umetnostni, dr. L. Legiša pri medicinski, J. Meze pri tehniški sekciji terminološke komisije SAZU). Bili so tudi lektorji različnih založb oziroma revij (I. Černelič pri Metalurškem zborniku, M. Hajnšek-Holz pri Biološkem in Turističnem vestniku, M. Janežič pri Obzorniku za matematiko in fiziko in Grosupeljskem zborniku, Z. Leder-Mancini pri Arheološkem vestniku in publikacijah Združenja poslovnih bank in hranilnic SRS, J. Meze pri Proteusu, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije za zbrano delo I. Cankarja, A. Kraigherja in Zgodovino človeštva). Z. Leder-Mancini je sodelovala pri redakciji urbanističnega slovarja Inštituta za urbanizem SRS, s F. Novakom pa tudi pri jezikovni redakciji Ustave SRS; S. Suhadolnik je bil sodelavec novega Slovenskega pravopisa in član uredniškega odbora slovenskega vojaškega slovarja. Dr. A. Bajec in S. Suhadolnik sta sodelovala pri jezikovnem verificiranju zapisa zemljepisnih imen na specialkah Geodetskega zavoda oziroma Vojnogeografskega inštituta v Beogradu.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1974	Stanje 31. decembra 1974	
I. Literatura 20. stol.			
a) poezija	5.384	114.095	
b) proza	30.613	546.785	660.880
II. Literatura 2. pol. 19. stoletja			
a) poezija		22.647	
b) proza		413.773	436.420
III. Literatura 1750—1850			
a) poezija		37.899	
b) proza	11.500	115.201	153.100
IV. Stara literatura			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492
V. Ljudska literatura			
a) poezija		92.445	
b) dialektično blago	740	42.454	134.899
VI. Starejši slovarji		582.719	582.719
VII. Novejši slovarji	50.673	664.583	664.583
VIII. Strokovno			
a) literatura	38.007	925.303	
b) terminologija	1.756	441.297	1.366.600
IX. Splošna zbirka		997.655	997.655
Skupaj	136.673	5,093.348	5,093.348

Načrt za delo v letu 1975

Sekcija bo zredigirala še preostalih ca 800 gesel za 2. knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, dokončala bo pregled gesel črk M in N ter opravljene bodo vse tiskarniške korekture. Tako bo druga knjiga Slovarja slovenskega knjižnega jezika izšla predvidoma novembra meseca.

Redaktorji, ki ne bodo zaposleni s pregledovanjem oziroma korekturami, bodo začeli redigirati 3. knjigo, vsak po 50 gesel na mesec.

Pri zbiranju leksikalnega gradiva bo pridobljenih najmanj 100.000 novih listkov, deloma tudi za zgodovinski slovar.

Na račun komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko bo izdelan splošni alfabetarij za 5. knjigo slovarja (T-Z).

Komisija za zgodovinski slovar se bo osamosvojila. Ker doslej ni imela svojih finančnih sredstev, se bo šele v letu 1975 lahko lotila del, ki so bila napovedana za leto 1974.

Etimološko-onomastična sekcija

Poročilo o delu v letu 1974

V etimološko-onomastični sekciji so poleg akad. F. Bezlaja še trije stalni sodelavci. Honorarni sodelavec dr. V. Suyer je s štiriurno dnevno delovno obveznostjo zaposlen pri toponomastičnih kartotekah in zadnjih pripravljalnih delih za slovar slovenskih ljudskih botaničnih imen. Honorarni strokovni sodelavec D. Mertelj je izpisoval pomožno in dopolnilno literaturo za etimološki slovar slovenskega jezika (ES). Asistent J. Keber je sodeloval pri korekturah že postavljenega ES od A do D, pomagal pri pripravi rokopisa za tisk gesel črk E, F, G, H in skrbel za vsa tehnična vprašanja v zvezi s tiskom ES. Dalje je imel na skrbi organizacijo zaključnih del pri izdelavi začasnega slovarja slovenskih priimkov. Poleg tega pa je bila in še ostaja njegova zadolžitev priprava doktorske teze.

Akad. F. Bezlaj je s sodelovanjem asistenta J. Kebra in asistentke katedre za prim. slov. jezikoslovje A. Šivic Dular v letu 1974 dokončal korekture že postavljenega ES od A do D, ki jih je zavračeval skoraj dve leti. Ker gesla za ES ne morejo nastajati abecedno, ampak so med njimi razmiki celo po več let, so se pri korekturah pokazale številne nedoslednosti. Vmes niso bili redki primeri, da je avtor šele kasneje v strokovni literaturi na novo osvetlil celotni problem določene slovanske besedne družine, kar je bilo treba na čimbolj racionalen način vnesti v korekture.

Zato so bili pred oddajo v tisk rokopisi gesel za E do H še enkrat temeljito in kritično pregledani in že v rokopisu so bile izboljšane formulacije. Tudi te štiri črke so že postavljene in čakajo na korekture, s katerimi ne bo več toliko dela. Trenutno se prirejajo še gesla črk I in J za tisk.

Na ciklostil je bil v 150 izvodih razmnožen začasni slovar slovenskih priimkov (ca 723 strani) za potrebe inštitutov in posameznih raziskovalcev.

Zaradi premajhnega števila usposobljenih sodelavcev nekaterih del ni mogoče sproti prirediti za tisk. Med njimi naj bo na prvem mestu omenjen slovar slovenskih ljudskih botaničnih imen, za katerega je v glavnem zbrano gradivo, historično in

primerjalno. Isto velja za slovar rezijanskega narečja po delih B. de Courtenaya, pri katerem sodelujeta tudi prof. N. Tolstoj iz Moskve in dr. M. Matičetov z narodopisnega inštituta SAZU. Tretji načrt, ki zastaja, je nova znanstvena izdaja Brižinskih spomenikov (F. Bezljaj, T. Logar, B. Grafenauer idr.). Pripravljalna dela za znanstveno izdajo slovenskih krajevnih imen in za kartoteko toponimičnih baz financira medakademijski odbor za onomastiko v Zagrebu. Trenutno delo na teh dveh kartotekah se dopolnjuje predvsem z aspekta njune uporabnosti za etimološki slovar slovenskega jezika.

Načelnik etimološko-onomastične sekcije je akad. France Bezljaj.

Bibliografija

F. Bezljaj:

Na robu srbohrvatskega (in slovenskega) etimološkega slovarja: — XIII. JiS XIX, 1973/74, št. 4, 123—125.

Spuren der baltoslavischen Wortmischungen. Baltistica X (1), 1974, 21—30.

Zakovitosti arealov v slovanski leksiki. X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Predavanja, 1974, 7—13.

Zajednička problematika južnoslavenske leksike. XXIV. seminar za strane slaviste (30. VII. do 18. VIII. 1973), Predavanja, Sarajevo 1974, 5—17.

Načrt dela za leto 1975

Akademik F. Bezljaj se je obvezal, da bo čimprej končal abecedna gesla črke K za ES, kolikor jih bo potrebno, da se dopolni 320 tiskanih strani. Na skupnem posvetu med avtorjem, predsedstvom SAZU in zastopniki Mladinske knjige je bilo sklenjeno, da ES ne bo izhajal v posameznih snopičih po 80 strani, ampak naj bi izšli prvi štirje snopiči skupaj kot enotna publikacija. Tako bi najlaže vsaj do konca prvega dela (snopič 5—6) ugotovili tržne možnosti naklade.

Druga dela, navedena v poročilu za leto 1974 bodo nadaljevana v mejah možnosti. Za konec leta 1975 je predvideno tritedensko gostovanje prof. N. Tolstoja iz Moskve, da bi bila skupaj uskladena pripravljalna dela za slovar rezijanskega narečja.

V težaven položaj je zašla sekcija s honorarnim strokovnim sodelavcem D. Mertljem, ki je invalid, vendar je več kot deset let sekciji zelo koristil z ekscerpiranjem pomožne strokovne literature. Žal je tega gradiva zmanjkalo. Sekcija se trudi, da bi našla zanj primerno delo izven svojih potreb. Dolgotrajna bolezen strokovne sodelavke v dialektološki sekciji S. Serneč, ki je bila začasno dodeljena v pomoč etimološko-onomastični sek-

ciji, je že v letu 1974 pomenila občutno izgubo pri uresničevanju sekcijских programov. Trenutno še ni jasno, koliko se dá v letu 1975 računati z njenim sodelovanjem.

Asistent J. Keber je v zadnjih letih zbral obilno gradivo o formaciji slovenskega in praslovanskega glagola. V delu ima nekaj razprav o posameznih vprašanjih s tega in drugih področij. Po posvetovanju z akad. F. Bezljajem se bo v krajšem času odločil za ožji izbor primerne disertacijske teme. Poleg tega bo kot v letu 1974 zadolžen za vsa tehnična vprašanja v zvezi s tiskom ES in bo sodeloval pri ostali dejavnosti sekcije.

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko

Poročilo o delu v letu 1974

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko je v letu 1974 delala na naslednjem:

1. Nadaljevala je delo za novo izdajo slovenskega pravopisa:

a) izdelala je dokončno verzijo predloga za prvi del pravopisno-pravorečno-oblikoslovno-naglasnega dela uvoda; delo je šlo počasneje od rok, ker je bilo sprejeto načelo, da se izdelajo natančni, popolni mehanizmi prenosa tujega črkovja in glasovja v slovenščino;

b) izdelan je bil dokončni alfabetarij bodočega pravopisnega slovarja od G—J;

c) izdelan je splošni alfabetarij od R—Š, in sicer kot predloga za sestavo alfabetarija pravopisa, nato pa še slovarja; v zvezi s tem je bilo izpisano vse gradivo SP 1962; lastnoimensko gradivo za novi SP je pripravljeno do črke P;

č) poizkusno so za novi pravopis obdelana gesla načeloma za vse besedne vrste, zlasti pa za samostalnik, pridevnik in glagol (v glavnem ob črki B).

Zaradi precejšnje prezaposlenosti članov pravopisne komisije je bilo razmeroma premalo sej, da bi bilo delo hitreje napredovalo. Vnaprej bo možno več delati individualno zunaj sej.

2. V zvezi z delom za novi SP je komisija pisмено odgovarjala na zadevna vprašanja širše javnosti in v okviru Slavističnega društva Slovenije v posebnem predavanju obvestila strokovno javnost o načelih, uveljavljenih v pripravah novega SP.

3. Delo za izdajo jezikoslovnih razprav:

a) urednik Ramovševega zbranega dela je zaradi prezaposlenosti odložil priprave za tisk 2. knjige za eno leto;

b) komisija je dala pobudo za izdajo zbranega dela S. Škrabca in A. Breznika, kar je bilo v razredu za filološke in literarne vede SAZU načelno sprejeto.

4. Sistematizirano je mesto za znanstvenega delavca za bodočo akademijsko opisno slovnico.

5. Za delo ob novem SP si je komisija pridobila sredstva od Kulturne skupnosti Slovenije in Raziskovalne skupnosti Slovenije.

Načrt za delo v letu 1975

a) Priprava za tisk in natis pravopisno-pravorečno-oblikoslovno-naglasnega dela novega pravopisa;

b) predvidoma bo dokončan alfabetarij za SP do vključno O, splošni alfabetarij pa bo dokončan;

c) dokončno bodo obdelana gesla prvih 12 črk;

č) decembra 1975 bo organizirana javna razprava o knjižno objavljenem pravopisno-pravorečno-oblikoslovno-naglasnem delu novega SP.

INSTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO
IN LITERARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1974

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstveni sodelavec v sekciji dr. Francè Bernik je bil 12. 6. 1974 izvoljen za višjega znanstvenega sodelavca. Opravljal je redno delo sekcije, bil v stikih z zunanjimi sodelavci in spremljal njihovo delo. Sodeloval je pri izdelavi geselskega kataloga inštitutske knjižnice in napisal šest prispevkov za *Bulletin scientifique* (sekcija B), glasilo Sveta akademij znanosti in umetnosti SFR J.

V letu 1974 sta v okviru sekcije izšli dve publikaciji — tretja in zadnja knjiga *Pisem Frana Levca* (z letnico 1973) v uredništvu in z opombami dr. Franceta Bernika ter *Liber cantionum carniolicarum* oz. Kalobški rokopis (prav tako z letnico 1973) v uredništvu in z znanstvenim aparatom dr. Lina Legiše. Pred izidom je knjiga dr. Milene Uršičeve—Erbergov *Poskus osnutka za literarno zgodovino Kranjske*.

Avtorji nove izdaje *Brižinskih spomenikov* so se sestali 11. aprila in se dogovorili o nadaljnjem delu za izdajo publikacije.

Tov. Dušan Moravec je podpisal pogodbo s SAZU, s katero se obvezuje, da bo pripravil izdajo *Pisem Frana Govekarja* v treh knjigah. Gradivo prve knjige bo izročil vodstvu inštituta do 1. julija 1977.

Dr. Marja Boršnikova se je v pismu, ki ga je poslala 25. septembra vodstvu inštituta, odpovedala izdaji *Pisem novostrujarjev* zaradi prezaposlenosti z drugim delom in bo izročila sekciji gradivo za izdajo pisem novostrujarjev. To gradivo je bilo pretipkano na stroške SAZU in je last inštituta za slovensko literaturo in literarne vede.

Objave članov sekcije v letu 1974

Fr. Bernik:

Pisma Frana Levca. Tretja knjiga. Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ljubljana 1973. 475 str.

Ivan Cankar. Zbrano delo, XVII. knjiga. Glavni urednik Anton Ocvirk. Knjigo pripravil in opombe napisal France Bernik. DZS 1974 (od 357. do 419. stran).

Ivan Cankar. Zbrano delo, XX. knjiga. Glavni urednik Anton Ocvirk. Knjigo pripravil in opombe napisal France Bernik. DZS 1974 (305. do 362. strani).

Erotika v nekaterih Tavčarjevih prozih delih. Slavistična revija (305. do 362. stran).

Sekcija za literarno teorijo

Leta 1974 so v sekciji delali: znanstveni svetnik Drago Šega, višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc in asistent Darko Dolinar.

Delo za *Literarni leksikon* je potekalo v okviru pogodb, sklenjenih s Skladom Borisa Kidriča in s Kulturno skupnostjo Slovenije. Težišče dela je bilo usmerjeno predvsem v pripravo temeljnih in glavnih gesel in v stike s sodelavci, ki so v zvezi s tem prevzeli posamezne pogodbene in ustmene obveznosti. Napisanih je bilo več novih sestavkov, vendar delo napreduje v splošnem počasneje, kot je bilo dogovorjeno. Vzrok je v majhnem številu in prezaposlenosti kvalificiranih strokovnjakov, ki prihajajo za to delo v poštev, in pa v okoliščini, da so za izdelavo posameznih sestavkov največkrat potrebne obširne predhodne temeljne raziskave, ki vsaj, kar zadeva izvirno slovensko gradivo, doslej pri nas še niso bile opravljene. Uredništvo *Literarnega leksikona* pripravlja ukrepe, kako bi te težave najlaže in čimprej premostilo.

Dopolnjevanje *kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov* in *kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev* z gradivom iz povojnega obdobja je potekalo v okviru pogodb, sklenjenih s Skladom Borisa Kidriča. Tokrat se je v glavnem izpisovalo dnevno časopisje od 1950 dalje. Izpisanih je bilo vsega 99 letnikov periodičnih publikacij. Vloženih je bilo 72.503 novih uporabnih listkov, s čimer se je skupno število vseh uporabnih listkov povzpelo na 328.571. Pri tem je sodelovalo 11 izpisovalcev-študentov slavistike in primerjalne književnosti. — Po predhodni redakciji in selekciji je bilo razmnoženih 74.116 listkov. Razmnoženo kartotečno gradivo se je sproti urejevalo in postavljalo po predalih. Pri tem se je kartoteka slovenskih literarnoteoretskih terminov, ki je bila dokončno postavljena že lani, samo še dopolnjevala z novim gradivom, tako da je bila že vse leto na uporabo sodelavcem *Literarnega leksikona* in drugim znanstvenim interesentom pa tudi študentom, če so imeli priporočila svojih profesorjev. Gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev se je urejalo zaenkrat v grobem, in to

po alfabetskem redu znotraj posamičnih predalov. Pri tem delu so sekciji pomagali trije občasni honorarni sodelavci.

Znanstveni svetnik Drago Šega je v letu 1974 opravljajal posle v. d. tajnika inštituta in načelnika sekcije. Pomagal je glavnemu uredniku *Literarnega leksikona* pri vzdrževanju stikov s sodelavci in sklepanju dogovorov. Usmerjal in nadziral je delo za dopolnitev kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov in kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev, sestavljal poročila o opravljenem delu in skrbel za njegov nemoten potek. V tisk je oddal spremno študijo in komentar k trem doslej neznanim Levstikovim pismom in napisal razpravo s področja slovenske reformacije. Vodil je akvizicijo novih tujih strokovnih del za inštitutsko knjižnico. Bil je tudi član začasne skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije in član upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc je redigirala gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev in za kartoteko slovenskih literarnoteoretskih terminov. Naredila je nekaj posebnih izpiskov iz kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov za potrebe sodelavcev *Literarnega leksikona* in pomagala pri iskanju gradiva uporabnikom te kartoteke. Napisala je prispevek za *Literarni leksikon*. — Poslušala je ciklus predavanj o realizmu na *Literarnem simpoziju Štajerske jeseni* 18. 10. 1974 v Gradcu. Bila je članica upravnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS, članica nadzornega odbora Društva književnih prevajalcev Slovenije in članica založniškega sveta Državne založbe Slovenije.

Asistent Darko Dolinar je vodil skupino izpisovalcev, ki so zbirali gradivo za kartoteki tujih literarnih avtorjev in literarnoteoretskih terminov, ter redigiral zbrano gradivo, večinoma za kartotek tujih avtorjev. Naredil je nekaj posebnih izpiskov iz kartotek za potrebe sodelavcev *Literarnega leksikona*. — Pripravljajal je magistrsko delo o Francetu Kidriču. — Poslušal je ciklus predavanj o realizmu na *literarnem simpoziju Štajerske jeseni* 18. 10. 1974 v Gradcu.

V letu 1974 je sekcija navezala stike z mednarodno zvezo za primerjalno književnost — *International Comparative Literature Association (ICLA)*.

Objave članov sekcije v letu 1974:

D. Š e g a : Slovene (v članku: Literature, Western). *The New Encyclopaedia Britannica*. Chicago — London — Toronto — Geneva etc. 1943—1973. 15th edition. 1974. Vol. 10, 1256.

D. Dolinar: »Effi Briest« kot podoba sveta in umetniški izdelek. (Uvodna študija v knjigo: Theodor Fontane, Effi Briest.) Cankarjeva založba. Ljubljana 1974, Sto romanov 75, 5—45.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

Ta, dne 28. novembra 1972 ustanovljena sekcija, še ni zaživela. V njeni sestavi je le uredništvo Slovenskega biografskega leksikona, ki je bilo prvotno posebna sekcija inštituta. Uredništvo SBL je opravljal Alfonz Gspan, znanstveni svetnik SAZU v p., kot sourednik je pristopil s pogodbo z dne 1. julija 1974 dr. Fran Petrè, univ. profesor v Zagrebu. Kot višja strok. sodelavka sodeluje pri SBL Nada Gspan-Prašelj. Od stalnih honorarnih sodelavcev je v počitnicah 1974 pomagal dipl. fil. Jože Faganel, ker je bil kot lektor za slovenščino sicer stalno zaposlen na Inštitutu za orientalske jezike v Parizu.

Izredno pomembno mesto imajo pri SBL zunanji sodelavci. Ker obsega SBL vse stroke javnega udejstvovanja v preteklih časih in v sedanji dobi, je nujno vezan na sodelovanje strokovnjakov z najrazličnejših področij. Uredništvo sklepa z njimi pogodbe za določena gesla iz njihove stroke. Takih zunanjih sodelavcev je bilo v letu 1974 105. Kader sodelavcev se neprestano spreminja, kakor se pač pojavljajo naloge oz. gesla; deloma pa tudi zato, ker ga je treba stalno dopolnjevati z mlajšimi močmi.

Glavna naloga uredništva SBL v letu 1974 je bila priprava 12. zvezka z gesli od T—Vl. Po ponovnem pretresanju bo 12. zv. obsegal 698 člankov. Dne 31. dec. 1974 je bilo stanje priprav naslednje:

gesel	698
oddanih člankov	249
redakcijsko obdelanih člankov	120
neoddanih člankov	242
gesla brez podatkov	87

Od gornjega števila je uredništvo prejelo v letu 1974 115 člankov. Večino tistih gesel, za katera ni podatkov, bo treba črtati.

Uredništvo je postavilo kot zadnji rok za oddajo člankov za 12. zvezek 28. februar 1975.

Uredništvo hkrati zbira članke za zadnji 13. zvezek in za Dodatek. Za 13. zvezek je oddanih skupaj 218 člankov (od tega v l. 1974 47), a za Dodatek 149. Uredniško delo je obsegalo pripravo in dopolnjevanje alfabeta, izbiranje novih sodelavcev.

terjanje prispevkov, zahtevno redigiranje člankov, preverjanje podatkov in dokumentacije, korespondenco s sodelavci, nakazovanja honorarjev in drugo administrativno delo v zvezi s pripravo SBL, kar vse opravljajo dva oz. trije člani uredništva.

Pomembno in daljnosežno delo teče ob SBL v zvezi z dokumentacijo in informacijo. Stalno sistematično zbiranje podatkov ne le za tekoči zvezek, marveč splošno za biografiko, ki ga opravlja redakcija s pregledovanjem dnevnega tiska, strokovnih časopisov in revij ter znanstvene publicistike, ustvarja dragocen vir za informacije, ki ga s pridom izkoriščajo ne samo naši zunanji sodelavci, marveč tudi drugi interesenti (inštituti, redakcije, biblioteke idr.); prav tako je bilo v delovnih stikih z domačimi in tujimi knjižnicami, arhivi in strokovnjaki.

Vprašanje delovnih prostorov je slej ko prej nezadovoljivo in nerešeno, četudi je uredništvo pridobilo eno delovno sobo. Neugodno je, da posluje redakcija v dveh ločenih posloppjih. Omeniti je še, da je uredniško delo 4 mesece močno ovirala nova instalacija centralne kurjave v stavbi Gosposka 13, instalacija telefonske centrale, preslikava starih prostorov in oprema novo pridobljene sobe.

Subvencije za SBL so dotekale iz dveh virov: od SAZU in Kulturne skupnosti Slovenije. Slednja je dodelila za l. 1974, kakor doslej vsako leto, 30.000 dinarjev in od tega do 31. decembra nakazala 21.000 dinarjev, kar bo s saldrom iz prejšnjega leta zadostovalo za kritje akontacij na avtorske honorarje in druge manjše izdatke.

Od dr. Lava Čermelja je uredništvo prejelo popravljeno in izpopolnjeno osebno kazalo k njegovim memoarskim spisom, od Lj. A. Lisca pa izpiske iz katalogov in izvestij o slov. dijakih na srednjih šolah na Hrvaškem.

Alfonz Gspan je urejal *Monumenta litterarum slovenicarum* (izšel J. Dalmatina prevod Jezus Sirah), sodeloval pri izdajanju zbirke *Geschichte, Kultur u. Geisteswelt der Slowenen*, honorarno je predaval na Pedagoški akademiji, bil član upravnega odbora Slov. Matice ter komisije za Slov. literarnozgodovinski muzej pri Slavističnem društvu Slovenije. Z dr. L. Legišo, akad. A. Slodnjakom, dr. M. Matičetovim idr. je prejel za Zgodovino slovenskega slovstva I—VII nagrado Sklada Borisa Kidriča.

Dr. Fran Petrè je predstojnik Katedre za slovenski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Zagrebu, član uredništva Slavistične revije v Ljubljani in član uredništva časopisa Umjetnost riječi v Zagrebu.

Predaval je:

v Devinu, (R. M. Rilke und die Südslavischen Literaturen);
Centro Studi »R. M. Rilke e il suo tempo«;

na X. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture
v Ljubljani (Verz slovenskega ekspresionizma);

na XXV. seminarju za tuje slaviste v Zadru (Slovenski ro-
mantizam i Prešeren);

v dolenjski podružnici Slavističnega društva v Kostanjevici
(Idejnost in izraz v ekspresionizmu).

Nada Gspan-Prašelj je sodelovala pri publikaciji Oesterr.
biogr. Lexikon 1815—1950, ki ga izdaja Avstrijska akademija
znanosti in umetnosti na Dunaju, in to z biografijami Sloven-
cev za omenjeno razdobje.

Objave članov sekcije v letu 1974:

A. Gspan: Neznani Srečko Kosovel. Maribor 1974, 119 str. (iz-
popolnjen ponatis).

A. T. Linhart, Zupanova Micka, Ta veseli dan ali Matiček se ženi.
Lj. 1974 (ponatis zbirke Kondor 83.).

E. Zola, Germinal. Lj. 1974, zbirka Sto romanov 71/1—2 (nova, po-
pravljena izdaja prevoda).

Linhartova pisma v: M. Pohlin, Žiga Zois, Val. Vodnik. Lj. 1974
(zbirka Naša beseda, ponatis, 226—248).

Kje je resnica in kje resnična resnica resničnosti... Prostor in čas
1974, 479—489.

Slovene (v članku: Literature, Western). The New Encyclopaedia
Britannica. Chicago — London — Toronto — Geneva etc. 1943—1973.
15th edition. 1974. Volume 10, 1127, 1146, 1163, 1180, 1212.

F. Petrè: Ivan Cankar i slovenska moderna. XXIV Seminar za
strane slaviste, Sarajevo 1974, 236—278.

Verz slovenskega ekspresionizma. X. Seminar slovenskega jezika,
literature in kulture. Lj. 1974, 99—108.

Zois, Kopitar i Karadžić. Naučni sastanak slavista u Vukove
dane 3. Beograd 1974, 225—234; Iz diskusije, 235—239.

N. Gspan-Prašelj: v 27. in 28. zvezku Oesterr. biogr. Lexi-
kon, Dunaj 1974 je objavila 21 biografij: Marn J., H. Martinak, G. Ma-
šek, Kamilo in Karel, Maselj Podlimbarski F., Matek Blaž, Mažgon Ant.
Megušar Fr., Melzer Anton, Karl in Rajmund, Mencinger Janez, Mer-
har Alojz in Ivan, Mesesnel Fr., Metelko Fr., Micheuz Jurij, Mihevec
Ign. in Miklavec Peter.

Bibliografija del M. Pivec-Stelè. Zgodovinski časopis 1974, 120—124.

Inštitutska knjižnica

V letu 1974 se je knjižni fond povečal za 1142 knjig in revij.
Tekoči prirastek je bil vpisan v abecedni, geselski in signaturni
katalog. Zaradi obrtniških del (napeljava nove centralne kur-

jave, beljenje) je bilo delo v knjižnici skoraj 4 mesece močno ovirano. Nastali so precejšnji zaostanki. Z namestitvijo novih, večjih radiatorjev je prostor v knjižnici toplejši in primernejši za delo. Ni pa še uspelo namestiti nove knjižne police in predstaviti ves knjižni fond, kar bo treba urediti v letu 1975.

Na dom je bilo izposojenih 335 knjig in revij, v čitalnici pa 250.

Tajniški delovodnik vseh treh sekcij inštituta je obsegal 357 števil.

Načrt za delo v letu 1975

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Spremljanje dela avtorjev, ki sodelujejo pri uresničevanju edicijskega programa sekcije in razširitev delovnega področja sekcije.

Za tisk naj bi bili pripravljene dve publikaciji: dr. Lina Legiše izdaja *Pisanic* s študijo in opombami ter *Pisma Primoža Trubarja* v uredništvu dr. Branka Berčiča.

Skupaj z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani bo sekcija inštituta pripravila v aprilu razstavo del Franceta Kidriča ob 25-letnici smrti, v oktobru Josipa Vidmarja ob 80-letnici rojstva, v decembru Ivana Prijatelja ob 100-letnici rojstva.

Sekcija za literarno teorijo

1. Uredniško delo za *Literarni leksikon*: nadaljnje sklepanje dogovorov s sodelavci, pridobivanje novih sodelavcev; izdelava temeljnih in glavnih gesel; zbiranje bibliografskih podatkov in dokumentacije za ta gesla; redigiranje rokopisov.

2. Dopolnjevanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev in kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov z gradivom iz najnovejšega obdobja (1945—1970): delo z izpisovalci in prepisovalci; sprotno dopolnjevanje terminološke kartoteke z novim gradivom; nadaljnje urejanje in postavljanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev; pomoč uporabnikom kartotek.

3. Preučevanje in obdelava posameznih vprašanj iz literarne teorije s posebnim ozirom na slovensko literaturo.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

Uredništvo SBL bo zbralo manjkajoče članke za 12. zvezek in pripravilo rokopis za tisk.

Delovna ekipa bi morala biti združena v medsebojno povezanih, ustrezno velikih prostorih in si bo prizadevala, da se to pereče vprašanje reši.

Povečati bi se moralo število stalnih nameščencev z zasedbo izpraznjenega mesta v nazivu znanstvenega svetnika, dveh asistentov in ene administrativne moči.

Inštitutska knjižnica

Obdelava tekočega knjižnega prirastka in zaostankov, ki so nastali zaradi obrtniških del in postopna stvarna obdelava knjižnega fonda, ki je prihajal v knjižnico do leta 1966. Postavitev novega prirastka.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Poročilo o delu v letu 1974

Struktura

Upravnik: akademik prof. dr. France Koblar.

Sekcije in osebje

Sekcija za ljudsko slovstvo; znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov. Honorarna sodelavka Albina Štrubelj, v. knjižničar-referent v p. (delala od 1. januarja do 30. junija 1974). Stažistka-asistentka Marija Stanonik, dipl. etn. (od 1. aprila 1974 dalje).

Sekcija za ljudske šege in igre; znanstveni svetnik dr. Niko Kuret. Asistentka Helena Ložar-Podlogar (do 3. januarja 1974 na porodniškem dopustu, od 3. januarja do 10. junija delala s polovičnim delovnim časom). Sodelavka s polovičnim delovnim časom: Angela Berkopec.

Sekcija za glasbeno narodopisje; znanstveni svetnik dr. Valens Vodušek in strokovni delavec Julijan Strajnar — muzikologija; znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer in asistent Marko Tersegla — tekstologija; prof. Mirko Ramovš — ples. Tajnica: Frančiška Komljanec.

Sekcija za materialno kulturo; znanstveni sodelavec dr. Anton Cevc.

Knjižnica: bibliotekarka-pripravnica Sinja Zemljich-Golob, dipl. etn.

Bibliografija: stažist-asistent Janez Bogataj, dipl. etn. od 1. marca do 24. novembra 1974 (odhod na odsluženje kadrovskega roka).

Kadrovski problemi: predlagani sta bili sistemizirano mesto administratorja s polnim delovnim časom (od 1. julija 1975) in sistemizirano mesto asistenta v I. sekciji (za ljudsko slovstvo).

Sekcija za ljudsko slovstvo

Upokojena inštitutska knjižničarka Albina Štrubljeva je v prvi polovici leta po nekaj ur na dan honor. sestavljala stvarni katalog pripovednega gradiva v Arhivu slovenskih ljudskih pripovedi. Delo je pomembno, saj omogoča strokovnjaku in nestrokovnjaku hitrejšo pot do zaželenih informacij. Če bi se

našla potrebna sredstva, bi bilo treba omogočiti tov. Štrubljevi, da to delo po svoji zamisli dokonča.

V prvi polovici leta je imel še nekaj obveznosti do sekcije njen nekdanji znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc. Ko je prirejal za objavo v inštitutskem zborniku *Traditiones* razpravo o okamnelih živih bitjih v slovenskem ljudskem izročilu, je našel v gradivu razne vrzeli. Da bi jih zapolnil, je na terenu preverjal pomanjkljivo zapisano pripovedno izročilo. Pri tem je odkril in posnel na magnetofonski trak več pričevanj iz okolice Kočevja, Ribnice, Kureščka, Homca, Županjih njiv in Jesenic. K sodelovanju je pritegnil tudi domačina iz Osilnice, pisatelja T. Ožbolta.

Z aprilom je prišla v sekcijo stažistka Marija Stanonik, diplomirana slavistka in etnologinja. Dr. Matičetov, njen mentor, in Albina Štrubljeva sta jo uvedla v organizacijo in način dela ter ji dala »ključ« do Arhiva slovenskih ljudskih pripovedi. Nato se je seznanjala z zadevno sekundarno strokovno literaturo. Kot svojo prvo nalogo je dobila izdelavo komentarja k rokopisni zbirki, ki naj bi bila objavljena v prihodnjem letniku *Traditiones*: Pripovedno blago severnega poljanskega narečja. Gre za trideset povedk iz vasi pod Starim vrhom in Blegošem; zbral jih je prof. Janez Dolenc leta 1952. S Keleminovo zbirko iz leta 1930 kot odskočno desko je M. Stanonikova poiskala slovenske tiskane in deloma tudi rokopisne variante. Le v nekaj primerih ni bilo moč najti nobene, sicer pa so številke prišle kar visoko (enkrat celo do 31). Od 6. novembra do 20. decembra 1974 je bila Stanonikova z enomesečno štipendijo Sklada Borisa Kidriča na strokovnem spopolnjevanju v Göttingenu v Zahodni Nemčiji. V Institutu für Volkskunde je spoznavała organizacijo in delo pri *Enzyklopädie des Märchens*, pregledovala specializirano biblioteko in si delala izpiske iz literature, ki ji bo prišla prav pri njenih raziskavanjih.

M. Matičetov je nadaljeval svoje raziskovanje ljudskega pripovedništva v Reziji in se največ mudil na Njivi in njenih dveh zaselkih Liščaca in Gozd. V vasi Njiva je po desetih letih spet srečal pravljíčarko Ano Bordánovo, ki mu je ponovila nekaj starih besedil, obenem pa nepričakovano povedala novo zgodbo, kjer se oglašá doslej neznano bajno bitje »Čas«. V Osojáh je Matičetov srečal pravljíčarja Týnića Wršinega (Di Leonardo, 1911), ki živi v mestu Pavia. Njegov mlajši brat Natalino, že omenjen v enem prejšnjih poročil kot najboljši moški mojster besede v Reziji, je pred nekaj leti umrl, zato je pripovedovanje njegovega starejšega brata tembolj dragoceno. V vasi Bila je Matičetov imel priložnost tudi osebno spoznati mladega moža, ki piše

pesmi v rezijanščini. Potrebo po izražanju v domačem narečju je menda začutil marca 1974. Poprej je napisal že kakih 50 pesmi v italijanščini. To je Gilberto Barbarino, ki je s svojimi rezijanskimi sestavki debutiral v župnijskem listu »All'ombra del Canin« maja 1974, Matičetov pa ga je brž za tem predstavil v tržaški reviji Dan. V avgustu je svoje rezijanske pesmi in prozne tekste prebral oziroma zapel pred mikrofonom; trak hrani inštitutska fonoteka. Vse kaže, da so objave zadnjih dveh let — pesmi in pravljice — zbudile zdravo in razveseljivo »konkurenco«. Že omenjeni župnijski list, ki izhaja štirikrat na leto, je začel 1974 prinašati v vsaki številki po eno stran s teksti tudi v rezijanščini. In tik pred novim letom je v Vidmu izšla zbirka pravljič, ki jih je (v italijanskem črkopisu) predstavila učiteljica Dorina Beltrame Čunkina iz Bile.

Sekcija za ljudske šege in igre

1. Anketa o ženitovanjskih šegah na Slovenskem (Helena Ložar-Podlogar). Nadaljevalo se je prenašanje podatkov iz tereških zvezkov na perforirane arhivske kartone. Dokončno je prepisano območje vsega Štajerskega, tj. 42 zvezkov z okrog 90.000 odgovori. Prepisuje se gradivo z Gorenjskega in deloma Dolenjskega. Anketa je končana, čeprav vsi informatorji še niso poslali gradiva. Po zemljevidu je namreč ugotovljeno, da je došlo gradivo enakomerno porazdeljeno po vsem slovenskem ozemlju in da ni večjih belih lis.

2. Dopolnjevanje gradiva o maskah na Slovenskem (Niko Kuret). Z 12 eksploratorji je zbrano gradivo še za naslednje terene: Zahodni Kras, Vzhodni Kras, Gornja Savska dolina, Zgoranja Savinjska dolina, Dravska dolina in Kozjak, Dravsko polje, Slovenske gorice, Kozjansko. Akcija je s tem končana in poročilo Skladu Borisa Kidriča oddano.

Sekcija za materialno kulturo

V drugi polovici leta je Tone Cevc lahko posvetil več časa vprašanjem o teoretičnih izhodiščih za raziskovanje ljudskega stavbarstva. Pripravil je pregled objavljenih študij in razprav o ljudskem stavbarstvu na slovenskih tleh, napisanih v letih od 1963—1973, jih kritično ocenil in o izsledkih poročal v predavanju v Slovenskem etnografskem društvu. Skupaj z dr. P. Fistrom, dr. I. Sedejem in F. Šarfovo je pripravil vprašalnico

o ljudskem stavbarstvu za topografijo slovenskega etničnega prostora; s kustosom novogoriškega muzeja N. Križnarjem pa je sestavil še vprašalnico o planšarstvu. Konec oktobra je T. Cevc kot nosilec naloge podpisal pogodbo s Skladom Borisa Kidriča o sofinanciranju raziskovalne naloge o občasno naseljenih bivališčih v Sloveniji. Pripravljalna dela, povezana z nalogo, so potekala po predvidenih načrtih (zasnova kartotečnih listov, izbira sodelavcev, sondiranje na terenu).

Knjižnica

Knjižni fond v inštitutski knjižnici se je v letu 1974 povečal za 311 knjig in 351 zvezkov revij. Tako je imel ob koncu leta 3222 knjig, od katerih jih je bilo 52 izposojenih na dom. Še naprej se je dopolnjeval stvarni katalog iz knjig in predvsem iz revij, število gesel pa bi kazalo zmanjšati vsaj za polovico, saj je množica (okoli 1150) le-teh skoraj nepregledna in zato težko uporabna.

Od vdove pok. ravnatelja Slovenskega etnografskega muzeja dr. Borislava Orla je inštitut prevzel v začasno hrambo njegovo specializirano knjižnico, okrog 2000 knjig. Če bi se svojci kdaj odločili za prodajo knjižnice kot celote ali samo posameznih knjig, naj bi inštitut imel prednost pri odkupu. Že zdaj, se pravi takoj po pregledu in oceni, bo odkupil razne brošure, separate, kataloge ipd. To velja tudi za Orlovo rokopisno zapuščino (npr. gradivo o sv. Štefanu kot zaščitniku konj, gradivo o šegah itn.).

Maja 1974 je bibliotekarka na vabilo v. bibliotekarja NUK Miloša Ribára prevedla za katalog UDK poglavje »Etnologija« iz nemščine v slovenščino.

Dokumentacija

Sekcija za ljudsko slovstvo. — Dopolnjeval se je stvarni katalog pripovednega gradiva v Arhivu slovenskih ljudskih pripovedi (Albina Štrubelj).

Sekcija za ljudske šege in igre. — Podatki o ženitovanjskih šegah na perforiranih arhivskih listkih so narastli na okrog 90.000 (glej zgoraj). — Pri dopolnjevanju gradiva o maskah je bilo obdelanih še 8 terenov s 47 kraji, kar je dalo okrog 3300 podatkov.

Arhivi. — Dijakinja Berkopec Branka iz 3. r. II. gimnazije v Ljubljani je bila med svojo obvezno prakso v inštitutu zapo-

slena z obdelavo splošnega arhiva (vstavljanje v mape in ustrezni kartotečni listki); delala je od 4. do 14. februarja 1974.

Publikacije

Izid 3. zvezka inštitutskega zbornika »Traditiones« se je zaradi objektivnih težav zakasnil. Zbornik bo izšel v letu 1975. Druge predvidene publikacije so zaradi objektivnih težav obtičale.

Bibliografija

Od 1. marca 1974 do 24. novembra 1974 je zbiral gradivo za Slovensko etnološko bibliografijo (po pogodbi s Skladom Borisa Kidriča) stažist-asistent Janez Bogataj. Po njegovem odhodu na odsluženje kadrovskega roka je to pogodbeno nalogo sporazumno prevzel oddelek za etnologijo na filozofski fakulteti univerze.

Varstvo okolja in pokrajine

Tone Cevc se je redno udeleževal sej Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU, katerega član je od leta 1973. Ker niso dovolj jasno opredeljene naloge, ki naj bi jih na sejah Sveta za proučevanje in varstvo okolja razreševal tisti njen član, ki zastopa etnologue, pripravlja T. Cevc posebno posvetovanje slovenskih etnologov (glej delovni načrt sekcije za materialno kulturo), ki naj bi prineslo nove pobude tudi za delo na tem zelo aktualnem področju.

Organizacija znanstvenega dela

Inštitutsko delo je potekalo v glavnem po nalogah iz pogodb s Skladom Borisa Kidriča.

Sekcija za ljudsko slovstvo — Milko Matičetov, Raziskovanje ljudskega slovstva v Reziji.

Sekcija za ljudske šege in igre — Helena Ložar-Podlogar, Šege in verovanja življenjskega kroga; Ženitovanje. — Niko Kuret, Dopolnjevanje gradiva o maskah (konec).

Sekcija za materialno kulturo — Tone Cevc, Občasno naseljena bivališča v Sloveniji.

Raziskovalna naloga »Slovenske bajke in pripovedke« sekcije za ljudsko slovstvo je začasno odložena, »Slovensko etnološko bibliografijo« pa je prevzel s 1. 12. 1974 oddelek za etnologijo na filozofski fakulteti.

Inštitut je aktivno sodeloval pri izdelavi vprašalnic za etnološko topografijo Slovenije, ki je posebna raziskovalna naloga oddelka za etnologijo na filozofski fakulteti (univ. prof. dr. Slav-

ko Kremenšek) po pogodbi s Skladom Borisa Kidriča. Večji del bremena je padel v tem letu na Toneta Cevca iz sekcije za materialno kulturo (ljudsko stavbarstvo — v sodelovanju z dr. Petrom Fistrom, dr. Ivanom Sedejem in Fanči Šarfovo, ter planšarstvo — v sodelovanju z Naškom Križnarjem).

Domači kongresi, zborovanja in znanstvene prireditve

Sodelavci inštituta so se udeležili občnega zbora Slovenskega etnografskega društva dne 6. 6. 1974. Milko Matičetov je bil ponovno izvoljen za predsednika.

21. kongresa Zveze društva folkloristov Jugoslavije v dneh od 17. do 21. 9. 1974 v Čapljini so se udeležili samo sodelavci sekcije za glasbeno narodopisje (gl. tam.).

V okviru Slovenskega etnografskega društva in Etnološkega društva Jugoslavije, podružnice za Slovenijo, je predaval Tone Cevc 7. 2. 1974 o »Ljudskem stavbarstvu na Slovenskem v luči objav od leta 1963—1973«. V istem društvu je imel 9. 5. 1974 še predavanje o »Okamnelih živih bitjih v slovenskem ljudskem izročilu«.

Niko Kuret je predaval na X. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture filozofske fakultete ljubljanske univerze dne 3. 7. 1974 o Letnih šegah na Slovenskem. — Na posvetovanju o deležu Ptuja v razvoju slovenske kulture dne 27. 10. 1974 v Ptujju je predaval O problematiki korantov.

Milko Matičetov je predaval v Slovenskem etnografskem društvu 4. 4. 1974 o raziskovanju slovenskih pregovorov in kaj o wellerizmih, prav tam pa 7. 11. 1974 o rezijanskem bajnem bitju »Čas«.

Inozemske prireditve ipd.

Niko Kuret se je udeležil IV. študijskega kongresa o padski folklori (s temo: La drammatica popolare) od 23. do 26. 5. 1974 v Modeni. Predaval je o »La maschera di Scaramatte tra friulani e sloveni«. Od 4. do 9. 9. 1974 je bil gost 3. mednarodnega kongresa za folkloro in 5. folklorističnega natečaja v (Stari) Gorici.

Milko Matičetov je predaval na naslednjih prireditvah: Parola ed espressione nella Slavia italiana — 15. 2. 1974, Škrútove (Študijski krožek »Nediža«). — Ljudska stvarjalnost zahodnih Slovencev — 29. 3. 1974, Gorica (Tečaj za slovenske šolnike). — Elementi drammatici nella narrativa popolare — 23. 5. 1974, Modena (IV. Congresso del folklore padano). — Alte und neue Tiergeschichten, 22. 6. 1974, Helsinki (Folk-Narrative Congress). — Resianisch seit Baudouin de Courtenay — 28. 11. 1974, Gradec (Institut für allgemeine und angewandte Sprachwissenschaft). — La letteratura popolare resiana — 7. 12. 1974, Livorno (Corso

per insegnanti di discipline storico — letterarie e linguistiche: »Cultura delle comunità etnico-linguistiche in Italia«).

V dneh od 4. do 9. 9. 1974 se je udeležil 3. mednarodnega kongresa za folkloro (Funkcija natečajev za ohranitev ljudskih izročil) in sodeloval kot član žirije pri 5. mednarodnem folklorističnem natečaju v (Stari) Gorici.

Vodstva, predstavitve ipd.

Milko Matičetov je sodeloval pri raznih prireditvah v zamejstvu: 10. 2. 1974, Trst; predstavitev rezijanskih pevcev in plesalcev v Kulturnem domu. — 3. 5. 1974, Videm-Udine: sodelovanje pri okrogli mizi ob razstavi slovenskih naivnih slikarjev. — 28. 9. 1974, Rávanca v Reziji: informativno predavanje o Reziji za udeležence ekskurzije Slov. zdravniškega društva. — 26. 10. 1974: vodstvo po Reziji za udeležence ekskurzije Seminarja za slovansko filologijo z univerze v Gradcu.

Sodelovanje v družbenih organizacijah

Tone Cevc je bil član odbora Slovenskega etnografskega društva in član odbora Etnološkega društva Jugoslavije, podružnice za Slovenijo, delegat obeh društev v Svetu pedagoško znanstvene enote na oddelku za etnologijo filozofske fakultete v Ljubljani in član izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata SAZU.

Niko Kuret je bil član komisije za priznanje muzejskih nazivov pri Muzejski skupnosti Slovenije, član odbora za narodni život i običaje pri JAZU v Zagrebu, stalni član v Medakademijskem odboru za raziskovanje življenja in običajev narodov in narodnosti Jugoslavije v Beogradu, član odbora za folkloro pri ZKPO v Ljubljani.

Milko Matičetov je bil član Sveta delovne skupnosti SAZU v Ljubljani, predsednik Slovenskega etnografskega društva in član Medakademijskega odbora za izdajanje ljudske stvarjalnosti narodov in narodnosti v Beogradu.

»Demos« in »International Folklore and Folklife Bibliography«

Helena Ložar-Podlogar se je udeležila z bibliotekarko Sinjo Zemljič-Golob od 7. do 11. 10. 1974 11. konference glavne redakcije »Demos« (Internationale ethnographische und folkloristische Informationen, Dresden) v Poznanju (Poljska). Seznanili sta se z uporabo etnološkega Thesaura, ki ga bo treba uvesti tudi pri nas. Informativnemu referatu (dr. Peter Wick) so sledile praktične vaje, kako v thesauru indicirati referate, objavljene v »Demosu«.

Redakcijo za slovenski del *International Folklore and Folklife bibliography* je prevzela Helena Ložar-Podlogar. Odposlala je gradivo za leto 1971—72, ki je v tisku.

Obiski

Konec aprila sta inštitut obiskala profesor etnografije na tržaški univerzi dr. Gaetano Perusini in njegov asistent dr. Gianpaolo Gri.

V dneh od 23. 7. do 1. 8. 1974 je obiskovala inštitut sodelavka etnološkega inštituta madžarske akademije znanosti v Budimpešti Marija Kiss. Seznanjala se je z načinom in obsegom dela inštituta ter z njegovo strokovno literaturo.

Konec julija 1974 so obiskali inštitut univ. prof. dr. Rado Lenček (Columbia-University, New York), univ. prof. dr. Jože Lazar (Edmond-University, Canada), slovenist na Sorbonni v Parizu prof. Claude Vincenot in dr. Ines Köhler (Enzyklopädie des Märchens, Göttingen).

V začetku septembra je obiskal inštitut univ. prof. dr. Aurelio Rigoli (Università, Palermo), v začetku oktobra pa se je oglasil med svojim študijskim bivanjem v Ljubljani asistent etnološkega inštituta univerze v Poznanju dr. Andrzej Brenz.

V začetku oktobra je obiskal inštitut univ. prof. dr. Robert Wildhaber (Basel).

Objave

T. Cevc:

(Ocene) *Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev I.* Ljubljana, 1970. *Etnološki pregled* 12, 1974, 167—168. — *Trdinove bajke in povesti o Gorjancih.* Ljubljana, 1970. *Etnološki pregled* 12, 1974, 168. — M. Mušič, *Arhitektura slovenskega kozolca.* Ljubljana, 1970. *Etnološki pregled* 12, 1974, 168—169.

N. Kuret:

Folkloristische Probleme im Grenzland. *Südostdeutsches Archiv* 15/16. München 1972—73, 210—219. — Tone Knez, *Novo mesto v antiki* — (prev.) *Novo mesto in der Antike.* (Katalog). Novo mesto 1974, 27 do 64. — *Letne šege na Slovenskem.* X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Ljubljana, 1974, 183—190. — *Slovenski pirhi.* *Ognjišče* 10 (Koper 1974) št. 4, 31—38 (priloga). (Ocene) Alfred Karasek-Karl Horak, *Das deutsche Volksschauspiel in der Batschka, in Syrien und Slawonien,* Marburg 1972, v: *Narodna umjetnost* 10 (Zagreb) 1973), 402—404.

M. Matičetov:

Zvezdna imena in izročila o zvezdah med Slovenci. *Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike* 2, Ljubljana 1974, 43—90. — *Il bimbo rapito dalla culla e sostituito con uno spurio.* *Contributo allo studio di una ballata centro-europea, »Demologia e folklore«*, *Studi in memoria di Giuseppe Cocchiara,* Palermo 1974, 209—231. — *Old and new animal*

tales from the Resia Valley, VI Congress of the ISFNR, Abstracts, Helsinki 1974, 67. — Lepa Vida iz Rezijske, Dan 4/2, Trst, febr. 1974, 27—29. — Predpomladne rožice iz Rezijske, Dan 4/3, Trst, mar. 1974, 23. — Pesem iz Rezijske, Dan 4/6, Trst, jun. 1974, 24—25. — Dvanajst ujev, ljudska pravljica iz Rezijske, povedala Tina Vajtova, posnel in v knjižni jezik prepisal Milko Matičetov, Ilustrirala Ančka Gošnik-Godec, Ljubljana 1974 (MK, Knjižnica Čebelica 170), 16 str. — T. Vajtova, La ragazza che voleva uccidere la propria creatura, (Spremna beseda k objavi v) Ce fastu? 48—49, Udine, 1972—73.

M. Stanonik:

(Ocene) M. Matičetov, Rožice in Zverinice iz Rezijske. Jezik in slovnstvo 20/1, 1974—75, 24—26.

Načrt za delo v letu 1975

Sekcija za ljudsko slovnstvo

M. Matičetov bo nadaljeval raziskovanje ljudskega pripovedništva v Rezijski z zbiranjem posebej na Koritu in v Učji. — M. Stanonik bo začela zbirati ljudsko pripovedništvo v zgornjem delu Poljanske doline in pripravljati nalogo za študij na podiplomski stopnji: Klasifikacija slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941—1945.

Sekcija za ljudske šege in igre

Znanstvena obdelava prepisanega gradiva s Štajerskega, nadaljevanje prepisovanja gradiva iz terenskih zvezkov drugih območij na perforirane arhivske kartone in priprava koncepta vprašalnic za anketo o šegah in verovanjih ob rojstvu in smrti. — Preverjanje in dopolnjevanje gradiva o maskah. — Sistematično urejanje arhivske dokumentacije.

Sekcija za materialno kulturo

Glavni del strokovnih prizadevanj bo posvečen raziskovalni nalogi o občasno naseljenih bivališčih v Sloveniji, predvsem zbiranju gradiva na terenu (Kras, Bela krajina, Bohinjski kot). Poleg rednega tekočega dela (urejanja foto- in diateke, idr.), se bo začelo dopolnjevanje arhiva sekcije tudi z ekscerpiranim gradivom iz prvih letnikov Planinskega vestnika. V okviru Slovenskega etnografskega društva bo sekcija pripravila posvetovanje slovenskih etnologov o varstvu okolja in pokrajine.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

Poročilo o delu v letu 1974

Stanje osebja je ostalo isto kot v l. 1973.

Pri dokumentacijskem delu ob izdajanju korpusa slovenskih ljudskih pesmi sta še nadalje sodelovala Marija Šuštar in prof. Ferdo Juvanec kot zunanja pogodbeni sodelavca (gl. poročilo za l. 1973); pri ekscerpiranju pesemskega gradiva iz starejše slovenske periodike je v počitniških dveh mesecih pomagal honorarno študent Marko Oblak.

Terensko raziskovalno delo in zbiranje gradiva. Opravljene so bile naslednje terenske ekskurzije (z navedbo posnetih pesemskih enot): 6. 1. Prigorica: 12 enot (Z. Kumer); 1. 2. Kamnagorica: koledniške pesmi: 28 enot (Z. Kumer, M. Ramovš); 10. 2. Vrhpolje pri Kamniku: pevci iz Sp. Hriba, Tučne, Porebra, Vrhpolja pri Moravčah: 29 enot (V. Vodušek s Kati Turk): 23.—27. 2. Rezija: snemanje pesmi in plesov ob pustovanju: 49 enot, fotografiranje (333 slik) godcev, plesalcev (M. Ramovš, J. Strajnar, Milan Štrukelj kot fotograf); 19. 3. Ferluga, Prušna vas v Gorjancih: 19 enot (V. Vodušek z Jožetom Turkom); 25. 3. okolica Škofje Loke: 40 enot (Z. Kumer, M. Terseglav); 3. 4. Podpeč in Kamnik pod Krimom: 21 enot (Z. Kumer, M. Terseglav); 14. 4. Zalostna gora, Preserje: snemanje pritrkavanja: 8 enot (V. Vodušek, M. Ramovš, J. Strajnar); 18. 4. Trška gora: gradivo o romarskem vrtcu (M. Ramovš, Z. Kumer); 23. 4. Ledince na Koroškem; Šentjurja jagat (M. Ramovš ob dr. Niku Kuretu); 13. 5. Frankolovo: 50 enot (Z. Kumer, J. Strajnar); 22. 5. Otavice pri Ribnici: 39 enot (Z. Kumer, M. Terseglav); 2. 6. Vrhpolje pri Kamniku: pevci z Zlatega polja in okolice Litije: 52 enot (V. Vodušek, Kati Turk); 16. 6. Ráčica pri Vel. Stangi nad Litijo: 19 enot (V. Vodušek); 3. 6. Frankolovo: 24 enot (Z. Kumer, J. Strajnar); 14.—15. 7. Buzet-Roč: snemanje nastopanja pevcev in godcev iz buzetske okolice na smotri: 26 enot; Rezija: 2 enoti (J. Strajnar); 27. 7. Hudo pri Radomljah: 9 enot (Z. Kumer, J. Strajnar); 4. 8. Motovun v Istri: snemanje smotre istrskih pesmi in plesov: 25 enot (V. Vodušek skupaj z univ. prof. dr. Fr. Födermayerjem z Dunaja); 8. 9. Zagorica, Dobrepolje: 3 enote (J. Strajnar); 17. 10. Bizjaki nad Kanalom: informativni obisk za pripravo pevcev: 10 enot (Z. Kumer, J. Strajnar); 17. 11. Bizjaki nad Kanalom: 16 enot (Z. Kumer, M. Ramovš); 21. 11. Planinska vas, Dobležiče na Kozjanskem: informativni obisk za pripravo pevcev: 5 enot (Z. Kumer, M. Ramovš); 9. 12. Vrhpolje pri Kamniku: preizkus vprašalnice za ljudsko botaniko (V. Vodušek); 12. 12.

Adamovo pri Vel. Laščah (Z. Kumer, M. Ramovš); 15. 12. Vrhpolje pri Kamniku: pevci z Zlatega polja in Motnika: 39 enot (V. Vodušek s Kati Turk).

Skupno je bilo na novo posneto z magnetofoni 532 pesemsko glasbenih enot.

Drugo novодоšlo gradivo. Dr. Pavle Merkù iz Trsta je daroval sekciji rokopisni zvezek iz zapuščine Iv. Grbca z njegovimi zapisi hrvaških ljudskih pesmi. Nežka Vavpotič, zunanja sodelavka ISN, Ormož, je poslala v preslikanje dve rokopisni organistovski zbirki harmoniziranih ljudskih pesmi s Štajerskega (Rudija Ribiča iz Andrejec pri Vitomarcih).

Nadaljevalo se je ekscerpiranje (s kserokopiranjem) ljudskega pesemskega gradiva, objavljenega v slovenski periodiki XIX—XX stoletja. Pregledane so bile tele periodične publikacije oz. letniki: Ljubljanski Zvon 1881—1927, Slovan 1884—1887, 1902—1917; Slovenski Gospodar 1867—1941; Zora 1852, 1853, 1872—1878; Besednik 1869—1879; Zgodnja Danica 1848—1852; Kres 1881—1886; Naš rod 1929/30—1940/41; Domači prijatelj 1904—1915, Dom in Svet 1891—1902; Mladika 1921—1936. Delo na tem je začel M. Terseglav, nadaljeval Marko Oblak. Ugotovljeno je bilo gradivo (V. Vodušek, M. Šuštar), ki ga je Štrekelj svojčas prezrl oz. ni upošteval.

Dokumentacijsko delo se je nadaljevalo pod vodstvom V. Voduška z vsebinsko klasifikacijo pesemskih besedil (M. Terseglav), s koncepti za katalogizacijo (M. Šuštar) in čistopisi na karticah (tajnica Fr. Komljanec) za tole na novo evidentirano gradivo:

1. Pesemski zapisi iz rkp. zbirke I. Kokošarja (iz let 1881—1910), ki še niso bili evidentirani — brez melodij (pregled tekstnih zps. V. Vodušek): (13.582—13.704) 123 enot;

2. Rkp. pesmarica Marije Novak, Kamnik iz l. 1891, pesmi, ki njih besedila niso že obsežena pri zps. napevov Alojzije Novak po M. Hubadu: (17.558—17.555), 178 enot;

3. Rkp. zbirka zapisov Albine Kvenderc, Polana pri Lesičnem, Kozjansko, iz l. 1973 (17.799—17.959), 162 enot;

4. Pesemsko gradivo iz rkp. dijaškega lista »Savica«, l. 1885/86 (17.960—17.979), 31 enot;

5. Pesemsko gradivo iz Kalendara NSJ, Prekmurje, letniki 1911 do 1936 (razen 1930) (17.980—18.080), 111 enot;

6. Rkp. Zbirka zapisov Janeza Kralja, Tribuče iz l. 1936 (18.081 do 18.105);

7. Rkp. zapisi Maksa Kelceria, Guštanj (1936); Franca Cemiča, Raka pri Krškem (1958); Hinka Klavora, Čezsoča (1936); Boža Račiča (jurjevske pesmi iz Boštanja ob Savi in okolice, 1955): 18.106—18.130, 25 enot;

8. Rkp. zapisi Anice Arnol, Železniki (18.131—18.157), 27 enot;

9. Rkp. zbirka zapisov Neže Asek, Bistrica na Zilji, iz zapuščine O. Deva (18.159—18.188), 31 enot;

10. Pesemsko gradivo iz pregledanih letnikov periodik, naštetih v prejšnjem odstavku zgoraj, razen gradiva, ki je že upoštevano v Štrekljevi zbirki SNP (P 19.370—19.509 in P 19.717—727), skupaj 154 enot;

11. Pesemsko gradivo, objavljeno v člankih dr. Fr. Cigana v letnih poročilih Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu (letniki I, 1957/58 do XIV, 1970/71): P 19.510—716, 213 enot.

Koncepti za katalogizacijo gradiva pod t. 9—11 čakajo še na vsebinsko klasifikacijo besedil. Skupno je bilo obdelano za katalogizacijo 1080 novih enot.

Za primerjalne kataloge pesmi sosednih narodov je pogodbeni sodelavec prof. F. Juvanec obdelal melodije 1. v zbirki Alfred Quellmalz, Südtiroler Volkslieder, Bd I. Bärenreiter Verlag, Kassel 1968; 2. v periodični publikaciji Das deutsche Volkslied, Wien 1891, in sicer v letnikih 10 (1908) — 16 (1914).

Delo na 2. knjigi korpusa slov. ljudskih pesmi do konca leta 1974 še ni bilo končano, predvsem zaradi preobremenjenosti so-redaktorja dr. M. Matičetovega z drugimi strokovnimi deli. Bilo je treba transkribirati še precej najnovejšega gradiva za to knjigo z magnetofonskih trakov, kar sta opravljala J. Strajnar za melodije in M. Terseglav za besedila (okrog 250 posnetkov). Slednji je tudi pregledal vso doslejšnjo evidenco magnetofonskih posnetkov sekcije glede na pripovedne pesmi in je opravil korekture čistopisov pesemskih besedil za rokopis 2. knjige. Dr. Z. Kumer je končala svoj del rokopisa za 2. knjigo, V. Vodušek pa je obdelal melodije, ki pripadajo temu delu rokopisa. Vse delo bo končano predvidoma v prvih dveh mesecih 1975.

Drugo delo posameznih sodelavcev.

Valens Vodušek je končal katalogizacijo novega gradiva iz Vrazove zapuščine, ki je ostalo še v Vseučilišni biblioteki v Zagrebu ter ob dvakratnem obisku v Zagrebu pregledoval še druga tam ostala Vrazova Slovenica in skušal ugotoviti usodo izvornih napevov, ki jih je bil poslal svojčas M. Majar Kuhaču in ki jih zaenkrat še ni bilo mogoče najti. Pripravljal je za Traditiones 3 razpravo: »Verzna struktura kot metodološko izhodišče za etnomuzikološka raziskovanja« in poročila o bivšem Glasbeno narodopisnem inštitutu ob 40-letnici njegove ustanovitve. Za raziskovalno skupnost slovenskih etnologov je izdelal vprašalnico o ljudski botaniki.

Objave

Slovenska ljudska glasba v stiku s sosednimi kulturami. 18. Zbornik kongresa jugoslovanskih folkloristov — Bovec 1971. Ljubljana 1973 (izšlo 1974), 126—132.

Nekaj iz zgodovine zapisovanja koroških ljudskih napevov (Koncertna programska knjižica slov. pevskega zbora v St. Jakobu v Rožu; Celovec 1974.

Predavanja: Za slovenske oddaje Radia-Trst 5 predavanj o »Slovenski ljudski pesmi v zgodovinskem razvoju«.

Zmaga Kumer je po končanju rokopisa za 2. knjigo korpusa slov. ljudskih pesmi začela skupaj z M. Terseglavom pripravljati gradivo za 3. in 4. knjigo. Sama je morala opraviti dosti zahtevno montažo odtisov za knjigo »Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi«, ki je medtem že izšla. Pripravila je naslednje članke: 1. »Mati ali ljubica. Prispevek k razlagi balade o pastirju in čarovnicah« (za Traditiones 3); 2. »Kam bi s to folkloro?«; 3. »Ustvarjalnost v ljudski pesmi«; 4. »Der Volkstanz im zweiten Dasein«; 5. »Zur Frage der Flugblätterlieder in Slowenien« ter več knjižnih ocen in manjših priložnostnih člankov.

Pripravila je tudi tri radijske oddaje za RTV Ljubljana in 4 oddaje za RTV Sarajevo. Sodelovala je v terminološki komisiji SAZU (za ljudsko glasbo), v strokovnem odboru »Mednarodne smotre folklor« v Zagrebu in v mednarodni žiriji za podelitev nagrade »Europa-Preis für Volkskunst«.

Udeležila se je tudi folklornega festivala v Vychodni, ČSSR (6. in 7. 7.).

Predavanja: Uvod v glasbeno narodopisje, po 1 tedensko uro v 3. letn. muzikološkega oddelka fil. fakultete in v 2. letn. pedagoškega oddelka Akademije za glasbo.

Objave:

Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi. Typenindex slowenischer Erzähllieder. Ljubljana 1974, 395 str.

Die Funktion des Musikanten in der slowenischen Volkstradition (v Festschrift Emsheimer, Stockholm 1974, 102—103).

Posledice vpliva sosesčine jezikovno različnih narodov na njih pesemsko izročilo. (v Zbornik 18. kongresa SUFJ, Bovec 1971, Ljubljana 1973 [izšlo 1974], 97—102).

Mirko Ramovš je nadaljeval izpisovanje podatkov o ljudskih plesih iz starejših virov in magnetofonskih trakov. Delo še ni končano in bo trajalo s presledki še nekaj let. Urejeval je plesno gradivo, nabrano na terenu in izdeloval čistopise kinetogramov. Nadaljeval je z urejanjem fototeke in njenega kataloga. Pripravljal je gradivo za antologijsko zbirko slovenskih ljudskih plesov ter gradivo za zbirko »Slovenski ljudski plesi Bele krajine«. Izpisoval je etnokoreološke termine za terminološki slovar (po programu Terminološke komisije SAZU). Za Traditiones 3 je pripravljaj razpravo »Romarski vrtec« pa tudi ocene koreoloških del za Traditiones in zbornik »Narodna umjetnost«.

Precej številnim obiskovalcem (iz Slovenije in tudi iz tujine) je pomagal z informacijami in nasveti s področja ljudskih plesov.

Predavanja: 1. Slovenski ljudski plesi (teoretičen in praktičen pouk, 25 ur) na Mednarodnem folklornem seminarju na Badiji, 15.—20. 8. 2. Slovenski ljudski plesi, po 1 ura tedensko na Srednji baletni šoli v Ljubljani.

Drugo delo: 1. Strokovno in koreografsko vodstvo Akademске folklorne skupine »France Marolt«; 2. Priprava scenskih postavitev slovenskih ljudskih plesov za »Večer slovenskih ljudskih plesov«; 3. Tajniško delo pri Slovenskem etnografskem društvu; delo pri Mestni zvezi kulturno-prosvetnih organizacij kot predsednik odbora za plesno dejavnost.

Ob 25-letnici Akademске folklorne skupine »France Marolt« je bil kot njen koreografski vodja v zadnjih desetih letih odlikovan z Redom za zasluge za narod s srebrno zvezdo.

Julijan Strajnar je skrbel za snemalne aparature, za presnemanja magnetofonskih posnetkov za potrebe sekcije, in za sprotno urejanje melodičnega kartotečnega kataloga. Sodeloval je z nasveti z redakcijo za ljudsko glasbo pri RTV Ljubljana.

Poleg dela v sekciji je 1. v avgustu predaval o slovenski ljudski pesmi, instrumentalni glasbi in glasbilih na mednarodnem folklornem seminarju na Badiji pri Korčuli; 2. bil član mednarodne žirije na prireditvi »Prix de musique folklorique de Radio Bratislava 1974« (od 13. do 18. 10.); 3. izbral in pripravil je glasbene posnetke za gramofonsko ploščo »Slovenski ljudski plesi in pesmi« v izvedbi AFS »France Marolt«, Helidon-Stereo FLP 03-005 (izšla nov. 1974).

Marko Terseglav je nadaljeval z ekscerpiranjem etnografskih motivov iz pridig Janeza Svetokriškega. Imel je štiri predavanja o ljudski pesmi na Šoli za oblikovanje v Ljubljani. Tudi je vodil etnološko-slavistično ekskurzijo te šole v Podsmreko—Stično—Čatež—Zaplaz—Litijo—Bogenšperk.

Kongresi:

1. Zmaga Kumer je sodelovala na simpoziju Mednarodne študijske skupine za raziskavo ljudskih balad v Helsinkih (13. do 16. 6.). Ob tej priliki se je udeležila tudi kongresa raziskovalcev ljudskega pripovednega izročila istotam (17.—21. 6.).

2. Kongresa jugoslovanskih folkloristov v Čapljini od 17. do 21. 9. so se udeležili: Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav.

3. Valens Vodušek je kot predsednik Mednarodne študijske skupine International Folk Music Councila sodeloval na zase-

danju te skupine, organiziranem ob Etnomuzikološkem seminarju Slovaške akademije znanosti v Krpačovi Polianki 23.—28. 9. s temo »Muzikološka in etnomuzikološka analiza«.

4. Julijan Strajnar se je udeležil I. Vseruske etnomuzikološke konference v Moskvi (1.—5. 12.), ki je imela kot temo »Teoretični problemi ljudske instrumentalne glasbe«. Imel je referat »Principes et méthodes de travail pour la recherche des instruments et de la musique instrumentale populaire«, katerega daljši povzetek v ruščini (in krajši v angleščini) je bil natisnjen vnaprej v »Zborniku referatov« te konference.

Oprema:

Sekciji je bila omogočena nabava dveh kovinskih omar za hrambo posnetih magnetofonskih trakov in 32 delnih knjižnih omarič za knjižnico in strokovni arhiv. Ponovna prošnja na Sklad B. Kidriča v mesecu juliju za nabavo prenosnega stereomagnetofona »Nagra IV-Stereo« je ostala doslej nerešena.

Delovni načrt za leto 1975

Po dokončanju celotnega rokopisa — obenem s kazali — za 2. knjigo Korpusa slovenskih ljudskih pesmi in oddaji v tisk bodo sodelavci takoj nadaljevali pripravo tretje knjige, ki bo obsegala še vedno pripovedne pesmi in sicer balade iz družinskega življenja. Oddana v tisk bo posebna knjiga »Traditiones 1974« ob 40-letnici ustanovitve Glasbeno narodopisnega inštituta v Ljubljani. Če bo odobrena pri Raziskovalni skupnosti Slovenije naloga »Glasbeno-narodopisno raziskovanje in zbiranje gradiva na slovenskem Koroškem v Avstriji«, bo terensko delo usmerjeno predvsem tja, nadaljevalo pa se bo tudi po drugih predelih Slovenije, zlasti na Kozjanskem. Za tisk bo pripravljen antologičen prikaz slovenskih ljudskih plesov; namesto začasne bo izdelana nova sistematična katalogizacija slovenskih ljudskih plesov.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA STUDIJ
SODOBNIH TEŽENJ ZNANSTVENEGA DELA
NA NEKATERIH PODROČJIH HUMANISTIČNIH
ZNANOSTI

Poročilo o delu v letu 1974

Tudi v letu 1974 se je začelo delo nadaljevalo. Organizacijska struktura je ostala ista kot je bila v prejšnjem letu (glej Letopis SAZU XXIV. knjiga, leto 1973, 177 in 178). Prav tako je ostala osebna sestava Medakademijskega odbora ista, le da je Akademija znanosti in umetnosti BiH imenovala za koordinatorja akademije dr. Čemerlića. Izvršilni odbor MO je imel 4 seje, plenum MO pa eno.

Določene so bile podrobne smernice za uredniško delo po pismenih predlogih, ki sta jih dala akad. Vavpetič in akad. Rajčić, nakar so bili dostavljeni vsem članom in koordinatorjem MO. Glavno delo MO je bilo usmerjeno na eni strani na zbiranje referatov, na drugi pa na uredniško obdelavo zbranih referatov. V letu 1974 je bilo poleg že dosedaj zbranih na novo zbranih 25 referatov in sicer s področja prava, filozofije, likovne umetnosti. Zbiranje referatov se nadaljuje.

Uredniško delo je bilo najprej nadaljevano tako, da so koordinatorji za posamezna področja referate kritično prebrali in po potrebi vračali avtorjem v izpopolnitev, zlasti pa skrbeli za usklajevanje z drugimi referati, kolikor se je zadevni referat bistveno razlikoval od njih po uporabljeni metodologiji.

Na plenarni seji MO je bilo ugotovljeno, da so za štiri področja dospeli že vsi referati iz celotne države in da je opravljeno za nje tudi že redakcijsko delo. Za ta področja so torej referati pripravljani za natisk. Sklenjeno je bilo obenem, da naj referati za posamezno področje izhajajo v posameznih zvezkih. Po sedanjem stanju so izdelani in godni za natisk referati iz *književnosti*. To področje naj bi sestavljalo prvi zvezek celotne publikacije. Ravno tako so pripravljani za natisk referati s področja *muzikologije*. Manjka samo referat iz Srbije, ker dosedaj

napisani ni ustrezal in je bilo treba pridobiti drugega referenta. Ker je obljubil referat v najkrajšem času, je upravičeno šteti tudi to področje za obdelano. Referati iz tega področja bodo sestavljali gradivo za drugi zvezek.

Na področju *arhitekture* so prav tako dospeli vsi referati iz celotne Jugoslavije in je tudi redakcijsko delo že opravljeno. Gradivo s tega področja šteje za gradivo, ki je pripravljeno za tretji zvezek.

Na področju *arheologije* so zbrani vsi referati, treba pa je opraviti še recenzijsko in redakcijsko delo, ki bo tudi v kratkem opravljeno. Tako je tudi gradivo s tega področja šteti za pripravljeno za natisk v četrtem zvezku.

Pri navedenih referatih bi bilo treba doseči čimprejšnji natis, že zato, da obdelano gradivo ne bi zastaralo. Po sedanjih računih bo posamezen zvezek obsegal okrog 200 strani, vendar bo obsegal mnogo več zvezek za področje prava, kjer je bilo treba upoštevati sestavljenost prava po raznih panogah. Zato so se na področju prava zbirali referati po posameznih panogah in po posameznih republikah.

Za druga področja velja, da so v veliki meri v stanju, ko se končuje zbiranje referatov. To je zlasti že omenjeno področje prava, dalje filozofije ter likovne umetnosti. Koncu se bliža tudi področje lingvistike.

Iz razlogov, ki so omenjeni že v prejšnjem poročilu, je v znatni zamudi zbiranje referatov na področju historiografije in na tistih področjih umetnosti, ki dosedaj niso navedena.

Ker so referenti po večini akademiki in ugledni univerzitetni profesorji, je zbiranje referatov izredno težavno. Navedeni imajo na voljo v glavnem samo čas med počitnicami, pa še tega ne, kadar se pripravljajo na udeležbo za kongrese ali druga znanstvena posvetovanja in ki na teh prireditvah sodelujejo. Nekatere ovira tudi terensko delo.

Vendar obstoji upanje, da bo delo v naslednjem letu v celoti dokončano. Koordinatorji imajo sedaj nalogo, da se poleg zbiranja referatov ukvarjajo še z redakcijskim delom, zlasti pa da poskrbe za povzetke, ki jih bo imel vsak snopič v tujih jezikih.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Poročilo o delu v letu 1974

Terensko delo je bilo usmerjeno na Notranjski, Primorski in Dolenjski kras v zvezi z izdelavo 3. in 4. faze Speleološke karte Slovenije in na opazovanje ter merjenje vodne gladine v jamah Gradišnici, Najdeni jami, Logarčku, Mačkovici in Grudnovem breznu. To opazovanje sodi v okvir raziskovalne naloge pri 3. mednarodnem simpoziju o sledenju podzemeljskih voda, ki bo leta 1976 v Ljubljani. Terenske biospeleološke raziskave so bile opravljene tudi v krasu in jamah Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

Notranje delo je zajemalo izdelavo sklepnih poročil za raziskovalne naloge kot so bile:

1. Speleološka raziskava Cerkniškega jezera, 3. del; obseg 79 str., 10 prilog, vse v 6 izvodih, sofinancer Raziskovalna skupnost Slovenije.

2. Speleološka karta Slovenije, 3. faza; izdelani so tekst in karte za topografske liste: Cerknica 2-b v obsegu 47 strani in Cerknica 2-d v obsegu 54 strani, Vrhnika 1 v obsegu 126 strani, Vrhnika 3 v obsegu 168 strani, Vrhnika 4 v obsegu 159 strani in Test 1 v obsegu 156 strani. Poročilo za vsako karto je izdelano v 30 izvodih. Tudi to nalogo je sofinancirala Raziskovalna skupnost Slovenije.

3. Turistična ureditev Škocjanskih jam, obseg 41 strani in 18 prilog v 6 izvodih, za potrebe Investbiroja Koper.

4. Vrtače in kras ob avtocesti Senožeče, Divača in Sežana v obsegu 19 strani, z 82 prilogami, vse v 12 izvodih za potrebe Republiške skupnosti za ceste.

5. Poročila št. 2. in 3. v obsegu 91 strani in skupno v 400 izvodih v slovenskem in nemškem jeziku. Poročila izdaja inštitut za 3. mednarodni simpozij o sledenju podzemeljskih voda, katerega organizacijo je prevzel.

V letu 1974 je bila sklenjena in podpisana pogodba o ustanovitvi Kraške muzejske zbirke pri inštitutu. Ustanovitelji so Skupščina občine Postojna, Temeljna kulturna skupnost Postoj-

na, Turistično hotelsko podjetje Postojnska jama in Slovenska akademija znanosti in umetnosti. S pogodbo in drugimi akti je urejeno vse potrebno za priključitev Notranjskega muzeja inštitutu in za delovanje Kraške muzejske zbirke začeni z letom 1975.

Za nove naloge je bilo potrebno delno obnoviti inštitutske prostore, v prvem nadstropju in v pritličju. Ta obnovitev je bila le delno opravljena v prvem nadstropju, ne pa tudi v pritličju levega krila zgradbe, kjer bodo skladiščni in stanovanjski prostori. Nerešen je ostal problem opreme laboratorija. Za bolj racionalno delo so bili nabavljeni ciklostilni, kopirni in električni pisalni stroj ter nekaj jamarske in druge tehnične opreme.

Vodenje in urejanje knjižnice se ni premaknilo na bolje, ker ni za to delo ustreznega sodelavca. Sprotno naloge je poleg administrativnih poslov opravljala tajnica M. Kranjc.

Risarka Vladoša Elesini je skrbela za risarska dela in tehnično dokumentacijo pri raziskovalnih nalogah. Strokovni sodelavec Ivan Kenda je pretežni delovni čas posvetil terenskemu delu za Speleološko karto, za raziskave v porečju Ljubljane in pri Škocjanskih jamah. Tu je sodeloval tudi jamski vodnik Alojz Vadnjak.

S 1. oktobrom 1974 je prevzel posle pomočnika upravnika dr. R. Gospodarič. 20. decembra je bil redno zaposlen strokovni sodelavec France Šušteršič, geolog 1. stopnje, leto poprej pa tudi Ivan Kenda kot strokovni sodelavec, jamomerec. V tem nazivu je bil nastavljen že prej iz sredstev raziskovalnih tem.

V preteklem letu so inštitut obiskali številni strokovnjaki za kras in tudi šolska mladina iz Slovenije, Jugoslavije in tujine. Med tujimi gosti je omeniti naravoslovce iz Londona, Dunaja, Mainza, Berlina, Karlsruheja, Laichingena, Freiburga, Münchna in Budimpešte. Hidrologi iz Sarajeva so teden dni uporabljali inštitutske prostore za analize voda ob študiju samočistilne sposobnosti podzemeljske Pivke, geolog S. Božičević iz Zagreba pa je nekaj dni študiral v inštitutski knjižnici.

Vsa dejavnost inštituta in njegovih sodelavcev je tekla po načrtanem programu, izvrševanje pa je bilo preverjeno na rednih mesečnih sestankih kolektiva, ki jim je predsedoval upravnik akad. prof. dr. S. Ilesič. Tako je bilo možno uresničiti načrte v zvezi s Kraško muzejsko zbirko, omogočiti nove nastavitve in prevzeti obveznosti pri 3. mednarodnem simpoziju o sledenju podzemeljskih voda. Mnogo prizadevanj je bilo usmerjenih v usklajeno in skupno delo pri raziskovanju krasa z biologiji in geografiji. Upravnik inštituta je kot urednik *Acta carsologica* skupaj z uredniškim odborom (prof. dr. V. Bohinec, dr. J. Bole

in dr. P. Habič) skrbel, urejal in programiral gradivo za nadaljnje redno izhajanje tega inštitutskega krasoslovnega zbornika.

Višji znanstveni sodelavec dr. Peter Habič je nadaljeval s hidrološkim in morfološkim proučevanjem Notranjskega krasa. Pri študiju morfoloških osnov Cerkniškega polja je opozoril na razlike v razvoju površja med Javorniki, Slivnico in Blokami. Poleg razlik v geološki zgradbi je odločilnega pomena različna množina vode. Na Cerkniško polje je priteka do desetkrat več, kot jo ima približno enako obsežno porečje Cerknišnice in temu primerni so tudi morfogenetski učinki. Sodeloval je v pripravah za 3. mednarodni simpozij o sledenju podzemeljskih voda, uredil Poročila št. 3 in proučeval hidrološko problematiko površinskih in podzemeljskih tokov v zaledju kraških izvirov Ljubljani. Raziskal je številne vrtače in druge kraške pojave na trasi projektirane avtoceste Senožeče—Divača—Sežana. S sodelavci je po prehodni naravoslovni in turistični valorizaciji pripravil predloge za izboljšanje turistične ureditve Škocjanskih jam. Zbral in uredil je gradivo za Speleološko karto Vrhniko 1 in Trst 2, ki obsegata Komenski Kras, Nanos, del Trnovskega gozda in del krasa na Idrijskem. Na jamarskem zborovanju v Kranju je poročal o razlikah med alpskim in dinarskim krasom. Obiskal je Zavod za hidrotehniko v Sarajevu in se udeležil strokovne ekskurzije po hercegovskem krasu. V sodelovanju s tem zavodom je organiziral tudi sledenje podzemeljske Pivke. Poleg obsežnega organizacijskega dela, ki ga je opravljal kot pomočnik upravnika do oktobra, je pripravil za tisk razpravo »Hidrogeološke značilnosti povodja Bele pri Vrhniku in problematika izrabe kraških voda za oskrbo«. S strokovnimi poročili in nasveti je sodeloval pri varstvu in zaščiti kraških voda; bil je član sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU in predstavnik Notranjske regije v sekciji za varstvo okolja pri zvezi slovenskih občin. Predaval je o slovenskem krasu in o kraški hidrologiji, med drugim tudi študentom Oddelka za geografijo filozofske fakultete v Ljubljani. Opravil je več strokovnih recenzij različnih sestavkov in objavil nekaj poljudnoznanstvenih člankov o krasu.

Znanstveni sodelavec dr. France Habe je proučil morfološko-hidrografske in speleogenetske razvoj ozemlja pri Studenem v Pivški kotlini in pripravil ustrezno razpravo za tisk.

Mnogo dela je vložil v zbiranje bibliografskega gradiva o slovenskem krasu v okviru širšega raziskovalnega projekta »Poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša« v Sarajevu. S skupino tamkajšnjih hidrologov je sodeloval pri proučevanju samočistilnih sposobnosti podzemeljske Pivke,

a se tudi udeležil strokovne enotedenske ekskurzije po bosansko-hercegovskem krasu skupaj z dr. P. Habičem.

Strokovna dejavnost dr. F. Habeta je bila povezana z njegovimi nalogami, ki jih ima kot predsednik Zveze speleologov Jugoslavije in kot predsednik komisije za zaščito jam in jamski turizem pri Mednarodni speleološki uniji in pri Jamarski zvezi Slovenije. Tako je organiziral dvodnevni simpozij o jamskem katastru Jugoslavije v Domžalah in bil pobudnik strokovnega sestanka na Dunaju o zaščiti jam in o jamskem turizmu v mednarodnem merilu. Kot član Izvršnega odbora in predsednik Kraške skupnosti za varstvo okolja je bil pobudnik številnih zborovanj o problematiki zaščite kraša in kraških voda, posebej Notranjske Reke. O teh problemih pa je tudi predaval v okviru Jamarske zveze Slovenije v Kranju, Preboldu in na Postojnskem, v okviru Geografskega društva in PD Matica Ljubljana ter pri Jugoslovanskem svetu za zaščito in napredek človekovega okolja v Opatiji. Skupno je predaval 28-krat, več kot dvakrat mesečno. Tov. dr. F. Habe je tudi vodil večino gostujočih domačih in tujih speleologov po krasu Postojne.

Znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič je sestavil sklepno poročilo o speleoloških raziskavah Cerkniškega jezera, kjer je posebej obdelal poglavje o geoloških in tektonskih osnovah za nastanek in razvoj tega kraškega polja in jam v njegovem obodu. Pri organizaciji 3. mednarodnega simpozija je opravljal posle vodje komisije za simpozij. Uredil je 2. št. informativnega simpozijskega glasila Poročila, kjer je skupaj z dr. P. Habičem sestavil vodilni prispevek »Nekaj osnovnih podatkov o zaledju kraških izvirov Ljubljani«, ki je podlaga sledilnega poskusa, predvidenega za leto 1975.

Pri raziskovalni nalogi Speleološke karte Slovenije je zbral gradivo in sestavil ustrezno vsebino za list Vrhnika 4. Tu je posebej proučil pogostne kraške jame Slavenskega in Prestranskega ravnika. Glede na morfologijo in geologijo tega kraša in jam je postavil shemo o njihovi speleogenezi v razmerju do Pivške kotline.

V okviru medakademijske zamenjave je bil med majem in septembrom na študijskem izpopolnjevanju v ZDA, Kanadi in Puerto Ricu. Na tem izpopolnjevanju je samostojno proučeval jamske sedimente najdaljše jame na svetu Mammoth Cave v Kentuckyju in številnih kraških jamah Zah. Virginije. Spoznaval je hidrogeološko proučevanje kraša v Alabami, Missouriju, Virginiji, Puerto Ricu, New Mexicu in Pensilvaniji. S skupino geografov hamiltonske univerze iz Kanade je raziskoval kras v Kanadskem skalnem gorovju Alberte vzhodno od mesta Cal-

gary. V severni Kaliforniji je spoznal jame v lavi, ob pacifični obali pa proučevanje potresnih območij ob prelomu San Andreas Fault. Na univerzi v Lexingtonu je študiral literaturo o ameriškem krasu in jamskih sedimentih. O jugoslovanskem krasu je predaval na Univerzi v Penns State (Pensilvanija), v kanadskem Hamiltonu, na Geološkem inštitutu v Tauscaloosi v Alabami in na vsakoletnem zborovanju ameriških jamarjev v mestu Decorah v zvezni državi Iowi. Pridobljeno znanje in izkušnje o jamah in jamskih sedimentih je koristno uporabil pri pripravi svoje disertacije za tisk, ki bo izšla v sedmi številki Acta Carsologica.

Oktobra 1974 je prevzel posle pomočnika upravnika inštituta in s tem v zvezi opravil številne raziskovalne, organizacijske in administrativne naloge.

Kot odgovorni urednik Naših jam, glasila Jamarske zveze Slovenije, je uredil za tisk št. 16, ki je izšla konec leta 1974.

Asistent Andrej Kranjc je opravil terensko in kabinetno delo za speleološki karti list Cerknica 2-b in 2-d.

Vodil je kataster jamskih objektov ter ga izpopolnjeval s pomočjo jamarskih klubov in Jamarske zveze. Na novo je registriral 206 objektov, tako da je kataster konec leta 1974 obsegal skupno 4107 jamskih enot, z bolj ali manj popolnimi podatki.

Vodil je hidrološke meritve vodostajev v jamah ob Planinskem polju in sodeloval tudi pri terenskem delu v Škocjanskih jamah.

Del časa je posvetil podiplomskemu študiju ter zbiranju in obdelavi gradiva za magistrsko nalogo »Razvoj krasa med Ribniškim poljem in Dobrepoljem«. Študij namerava končati konec leta 1975.

Z referati o alpskem krasu in katastru je sodeloval na jamarskem zborovanju v Kranju in v Domžalah. Izpopolnjena referata je pripravil za tisk v Acta carsologica in Naših jamah. Več drugih strokovnih člankov in recenzij je priobčil v strokovni in poljudnoznanstveni slovenski periodiki kot je razvidno iz seznama objavljenih del članov inštituta.

Višji strokovni sodelavec Egon Pretner je opravil številne biospeleološke ekskurzije v jame Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine z namenom ugotoviti razširjenost jamskih hroščev. V kabinetu je nato prepariral in določil prek 2000 različnih hroščev. Ugotovil je sledeče nove lokalitete: *Neotrechus dalmatinus dinaricus* J. Müller v Pečini pri Garištu, *Duvalius (Neoduvallius) schatzmayri* J. Müller iz Mračne pečine, *Anophtalmus ajdovskanus* Ganglbauer nov. subsp. iz Snežice na Kaninu, *Pholeuonella* nov. spec. iz jame Čelar pri Svagušah, *Anisoscapha klimeschi klimeschi* J. Müller iz Pečine pri Garištu. *Anisoscapha*

spec.? iz jame Janjila pri vasi Ridane, *Speonesiotes narentinus narentinus* (L. Müller) iz jame Čelar pri Svagušah in pečine Rupa pri vasi Sošiči, *Aphaobius milleri* Schmidt, nov. subsp. iz jame na Kaninu, *Leptodirus hochenwarty* Schmidt subsp.? iz pečine Lasić v Liki, *Astagobius angustatus* Schmidt subsp.? iz Vučkošiča v severnem Velebitu, *Speoplanes giganteus biocovenssis* G. Müller iz Stare ledenice na Biokovu in *Antroherponganglbaueri distinguendum* J. Müller v Pečini Velika Deverdela pri Obrnju v Hercegovini.

Za katalog faune Jugoslavije je E. Pretner iz raztresene tuje literature zbral podatke za familijo *Carabidae*, za nadaljnje dopolnjevanje pa bo moral še pregledati več domačih in tujih zbirk jamskih hroščev. Z novimi podatki iz 60 hrvatskih jam je dopolnil svoj predčasni prispevek »Koleopterska fauna pečina i jama Hrvatske« (Krš Jugoslavije, 1973, 8/6), pripravljala pa podobno gradivo za jame v drugih naših republikah.

Kot podpredsednik Jugoslovanskega entomološkega društva se je udeležil 4. redne letne skupščine v Oteševu, Makedonija.

Objave v letu 1974

R. Gospodarič:

Fluvialni sedimenti v Križni jami. *Acta carsologica* 6, Ljubljana 1974.

F. Habe:

Sto petdeset let turističnega razvoja Škocjanskih jam. *Naše jame*, 15 (1973), 25—40, Ljubljana 1974.

Nekaj o začetkih slovenskega speleološkega izrazoslovja. *Naše jame*, 15 (1973), 111—115, Ljubljana 1974.

Postojnska jama — barometer jugoslovanskega turizma. *Naše jame*, 16, 93—100, Ljubljana 1974.

Turistične jame v Jugoslaviji in njih zaščita. *Naše jame*, 16, 7—16, Ljubljana 1974.

Naš krš i naše more. Zbornik referata konferencije o zaščiti Jadrana (Opatija 1974), 249—253, Zagreb 1974.

P. Habič:

Nekateri aktualni problemi raziskovanja krasa v Sloveniji. Zbornik 9. kongresa geografa Jugoslavije (Sarajevo, 24.—30. 9. 1972), 103—110, Sarajevo 1974.

Tesnenje požiralnikov in presihanje Cerkniškega jezera. *Acta carsologica* 6, 35—56, Ljubljana 1974.

Nekatere speleološke značilnosti Trnovskega gozda. *Naše jame*, 16, 65—78, Ljubljana 1974.

P. Habič, A. Kranjc, R. Gospodarič:

Osnovna speleološka karta Slovenije. *Naše jame*, 15 (1973), 83—98, Ljubljana 1974.

A. Kranjc:

Primer razvoja huma na Kočevskem polju. *Naše jame*, 15 (1973), 65—70, Ljubljana 1974.

L'activité spéléologique en Yougoslavie (1968—1972). Spelunca, 4 (1973), 124, Paris 1974.

E. Pretner:

Zgodovinski pregled koleopteroloških raziskavanj v jamah Slovenije. — Historische Übersicht der koleopterologischen Forschungen in den Höhlen Sloweniens. Acta Carsologica, Institutum Carsologicum, Academia scientiarum et Artium Slovenica, 1974, 6:307—316, Ljubljana.

Zasluge Leona Weiratherja za jugoslovansko biospeleologijo. — Die Verdienste Leo Weirathers um die jugoslawische Biospeläologie. Acta entomologica Jugoslavica, 1974, 10:7—13, Zagreb.

Objavljenih je bilo več drugih člankov in knjižnih poročil inštitutskih delavcev v strokovni in poljudnoznanstveni periodiki.

Načrt za delo v letu 1975

Program zajema izdelavo Speleološke karte za notranjski in dolenski kras na listih Cerknica in Novo mesto, obdelavo hidroloških podatkov iz jam ob Planinskem polju in nadaljnje delo pri organizaciji 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda, ki bo leta 1976 v Ljubljani.

Pri Kraški muzejski zbirki bo sestavljen srednjeročni in daljnoročni delovni program, pripravljeni bosta dve občasni razstavi in urejeni delovni, razstavni in skladiščni prostori za zbirko. Sodelavci inštituta bodo nadalje pripravljali gradivo za Acta carsologica 7, proučevali specialna poglavja iz geologije, geografije, hidrologije in biologije krasa in jam ter izpopolnjevali inštitutski kataster kraških pojavov v Sloveniji.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1974

Kadrovska sestava: v letu 1974 ni bilo kadrovskih sprememb.

Delo v letu 1974: Inštitut je v letu 1974 raziskal spodnjekredne knidarije iz zahodne Slovenije in Provanse v Franciji ter liasne korale iz Murcije v Španiji. Pričel je z raziskovanjem zgornjekrednih koral z Banjške planote in zgornjejurskih koral iz Zlobina na Hrvaškem in nadaljeval je z determinacijo fosilnih in subfosilnih ostankov vretenčarjev, raziskal velike foraminifere iz paleogena Jugoslavije, proučeval morsko dno v Jadranu glede na razširjenost velikih foraminifer in začel s pripravo študije velikih foraminifer krednih skladov.

Terensko delo: zbiranje spodnjekrednih grebenskih fosilov na Banjški planoti, pobiranje recentnih foraminifer iz različnih ekoloških območij v severnem Jadranu ter nabiranje velikih foraminifer v krednih skladih Slovenije.

Laboratorijsko delo: zbiranje in prepariranje recentnih sedimentov, fosilov ter subfosilov.

Oprema: Inštitut je pridobil v letu 1974 dva nova mikroskopa: stereomikroskop »Orthoplan-pol« z nastavkom »Nomarski« ter Leitzov binokular za manjše povečave. Naročena fotografska kamera za stereomikroskop do konca leta še ni prispela. Laboratorij je dobil standardno pohištvo, da je delo lahko steklo.

Podrobnejši opis dela posameznih delavcev inštituta

Višja znanstvena sodelavka dr. Dragica Turnšek je končala obdelavo spodnjekrednih knidarijev z Banjške planote in Trnovskega gozda. Določila je 27 vrst, od katerih sta dve koralni vrsti: *Dermosmilia cretatica* in *Placophyllia curvata* prvič opisani. Nahajališče v Zavrhu na Trnovskem gozdu je valanginijske starosti, na Osojnici in Avčah na Banjški planoti pa pripada urgonijskemu faciesu spodnje krede. Delo je bilo skupaj z dr. Stanikom Buserjem objavljeno v Razpravah IV. razreda SAZU, 17. Nadalje je dr. Turnškova na prošnjo prof. Otta Geyerja iz Stutt-

garta obdelala zbirko liasnih koral iz Murcije v Španiji, ki jo je zbral dr. Hartmut Seyfried s paleontološkega inštituta univerze v Stuttgartu. Zbirka obsega več kot 100 vzorcev. Določenih je 24 vrst, ki pripadajo 17 rodovom. Nov je rod *Hispaniastraea* z vrstama *H. murciana* in *H. ramosa* ter vrsta *Coccopyllum liasicum*. Liasne korale iz Španije moremo primerjati z doslej znanimi liasnimi koralami iz Anglije in Afrike pa tudi z zgornjetriadnimi koralami iz Alp na eni strani in spodnjedoggerskimi vrstami iz Anglije in Indije na drugi strani. Tako označujejo prehod med zgornjepaleozojskimi rugozami in mezozojskimi heksakoralami. Delo bo objavljeno v Razpravah IV. razreda SAZU, 18. Iz zgornjekrednih breč na Banjški planoti so bili zbrani knidarijski fosili iz več nahajališč v okolici Loma in Levpe. Material je deloma že prepariran. Te fosile bo dr. Turnškova v prihodnjem letu raziskala.

V delu so tudi zgornjejurske korale iz Zlobina v Hrvaškem primorju. Narejeni so bili mikroskopski zbruski, favna pa bo dokončno obdelana v letu 1975.

Dr. Jean-Pierre Masse je poslal iz Provanse v raziskavo novo zbirko spodnjekrednih hidrozojev. Določenih je že okrog 100 vzorcev iz skladov od valanginija do aptija. Delo se bo nadaljevalo v prihodnjem letu.

Znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne je nadaljevala z raziskavami subfosilne favne koliščarskih naselbin ob Maharskem prekopu na Ljubljanskem barju. Med izkopenim materialom v letu 1973 je ugotovila ostanke naslednjih divjih živali: rjavega medveda, lisice, jazbeca, divje svinje, jelena, srne, divje koze in bovidov. Med domačimi živalmi so bile zastopane naslednje vrste: pes, domača svinja, domače govedo, ovca in koza. Ostanikom divjih živali pripada 39 %, domačim pa 61 %. Visok odstotek domačih živali kaže na dokaj razvito gospodarsko stopnjo koliščarjev in manjšo odvisnost od lova.

Iz ilirskih grobov na Beletovem vrtu v Novem mestu je dr. Drobnetova determinirala živalske zobe in kosti. Največ jih pripada domači svinji, le slučajne so najdbe domačega goveda, ovce ali srne. Delo je bilo oddano v tisk.

Za 8. geološki kongres je dr. Drobnetova pripravila referat o paleogeografskem razvoju južnozahodne Slovenije in Istre od srednjega paleocena do srednjega lutecija. S pomočjo združbe alveolin v alveolinsko-numulitnem apnencu je razložila postopno transgresijo morja na karbonatnem šelfu od severa proti jugu oziroma jugovzhodu.

Za sestanek o paleontološki dokumentaciji ilerdija in njegovem položaju v paleogenu, ki je bil novembra 1974 v Parizu, je

pripravila referat z opisom zaporedja alveolinskih biozon, na področju NW Jugoslavije in njih primerjave z mediteranskimi stratotipi paleogenskih stopenj ilerdija, cuizija in lutecija.

Za Sklad Borisa Kidriča je pripravljala skupaj s sodelavci dr. R. Pavlovcem in ing. F. Drobnetom 2. fazo naloge »Paleogenske plasti v severni in severovzhodni Sloveniji«. Ta faza obsega paleontološki opis alveolin in numulitin ter sedimentne osnove iz prodnikov cuizijske in lutecijske starosti med Mežico in Slovenj Gradcem.

Prav tako je dr. Drobnetova pričela raziskave velikih foraminifer iz krednih plasti severozahodne Slovenije in bo z delom nadaljevala v prihodnjem letu.

V sodelovanju z Morsko biološko postajo v Piranu so se pričela tudi sistematična raziskovanja recentnih foraminifer glede na njihove združbe, odvisnost od ekoloških razmer in regionalno razširjenost. Z nabiranjem vzorcev iz morskega dna so pričeli v severnem delu Jadrana med Izolo in Savudrijo. Pri nalogi sodelujeta ing. Franci Cimerman kot mikropaleontolog in abs. geol. Rene Verbovšek kot potapljač.

Za 8. jugoslovanski geološki kongres na Bledu je dr. Drobnetova uredila predkongresno publikacijo »Povzetki referatov« s 147 prispevki.

Pri Slovenskem geološkem društvu je organizirala in vodila predavanja, čemur je posvetila precej časa.

Tehnična sodelavka Milojka Huzjan je opravljala risarsko, knjižničarsko, administrativno in laboratorijsko delo. Delo v laboratoriju je obsegalo prepariranje subfosilnih ostankov vretenčarjev iz koliščarskih naselbin ob Maharskem prekopu na Ljubljanskem barju in ilirskih grobov na Beletovem vrtu pri Novem mestu, izdelavo orientiranih mikroskopskih preparatov zgornjeh jurskih koral iz Zlobina na Hrvaškem in kredne grebenske favne z Banjske planote. Pričela je tudi s prepariranjem velikih foraminifer iz krednih plasti severozahodne Slovenije. Nadalje je spirala morske sedimente iz severnega Jadrana.

Sodelovala je prav tako pri grafični obdelavi predkongresne publikacije »Povzetki referatov« in »Vodnik po ekskurzijah«.

Izdělala je table in slike za razpravo »Velike miliolide iz paleogenskih skladov severozahodne Jugoslavije« in za razpravo »Spodnjekredne korele, hidrozoji in hetetide z Banjske planote in Trnovskega gozda«. Nadalje je izrisala slikovno gradivo za referat dr. K. Drobnetove na 8. jugoslovanskem geološkem kongresu in za referat o položaju ilerdija v paleogenu.

Obiski

Inštitut za paleontologijo je v letu 1974 obiskal prof. dr. Otto Geyer z univerze v Stuttgartu, mikropaleontologinji ing. Tea Reščec in ing. Maja Grimani iz Zagreba ter gostja iz Beograda dr. Rajka Radoičić.

Objavljena dela članov inštituta v letu 1974

D. Turnšek in S. Buser, 1974. Spodnjekredne korale, hidrozoji in hetetide z Banjške planote in Trnovskega gozda. Razprave IV. r. SAZU, 17, 85—124, Tab. 1—16, Ljubljana.

K. Drobne, 1974. Velike miliolide iz paleocenskih skladov severozahodne Jugoslavije (Idalina, Fabularia, Lacazina, Periloculina). Razprave IV. r. SAZU, 129—184, Tab. 1—15, Ljubljana.

K. Drobne, 1974. Predhodno poročilo o živalskih ostankih s kolišča ob Maharskem prekopu pri Igu — raziskovanja leta 1970. Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji, 3, 37—38, Ljubljana.

K. Drobne, 1974. Predhodno poročilo o živalskih ostankih s kolišča ob Maharskem prekopu, odkopanih v letu 1972. Poročilo o raziskovanju neolita in eneolita v Sloveniji, 3, 73—75, Ljubljana.

Načrt dela za leto 1975

1. Dokončna obdelava jurskih koral iz Zlobina v Hrvaškem Primorju.

2. Raziskave zgornjekrednih koral iz zahodne in severne Slovenije.

3. Nadaljevanje raziskav spodnjekrednih hidrozojev iz Provance v Franciji.

4. Nadaljevanje raziskav velikih foraminifer iz krednih skladov Slovenije.

5. Nadaljevanje raziskav paleogenskih plasti v severni in severovzhodni Sloveniji.

6. Študija recentnih foraminifer v severnem delu Jadrana.

7. Raziskovanje paleogenskih alveolinid v Bosni in Hercegovini in na Madžarskem.

8. Sodelovanje pri nalogi »Kultura ljubljanskega barja« z obdelavo živalskih ostankov s kolišč.

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO S KARTOGRAFSKIM ZAVODOM

Poročilo o delu v letu 1974

Inštitut vključuje kartografski zavod in geofotolaboratorij. Upravnik: akademik profesor dr. Svetozar Ilešič.

Delavci: Hribar Milena, kartograf; Meze dr. Drago, znanstveni svetnik, tajnik inštituta; Natek Milan, višji strokovni sodelavec; Orožen Adamič Milan, asistent; Snoj Jana, bibliotekar (pripravnik) — administrator; Sifrer dr. Milan, znanstveni svetnik; Vivod Vlado, fotografski mojster; Žerovnik Marko, strokovni sodelavec, tehnični vodja kartografskega zavoda.

Inštitut je dobil že dolgo zaproseni dve novi delovni mesti: znanstveni delavec in bibliotekar-administrator. Prvo je zasedel 16. 10. asistent Milan Orožen Adamič, drugo pa tov. Jana Snoj. Tov. Orožen Adamič je prišel iz urbanistične inštitucije z nekajletno prakso aplikacije geografije v prostorskem načrtovanju. Zasedel je delovno mesto regionalnega geografa, ki je bilo predvideno za proučevanje kompleksnih prostorskih problemov Slovenije, s posebnim poudarkom na teoretskem proučevanju geografskih osnov urejanja prostora. S tem mestom so dane inštitutu osnove za izvedbo dolgoročnega delovnega programa na področju, ki je za geografijo kot kompleksno vedo, v teoriji in praksi čedalje pomembnejše. Z nastavitvijo tov. Snojeve je prenehalo dolgoletno pogodbeno honorarno delovno razmerje dr. Rudolfu Kropivniku, ki je do takrat med drugim vodil tudi inštitutsko administracijo.

Stiska za prostor, o kateri je poročal v zadnjih dveh knjigah Letopis SAZU, se je v letu 1974 še povečala. Nujno potrebnega prostora za osem že kupljenih kovinskih omar za shranjevanje listov ODK še ni. Dve polni omari kazita upravnikovo sobo, drugih šest je v skladišču, zaloga listov ODK pa nenehno raste in polni že tako prenatrpane predale v kartografskem zavodu; uporabnost listov ODK je zato omejena in v nevarnosti, ker se listi uničujejo. Leta 1974 je inštitut dobil novih 180 listov ODK

in je tako zbirka narasla na 1347 (1236 merila 1:5000 in 111 merila 1:10.000). Tudi zaloge knjig zelo hitro naraščajo.

Pregled imenoslovja na listih ODK (osnovne državne karte), je občasno zastal, saj so jih v tem letu delavci inštituta pregledali le 16 iz Pomurja, sekcija Turnišče. Izdajatelj ODK, Geodetski zavod, je na območju Ptujске občine, ki jo je v tem letu obdelal, imel na terenu dobrega poznavalca-domačina, ki je sam pregledal imenoslovje na kartah, za pregled listov z območja Kozjanskega pa je bilo na razpolago premalo časa, da bi jih pregledali delavci inštituta.

Iz zapuščine prof. Jakoba Šolarja je inštitut kupil večji del geografskih knjig, v dar pa je dobil iz zapuščine dr. Živka Šifrerja več statističnih publikacij, med katerimi so nekatere za inštitut zelo dragocene.

Skrajno neugodno vreme v jeseni 1974, spremljano s pogostim sneženjem v visokih gorah, je onemogočilo redno opazovanje Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto.

Osrednje inštitutsko delo je bilo v proučevanju dolgoročne teme »Geografija poplavnih območij na Slovenskem«, delane s finančno pomočjo SBK. Delo je kolektivno in vezano na sodelovanje zunanjih inštitutskih sodelavcev, predvsem iz oddelka za geografijo ljubljanske filozofske fakultete. Nosilec teme je akademik Svetozar Ilešič. Leta 1974 se je začelo drugo obdobje izdelave, namreč proučevanje po pokrajinah oziroma porečjih, kar so opravljali posamezni avtorji, medtem ko je poprej več proučevalcev izdelalo metodologijo z navodili za proučevanje in na tej podlagi poizkusno proučitev istih avtorjev ob primeru poplavnega področja ob Pšati. Leto 1974 je bilo namenjeno terenskim proučevanjem, deloma pa se je že začelo obdelovati gradivo za izdelavo elaboratov za naslednja območja: Posotelje, Mislinjska dolina, ob Muri, Dravinjske gorice, Spodnja Savinjska dolina, zlasti ob Ložnici, Bolski in Trnavci ter Gornja Savinjska dolina, predvsem ob Dreti in Savinji od Grušovelj navzdol. Inštitutski delavci bodo obdelali zadnja tri območja, drugo pa zunanji sodelavci. Po pogodbi naj bi bili elaborati oddani do 30. 4. 1975.

12. in 13. julija je obiskal inštitut prof. dr. Márton Pécsi, direktor Geografskega inštituta Madžarske akademije znanosti v Budimpešti, ki je vrnil obisk upravniku Ilešiču, ki je bil tam zadnje dni maja 1974. Poleg upravnika sta imela z njim strokovne razgovore tudi Milan Šifrer in prof. dr. Ivan Gams z ljubljanske univerze, ki ga je na stroške inštituta peljal na enodnevno ekskurzijo po dolenjskem krasu. Ob obisku M. Pécsija je bil

sklenjen in podpisan okvirni dogovor o tematiki in oblikah sodelovanja med obema inštitutoma.

V novembru 1974 je inštitut na željo Vojnogeografskega inštituta (VGI) in Geodetske uprave Slovenije (GUS) podpisal z VGI pogodbo za recenzijo imenoslovja na novi topografski karti SR Slovenije v merilu 1:25.000. GUS je od VGI odkupila karte za ozemlje SR Slovenije, na katerih pa je potrebno kontrolirati obstoječa imena in eventualno dodati nova imena. Jezikoslovni pregled bo izvršen v sodelovanju z Inštitutom za slovenski jezik SAZU. Po pogodbi mora biti delo končano do konca leta 1975. Vseh listov kvadratnega formata svetovne milijonske karte, ki jih bo inštitut dobil v korekturo, bo 280, natisnjena pa bo v običajnem pokončnem pravokotnem formatu 202 listov za celotno ozemlje SR Slovenije. K sodelovanju bodo morali biti pritegnjeni številni zunanji sodelavci, predvsem geografi oziroma drugi dobri poznavalci pokrajine. V letu 1974 je VGI že poslal 61 listov, ki zajemajo zahodni del Slovenije. V inštitutu so zanje naredili osnovni pregled kot nujno potrebno pripravo za recenzente terence in jim jih nato že konec leta dostavili; teh je bilo ob prvi pošiljki devet.

Tudi to leto je zunanji znanstveni sodelavec dr. Valter Bohinec nadaljeval delo pri katalogiziranju slovenske geografske literature. Dve uri dnevno je preurejal zbrani listkovni stvarni katalog po modernih bibliotečnih načelih.

Išel je Geografski zbornik XIV. z razpravami: Drago Meze, Porečje Kokre v pleistocenu; Milan Šifrer, Kvartarni razvoj Dravinjskih gor in bližnjega obrobja; Igor Vrišer, Mesta in urbano omrežje v SR Sloveniji. Značilnosti njihovega razvoja in družbenogospodarskega pomena s posebnim ozirom na mala mesta.

Pripravljeno je gradivo za Geografski zbornik XV z naslednjimi deli: Geografija poplavnega področja ob Pšati (več avtorjev — kolektivno delo, izdelano leta 1973 s finančno pomočjo SBK); Milan Šifrer, Triglavski ledenik v letih 1963—1973; Dušan Košir, Ledenik pod Skuto v letih 1954—1973. Na predlog upravnika je bil osnovan uredniški odbor Geografskega zbornika. Poleg glavnega urednika akad. Svetozarja Ilešiča so v njem še Drago Meze, Milan Šifrer in Marko Žerovnik.

Upravnik inštituta akademik Svetozar Ilešič je razen aktivnega sodelovanja pri temi Geografija poplavnih območij na Slovenskem, katere nosilec je, in nadzora nad delom pri recenziji imenoslovja na novi topografski karti SR Slovenije 1:25.000, uredil in jezikovno korigiral XIV. zvezek Geografskega zbornika. V zadnjih dneh maja je na vabilo Geografskega

inštituta Madžarske akademije znanosti obiskal tamkajšnji inštitut. V začetku februarja je na vabilo Srbskega geografskega društva sodeloval na skupščini tega društva ter na simpoziju o razvojnih problemih gorskih območij Jugoslavije z ustreznim referatom o Sloveniji. Konec oktobra se je na vabilo Geografskega društva Makedonije udeležil proslave 25-letnice tega društva in bil izbran za njegovega častnega člana. V aprilu je kot dopisni član Italijanskega geografskega društva sodeloval pri sprejemu in vodstvu članov tega društva v Sloveniji.

Drago Meze je poleg tajniškega dela v inštitutu organiziral pregled in razpošiljanje listov ODK. Za recenzijo imenoslovja na topografski karti SR Slovenije 1:25.000 je izdelal navodila, iskal zunanje sodelavce in z njimi vzdrževal zvezo ter na 32 listih prve pošiljke napravil osnovni pregled. Za potrebe arheologov je pripravil geomorfološki in hidrografske opis pokrajine s širšim zaledjem, kjer je stala prazgodovinska naselbina na Viru pri Stični. V okviru teme Geografija poplavnih območij je terensko obdelal poplavno območje v Gornji Savinjski dolini (GSD), ki zavzema ob Dreti 132 ha, Savinji 117 ha, Libiji 4 ha in Lučnici 6 ha, skupaj 259 ha. Ugotavlja, da v GSD zaradi več ali manj hudourniškega značaja vodá ni tipičnih poplavnih območij, so pa, zlasti v zadnjem času, nekatera območja ob vsaki višji vodi redno poplavljená, zato jih lahko označimo kot poseben poplavni tip, katerega karakteristika ob Dreti, Libiji in Lučnici je manj vredna trava, posuta z mivko, ob Savinji pa obširna prodišča med Grušovljami in Nazarji ter najnižji logi v aluvialni ravnici. Značaj najnižje ravnice ob Dreti in Savinji je močno različen, zato je ob njiju tudi učinek povodnji drugačen: ob Dreti je poplavljen rodoviten in naseljen svet, ob Savinji pa skoraj v celoti nerodoviten in nenaseljen. Rušilna moč poplavne vode je iz leta v leto večja ob obeh rekah. Vzrok za to je v prvi vrsti antropogen. GSD z bogatimi lesnimi zalogami in hidrološko ugodnima rekama ter s slabimi cestami je do zadnje vojne nudila izvrstne osnove plavljenju in splavarstvu. Ob obeh rekah so bili številni jezovi z umetnimi strugami, ob njih pa žage, mlini in drugi vodni pogoni (ob Savinji je bilo do druge vojne 34 jezov, 104 žage in 32 mlinov, ob Dreti pa 34 jezov, 47 žag in 21 mlinov). Vzdrževanje jezov in strug je ustvarjalo »antropogeno« ravnotežje vodnega režima. Z zapečatenjem in zato opuščanjem žag in zaradi rušenja jezov po visokih vodah v povojnem času pa se je to umetno vzdrževano ravnotežje čedalje bolj rušilo, okrepila se je rušilna moč voda in tudi poplave so v zadnjem času pogostejše. Od 34 jezov in 104 žag na Savinji jih je danes namreč le še 19 oziroma 27 žag, na Dreti pa od 34 jezov le še 9,

število žag pa se je zmanjšalo na 9. Zbrane ima tudi podatke o številu žag v vsej GSD pred vojno in danes, enako za mline, a za te približno število, saj jih je bilo npr. pred vojno okrog 330.

Milan Natek je v letu 1974 končal z zbiranjem gradiva za opis krajev v občini Žalec za 3. knjigo Krajevnega leksikona Slovenije. S tem v zvezi je pripravil tudi ustrezno besedilo za vseh 105 naselij Sp. Savinjske doline.

Pretežno večino terenskega dela je usmeril v proučevanje poplavnih območij v Spodnji Savinjski dolini. Pri terenskem delu je bila še prav posebna skrb namenjena spoznavanju poplavnih predelov v porečju Ložnice in Bolske, kjer se kažejo najizrazitejši učinki današnjih povodnji v pokrajini. Zaradi celovitejše predstavitve poplavnih območij v tej pokrajini pa so bila pregledana nekdanja območja povodnji ob Savinji ter ob reguliranih delih Ložnice, Trnavce in Bolske.

Že prvi rezultati proučevanja poplavnih predelov v Sp. Savinjski dolini krepijo postavljeno domnevo, da je pretežna večina vzrokov za današnje obsežnejše povodnji, kot pa so bile v preteklosti, v družbenogeografskih dejavnikih. Z naglo de-agrarizacijo in industrializacijo pokrajine se je namreč tudi izredno hitro razkrajala in razkrojila nekdanja srenjska skupnost; oslabela je človekova eksistenčna navezanost na zemljo; spričo hitrega uveljavljanja tržnih zakonitosti, ki je nenavadno močno zajelo tudi naše podeželje kakor tudi zaradi vedno hujšega pomanjkanja delovnih moči v kmetijstvu sploh, je zemljišče predvsem ob poplavnih vodah vse bolj in bolj izgubljalo na svojem pomenu; njegov pomen in delež v sklopu celotnega kmetijskega zemljišča še danes slabi. Zaradi teh in še vrste drugih, in od predela do predela čisto specifičnih vzrokov, dobivajo prirodne prvine v okviru poplav vedno večjo veljavo ne le na poplavnem območju, temveč tudi v njegovem neposrednem zaledju.

Z regulacijami in melioracijami, kjer so pač bile že opravljene, je človek korenito posegel v ublažitev posledic in vzrokov povodnji. Posledice takšnih antropogenih posegov v poplavne pokrajine se kažejo zlasti v kolonizaciji gmajniškega sveta ob Savinji, v novem vrednotenju osušenih in pred povodnjimi zavarovanih zemljišč itd. Vendar so regulacijska dela iz novejšega (povojnega) obdobja premalo obsežna, ali ponekod celo enostransko izvedena (npr. ob Bolški, Trebniku, Ložnici), da bi lahko kolikor toliko smotrno vplivala na nenavadno naglo usihanje dejavnosti, ki so neposredno (bile) navezane na izrabo

pogonske moči tekočih voda (mlini, žage, kovačije, pomen jezov in mlinščic idr.).

Milan Orožen Adamič je na inštitutu od 16. 10. 1974. Opravlja tajniške posle ob nalogi Geografija poplavnih območij na Slovenskem. Sodeloval je pri pripravi osnovnega pregleda topografskih kart SR Slovenije 1 : 25.000 in sam recenziral nekaj listov za območje Koprskega primorja. Na oddelku za geografijo ljubljanske filozofske fakultete je na podiplomskem študiju. Sodeluje v komisiji za varstvo okolja pri SAZU. Za Geografski vestnik je pripravil poročilo o konferenci o zaščiti Jadrana. V članku o problemih zbiranja in obdelave podatkov v urbanističnem planiranju ugotavlja neusklajenost med prostorskimi enotami, ki so osnova za zbiranje podatkov in nesistematičnost razpoložljivih prostorskih informacij; v bodoče bo potrebno tem problemom posvetiti več pozornosti, ne nazadnje tudi zato, da se prihranijo znatna sredstva in izboljša kvaliteta dela. Ukvarja se tudi z geografskimi problemi odlaganja odpadkov.

Milan Šifrer je proučeval poplavna območje ob Dravinji. Ugotovil je, da so poplave tu dejansko izredno obsežne in da prihaja pod vodo 6554 ha najrodovitnejših kmetijskih površin. Raziskave so tudi pokazale, da je prav človek s svojimi posegi v naravo sprožil obsežno akumulacijo Dravinje, ki je ob njenem srednjem in spodnjem toku dvignila celotno dolinsko dno za okrog 1,5—2,5 m. Zaradi tega nasipanja se je areal poplavnega sveta močno povečal in poplave so se razširile tudi na območja, ki so bila pred tem nasipanjem izven njih. Tako so prišla v območje poplav tudi nekatera naselja (npr. Zbelovo). V svojem proučevanju je Šifrer obdelal tudi številne druge fizično-geografske elemente poplavne pokrajine in probleme človekovega gospodarjenja na njej. Pri tem niso mišljeni samo mlini in žage, ki so v porečju Dravinje v zadnjih letih skoraj do kraja propadli, ampak tudi zelo svojska kmetijska izraba poplavnih površin.

Za Geografski zbornik XV je pripravil razpravo z naslovom: »Triglavski ledenik v letih 1963—1973«, za potrebe arheologov pa je sestavil opis reliefa v Posočju s posebnim ozirom na pokrajino okrog Mostu na Soči.

Marko Žerovnik je intenzivno vključen v delo pri recenziji imenoslovja na novi topografski karti SR Slovenije 1 : 25.000. Tu opravlja vsa tehnična dela, vključujoč razpošiljanje in sprejemanje recenziranih kart, na skrbi ima celotno evidenco, sodeloval pa je tudi pri osnovni vsebinski pripravi kart. Poleg tehničnega in vodstvenega dela v kartografskem zavodu se je posvetil predvsem problematiki v zvezi z geografsko-kartograf-

sko obdelavo razvoja naselij na primeru občine Kamnik, za kar je opravil več terenskih ogledov. Udeležil se je 23. kongresa nemške kartografije maja t. l. v Bonnu-Bad Godesbergu.

Bibliografija pomembnejših del

S. Ilešič:

Geografija na razpotjih. Geografski vestnik XLVI, 3—9, Ljubljana 1974.

Načelna razglabljanja o geografiji v socialistični Evropi. Geografski vestnik XLVI, 75—80, Ljubljana 1974.

Rezultati geografskega proučevanja SV Slovenije v zadnjih dveh desetletjih. Geografski simpozij o SV Sloveniji. »Geographica Slovenica« 2, Maribor 1973, 7—15.

Diskusione primedbe na tematiko Životna sredina i čovek. »Životna sredina i čovek«. Srpsko Geografsko društvo, Posebna izdanja 59, Beograd 1973, 155—162.

Geografski aspekti zaščite životne sredine. Zbornik IX. kongresa geografa Jugoslavije u Bosni i Hercegovini. Sarajevo 1974, 45—52.

Sotelsko-voglajnska regija, njene osnovne geografske poteze in njena vloga v slovenskem prostoru. Publikacija 9. zborovanja slov. geografov v Rogaški Slatini. Ljubljana 1974, 5—20.

D. Meze:

Porečje Kokre v pleistocenu. Geografski zbornik XIV, 7—100, Ljubljana 1974.

Geomorfološko-hidrografske opis ozemlja predzgodovinskega naselja »Virski Cvinger« s širšim zaledjem. Tipkopis, 8 str. (za potrebe arheologov).

M. Natek:

Nekatere spremembe prebivalstva na območju žalske občine v desetletju od 1961 do 1971. Savinjski zbornik III, 5—45, Zalec 1974.

Rast števila prebivalstva na celjskem območju v desetletju 1961 do 1971. Celjski zbornik 1973—74, 5—45, Celje 1974.

Sestavine prebivalstvenega prirastka v pokrajini med Sotlo, Savo, Savinjo in Voglajno v desetletju 1961—1971. Voglajnsko-sotelska Slovenija, 145—159, Ljubljana 1974.

Sezonski radnici iz drugih republik Jugoslavije u Sloveniji. Zbornik IX. kongresa geografa Jugoslavije u Bosni i Hercegovini od 24. do 30. IX. 1972, 351—362, Sarajevo 1974.

Poglavitne družbenogeografske značilnosti poplavnih območij — v sestavku: Geografsko proučevanje poplavnih območij v Sloveniji. Geografski vestnik, XLVI, 141—146, Ljubljana 1974.

M. Orožen Adamič:

Problemi zbiranja in obdelave podatkov v urbanističnem planiranju. Geografski obzornik XXI, 14—16, Ljubljana 1974.

M. Šifrer:

Kvartarni razvoj Dravinjskih gor in bližnjega obrobja. Geografski zbornik XIV, 105—177, Ljubljana 1974.

Poglavitne značilnosti razvoja Škofjeloškega hribovja. Loški razgledi XX, 11—23, Škofja Loka 1974.

Reliefne značilnosti poplavnih območij in poplavnega zaledja. Geografski vestnik XLVI, 137—138, Ljubljana 1974.

Triglavski ledenik v letih 1965—1973. Pripravljeno za tisk v Geografskem vestniku XV.

M. Žerovnik :

Moj prvi atlas. Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani. 34 str. (skupaj s Tonetom Oblakom in Tomažem Webrom).

Kartografski zavod

Personalna sestava je ostala nespremenjena, čeprav bi zavod nujno potreboval kartografskega risarja; skušal ga bo dobiti prihodnje leto. Delo je še vedno omejeno predvsem na kartografske izdelke za potrebe izvedbe delovnega programa inštituta. V ta namen je bilo izdelanih 6 osnov (hidrografija, relief, gozdovi) za poplavna območja s hidrografskim zaledjem ob Mislinji (od Gornje Radgone navzdol), Dravinji, Sotli do Zelenjaka, Dreti, Savinji do Soteske pod Mozirjem, Bolski, Ložnici in Trnavci, ki bodo služile izdelavi treh oziroma štirih tematskih kart: 1. reliefne značilnosti, poplavna območja ter regulacije in melioracije; 2. prst in rastje s profili prsti; 3. izraba tal in vodni pogoni; 4. zemljiške kulture na poplavnem območju.

Leta 1974 je zavod dobil in obdelal novih 180 listov ODK, od tega 172 merila 1 : 5000 in 8 merila 1 : 10.000; v zavodu je sedaj shranjenih skupaj 1347 listov ODK. Iz lastnih sredstev je bilo nabavljenih 5 listov osnovne geološke karte Jugoslavije merila 1 : 500.000. Zbirko starih jugoslovanskih topografskih kart 1 : 50.000 in 1 : 25.000 za Slovenijo je zavod dopolnil s 45 novimi listi. Kot darilo tov. Kristana F. Srečka, upravnega referenta v pokoju iz Polja pri Ljubljani, je dobil zavod 141 raznih kart starejše izvedbe.

V zavodu so izdelali ozalidne in transparentne kopije matric 70 listov ODK za potrebe inštituta, predvsem v zvezi s proučevanjem geografije poplavnih območij in recenziranjem topografske karte SR Slovenije 1 : 25.000; tu za tista območja, katerih imenoslovje je bilo pregledano od SAZU.

Za XV. knjigo Geografskega zbornika so izdelali karto Triglavskega ledenika in začeli s pripravo štirih barvnih tematskih kart poplavnega območja ob Pšati.

Iz investicijskih sredstev je dobil zavod leta 1974 planvariograph, v istem letu naročen in plačan pa je bil rollplanimeter, ki bo dobavljen leta 1975. Z nabavo planvariographa bo kartografsko reproduciranje izpopolnjeno in predvsem poenostavljeno.

Geofotolaboratorij

Za potrebe inštituta in po predhodni odobritvi upravnika še za nekatere druge inštitucije SAZU in izven nje je Vivod Vlado, fotografski mojster, izdelal: 252 reprodukcij raznih topografskih kart in risb v različna merila in formate; 1593 fotopovečav slik formata 9×12 cm; 148 fotopovečav slik formata 13×18 cm; razvil 345 raznih črno-belih filmov; razvil 50 barvnih diapozitivov. Urejal je priročno fototeko geofotolaboratorija in po zamenjavi radiatorjev in pleskanju prostorov te nanovo uredil. Geofotolaboratorij je iz sredstev amortizacije dobil širokokotni objektiv »Super angulon« za Linhof kamero, iz lastnih inštitutskih sredstev pa je kupil panoramski fotoaparatus znamke Horizont.

Načrt dela za leto 1975

Glavno delo bo usmerjeno v nadaljevanje proučevanja geografij poplavnih območij na Slovenskem. SBK bo inštitut oddal elaborate, ki so omenjeni v poročilu za leto 1974, nanovo pa bo začel s proučevanji poplavnega sveta na Planinskem, Grosupeljskem in Apaškem polju, ob Krki pod Otočcem, ob Šujci, v porečju Radomlje, Dragonje in Drnice ter ob Rižani in Badaševici. Za ta območja bo treba izdelati 8 osnovnih kart s topografijo, okrog 56 tematskih kart ter nekaj diagramov, ki bodo razmnoženi na okrog 360 izvodov. Poživil bo študij prostorskih problemov; posebno skrb bo namenil kompleksnemu proučevanju človekovega okolja, s čimer bo prispeval k delu Sveta za proučevanje in varstvo okolja SAZU. Veliko truda in časa bo vzela organizacija recenzije imenoslovja na preostalih 219 listih topografske karte SR Slovenije 1 : 25.000; inštitutski delavci bodo tudi sami recenzirali več listov za območja, ki jih bolje poznajo. Nadaljevalo se bo delo pri pregledu imenoslovja na listih ODK SR Slovenije in začelo se bo s proučevanjem recentne soliflukcije na Ratitovcu in na nekaterih drugih vrhovih Škofjeloškega hribovja. V Spodnji Savinjski dolini se bodo nadaljevala proučevanja nekaterih družbenogeografskih sprememb v novejšem času. Znanstveno-strokovni kader bo po svojih močeh sodeloval pri proučevanjih zgornjega Posočja, ki spada v okvir priprav za zborovanje slovenskih geografov leta 1975 na tem delu Slovenije. Inštitut bo nadaljeval z delom na geografsko-kartografski problematiki razvoja naselij v Sloveniji ob primeru občine Kamnik. Na nekaterih hribovskih naseljih v Gornji Savinjski dolini bo skušal narediti sondne raziskave razvoja

agrarne pokrajine zadnjih 15 let, ko se je življenje na mnogih hribovskih kmetijah v temeljih spremenilo. Redigirali in v tiskarno bodo oddali gradivo za XV. knjigo Geografskega zbornika. Na Triglavskem ledeniku in ledeniku pod Skuto bodo opravili redna opazovanja ob koncu letne ledeniške talilne dobe. Za čim uspešnejše delo geofotolaboratorija bodo v letu 1975 skušali izpopolniti njegov inštrumentarij.

Upravnik inštituta ima v načrtu sedemdnevno strokovno potovanje na konferenco Stalne evropske konference za študij agrarne pokrajine, ki jo sklicuje Inštitut za geologijo poljske akademije znanosti v dneh od 2. do 7. septembra 1975; Šifrer Milan desetdnevno strokovno potovanje na Madžarsko zaradi izmenjave izkušenj in medsebojnega sodelovanja pri sklenjenem dogovoru med inštitutom SAZU in Geografskim inštitutom madžarske akademije znanosti; Žerovnik Marko in Hribar Milena pa sedemdnevno strokovno potovanje na Dunaj zaradi izpopolnjevanja v strokovni in tehnični kartografiji ter navezave stikov s tujimi tematskimi kartografi.

BIOLOŠKI INSTITUTE JOVANA HADZIJA

Poročilo o delu v letu 1974

Splošne ugotovitve

Dne 8. januarja 1974 je nenadoma preminil dolgoletni zunanji sodelavec dr. Vlado Tregubov. Z njegovo smrtjo je inštitut izgubil znanstvenika, ki je bil odličen poznavalec vegetacije Evrope, severne Afrike in Irana. Ob koncu leta sta bila sprejeta na poskusno delo tehnična sodelavca Olga Jokić in Božidar Okorn, ki sta se začela uvajati v laboratorijsko in terensko delo.

Terensko delo

J. Bole je v maju raziskoval skupaj z E. Pretnerjem in B. Drovenikom jame v okolici Knina, Sinja in na severni strani Biokova. V času IV. kongresa biologov Jugoslavije je zbiral material v okolici Sarajeva in na Jahorini. Več enodnevnih ekskurzij je usmeril na loško ozemlje in v okolico Cerkniskega jezera in dopolnil favnistična raziskovanja iz preteklih let. Več krajših ekskurzij v razne predele Slovenije je dalo veliko primerjalnega materiala. Skupaj z B. Drovenikom je na štirih ekskurzijah proučeval favno turistično urejene jame Pekel pri Šempetru v Savinjski dolini, šest dni terenskega dela pa je porabil za inventariziranje favne ob severni meji.

J. Carnelutti je s prevzemom teme »Inventarizacija favne severne meje« za potrebe fitokarantenske obmejne službe prilagodil terensko delo raziskovanju ob meji. Zbiral je predvsem entomološki material, v veliki meri pa je organiziral delo in povezoval sodelavce na terenu na Jesenicah, Ravnah, v Dravogradu, Mariboru, Gor. Radgoni in Murski Soboti. Nadaljeval je favnistična ekološka in zoogeografska raziskovanja metuljev v Sloveniji in Jugoslaviji. Opravil je okoli 50 krajših in daljših ekskurzij po Sloveniji in v Julijsko Benečijo. Za proučevanje in zbiranje metuljev je izrabil tudi letni oddih v Dubrovniku in na Mljetu. Pri terenskih raziskovanjih so pomagali zunanji sode-

lavci P. Tonkli, C. Furlan, J. Premrl, I. Sivec, Z. Pflaum, G. Kosi in M. Štangelj.

B. Drovenik je nadaljeval redna ekološka opazovanja v lednici Dol v Trnovskem gozdu in sklenil krog dveletnih ekološko populacijskih opazovanj. Na osemdnevni ekskurziji v južno Makedonijo je proučeval spomladansko koleoptersko favno slabo preiskanih območij. V srednji Dalmaciji je nabiral podzemeljske hrošče v doslej biološko nepreiskanih jamah. V času IV. kongresa biologov Jugoslavije je naredil več ekskurzij v okolico Sarajeva (Vučja Luka, Igman, Jahorina). V okviru raziskovanj favne Slovenije in inventarizacije favne ob severni meji je opravil več ekskurzij v predele ob jugoslovansko-avstrijski meji. Pomagal je tudi pri izvedbi ekskurzijskega programa v zvezi z zborovanjem Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije.

I. Munda je raziskovala asociacije in zonacijo morskih bentonskih alg, predvsem vegetacijo lagunarnega sistema solin v Portorožu, Sečovljah in Strunjanu. Na Lošinju je proučevala asociacije alg z ozirom na ekspozičijo. Na Gorenjskem je obravnavala nekatere vrste sladkovodnih kloroficej v hitro tekočih alpskih potokih. Na otokih Anglesey in Isle of Man v Angliji je opazovala tipične biotope in rastišča nekaterih značilnih alg.

Geobotanična skupina je bila na terenu od sredine maja do konca novembra in je delala 120 dni. Za proučevanje vegetacije za nalogo »Vegetacija Slovenije« je porabila 70 dni in za kartiranje za »Vegetacijsko karto Jugoslavije za območje Slovenije« 50 dni. V merilu 1 : 50.000 so bile skartirane karte Ljubljana 1, Trbiž 4, Celovec 3, Bled 1 in 2. Skartirana je bila površina okoli 40.000 ha. Za nalogo »Vegetacija Slovenije« je A. Marinček končal proučevanje gozdne vegetacije v Moravški dolini in nadaljeval s proučevanjem vegetacije na nanosih južnozahodne Slovenije. I. Puncer je intenzivno raziskoval dinarski gozd jelke in bukve na Kočevskem. A. Seliškar in L. Ilijanić sta nadaljevala raziskave vlažnih in mokrih travnišč na območju Cerkniskega jezera, Planinskega polja in Ljubljanskega barja. Občasno je A. Seliškar popisoval travniško vegetacijo v predalpskem svetu. Za potrebe geobotanične skupine so delali na terenu še M. Accetto, T. Wraber, L. Marković, S. Horvatić, N. Gogala, V. Gregorić, A. Hočevar, A. Martinčič, D. Štepančič, J. Sušin, A. Šercelj in B. Vovk.

Kabinetno delo

J. Bole je končal z determinacijami in obdelavo mehkužcev Cerkniskega jezera in obdelal bogat material, nabran ob severni

meji. Nadaljeval je s podrobno obdelavo rodu *Zospeum* in oddal razpravo v tisk. Na enak način je obdelal tudi mehkužce loškega ozemlja.

J. Carnelutti je opravljala vsa laboratorijska in konzervatorska dela ter zlasti zamudno prepariranje insektov. Prav to delo je zaradi obilice materiala precej zaostalo.

B. Drovenik je urejal zbirko hroščev, predvsem družini količkov in krešičev in prepariral okoli 4000 hroščev. Determiniral je tudi material za biologe in gozdarje iz Zagreba, Sarajeva in Skopja. Urejal je kartoteko jugoslovanskih krešičev in risal arealne karte. Sodeloval je pri obdelavi in pisanju končnih poročil o favni Cerkniškega jezera in favne ob severni meji.

I. Munda je sortirala in determinirala material iz severnega Jadrana in obal Islanda. Kultivirala je sladkovodne in morske kloroficeje v različnih koncentracijah soli. Nadaljevala je določanje aminokislin v algah.

Geobotanična skupina A. Marinček, I. Puncer in M. Zupančič so obdelovali na terenu zbrano gradivo ter ga urejali, tabelirali in pripravljali za objavo. A. Marinček je prijavil doktorsko delo »Gozdna vegetacija na klastičnih sedimentih južnozahodne Slovenije« na gozdarski fakulteti v Beogradu pri prof. dr. ing. B. Jovanoviću. I. Puncer je reševal organizacijsko tehnične probleme v zvezi z vegetacijsko kartografijo. Skupaj z M. Zupančičem sta pripravljala za tisk vegetacijsko karto v merilu 1 : 100.000. M. Prešeren in V. Žagar sta bila ves čas zaposlena s kartografskimi in drugimi tehničnimi deli za potrebe geobotanične skupine. A. Seliškar je uspešno nadaljeval podiplomski študij na univerzi v Zagrebu. M. Zupančič je organiziral delo geobotanične skupine, usmerjal raziskave in skrbel za koordinacijo z zunanjimi sodelavci.

Sodelovanje z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami

Kot v preteklih letih so tudi v letu 1974 inštitutski delavci ohranili delovne stike z vsemi inštitucijami, s katerimi so že sodelovali, sodelovanje pa še razširili.

J. Bole je sodeloval pri podiplomskem študiju iz hidrobiologije na univerzi v Zagrebu. Na biološkem oddelku biotehniške fakultete v Ljubljani je imel cikel predavanj o mehkužcih za biologe.

J. Carnelutti je vodil Slovensko entomološko društvo. Sodeloval je v redakcijskem odboru Acta entomologica Jugoslavica

in časopisa Biosistematika, ki ga pripravlja društvo biosistematikov. Navezal je nove stike z domačimi in tujimi entomologi.

B. Drovenik je sodeloval z gozdarskima fakultetama v Sarajevu in Skopju. V Slovenskem entomološkem društvu je imel veliko organizacijskega dela in 4 predavanja. Pri Jugoslovanskem entomološkem društvu je sodeloval v skupini za raziskovanje in kartiranje entomofavne Jugoslavije.

Geobotanična skupina je poglobila sodelovanje s Slovaško akademijo znanosti iz Bratislave, z botaničnim laboratorijem Fakulteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen Katholieke Universiteit v Nijmegen na Nizozemskem in z gozdarsko fakulteto v Sarajevu.

Zborovanja, posvetovanja in sestanki

J. Bole se je udeležil II. simpozija biosistematikov v Rovinju in imel referat: »Teoretske osnove in praktična uporabnost novih sistemov v živalstvu«. Udeležil se je tudi IV. kongresa biologov Jugoslavije v Sarajevu.

J. Carnelutti je imel na II. simpoziju biosistematikov v Rovinju referat: »Problematika historičnih opisov ras pri Parnasidah (Lepidoptera)«. V oktobru je bil na IV. redni letni skupščini entomološkega društva v Oteševu in imel referat: »Klisure Makedonije kot entomološko pomembni refugiji lepidopterske favne« in slikovno predavanje o Makedoniji in njeni entomofavni. Z B. Drovenikom sta organizirala prvo zborovanje entomologov sosednjih dežel, ki se ga je poleg domačih entomologov udeležilo še prek 20 gostov iz Hrvaške, Avstrije in Italije. Na zboru je bilo 6 predavanj, uvodno predavanje pa je bilo posvečeno pokojnemu entomologu Alfonzu Gspanu ob 10. obletnici smrti.

B. Drovenik se je udeležil II. simpozija biosistematikov v Rovinju, letnega zbora avstrijskih in koroških entomologov v Celovcu, IV. kongresa biologov Jugoslavije v Sarajevu in IV. redne letne skupščine entomološkega društva v Oteševu, kjer je imel referat: »Endemni krešiči Makedonije«.

J. Carnelutti in B. Drovenik sta vodila seminar o metodah lova in zbiranja, ki je bil namenjen zunanjim sodelavcem pri temi »Inventarizacija favne ob severni meji«, bil pa je v maju na Kmetijskem zavodu v Mariboru.

A. Marinček se je udeležil mednarodnega zborovanja fitocenologov v Rintelnu v Nemčiji in imel predavanje: »Raumeinheiten aufgrund einer Vegetationskarte«.

I. Munda se je udeležila VIII. International Seaweed Symposium v Bangorju (Anglija) z referatom: »A Note on the Main Floristic- and Vegetation Limits in Islandic Coastal Waters«.

Organizacijski odbor 14. mednarodnega zborovanja vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije je organiziral februarja v Ljubljani sejo razširjenega predsedstva tega društva. Biološki inštitut Jovana Hadžija je organiziral pod pokroviteljstvom SAZU oz. predsednika Josipa Vidmarja 14. mednarodno zborovanje vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije. Zaradi smrti V. Tregubova se je odbor spremenil. Predsednik je postal E. Mayer, podpredsednik pa M. Zupančič. Sekretar je bil I. Puncer in je vodil vsa tehnično organizacijska dela, kot člana pa sta sodelovala A. Marinček in T. Wraber. Zborovanje je bilo 21. do 27. 7. in se ga je udeležilo 120 članov in gostov iz 7 držav. Temi zborovanja sta bili: »Vegetacija dinarskega in alpskega sveta Slovenije« in »Življenjsko okolje in vegetacija«. Dva dneva sta bila namenjena znanstvenim referatom, štirje dnevi pa ekskurzijam na Kočevsko, Cerkljsko jezero, v Trnovski gozd, Mangart ter Malo Pišnico in Tamar. Zborovanje je bilo organizacijsko in strokovno dobro pripravljeno in so organizatorji prejeli mnoge pohvale.

I. Puncer in M. Zupančič sta se 12. 6. udeležila seje medrepubliškega odbora za koordinacijo dela na vegetacijski karti Jugoslavije v Zagrebu, 17. 9. pa sta bila na proslavi 80. obletnice rojstva E. Aichingerja v Celovcu. V času od 21. do 25. 10. sta se udeležila proslave 25. obletnice ustanovitve gozdarske fakultete v Sarajevu, kjer sta imela predavanje: »Stanišno-uzgojni tipovi na osnovi biljnih zajednica, pomoč kod uzgoja šuma«. M. Zupančič se je 16. 11. udeležil seje ožjega predsedstva vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije v Celovcu.

Obiski in gostovanja

V aprilu je obiskal inštitut H. Maier s skupino biologov z dunajske univerze ter obiskal jame v okolici Postojne in Škofje Loke. Ob ekskurziji v Dalmacijo sta bila na obisku dr. Ch. in dr. R. Deeleman iz Nizozemske. Drugi obiskovalci so bili: dr. J. Martens in O. Krätschmer iz Nemčije, dr. F. Spring, R. Kenyery, dr. H. Schweiger, S. Steiner, F. Rasse in dr. M. Schmidt iz Avstrije, dr. M. Franciscolo, dr. P. Brandmyr, dr. G. Calligaris, G. Venerus, E. Pezzoli in I. Paoletti iz Italije, od domačih pa prof. dr. Z. Lorković, prof. dr. Ž. Kovačević, ing. B. Britvec in ing. B. Milošević iz Zagreba. V zvezi z zborovanjem vzhodno-

alpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije je inštitut obiskalo veliko znanstvenikov, ki so omenjeni v posebni publikaciji. Razen teh pa so bili še prof. dr. E. Aichinger in dr. H. Hartel iz Celovca, prof. dr. H. Em iz Skopja, dr. H. van Gils s skupino študentov iz Nizozemske, prof. dr. P. Fukarek in ing. B. Fabjanić iz Sarajeva, prof. dr. S. Horvatić, prof. N. Hodak-Horvatić, prof. dr. L. Ilijanić, dr. L. Marković iz Zagreba, prof. dr. D. Lausi in prof. dr. S. Pignatti iz Trsta, prof. dr. Süss iz Berlina, dr. A. Španikova iz ČSSR in prof. dr. H. Wagner iz Salzburga.

Objavljena dela v letu 1974

a) Znanstvena in strokovna dela

J. Bole:

Malakološke razmere v podzemlju na Idrijskem. Naše jame 16, 85—92, Ljubljana.

Rod *Zospeum* Bourguignat 1856 (Gastropoda, Ellobiidae) v Jugoslaviji. Razprave IV. razr. SAZU 17 (5), 249—291, Ljubljana.

Malakološke značilnosti loškega ozemlja. Loški razgledi 21, 156 do 162, Škofja Loka.

Podzemeljski polži in zoogeografske razmere Slovenskega Primorja. Acta carsologica 6, 277—284, Ljubljana.

J. Carnelutti, S. Michieli:

Makrolepidopteri Triglavskega narodnega parka in okolice III. Lepidoptera: Noctuidae. Varstvo narave 7, 65—95, Ljubljana.

A. Marinček:

Gozdna vegetacija škofjeloškega pogorja. Loški razgledi 20, 208 do 226, Škofja Loka.

I. Munda:

Vergleichende Beobachtungen an der Algenvegetation und den ökologischen Verhältnissen einiger Süßwasserquellen in der Umgebung von Ljubljana (Slowenien). Razprave IV. razr. SAZU 17 (1), 1—79, Ljubljana.

Changes and succession in the benthic algal associations of slightly polluted habitats. Rev. Intern. Oceanogr. Med. 34, 37—52.

The effect of polluted waters on the assimilation rate of the brown algae *Ascophyllum nodosum* (L.) Le Jol. and *Fucus vesiculosus* L. Rev. Intern. Oceanogr. Med. 34, 53—66.

O vsebnosti proteinov v nekaterih jadranskih algah. Acta Adr. 16 (14), 15—17, Split.

Spreminjanje biomase fitobentosa z globino. Acta Adr. 16 (15), 18—24, Split.

I. Puncer, T. Wojterski, M. Zupančič:

Der Urwald Kočevski Rog in Slowenien (Jugoslawien). Frag. floristica et geobotanica 20 (1), 41—87 in tabela, Krakow.

b) Objavljeno v posebni interni publikaciji

A. Marinček:

Vegetacijski profil gozdnih združb Male Pišnice. Vodič po ekskurzijah 14. medn. simp., 75—78, Ljubljana.

I. Puncer:

Gozdna vegetacija in pragozdovi Kočevske. Vodič po ekskurzijah 14. medn. simp., 26—32, Ljubljana.

I. Puncer, M. Zupančič:

Splošna fiziografska oznaka ekskurzijskih območij. Vodič po ekskurzijah 14. medn. simp., 6—9, Ljubljana.

Nekaj razvojnih sukcesij vegetacije na opuščeni kulturnih površinah Kočevske. Vodič po ekskurzijah 14. medn. simp., 42—45, Ljubljana.

M. Zupančič:

Vegetacija mrazišča v Smrečju - Trnovski gozd. Vodič po ekskurzijah 14. medn. simp., 53—68, Ljubljana.

c) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila

J. Bole:

Nevretenčarji Triglavskega narodnega parka. Proteus 36, 142—145, Ljubljana.

J. Carnelutti:

Zuželke v Triglavskem narodnem parku in okolici. Proteus 36, 440—442, Ljubljana.

I. Puncer:

Umrli je prof. dr. ing. Vlado Tregubov. Gozdarski vestnik 32 (1), 35—36, Ljubljana.

I. Puncer, M. Zupančič:

13. zborovanje vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije. Gozdarski vestnik 32 (10), 409, Ljubljana.

14. zborovanje vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije. Gozdarski vestnik 32 (10), 409—414, Ljubljana.

M. Zupančič:

Dr. Vlado Tregubov. Delo, 16 (8), 12, Ljubljana.

Prof. dr. inž. Vlado Tregubov. In memoriam. Naši razgledi 23 (4), 91—92, Ljubljana.

Dr. ing. Vladu Tregubovu v slovo. Biološki vestnik 21 (2), 163—164, Ljubljana.

č) Znanstveno strokovni elaborati

J. Bole, J. Carnelutti, B. Drovenik, A. Marinček in zunanji sodelavci:

Preliminarno poročilo o inventarizaciji vegetacije in favne severne meje in obmejnega področja jugoslovansko-avstrijske meje v 1974. letu 167 str.

J. Bole :

Mehkužci Cerkniškega jezera in okolice, 22 str.

B. Drovenik :

Hrošči (Coleoptera) Cerkniškega jezera in okolice, 17 str.

A. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič :

Vrednotenje in načrtovanje prostora na ekološki osnovi širšega gravitacijskega območja ljubljanskih občin, 52 str. in 15 kart.

I. Munda :

Tipi zonacije in nekatere tipične asociacije morskih bentonskih alg poluiranih in nepoluiranih biotopov Jadrana, 22 str.

Načrt dela za leto 1975

J. Bole bo terenska raziskovanja usmeril na območje ob severni meji (Karavanke, Kobansko, Prekmurje) in na Dolenjsko. Daljša ekskurzija je predvidena v Bosno in Hercegovino na območja, kjer bo zaradi velikih hidrotehničnih del prizadeta edinstvena podzemeljska favna. Kabinetno delo bo obsegalo obdelavo zbranega gradiva, predvsem posamezne taksonomske skupine mehkužcev in regionalne favnistične obdelave.

J. Cernelutti bo raziskoval insekte v predelih ob severni meji, favnistična, ekološka in zoogeografska raziskovanja pa bodo na različnih območjih Slovenije in Jugoslavije.

B. Drovenik bo obiskal nekatere predele v Makedoniji, Bosni, Srbiji in Črni gori, kjer bo proučeval in kartiral entomofavno. Nadaljeval bo z inventarizacijo hroščev ob severni meji, predvsem v Karavankah in Prekmurju. Kabinetno delo bo usmerjeno v obdelavo krešičev. Dokončal bo tudi disertacijsko delo o ekološko populacijskih raziskovanjih v Trnovskem gozdu.

I. Munda je dobila enoletno štipendijo Humboldtove ustanove iz ZR Nemčije in bo delala na morski biološki postaji na Helgolandu.

Geobotanična skupina bo delala po predvidenem srednje-ročnem delovnem načrtu, ki zajema proučevanje in kartiranje vegetacije Slovenije. V okviru naloge »Vegetacijska karta Jugoslavije« je v prvi varianti predvideno kartiranje v merilu 1 : 50.000, listov Ljubljana 2, Bled 3, Tolmin 3 in 4, oz. v drugi varianti lista Rogatec 1 in 3. V drugi nalogi »Vegetacija Slovenije« je predvidena razširitev raziskave vegetacije z novimi sodelavci, vsebina dela pa bi bila naslednja: A. Marinček bo nadaljeval raziskave gozdnih združb na nanosih južnovzhodne Slovenije in končal s terenskimi deli. I. Puncer bo nadaljeval s proučevanjem jelovo-bukovih gozdov. A. Seliškar bo pod vod-

stvom L. Ilijanića nadaljeval študij vlažnih in mokrih travišč, predvsem na Ljubljanskem barju. M. Zupančič se bo posvetil raziskovanju smrekovih gozdov v Sloveniji na različnih geološko-petrografskih podlagah, kjer naj bi ugotavljal nove fitocenoze smrekovih gozdov in jih primerjal z že opisanimi združbami. M. Accetto bo proučeval poplavna rastišča gozdov hrasta in belega gabra v Sloveniji. L. Marković bo nadaljevala raziskave ruderalne in segetalne vegetacije v Sloveniji. D. Robič bo začel z raziskavami predalpskega jelovo-bukovega gozda v Sloveniji. T. Wraber bo še nadalje proučeval visokogorsko vegetacijo. Geobotanična skupina bo po posebnih pogodbah proučevala in kartirala v merilu 1 : 10.000 gozdno vegetacijo ter te karte aplicirala za gospodarske namene. Predvideno je delo na Kočevskem, v zgornji Savinjski dolini in v Trnovskem gozdu. Kabinetno in laboratorijsko delo geobotanične skupine bo obsegalo obdelavo na terenu zbranega gradiva, izdelavo vegetacijskih kart in elaboratov, pisanje razprav ipd. A. Marinček in A. Seliškar se bosta udeležila zborovanja mednarodnega društva fitocenologov v Rintelnu v Nemčiji. A. Marinček, I. Puncer in M. Zupančič se bodo udeležili delovne seje razširjenega predsedstva vzhodno-alpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije v Passo Purro v Italiji.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1974

Naloga »Flora in favna Jugoslavije« se je nadaljevala po ustaljenem načrtu. Odbor je pritegnil k sodelovanju strokovnjake za posamezne taksonomske skupine, zbiral in urejal rokopise in izdajal kataloge favne Jugoslavije.

V aprilu je dal ostavko predsednik Medakademijskega odbora akad. prof. dr. Ivan Rakovec. Izvršni odbor je imel 12. 4. sejo, na kateri je sprejel odstop dotedanjega predsednika in za novega predsednika izbral dopisnega člana SAZU prof. dr. Ernesta Mayerja. Predlog spremembe je bil poslan vsem članom odbora. Ker so se vsi strinjali z izborom novega predsednika je bil prof. dr. Ernest Mayer izvoljen in je s 1. 6. prevzel dolžnost predsednika Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije.

S sredstvi, ki jih je odbor dobil od Sklada Borisa Kidriča, je opravil redakcijsko delo za tri zvezke katalogov, za tisk pa pripravlja dva zvezka katalogov favne Jugoslavije.

V letu 1974 sta bila natisnjena dva zvezka katalogov favne Jugoslavije:

S. Brelih, G. Džukić, Reptilia (36 str.);

G. S. Karaman, Crustacea — Amphipoda (44 str.).

Načrt dela za leto 1975

V letu 1975 bo odbor nadaljeval z izdajanjem katalogov favne Jugoslavije. Končani bodo katalogi Oligochaeta, Mollusca in Aranea. Sklenil pa bo še nove pogodbe.

Po večletnem premoru bo odbor poživil izdajanje katalogov flore Jugoslavije. V začetku leta je predviden sestanek botanikov taksonomov, ki si bodo razdelili za obdelavo posamezne taksonomske skupine in bodo do jeseni že pripravili nove zvezke katalogov flore Jugoslavije.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1974

Molekularne vede so interdisciplinarno področje, ki obsega del dejavnosti fizike trdne snovi, kemije, biofizike, kristalografije itd. Kljub temu pa je področje molekularnih ved izdiferencirano tako daleč, da posega na nekatera specifična področja kot samostojna veda. Tako je bil na primer na zadnji seji odbora sprejet sklep, da organizira posvetovanje o nekaterih aspektih molekularne farmakologije.

Odbor je bil soorganizator seminarja »Perspektive v biofiziki in molekularni biologiji« septembra na Otočcu, ki sta ga organizirala Jugoslovansko društvo za biofiziko in IUPAB, in letne šole »Tekoči kristali«, ki sta jo organizirala Inštitut J. Stefan in Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani julija v Portorožu. Organiziranih je bilo več predavanj: prof. S. M. Rapoport: »The red cell as a model of metabolic regulation«; dr. G. J. Krüger: »Diffusion of molecules in liquid crystals«; prof. W. Gordy: »Magnetic resonances in biological systems«.

Odbor je usklajeval programe raziskovanj strukture materije na nivoju molekul in kondenziranih faz s fizikalnimi in računalniškimi metodami na slovenskem, jugoslovanskem oziroma subregionalnem nivoju. Pomagal je raziskovalni skupnosti pri pripravi programa z raziskovalno tematiko s področja molekularnih ved.

Na področju subregionalnega sodelovanja v znanosti za projekt Molekularne vede velja poudariti, da je bil program formalno vključen v program UNESCO. Za sprejetje usklajenega projekta bodo usklajevalni sestanki na nivoju ekspertov s področja molekularnih ved držav subregije. Delna koordinacija pa je že uspešno vzpostavljena v smislu izmenjave informacij, predavateljev in slično. Odbor se je sestel dvakrat.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Pravna sekcija

Poročilo o delu za leto 1974

Osebnost sestava:

Načelnik: akademik dr. Viktor Korošec.

Člani sekcije: akademiki — dr. Gorazd Kušej, dr. Makso Šnuderl, dr. Lado Vavpetič, univ. profesorja dr. Peter Kobe, dr. Vladimir Murko, upok. univ. profesorja dr. Alojzij Finžgar in dr. Ivan Tomšič.

Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

Na lastno prošnjo je bil razrešen članstva v pravni sekciji docent dr. Jaromir Beran.

Sekcija je v poslovnem letu 1974 delala v sejah in izven sej.

Izven sej je en honorarni ekscerptor izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire, tj. uradna lista SFRJ in SR Slovenije. Konec leta 1974 je sekcijška kartoteka obsegala 264.454 izpisanih listkov.

Komisija je imela 27 sej, v katerih je obravnavala gradivo za končno redakcijo slovenske pravne terminologije. Redigirala je termine črke T (od gesla »trgovinski« dalje), črki U, V in pretežni del črke Z (do gesla »zemljak«). Te črke, enako kot tudi vse prejšnje, je treba še tehnično urediti.

Sekcija je tudi sodelovala z uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika s tem, da je odgovarjala na dodatna vprašanja v zvezi z obdelanimi pravnimi in drugimi gesli.

Načrt dela za leto 1975

Sekcija bo nadaljevala izpisovanje najnovejših pravnih virov.

Za delo v sejah ostane še končna redakcija črk Z (del) in Ž, zatem dopolnitev gesel vseh črk z novo zbranim gradivom ter celotna predelava gesel vseh črk zaradi uskladitve in poenotenja zbranega gradiva. V letu 1975 bo predvidoma tako pregledano gradivo črk A—M in pripravljeno za tehnično redakcijo.

Tehniška sekcija

Načelnik: prof. Albert Struna, dipl. ing.

Strokovni sodelavci: prof. dr. France Adamič, dipl. ing. (za agronomijo), Stane Bonač, dipl. ing. (za papirno industrijo), Venčeslav Funtek, dipl. ing. (za železnico), prof. dr. Janko Kavčič, dipl. ing. (za kemijo), Leo Knez, dipl. ing. (za varilsko stroko), prof. Bojan Kraut, dipl. ing. (za strojno stroko), prof. Franc Mlakar, dipl. ing. (za elektrotehniko), Franc Špiler, dipl. ing. (za avtomatizacijo), prof. dr. Srdjan Turk (za gradbeništvo), Lojze Žumer, dipl. ing. (za gozdarstvo in lesno industrijo).

Jezikovni svetovalec: višji strokovni sodelavec SAZU Joža Meze.

Poročilo o delu v letu 1974

Za drugo izdajo Splošnega tehniškega slovarja, izdanega v letih 1962 oziroma 1964, nadaljuje komisija sestavljanje dopoljenega in razširjenega rokopisa oziroma tipkopisa, slednjega že pripravljenega za tisk.

Spričo obsežnosti v okoli desetih letih zbranega novega gradiva za slovar in nenehnega dopolnjevanja je komisija sklenila tudi za drugo izdajo natisniti najprej prvi del s črkami A do O. Iz izkušenj znana pomanjkljivost, da bi bila s tem izgubljena povezava z drugim delom slovarja od P do Ž, je upoštevana pri redakciji, tako da so odnošnice iz prvega dela vnaprej vnesene tudi v gradivo drugega dela.

Druga poglobitna naloga komisije je bila dokončno potrjevanje jugoslovanskih standardov (JUS) po terminoloških vidikih in tako je bila v tem letu naloga izčrpno rešena s potrditvijo 211 standardov iz strok, ki sodijo večinoma v tehniko, pa tudi v prehrano, zdravstvo itd.

Načrt dela za leto 1975

Ne glede na neprekinjevani (in celo zaželeni) dotok gradiva iz doslej še pomanjkljivo zastopanih panog (jedrske tehnike, steklarstva, gasilstva) bo v letu 1975 izročen v tisk prvi del druge izdaje Splošnega tehniškega slovarja.

Vzporedno s tem bo komisija nadaljevala sestavo rokopisa za drugi del slovarja od P do Ž.

Jugoslovanski zavod za standardizacijo najavlja za leto 1975 nad 400 jugoslovanskih standardov za terminološki pregled slovenskega prevoda.

Sodelovanje s sestavljalki SSKJ pri Inštitutu za slovenski jezik SAZU je ustaljeno in redno usmerjeno na presojo dvomljivih tehniških terminov.

Osebnne spremembe

Namesto strokovnega sodelavca prof. ing. Borisa Černigoja za strojno stroko je vstopil v komisijo prof. Bojan Kraut, dipl. ing., ki vodi sicer (za sedaj) samostojno podsekcijo za strojniško terminologijo. Sodelavec ing. Janez Kersnič je končal delo za rudarsko stroko.

Medicinska sekcija

Poročilo o delu za leto 1974

Načelnik sekcije: prof. dr. Stanko Banič.

Strokovni sodelavci: prim. dr. Mirko Karlin, dr. Franjo Smerdu, prof. dr. Janez Batis, prof. dr. Ivan Lenart, prof. dr. Vito Lavrič.

Jezikovni svetovalec: znanstveni svetnik dr. Lino Legiša.

Medicinska sekcija Terminološke komisije SAZU se je sestajala vsak torek po 2 uri, razen v času polétnih počitnic. Na sejah je obravnavala končno redakcijo terminov za Medicinski terminološki slovar. Dokončala je redakcijo terminov, ki se začenjajo s črko B in polovico terminov, ki se začenjajo s črko C.

Poglavitno delo sekcije v preteklem letu pa je bilo pripravljanje gradiva za poskusni snopič Medicinskega terminološkega slovarja, ki bo zajemal črko A. Delo se je zavleklo in v preteklem letu gradivo še ni bilo gotovo za tisk kakor je bilo v načrtu.

Kakor v prejšnjih letih je sekcija tudi v letu 1974 sodelovala z Inštitutom za slovenski knjižni jezik, in sicer tako, da je odgovarjala na pismena vprašanja Inštituta, ki je želel dopolnilna pojasnila k nekaterim razlagam medicinskih terminov.

Načrt dela za leto 1975

V letu 1975 bo Medicinska sekcija Terminološke komisije izdala poskusni snopič Medicinskega terminološkega slovarja, ki bo zajemal črko A.

Razen tega bo sekcija nadaljevala s končno redakcijo gradiva za Medicinski terminološki slovar in še naprej sodelovala z Inštitutom za slovenski knjižni jezik z dopolnilnimi pojasnili k nekaterim medicinskim terminom.

Veterinarska sekcija

Poročilo o delu za leto 1974

Načelnik sekcije: prof. dr. Janez Batis.

Strokovni sodelavci: prof. dr. Janez Banič, prof. dr. Oskar Böhm, prof. dr. Vlado Gregorovič, prof. dr. Leo Rigler.

Veterinarska sekcija terminološke komisije je v letu 1974 pripravila tipkopis črke A, v obdelavi pa je bil material za črko B. Člani sekcije s sodelavci so obravnavali gradivo vsak teden na delovnih sejah. Preverjali so razlage terminov, jih popravljali in dopolnjevali. K delu so bili pritegnjeni tudi zunanji sodelavci, vendar je to le delno uspelo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Tudi program dela pri ekscerpiranju veterinarske literature zaradi tega in zaradi velike zaposlenosti članov sekcije na njihovih delovnih mestih ni mogel biti v celoti opravljen. V pripravi je tudi alfabetarij za črke C, Č in D. Poleg tega so bile obravnavane razlage za nekatere termine za slovar slovenskega knjižnega jezika. Prof. Batis je sodeloval tudi pri delu Medicinske sekcije.

Načrt dela za leto 1975

Izdan bo poskusni snopič za črko A in pripravljen tipkopis za črko B. Nadaljevalo se bo z ekscerpiranjem veterinarske literature. Predsednik sekcije pa bo še nadalje sodeloval tudi v medicinski sekciji.

Naravoslovna sekcija

Poročilo o delu za leto 1974

Načelnik sekcije: Ivan Krečič.

Strokovni sodelavci: prof. Julije Antič, prof. dr. Roman Savnik, prof. Stanko Uršič.

V letu 1974 je bil poudarek dela na izpisovanju terminov iz zoologije, botanike, mikrobiologije, genetike in matematike ter kemije. Ekscerptorji so oddali 3603 novih kartotečnih listkov iz novejših del, in sicer: prof. Julije Antič (200), kemija; univ. prof. dr. Alojzij Vadnal (1000), matematika; prof. Gabrijel Simičič (848), botanika; abs. PMF Metka Šerclj (325), genetika; prof. Ivan Krečič (1230), zoologija in mikrobiologija.

Načrt dela za leto 1975

1. V načrtu je še vedno izdelava osnutka terminološkega slovarja iz meteorologije.

2. Začetne faze priprav za izdelovanje osnutka terminološkega slovarja iz zoologije po predhodnem izpisovanju terminov iz ilustrirane enciklopedije živali razen žuželk, ki so že ekscerpirane; nato izpisovanje terminov iz knjige Živalski svet avtorja Smolika (prevod dr. A. Šerclj); izpisovanje terminov iz sistematične botanike, kolikor to še ni zajeto in obdelano, sem je šteti tudi zdravilne rastline. V načrtu je še nadaljevanje dela pok. prof. Silva Breskvarja iz astronomije, za kar je nujno poiskati sodelavca. Prav tako je v načrtu nadaljevanje izpisovanja terminov iz sodobne in najnovejše fizike ter izpisovanje terminov iz kemije.

3. Sekcija bo še naprej sodelovala pri sestavljanju SSK J pri SAZU.

S področja terminolgij, ki jih zajema naravoslovna sekcija, je izšla knjiga: Alojzij Vadnal, Matematična terminologija v založbi DZS. Knjiga: Oton Sajovic, Terminološki slovar opisne geometrije je pripravljena za tisk in bo izšla v založbi DZS.

Umetnostna sekcija

Poročilo o delu v letu 1974

Načelnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.

Strokovni sodelavci: akademik dr. Bratko Kreft, prof. Pino Mlakar, znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

V omenjenem letu je bilo več sestankov in sej članov sekcije, deloma so se jih udeleževali tudi zunanji sodelavci, ki so se ob teh priložnostih podrobno seznanjali s smernicami in doseženimi rezultati, obenem pa so sami referirali o tem, kar je ta in

oni opravil na svojem področju. Ta sistem se je pokazal koristen in se bo nadaljeval.

Kakor je bil za leto 1974 zastavljen, se je delovni program v glavnem tudi realiziral. Ekscerpiranje se je nadaljevalo, razmeroma obsežno je bilo predvsem na področju likovne umetnosti in glasbe (umetna in ljudska glasba), manj drugod. Nekako zastalo je v smeri gledališča in baleta, to zaradi tega, ker sodelavci, ki so bili doslej angažirani za omenjena področja, niso bili aktivni. Zato se je pokazala potreba po pritegnitvi novih sodelavcev (D. Moravec za gledališče, dr. H. Neubauer za balet).

Kriteriji za ekscerpiranje in koordiniranje so v glavnem jasni, vendar se še naprej izpopolnjujejo in po potrebi, ustrezno izkušnjam, še spreminjajo; sodelavci so z ev. spremembami tudi seznanjeni.

V razpravljanju o obstoječih problemih se je posvečala pozornost zlasti vprašanju realizacije terminoloških področnih slovarjev. Ugotovljeno je bilo, da je tempo prepočasen, vzrok pa je treba iskati v premajhnem številu sodelavcev. To število pa bi bilo le težko zvečati in ravno tako se zdi skoraj nemogoče pospeševati tempo dela oziroma vplivati na njegovo večjo hitrost — zaradi preprostega razloga, ki tiči v manjkanju ustreznih sredstev, zaradi katerih ob doslej razpoložljivi vsoti sploh ne bi bilo mogoče obsežnejše delo honorirati. V skrajni konsekvenci potemtakem prenizko odmerjena sredstva ovirajo celotno delo. Temu je še prišteti manjkanje primerne prostora in ustrezne administrativne moči — to vprašanje je v sedanji obliki rešeno le zasilno. Spričo zgoraj rečenega je nastala misel, da bi se sekcija povezala s kako založbo, ki bi bila zainteresirana na izdajanju omenjenih slovarjev in bi bila v zvezi s tem pripravljena tudi sofinancirati pripravljala dela (honoriranje ekscerptorjev in koordinatorjev, ev. tudi administratorke, s tem v zvezi nuditi ev. prostor). Vodstvo sekcije bo skušalo razčistiti ta vprašanja v razgovorih na predsedstvu SAZU. K tem ukrepom bi bilo treba pristopiti seveda le v primeru, da RSS ne bi oziroma ne bi v zadostni meri prispevala k zahtevanim oziroma potrebnim sredstvom materialne narave, kar se bo pokazalo v prvih mesecih prihodnjega leta (1975). V vsakem oziru ostane aktualno vprašanje izdaje, ko bo za to čas; za to bo — kot je že bilo v danih primerih — potrebna koprodukcija med SAZU in neko določeno založbo (ev. DZS, Obzorja, MK), na to pa je treba misliti že zdaj. Vsekakor je treba, če bo le tehnično mogoče, pospešiti pripravljala dela, ne da bi vnaprej odredjali termine, ki jih morda sploh ne bi bilo moč uresničiti.

Kljub določenim rezultatom sekcija z delom v letu 1974 torej nikakor ne more biti zadovoljna. Vendar je treba poudariti, da so vzroki za manjše dosežke, ki bi sicer lahko bili izvedljivi tako kot so bili načrtovani, izven nje. V tem, kar je bilo o njih povedano, jih je treba iskati, ob tem pa še poudariti, da še daleč niso novi, ampak se vlečejo iz leta v leto. Odstraniti jih do danes ni bilo mogoče in zato tudi ni mogoče zajeti prizadevanj tako kot bi bilo treba in koristno.

Načrt dela za leto 1975

Lé-ta je bil predmet široke razprave na sestanku sekcije konec novembra 1974. Vse zgoraj navedene ovire bi bilo treba v letu 1975 odstraniti. Potek dela bi bilo vsekakor treba pospešiti, če se hoče doseči postopno realizacijo pripravljanih del in s tem konkretizacijo področnih terminoloških slovarjev. Ekserpiranje se bo v letu 1975 vsekakor nadaljevalo po dosedanjem načinu, pa tudi redakcijsko delo se bo pričelo, kolikor bodo zanj dani realni pogoji.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Delo v letu 1974

Oddelek je zbral gradivo in sodeloval ob pripravah za izdajo 24. knjige Letopisa SAZU.

Posređoval je pri prijavljanju znanstvenih nalog in pri sklepanju pogodb za raziskovalno delo med inštituti SAZU in Raziskovalno skupnostjo Slovenije — Skladom Borisa Kidriča, pa tudi Kulturno skupnostjo Slovenije. Organizacijsko je pripravljaj predavanja domačih in tujih znanstvenikov, sodeloval pri organiziranju razstave reprodukcij iz muzejev in galerij Nemške demokratične republike. Organiziral je bivanje ameriških znanstvenikov v Ljubljani, ki prihajajo k nam na osnovi dogovora z Nacionalno akademijo v Washingtonu, organizacijsko je sodeloval ob pripravah za odhod domačih študentov v ZDA, sodeloval pri pripravah za bivanje tujih znanstvenikov iz drugih držav (Sovjetska zveza, Češkoslovaška, NDR) in delegatov drugih akademij v Ljubljani.

Oddelek je vodil administrativno delo v zvezi s sodelovanjem SAZU z Nacionalno akademijo znanosti v Washingtonu, Akademijo znanosti NDR, Akademijo umetnosti NDR itd.

Posređoval je predloge za razne nagrade (SBK, AVNOJ).

Oddelek je skliceval seje Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU, pripravljaj zapisnike teh sej in vodil njegovo administrativno delo.

V ta oddelek sodi kot samostojen referat tudi tajništvo razredov. Tajništvo vodi korespondenco in vso administracijo za 5 razredov in za oddelek za medicinske vede SAZU. Organizira seje razredov, vodi zapisnike in arhiv in pripravljaj informativni material (biografije, bibliografije, utemeljitve o znanstvenem delu itd.) o kandidatih za nove člane SAZU. Vrh tega opravlja delo v zvezi s sklicevanjem sej in vodenjem administracije znanstvenih svetov nekaterih akademjskih inštitutov in medakademjskih odborov, ki so organizirani v okviru razredov SAZU.

V letu 1974 je v oddelku pričel delovati tudi referat za tisk publikacij SAZU. Kljub tiskarskim težavam oziroma oviram je

bilo dotiskanih 14 monografij odnosno zvezkov Razprav posameznih razredov (podrobnejši pregled v poročilu biblioteke SAZU). Ob koncu leta je referat pripravljajl rokopise za publikacije v letu 1975 in je nekatere že oddal v tiskarne.

Predstojnik oddelka znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah je bil v letu 1974 glavni in odgovorni urednik informativnega biltena Raziskovalec, ki vse leto redno izhaja in objavlja prispevke s področja znanstveno-raziskovalne politike; dr. A. Lah, ki je podpredsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za področje družbenih dejavnosti, je predsednik Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU kakor tudi predstavnik (skupaj z akad. A. O. Župančičem) te akademije v Medakademijem odboru za varstvo prirode in življenjskega okolja. Deluje tudi kot član uredniškega sveta revije Slovenija-paralele.

FOTOLABORATORIJ SAZU

Poročilo o delu v letu 1974

V fotolaboratoriju SAZU je zaposlena ena delavka: Carmen Narobe, fotografski mojster z diplomo umetnika jugoslovanske fotografije.

Fotolaboratorij SAZU nudi fotografske storitve za vse inštitute in sekcije SAZU, razen za kartografski inštitut. Fotolaboratorij sprejema naročila neposredno od posameznih inštitutov in sekcij SAZU. Vodi ustrezne razvide o opravljenih storitvah in porabi fotografskega materiala.

Opravljeno delo: 1097 posnetkov različnih velikosti, 5821 fotografij različnih velikosti (od form. 6×9 do 50×60).

Pri posnetkih gre tako za laboratorijske, kakor tudi za terenske. Pri fotografijah, kar kaže tudi razmerje med fotografijami in posnetki ter ob upoštevanju dejstva, da je del fotografij izdelan po posnetkih, ki jih opravijo drugi delavci SAZU, gre večinoma za eno fotografijo posameznega posnetka. To vsekakor zahteva popolnoma drugačne postopke in neprimerno več časa kot pa serija fotografij iz enega posnetka.

Zaposlena delavka opravlja tudi vsa pomožna dela, kot npr. spiranje in sušenje fotografij, čiščenje vsega fotografskega in laboratorijskega pribora po vsakokratni uporabi in podobno.

V letu 1974 je bilo delo zaradi adaptacij v stavbi skoraj 3 mesece ovirano, cca 1 mesec pa možno le ob skrajnem naporu in veliki izgubi časa, saj je bilo treba nenehno čistiti aparature zavoljo prahu.

Poleg opravljenega dela v delovnem času za potrebe SAZU je delavka fotolaboratorija v prostem času pripravila in sodelovala s svojimi deli na:

- razstavi v Beogradu ob dnevu mladosti,
- razstavi v Beogradu ob 30. obletnici osvoboditve glavnega mesta,
- razstavi v Beogradu ob X. kongresu ZK J,
- razstavi v Romuniji na temo iz borbe in dela jugoslovanskih narodov,
- razstavi »Ex tempore« v Novi Gorici,

razstavi fotografij iz Koštabone v Koštaboni in galeriji Meduza v Kopru, ter pripravila razstavo z isto temo v Prešernovi dvorani SAZU Ljubljana.

Udeležila se je kot član jugoslovanske delegacije kongresa »Europhot« na Dunaju (kotizacijo je prispevala SAZU Ljubljana).

Načrt dela za leto 1975

Fotolaboratorij, glede na to, da dela le po sprotnih naročilih inštitutov in sekcij SAZU, ne more izdelati letnega načrta dela in potrebnih sredstev za leto 1975. Načrt dela bi bilo možno izvesti le iz načrtov inštitutov, kolikor le-ti vsebujejo tudi podatke o potrebnih fotografskih storitvah. Predvidena je razstava fotografij Inštituta za slovensko narodopisje o običajih na Slovenskem.

ZNANSTVENO-STROKOVNA BIBLIOGRAFIJA NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE ZA LETO 1974*

Oton Berkopec:

Aškerčeva pisma Čehom. — Slavistična revija, 22/1974, 99—121, 220—239, 360—380. Izšlo tudi kot pos. odtis.

Herma Svozilová-Johnová. Predgovor h knjigi H. Svozilová-Johnová: Visoka napetost. Ljubljana 1974, MK, 5—13.

Prijatelj naše knjige. (Dr. František Benhart). — Delo 11. IX. 1974.

Jubilej češke prevoditeljice naših pisaca. Anna Urbanová. — Oko (Zagreb) 26. XII. 1974.

Srečko Kosovel: V malém plášti slov. (Ze slovinských originálů vybrali a přeložili Vilém Závada a Oton Berkopec). Praha 1974, Odeon, 196, (12 str.).

France Bezlaj:

Na robu srbohrvatskega (in slovenskega) etimološkega slovarja:

— XI. JiS XIX, 1973/74, št. 1—2, 19—22;

— XII. JiS XIX, 1973/74, št. 3, 88—89;

— XIII. JiS XIX, 1973/74, št. 4, 123—125.

Spuren der baltoslawischen Wortmischungen. — Baltistica X (1), 1974, 21—30.

Zakonitosti arealov v slovanski leksiki. — X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Predavanje, 1974, 7—13.

Zajednička problematika južnoslavenske leksike. — XXIV. seminar za strane slaviste (30. VII.—18. VIII. 1973), Predavanja, 1974, 5—17.

(s V. Suyerjem) Liber de simplicibus Benedicti Rinii. — JiS XIX, 1973/74, št. 6—7, 185—192.

V tisku:

Kleine Beiträge zur slawischen Wortforschung, Linguistica. I., II., III., IV. snopič etimološkega slovarja slovenskega jezika.

Recenzije:

P. Skok, Etimologijski rječnik hrvatskega ili srpskoga jezika (II). — Etimologija, Moskva.

* Letopis uvaja nov razdelek, v katerem lahko člani SAZU (redni in dopisni) navedejo sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno strokovnih ali umetniških del po lastni presoji in izboru. Ta možnost je namenjena zlasti tistim, ki svojih raziskovalnih naporov ne vključujejo v programe delovnih enot, organiziranih v akademiji, niti svojih dosežkov ne objavljajo v akademijskih edicijah.

Čeprav so bili mišljeni le bibliografski podatki za leto 1974, so nekateri avtorji segli še nekoliko nazaj, če se jim je to zdelo potrebno.

P. Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, I., II., III. — Radovi ANUBiH, Sarajevo.

Dragotin Cvetko:

(Izbor)

Die soziologischen und nationalen Bedingungen für die Wandlungen in der musikalischen Situation bei den Südslawen im 19. Jahrhundert. — International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, V, 1974, 125—158.

Sociološki i nacionalni uvjeti promjena u položaju glazbe Južnih Slavena u XIX. stoljeću. — Zvuk 1974, št. 2, 102—110.

Slovenska glasba in njeno mesto v evropski glasbi. — Slovenski jezik, literatura in kultura, Ljubljana 1974, 307—314.

Slovenski prispevek v evropsko glasbo. — X. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1974, 179—182.

Die stilistischen Strömungen in der Musik des slowenischen Raumes am Anfang des 17. Jahrhunderts. — Convivium musicorum, Festschrift W. Boetticher, Berlin 1974, 25—33.

Biografski prispevki za zv. II Muzičke enciklopedije, 2. izd., 1974. in za zv. XV. enciklopedije Musik in Geschichte und Gegenwart (z letnico 1973, vendar izšlo 1974).

Bojan Čop:

Prof. Bojan Čop je imel na Dunaju dne 7. III. 1974 obsežno (3-urno) predavanje:

Die indogermanische Deklination im Lichte der indouralischen Sprachvergleichung.

Predavanje je bilo pred tkim. Wiener Sprachgesellschaft v Institutu für Sprachwissenschaft, Wien, K. Lueger-Ring 1.

Jože Goričar:

Selektivna bibliografija novijih del:

knjige:

»Sociologija«, Osnovi marksističke opšte teorije o društvu, IX. izmenjeno i dopunjeno izdanje, RAD, Beograd 1974, 472 str.

razprave:

Das Konzept der jugoslawischen Selbstverwaltung als methodologisches Problem für Rechtswissenschaft und Rechtssoziologie. — Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie, Vol 1970 LVI/3, Wiesbaden, 367 do 386.

Workers' Self-Management: Ideal Type — Social Reality. — Participation and Self-Management, Zagreb, 1973, 18—32.

Pravna nauka i sociologija prava. — Medjunarodni simpozijum o metodologiji pravnih nauka, Srpska Akademija Nauka i Umetnosti, Beograd 1973, 131—145.

Novejša sociologija ter Marxovo in Leninovo pojmovanje družbenih razredov. — Zbornik: Aktualnost misli Hegla, Marxa, Engelsa in Lenina, Ljubljana 1972, 245—254.

Mogućnosti i današnje granice samoupravljanja. — Pregled, Sarajevo, 1974, št. 5, 469—481.

soavtorstvo:

Étudiants du Tiers-Monde en Europe. Problèmes d'adaptation. Une Étude effectuée en Autriche, en France, aux Pays-Bas et en Yougoslavie. Par Otto Klineberg et Jeanne Ben Brika, avec la collaboration de Rudolf Eden, Jože Goričar, Boem van Rawensway et Marisa Zavalloni. — Editions Mouton, La Haye — Paris — The Hague, 1972, str. 220.

Peter Gosar :

Theory of the anelastic relaxation of cubic and hexahonal ice. — Philosophical Magazine 29, 221—240 (1974).

Note on the Hall Effect in Ice. — Physics of Condensed Matter 17, 183—187 (1974).

Perspektive in cilji fizike na ljubljanski univerzi. — Obzornik za matematiko in fiziko 21, 154—157 (1974).

P. Gosar and P. Prelovšek, Electron Mobility in a Disordered Narrow Band Solid. — Zeitschrift für Physik 266, 299—304 (1974).

Stanko Grafenauer :

Od julija 1973 do julija 1974 je bil na univerzi Purdue »visiting professor« s predavanji »Principles of Economic Geology« in »Reflected Light Microscopy«. Sodeloval je v raziskovalni skupini oddelka z mineraloško raziskavo lunarnih vzorcev Lunika 23 in Apolla 17.

Dušan Hadži :

Publikacije:

M. Obradović, T. Šolmajer and D. Hadži, The Normal Coordinate Analysis of Hydrogen Bonded Adducts of Chloroacetic Acids with Dimethylsulphoxide. — J. Mol. Struct., 21, 397 (1974).

S. Detoni, D. Hadži and M. Juranji, A Study of Proton Donor-Acceptor Systems in the Overtone Region. — Spectrochim. Acta, 30 A, 249 (1974).

J. Kidrič, D. Hadži and B. Barlič, The Infrared Spectra and Normal Coordinate Analysis of Syn and Anti Acetaldoxime. — J. Mol. Struct., 22, 45 (1974).

L. Angeloni, M. P. Marzocchi, D. Hadži, B. Orel, G. Sbrana, Symmetric Hydrogen Bonding. Infrared Absorption Spectrum of Potassium Hydrogen Succinate Single Crystal. — Chem. Phys. Lett., 28, 201 (1974).

D. Pumpernik, G. Lahajnar, D. Hadži and A. Ažman, NMR Relaxation Study of Hydrogen Bonded Complex. — Chem. Phys. Letters, 26, 53 (1974).

Kongresi in predavanja:

»Workshop«: Vloga vodikovih vezi v strukturi proteinov. — Academia dei Lincei, Rim 28. 2.—1. 3. 1974.

Strukturna analiza organskih in anorganskih spojin. — Lindau (ZRN) 10.—12. 6. 1974. Predavanje: Napoved strukture sistemov z vodikovimi vezmi iz infrardečih spektrov.

VI. National Conference on Spectroscopy, Slančevy Bryag, Bulgaria, 30. 9.—3.10. 1974. Predavanje: Vibrational Spectra of Strong Hydrogen Bonds.

Jugoslovenski sestanek studenata čiste i primenjene hemije Novi Sad, 12.—15. 12. 1974. Uvodno predavanje: Uticaj trih velikih pod-

streka — kvantne mehanike, instrumentacije, kompjutera — na sadašnjost i budućnost hemije.

Istituto per la Chimica delle Macromolecole, Milano. Predavanje: Vibracijski spektri kristalov z močnimi vodikovimi vezmi.

V. Jugoslovensko Sovetovanje »Primeneta Spektroskopija«, Skopje, 9.—12. 10. 1974. Uvodno predavanje: Primena digitalnih računala u spektroskopsko-strukturnoj analizi.

Predavanje pri Madžarski akademiji znanosti, Budapest 28. 4. 1974. »Nihajni spektri sistemov z močnimi vodikovimi vezmi.«

Josef Kratochvíl:

Das Stachelkleid des Ostigels (*Erinaceus concolor roumanicus*). — Acta Sc. Nat. Brno, 11 (8):1—52.

Die Vermehrung der Art *Arvicola terrestris* (L.) in der ČSSR (Mamm., Microtidae). — Folia Zool., 23 (1):5—17.

z B. Král: Karyotypes and Relationship of Palearctic »54-chromosome« *Pitymys* species (Microtidae, Rodentia). — Folia Zool., 23 (4): 289—302.

z B. Král: Die Karyotypenforschung als Weg zur Erkenntnis der Evolution europäischer Arten der Gattung *Pitymys*. — Symposium theriologicum II, Brno: 299—311.

Marjan Mušič:

Arhitektura 20. stoletja (v srbohrvaščini, nemščini in angleščini). — Umetniško blago Jugoslavije.

Podoba novomeške kapitelske cerkve skozi čas. — Zbornik Novo mesto 1365—1965. Prispevki za zgodovino mesta, 1969.

Kapiteljska cerkev v Novem mestu — Problem njene lomljene osi. — Zbornik S. Radojčića, Beograd 1969.

Vizionarna rekonstrukcija in tipologija poljanskih ovčnjakov. — ČZN — Bašov zbornik, Maribor 1970.

Plečnik in Beograd I., II., III. — Zbornik za likovne umetnosti, Novi Sad 1970, 1971, 1973

Plečnik in Prešeren. — Zbornik za likovne umetnosti, Novi Sad 1972.

Preobrazba predela pod Brezniškimi pečmi. — Narodno stvaralaštvo. — Zbornik A. Freudenreicha, Beograd 1972.

Knjiga:

Novomeška pomlad. Maribor 1974.

Janez Peklenc:

Analysis of the Adaptive Control of Manufacturing Systems — a Critical Assessment. — CIRP — Proc. on Manufacturing Systems, Vol. 2., No. 1, 39—57 (1973).

Investigation of the Conventional and High Speed Grinding by the Stochastic Energy Model. — CIRP — Proc. on Manufacturing Systems, Vol. 2, No. 2, 112—125 (1973) (with Arrora).

Kam bo krenila Raziskovalna skupnost SR Slovenije. — Raziskovalec 1973, 65—67.

Nova naprava za ostrenje brusov. — SV, 1973, št. 2, 40—42.

Contribution to the On-Line Identification of the Cutting Process. — CIRP Annals, vol. 22, No. 1, 1973, 43—44.

Envelope Characteristics of Machined Surfaces and Their Functional Importance. — Proc. of the International Conference on Surface Technology (SME) Pittsburgh 1973, 74—95.

Strojništvo v luči kibernetike. — Slovenija Paralele, 25/1973, 112 do 114.

Tehnologija strojne obdelave in njeni organizacijski prijemi. — Zbornik objav VIII. posvetovanja proizvodnega strojništva 1973, GT1.1—1.46.

Osnutek in razvoj računalništva na FS (+Roethel F. in Kelšin D.). — Strojniški vestnik, 1973, No. 6, 176—178.

O mednarodni znanstveno-raziskovalni ustanovi CIRP. — Strojniški vestnik, 1974/6, 180—181.

DDC-sistem za avtomatiziranje postopka ožičenja montažnih modulov telefonskih central. — Strojniški vestnik, 1974/5, 165—170 s koavtorji.

Application and Developments in Systems Engineering Relating to Manufacturing Technology. — Proc. of the International Conference on Production Technology, Melbourne, 1974, Inst. of Engineers Australia, National Conference Publication No 74/3, 340—348.

The Statistical Mechanism of Chip Formation in Grinding Process. — Proc. Intern. Conf. on Prod. Engineering Tokyo, 1974, Part II, 51 do 57.

Razvoj krmilnega sistema za notranje brušenje (z Roethel in Grabec). — Strojniški vestnik, 1974/4, 121—126.

Stanko Škerlj:

Celotna bibliografija do leta 1973 se nahaja v reviji *Linguistica*, letnik XII, Ljubljana 1972, 9—13.

V letu 1973 je izšla publikacija »Italijansko gledališče v Ljubljani v preteklih stoletjih«, SAZU Dela 26, Ljubljana 1973, 500 str.

Miha Tišler:

Convenient Cyclization of o-Difunctional Heterocycles with N, N-Dimethylformamide Dimethyl Acetal (Z B. Stanovnik). — *Synthesis*, 120 (1974).

The Mass Spectra of Some Pyridazines, Pyrido-pyridazines and Related Compounds (z V. Kramer, M. Medved, B. Stanovnik). — *Organic Mass Spectrometry*, 8, 31 (1974).

Photochemical Alkylation of s-Triazolo (4, 3-b) pyridazine and Imidazo (1, 2-b) pyridazine (z J. S. Bradshaw, B. Stanovnik). — *Journal of Organic Chemistry*, 39, 793 (1974).

About the Structure of N-Hetaryl Substituted Formamidoximes (s S. Polanc, B. Verček, B. Stanovnik). — *Journal of Heterocyclic Chemistry*, 11, 103 (1974).

The Reaction of 2-Aminopyridines with Ethyl Diazoacetate (z B. Doma, B. Verček, B. Stanovnik). — *Chimia*, 28, 235 (1974).

Reactions of Azidoazolopyridazines with 1, 5-Dicarbonyl Compounds (z A. Gorup, M. Kovačič, B. Kranjc-Skraba, B. Mihelčič, S. Simonjč, B. Stanovnik). — *Tetrahedron*, 30, 2251 (1974).

Homolytische Phenylierung einiger Azolopyridazine (z A. Furlan, M. Furlan, B. Stanovnik). — *Monatshefte f. Chemie*, 105, 854 (1974).

Heterocycles. CXVIII. A Novel Method of Annulation of the 1, 2, 4-Triazole Ring of the N_2C_3 Bond to Azines (s S. Polanc, B. Verček,

B. Šek, B. Stanovnik). — Journal of Organic Chemistry, 39, 2143 (1974).

The Reaction of 5-Diazo-3H-indazole with Reactive Methylene Compounds and Formation of Indazolo (5, 2-c) -1, 2, 4-triazines (z D. Fortuna, B. Stanovnik). — Journal of Organic Chemistry, 39, 1853 (1974).

Products of Abnormal Substitution of s-Triazolo (1, 5-a) pyrazines (z B. Verček, B. Stanovnik). — Tetrahedron Letters, 4539 (1974).

Heterocycles. CII. Barriers to Rotation in Some N'-Heteroaryl N, N-Dimethylformamidines (z M. Zupan, V. Pirc, A. Pollak, B. Stanovnik). — Journal of Heterocyclic Chemistry, 11, 525 (1974).

Pyridazines. LXV. Reactions of Some 1-Phenacylazolopyridazinium Halides with 2, 3-Diphenylcyclopropenone, -thione, or Hydrazine (z B. Koren, B. Stanovnik). — Journal of Heterocyclic Chemistry, 11, 471 (1974).

Reduction of Pyridazine Compounds with Sodium Borohydride (z P. K. Kadaba, B. Stanovnik). — Tetrahedron Letters, 3715 (1974).

Pyridazines. LXIV. Annellation of an Azole Ring to 1, 2, 5-Thiadiazolo (3, 4-d) pyridazine (z A. Majcen, B. Stanovnik). — Vestnik SKD, 21 (1974).

Pyridazines. LXXXI. Addition of Azidoazolopyridazines to Triple Bonds (z B. Mihelčič, S. Simonič, B. Stanovnik). — Croatica Chemica Acta, 46 (1974).

Potential Ambifunctionality of 2-Azidopyrido (1, 2-a) pyramid-4-one (z M. Kovačič, S. Polanc, B. Stanovnik). — Journal of Heterocyclic Chemistry, 11 (1974).

Lado Vavpetič:

Društveni pogledi koji opravdavaju i određuju vrijednost automatske obrade podataka u pravosuđu. — Naša zakonitost, Zagreb, br. 11—12, god. XXVIII, 1053—1063. Objavljeno tudi v srbskem (Anali) in v slovenskem jeziku.

O nekaterih pomembnih novostih državne ureditve po novem jugoslovanskem ustavnem sistemu. — Vestnik IJU, št. 9, letnik 1973, 5—18.

Splošna družbena ali javna korist, javno pooblastilo in upravna zadeva. — Vestnik IJU, št. 10, letnik 1974, 5—20. Objavljeno tudi v srbskem jeziku (Anali).

Ob podelitvi diplome častnega predsednika IJU. — Vestnik IJU, št. 10, letnik 1974, 125—128.

Knjiga:

Svoboščine in pravno varstvo pripadnikov tujih narodov, ki žive v Jugoslaviji. — Razprave SAZU VIII/1, 1974, 69 str.

BIBLIOTEKA SAZU

Poročilo o delu v letu 1974

V letu 1974 je poteklo 25 let, kar se je pričelo redno delo v biblioteki SAZU. Približno v isti čas je padel tudi zakon o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ki je določil osnovni značaj biblioteke in postavil pglavitne smernice za njeno poslovanje. V tem obdobju se je biblioteka SAZU razvila v eno izmed največjih naših knjižnic in postala pomembna predvsem zaradi specifičnosti svojega knjižnega fonda. V njem hrani knjižno in revialno znanstveno literaturo vseh strok z vsega sveta. Pridobitev tega fonda je v glavnem zasluga zamenjave s publikacijami SAZU. Prva etapa dolgoročnega načrta, da se navežejo redni zamenjalni stiki z vsemi važnejšimi znanstvenimi ustanovami po svetu, je v razpoložljivih mejah uspešno končana. Svoje publikacije zamenjuje SAZU s 1410 ustanovami.

Ob koncu leta je znašal knjižni fond 219.594 enot. Ta knjižni fond je vsakomur na razpolago. V preteklem letu je bilo poleg tistega dela, ki je na voljo v prostem pristopu, izposojenih 19.358 zvezkov. Ves knjižni fond je obdelan v abecednem imenskem in v sistematičnem katalogu. Biblioteka izdaja mesečne biltene o akcesiji, ki so vsem interesentom brezplačno na voljo. Tudi zamenjava dubletnega fonda se ugodno razvija.

Poleg tekočega dela, ki se bo sproti opravljalo, se namerava biblioteka predvsem posvetiti urejevanju zapuščin. Izvesti hoče revizijo in dokončno postavitve katalogov. Javnost bo z vsebino knjižnega fonda seznanjena.

Akcesija: Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Skupaj
knjige	6.360	1.087	3.433	10.880
rokopisi	—	2	—	2
mikrofilmi	—	1	1	2
geografske karte	38	9	65	112
fotografije in reprodukcije	2	187	—	189
gramofonske plošče	—	1	4	5
Skupaj	6.400	1.287	3.503	11.190

Pri akcesiji daril je treba omeniti obsežnejše darilo dr. Ernesta Mayerja, dopisnega člana SAZU.

Razen tega je naša biblioteka kupila knjižno zupuščino prof. dr. Vlada Tregubova, ki pa še ni vnesena v podatke gornje tabele.

Dubletni fond: Sezname dvojnic, ki so se nabrale med letom, je pošljala biblioteka v izbiro 114 ustanovam, od tega 60 v inozemstvu, in uspešno zamenjala 577 dvojnic.

Celotni knjižni fond: Ob koncu leta 1974 je imela biblioteka SAZU 219.594 inventarnih števil, in sicer:

knjig in letnikov revij	212.287
rokopisov	83
mikrofilmov	674
geografskih kart	2.352
reprodukcij in fotografij	4.089
gramofonskih plošč	109

V teh številkah pa še ni upoštevan del knjižne zupuščine, ki smo jo prejeli po pok. akademiku prof. dr. Jovanu Hadžiju.

Katalogi: Razen zupuščin, ki jih je prejela SAZU v zadnjih dveh letih, to je po pok. članih Milku Kosu, Jovanu Hadžiju, Francetu Steletu in Maksu Wrabru ter prof. Vladu Tregubovu, in katerih kataloško obdelavo bo zaradi obsežnosti fondov mogoče opraviti šele v nekaj letih, je ves knjižni fond kataloško obdelan v matičnem katalogu. Ta je hkrati tudi abecedni imenski katalog. V sistematičnem katalogu po mednarodni decimalni klasifikaciji je obdelan ves knjižni fond, ki je prispel po letu 1951.

Redno se izdelujejo tudi kataloški listki za knjige in revije, ki so deponirane v posameznih inštitutskih bibliotekah akademije.

Za katalog inozemskih knjig pri Jugoslovenskem bibliografskem inštitutu, kakor tudi za centralni katalog SR Slovenije pri Narodni in univerzitetni knjižnici, se redno izdelujejo in pošiljajo ustrezni kataloški listki.

Sproti se izdelujejo tudi kataloški listki za čitalniški katalog.

Kredit: Odobreni kredit za nabavo znanstvenih in strokovnih knjig ter revij je znašal 200.000 din. Zaradi tako skopo odmerjenih denarnih sredstev seveda ni bilo mogoče nabaviti vseh potrebnih knjig, niti večati naročil za nove revije.

Za nakup raznih zupuščin je bil odobren namenski znesek 100.000 din. Z njim se je lahko plačalo celotni zupuščini akademika Steleta in prof. Tregubova ter nekaj manjših priložnostnih

zapuščinskih nakupov. Poraba tega kredita je znašala 88.561,45 dinarjev. Z neizrabljenim ostankom 11.438,55 din je bil delno pokrit primanjkljaj pri redni knjižni nabavi. Tako je bilo na razpolago skupaj 300.000 din, poraba pa je znašala 362.478,16 din.

Zamena: Novi zamenjalni stiki so bili v preteklem letu navezani s 43 ustanovami (od tega 36 v inozemstvu), redno poslovanje pa je bilo prekinjeno s 5 inozemskimi naslovniki.

Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža razširjena na 82 držav vsega sveta in je obsegala 1175 naslovov v inozemstvu in 235 v Jugoslaviji. V tem številu pa niso vse te razne občasne knjižne zamenjave, niti zamenjave dubletnega fonda.

Ekspedit: Razposlanih je bilo 18.442 publikacij, od tega v zameno 9183, v dar 5394, v prodajo 3865. Razen publikacij SAZU se odpošiljajo tudi skupne publikacije naše akademije s Svetom akademij (Catalogus florae Jugoslaviae in Catalogus faunae Jugoslaviae) ter izdaje, ki jih je naša akademija prejela kot dediščino nekaterih ustanov.

Posebej je omeniti velik uspeh decembrske prodaje knjig z novoletnim popustom. V prodaji je bilo 66 starejših publikacij in prodanih preko 3000 izvodov.

Stanje zaloge publikacij 31. 12. 1974 je znašalo 120.598.

Mnogo akademijskih publikacij je danes že razprodanih, pošle so zlasti starejše akademijske izdaje, letopisi in muzikalije. Vendar pa je tudi zaloga nekaterih publikacij zadnjih let prav minimalna.

Izposojevanje: Knjižni fond biblioteke se izposoja zainteresiranim osebam v čitalnici ali na dom. V čitalnici so čitateljem na razpolago po prostem pristopu razne enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa tudi okrog 400 revij.

Centralna biblioteka je izposodila v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 308 bralcem. Ti so biblioteko obiskali 2562-krat (550-krat za izposajo v čitalnici, 2012-krat za izposajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	4.296
na dom	4.428
inštitutskim bibliotekam	10.482
medbibliotečna izposoja:	
· 18 bibliotekam v državi	145
· 2 bibliotekama v inozemstvu	7
Skupaj	19.558

Pripomniti je treba, da je medbibliotečno izposojno močno nadomestila izdelava kserokopij, kar je posebej pri krajših člankih veliko bolj praktično in nič dražje.

Inštitutske biblioteke so knjižni fond, deponiran pri njih, same izposojale. Ker je pristop h knjižnemu fondu prost in na voljo le inštitutskim delavcem, o izposoji v njihovih čitalnicah ni statističnih podatkov.

Publikacije: Vsak mesec izdaja biblioteka Seznam o akcesiji knjig.

Razen tega so bili objavljeni še Poročilo o delu biblioteke v letu 1973, 3 sezname dublet, Letni seznam periodik 1974 in Dodatek k Seznamu razpoložljivih publikacij SAZU.

Vse biblioteške publikacije so tiskane v ciklostilni tehniki ter broširane. Naklada se giblje med 170 in 500 izvodov.

Publikacije biblioteke prejmejo člani akademije, akademjski inštituti in sekcije ter razne ustanove, knjižnice in knjigarne, ki se zanje zanimajo.

Administracija: Delovodnik biblioteke je obsegal v preteklem letu 2611 števil.

Vsa prodaja publikacij se je vršila v lokalni ekspeditni na Trgu revolucije 7, po 4 ure dnevno. Izkupiček za prodane publikacije je v preteklem letu znašal 114.916,60 din.

Knjigovoznica: Akademjska knjigovoznica je v letu 1974 zvezala 505 knjig. Poleg tega je broširala biblioteške publikacije, restavrirala nekaj starih tiskov ter izvrševala druga dela knjigovoznega značaja.

Personalia: Centralna biblioteka ima naslednja sistematizirana delovna mesta: 1 upravnik, 1 višji bibliotekar, 1 bibliotekar-referent, 1 bibliotekar, 2 višja knjižničarja-referenta, 2 višja knjižničarja, 1 knjižničar-referent, 1 knjižničar, 1 knjižničarski manipulant, 1 tajnica, 1 oskrbnik knjižnega fonda, 1 snažilka, 1 vodja ekspedita (s skrajšanim delovnim časom), 1 mojster knjigovoz (s skrajšanim delovnim časom).

V akademjskih inštitutih in sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razen pomožne kartoteke in izposojevanja) njihovi delavci. Od tega jih je le 6 knjižničarske stroke, ostali so administrativni, strokovni ali priložnostni delavci in opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg svojega rednega dela.

**PUBLIKACIJE
IN ZAMENJAVA PUBLIKACIJ**

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1974

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti 24. knjiga. 1973.
V Ljubljani 1974. 298 + (VI) str. 8°. 2000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Razprave VIII. Ljubljana 1974. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

1. Lado Vavpetič: Svoboščine in pravno varstvo pripadnikov tujih narodov, ki žive v Jugoslaviji. Str. 1—72.
2. Iskra V[asil'evna] Čurkina: Matija Majar-Ziljski. Str. 73—196.
3. Cene Logar: Predmetna teorija. Analiza in kritika filozofije Aleksija Meinonga. Str. 197—400 + (III) str.

Dela 17. Stojan Cigoj: Pomorsko pravo Jugoslavije. Splošni pojmi, osebno, stvarno in neposlovno obveznostno pravo. Ljubljana 1974. XII + 258 + (I) str. 8°. 800 izv.

Arheološki vestnik XXIII. Ljubljana 1972. [V kolofonu 1974.] 524 + (II) str. + (8) pril. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

J[aroslav] Šašel: Zahvala in želja. Str. 9.

Peter Petru: Prvi slovenski numizmatični simpozij. Ptuj, 22.—24. septembra 1969. Str. 13—14.

Harald Kùthmann: Ob signa recepta. Str. 15—16.

Jacqueline Lallemant: Les premières émissions de Valérien et de Gallien à Viminacium et à Rome. Str. 17—22 + 481.

Vladimir Kondić: The possibilities of identifying coins from the Imperial mint at Viminacium, on the basis of new finds. Str. 25—26.

R[obert] A[ndrew] G[lendinning] Carson: Coinage and history in Pannonia in the third century A. D. Str. 27—34 + 482.

Aleksander Jeločnik: Kronologija emisij folisov prve tetrarhije v kovnici Siscija. Str. 35—40.

Helmut Jungwirth: Der Münzschatzfund von Erla. Str. 41—44 + 483.

- Giovanni Gorini: Tesoretto del III secolo al Museo Bot-tacin in Padova. Str. 45—56 + 484—485.
- Miloje R. Vasić: Ostave 247 i 254 godine u Narodnom mu-zeju u Beogradu. Str. 57—66.
- Gojko Kraljević: Skupni nalaz sestertiusa i denariusua kod Bugojna. Str. 67—68 + 486—489 + (2) pril.
- Apostol Keramidčiev: Považni otkritija na numizmati-kata vo Makedonija vo poslednite dve i pol decenii. Str. 69—75.
- Theodor Gerasimov: Der Münzumlauf in Bulgarien wäh-rend Antike, Mittelalter und Neuzeit. Str. 74—77.
- J[aroslav] Sašel: Urednikova uvodna opomba. Str. 81—82.
- Marcello Fagiolo: Theodericus - Christus - Sol. Nuove ipotesi sul mausoleo. Str. 83—157.
- R[omano] Mezzetti & R[ossana] Pirani: Indagini chimico-petrografiche su calcari dell'Istria e su frammenti dei monoliti del Mausoleo di Teodorico. Str. 158—166.
- Raffaella Farioli: Il problema delle origini della scultura paleocristiana di Ravenna. Str. 167—174.
- Patrizia Angiolini Martinelli: Il mosaico parietale ravennate ed il problema della sua origine. Str. 175—181 + 490—495.
- Guido Alchille] Mansuelli: Il problema dell'inserimento degli edifici cristiani nella urbanistica antica: l'esempio ravennate. Str. 182—188.
- Giuseppe Bovini: Il problema della datazione della «Basi-lica Probi» nel territorio classicano di Ravenna. Str. 189—195.
- Gino Vinicio Gentili: Origini e fasi costruttive del com-pleso ecclesiale della Cà Bianca presso Classe di Ravenna. Str. 196—211 + (5) pril.
- Giovanna Bermond Montanari: S. Maria di Palazzolo (Ravenna). Str. 212—218.
- Giovanna Bermond Montanari: San Severo - Classe: Monasterium St. Rophili. Str. 219—223 + (1) pril.
- Luisa Bertacchi: Le basiliche suburbane di Aquileia. Str. 224—235.
- Sergio Tavano: Scultura paleocristiana e altomedioevale in Aquileia. Str. 234—256.
- Pavle Mijović: Sur une composante orientale dans l'art de l'Adriatique septentrional. Str. 257—265 + 496—519.
- Branko Marušić: Monumenti istriani dell'architettura sa-crale altomedioevale con le absidi iscritte. Str. 266—288.
- Ante Šonje: Krstionice gradevnog ansambla Eufrazijeve bazi-like u Poreču. Str. 289—322.
- Michelangelo Cagiano de Azevedo: Una ipotesi su alcuni monumenti funerari a emiciclo del IV sec. Str. 323—331.
- Ivo Petricioli: I più antichi edifici cristiani a Zadar (Zara). Str. 332—342 + (2) pril.
- Peter Petru: Novejše arheološke raziskave Claustra Alpium Iuliarum in kasnoantičnih utrdh v Sloveniji. Str. 343—366.
- Ljudmila Plesničar-Gec: La città di Emona nel Tardo-antico e suoi ruderi paleocristiani. Str. 367—375.
- Iva Mikl-Curk: Nekaj misli o poznoantični materialni kul-turi v Sloveniji. Str. 376—385.

- Vinko Šribar: K dataciji zgodnesrednjeveške cerkvene arhitekture na Slovenskem. Str. 384-396.
- Emilijan Cevc: Typologische Kontinuität des altchristlichen Mausoleums in der romanischen Zeit und die Anfänge der Doppelkapelle auf Mali grad in Kamnik. Str. 397-406.
- Martin Gabričević: Strassenbau in der Donja Klisura des Eisernen Tores im Licht der neuentdeckten Inschrift. Str. 408-416 + 520-521.
- Gerhard Winkler: Die römischen Meilensteine von Ivenca. Str. 417-423 + 522-525.
- Tine Kurent & Lojze Muhič: Merska analiza rimskih posod. Str. 424-426.
- J[aroslav] Šašel & Stanko Škaler: Amfore iz manufakture Sepullijev pri Pataviju. Str. 427-432.
- Tine Kurent: Augustov tempelj v Pulju. Str. 433-436.
- Aharon Kempinski & Silvin Košak: Klinopisni dokumenti v Sloveniji, I. Str. 437-439.
- J[aroslav] Šašel: Milko Kos (1892-1972). Str. 441-442.
- J[aroslav] Šašel: Francetu Steletu, uredniku, v spomin in zahvalo (1886-1972). Str. 443.
- J[aroslav] Šašel: Josef Dobiáš (1888-1972). Str. 444-445.
- Knjižna poročila. Str. 447-468.
- Staško Jesse: Bibliografski prispevki 1971. Str. 469-476. Zamenjava. Str. 477-480.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

- Dela 30/1.** Bojan Čop: Indouralica. I. Ljubljana 1974. (IV) + 120 + (I) str. 8°. 800 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA MATEMATICNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

- Dela 10.** Jože Povšič: Bibliografija Jurija Vege. Ljubljana 1974. 84 str. + 67 sl. + (1) pril. 8°. 800 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE IN MEDICINSKE VEDE

- Razprave. Oddelek za prirodoslovne vede. XVII.** Ljubljana 1974. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

1. Ivka Munda: Vergleichende Beobachtungen an der Algenvegetation und den ökologischen Verhältnissen einiger Süßwasserquellen in der Umgebung von Ljubljana (Slowenien). Str. 1-80 + 30 tab.
2. Dragica Turnšek, Stanko Buser: Spodnjekredne korale, hidrozoji in hetetide z Banjske planote in Trnovskega gozda. Str. 81-124 + pril.
3. Katica Drobne: Velike miliolide iz paleocenskih skladov severozahodne Jugoslavije (Idalina, Fabularia, Lacazina, Periloculina). Str. 125-184 + 15 pril.

4. Andrej Martinčič: Rod *Alchemilla* L. v Sloveniji. Str. 185—248.
  5. Jože Bole: Rod *Zospeum* Bourguignat 1856 (Gastropoda, Ellobiidae) v Jugoslaviji. (IV) str. + str. 249—292.
- Geografski zbornik XIV. Ljubljana 1974. 330 + (IX) str. + (7) pril. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

1. Drago Meze: Porečje Kokre v pleistocenu. Str. 5—101 + 1 pril.
2. Milan Sifrer: Kvartarni razvoj Dravinjskih gor in bližnjega obrobja. Str. 103—178 + (2) pril.
3. Igor Vrišer: Mesta in urbano omrežje v SR Sloveniji. Značilnosti njihovega razvoja in družbenogospodarskega pomena s posebnim ozirom na mala mesta. Str. 179—355 + (I) str. + (4) pril.

Acta carsologica. — Krasoslovni zbornik VI. Ljubljana 1974. 420 str. + (5) pril. + 4 tab. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

- Josip Roglič: Odnos između površja i podzemlja Dinarskog krša. Str. 9—19.
- Darko Radinja: Matični Kras v luči širšega reliefnega razvoja. Str. 21—35.
- Peter Habič: Tesnenje požiralnikov in presihanje Cerknškega jezera. Str. 35—56 + (1) pril.
- Dušan Novak: Osameli kras v podravskem delu SR Slovenije. Str. 57—78.
- Ladislav Placer, Jože Čar: Problem podzemeljske razvodnice Trnovskega gozda, Križne gore in Črnovrške planote. Str. 79—93.
- Srečko Božičević: Podzemni kraški fenomeni planine Medvednice kraj Zagreba. Str. 95—109.
- Vasilije Radulović: Ponori-jame i pećine kao pokazatelji napredovanja karstifikacije duž profila od Kotora do Crnojevića Rijeke. Str. 111—125.
- Ratimir Gašparović: Prirodni uslovi nastanka i razvoja speleoloških objekata Zapadne Hercegovine. Str. 127—157.
- Borislav Petrović, Ivan Antunović: Dubina i intenzitet karstifikacije u području Salakovca u zavisnosti od tektonske izlomljenosti. Str. 139—148 + (1) pril.
- Dušan Gavrilović: Genetski tipovi pećina u Sahari. Str. 149—165.
- Rado Gospodarič, Rajko Pavlovec: Izvor apnenčevoga proda v Planinski jami. Str. 167—182 + (1) pril. + 4 tab.
- Ivan Gams: Koncentracija CO₂ v jamah v odvisnosti od zračne cirkulacije (na primeru Postojnske jame). Str. 183—192.
- Željko Žibret: Proračun bilansa gubitaka vode na potezima kraških rijeka. Str. 193—206.
- Iže Avdagić: Mehanizam rada ponora i estavela. Str. 207—218.
- Zvonimir Krulc: Neki aspekti primjene geofizičkih, posebno geoelektričnih istraživanja u speleologiji. Str. 219—232.
- Alojz Šercelj: Paleovegetacijske raziskave sedimentov Cerknškega jezera. Str. 233—240 + (2) pril.

- France Leben: Jamska arheologija matičnega krasa. Str. 241—256.
- Mirko Malez: Nova dostignuća u istraživanju paleolitika u nekim pećinama Hrvatske. Str. 257—270.
- Jovan Hadži: Človeška ribica je neotenična ali pa ni dvoživka. Str. 271—276.
- Jože Bole: Podzemeljski polži in zoogeografske razmere Slovenskega Primorja. Str. 277—284.
- W[olfgang] Briegleb, A[lbrecht] Schatz: Der Extrembiotop Höhle als Informationslieferant für die allgemeine Physiologie am Beispiel des Grottenolms (*Proteus anguinus* Laur.). Str. 285—297.
- Ljilij Istenič, Aleš Sojar: Poraba kisika pri močerilu (*Proteus anguinus*). Str. 299—305.
- Egon Pretner: Zgodovinski pregled koleopteroloških raziskovanj v jamah Slovenije. Str. 307—316.
- B[ožidar] Drovenik: Enoletno opazovanje jamskih hroščev v dveh jamah na Dobrovljah. Str. 317—324.
- Rado Gospodarič: Fluvialni sedimenti v Križni jami. Str. 325—366.
- Dušan Novak: Nekaj o vodnih razmerah na Kočevskem polju. Str. 367—394.
- Janez Lapajne: Geofizikalne raziskave na Krasu. Str. 395—420.

IZDAJE RAZREDA ZA UMETNOSTI

- Dela 33. Serija za glasbeno umetnost 33. Anton Lajovic: Gozdna samota. Psalm 41. in 42. Šest samospevov. Partiture. Ljubljana 1974. 290 + (II) str. 4°. 300 izv.

ZAMENJAVA PUBLIKACIJ — EXCHANGE OF PUBLICATIONS

Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v letu 1974 redno pošiljala v zameno akademijske publikacije naslednjim ustanovam:

In 1974 the Library of Slovenian Academy of Sciences and Arts was in continuous exchange of publications with following Institutions:

SFR JUGOSLAVIJA — SFR YUGOSLAVIA

Banja Luka:

Muzej Bosanske Krajine

Beograd:

Arheološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti
Arhitektonski fakultet
Astronomska opservatorija
Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti
Biblioteka Odseka za matematičko-mehaničke nauke Prirodno-
matematičskog fakulteta
Botanički zavod i bašta Prirodno-matematičskog fakulteta
Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti
Etnografski muzej
Etnološko društvo Jugoslavije
Geografski institut »Jovan Cvijić«
Geografski zavod Prirodno-matematičskog fakulteta
Građevinski fakultet
Institut društvenih nauka
Institut za ispitivanje materijala
Institut za nuklearne nauke »Boris Kidrič«
Institut za zaštitu bilja
Institut za zoologiju Prirodno-matematičskog fakulteta
Istorijski muzej Srbije
Jugoslovenski institut za zaštitu spomenika kulture
Katedra za matematiku. Elektrotehnički fakultet
Komisija za medicinsko-naučna istraživanja
Mašinski fakultet
Mašinski institut »Vladimir Farmakovski« Srpske akademije nauka
i umetnosti
Matematički institut
Muzej grada Beograda
Muzej primenjene umetnosti

Muzej šumarstva i lova
* Narodna biblioteka SR Srbije
Narodni muzej
Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije
Prirodnjački muzej
Republički zavod za zaštitu prirode SR Srbije
Rudarsko-geološki fakultet
Savezni hidrometeorološki zavod
Seminar za istoriju jugoslovenske književnosti
Srpska akademija nauka i umetnosti
Srpsko biološko društvo
Srpsko geografsko društvo
Srpsko geološko društvo
Srpsko hemisko društvo
Srpsko lekarsko društvo
Šumarski fakultet
Univerzitetna biblioteka »Svetozar Marković«
Vojni muzej
Zavod za geološka i geofizička istraživanja

Biograd na moru:

Arheološka zbirka

Bitola:

Društvo za nauka i umetnost
Odbor za Herakleja

Brežice:

Posavski muzej

Celje:

Mohorjeva družba

Cetinje:

Zavod za zaštitu spomenika kulture SR Crne Gore

Dubrovnik:

Dubrovački muzej. Arheološki odjel
Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Idrija:

Mestni muzej

Ilidža:

Geološki zavod u Sarajevu

Kamnik:

Muzej Kamnik

Kikinda:

Narodni muzej

Kotor:

Pomorski muzej
* Viša pomorska škola

Kranj:

Gorenjski muzej

---

* Ustanove s katerimi smo v letu 1974 vzpostavili zameno, so označene z zvezdico *.

The institutions with which the exchange of publications started in 1974 are marked with *.

Kutina:

Muzej Moslavine

Ljubljana:

Biotehniška fakulteta

Društvo meteorologov Slovenije

Elektrotehniški vestnik

Geološki zavod SR Slovenije

Gozdarski vestnik

Hidrometeorološki zavod SR Slovenije

Inštitut za biologijo Univerze

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije

Inštitut za javno upravo in delovna razmerja pri Pravni fakulteti

Inštitut za sociologijo in filozofijo pri Univerzi

Kmetijski inštitut Slovenije

Mestni arhiv

Narodna galerija

Narodni muzej

Nuklearni inštitut »Jožef Stefan«

Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete

Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete

Planinska zveza Slovenije

* Prirodoslovni muzej Slovenije

Prirodoslovno društvo Slovenije

Slovenska Matica

Slovenski etnografski muzej

Slovenski gledališki muzej

Slovenski šolski muzej

Tehniški muzej Slovenije

Urbanistični inštitut SR Slovenije

Zavod SR Slovenije za statistiko

Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij SR Slovenije

Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije

Zavod za zdravstveno in tehniško varnost SR Slovenije

Zdravstveni vestnik

Zgodovinsko društvo za Slovenijo

Zveza inženirjev in tehnikov SR Slovenije

Maribor:

Pokrajinski muzej

Mežica:

Geološka služba pri Rudniku svinca in cinka

Niš:

Balkanološki institut Univerziteta

Filozofski fakultet

Medicinski fakultet

Nova Gorica:

Goriški muzej

Novi Sad:

Centralna biblioteka Filozofskog fakulteta

Matica Srpska

Pokrajinski zavod za zaščito spomenika kulture

Vojvodanski muzej

Novo mesto:

Študijska knjižnica Mirana Jarca

Ohrid:

Hidrobiološki zavod
Naroden muzej

Osijek:

Historijski arhiv u Osijeku
Muzej Slavonije

Peć:

Viša ekonomsko-komercijalna škola
Zavod za šumarstvo

Piran:

Pomorski muzej »Sergej Mašera«

Portorož:

Morska biološka postaja. Inštitut za biologijo Univerze v Ljubljani

Prilep:

Naroden muzej

Priština:

Katedra za šiptarski jezik i književnost
Muzej Kosova i Metohije
Pravno-ekonomski fakultet
Prirodno-matematički fakultet

Prizren:

Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo

Pula:

Arheološki muzej
Društvo za književnost i umjetnost

Rijeka:

Historijski arhiv
Medicinski fakultet
Pomorski i povijesni muzej
Sjeverojadranski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Rovinj:

Centar za istraživanje mora

Sarajevo:

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine
Arhiv Bosne i Hercegovine
Biološki institut Univerziteta
Društvo istoričara Bosne i Hercegovine
Ekonomski institut Univerziteta
* Gazi Husrev-begova biblioteka
Geografsko društvo Bosne i Hercegovine
Institut za higijenu i socijalnu medicinu. Medicinski fakultet
* Institut za jezik i književnost
Institut za šumarstvo
Katedra jugoslovenske književnosti. Filozofski fakultet
Medicinski fakultet Univerziteta
Poljoprivredni fakultet Univerziteta
Pravni fakultet Univerziteta
Šumarski fakultet Univerziteta

Zavod za zaštitu spomenika kulture Bosne i Hercegovine
Zemaljski muzej

Skopje:

Ekonomski institut na Univerzitetot
Etnološki muzej
Geografski institut. Prirodno-matematički fakultet
Geografsko društvo na SR Makedonija
Geološki zavod
Institut za folklor
Institut za makedonski jezik
Institut za matematika na Univerzitetot
Institut za nacionalna istorija
Katedra za jugoslovenska kniževnost. Filozofski fakultet
Makedonska akademija na naukite i umetnostite
Medicinski fakultet
Muzejsko-konzervatorsko društvo na SR Makedonija
Prirodnaučen muzej
Repub. zavod za zaštita na spomenicite na kulturata
Seminar za istorija na star vek i arheologija. Filozofski fakultet
Seminar za klasična filologija. Filozofski fakultet
Seminar za makedonski jezik. Filozofski fakultet
Šumarski institut na SR Makedonija
Zavod za ribarstvo na SR Makedonija
Zemjodjelsko-šumarski fakultet na Univerzitetot
Zoološki zavod. Prirodno-matematički fakultet

Slavonski Brod:

Historijski institut Slavonije

Smederevo:

Narodni muzej

Split:

Arheološki muzej
Etnografski muzej
Galerija umjetnina
Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice
Historijski arhiv u Splitu
Institut za nacionalnu arheologiju
Institut za oceanografiju i ribarstvo
Muzej grada Splita
Naučna biblioteka
Pedagoška akademija
Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Vojnopomorski muzej Ratne mornarice

Sremski Karlovci:

Istorijski arhiv AP Vojvodine

Škofja Loka:

Loški muzej

Stip:

Naroden muzej

Titograd:

Biološki zavod
Geološki zavod Crne Gore

Istorijski institut Crne Gore
Republički zavod za zaštitu prirode

Tuzla:

* Medicinski centar »Dr. Mustafa Mujbegović«
Muzej istočne Bosne

Vranje:

Narodni muzej

Vršac:

Narodni muzej

Vukovar:

Gradski muzej

Zadar:

Arheološki muzej
Historijski arhiv
Institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu
Institut za historijske nauke Filozofskog fakulteta Sveučilišta u
Zagrebu
Narodni muzej

Zagreb:

Arheološki muzej
Arhiv SR Hrvatske
Biblioteka Pravnog fakulteta Sveučilišta
Botanički zavod Prirodoslovnog fakulteta Sveučilišta
Društvo matematičara i fizičara
Društvo muzejsko-konzervatorskih radnika SR Hrvatske
Etnografski muzej
Geofizički zavod Sveučilišta
Geografsko društvo Hrvatske
Geološko-paleontološka zbirka i laboratorij za krš Jugoslavenske
akademije znanosti i umjetnosti
Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
Hrvatsko prirodoslovno društvo
Imunološki zavod
Institut Français
Institut za geološka istraživanja
Institut za historiju radničkog pokreta
* Institut za hrvatsku povijest
* Institut za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
Institut za narodnu umjetnost
Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti
Muzej grada Zagreba
Muzej za umjetnost i obrt
Muzikološki zavod Muzičke akademije
»Naučna misao« — Društvo za unapređivanje i širenje nauke
Odjel za ornitologiju Instituta za biologiju Sveučilišta
Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta
Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta
Poljoprivredna znanstvena smotra, Agronomski fakultet Sveučilišta
Povijesno društvo Hrvatske
Speleološki odsjek Planinarskog društva »Željezničar«
Staroslavenski institut
Studijski kabinet za arheologiju Jugoslavenske akademije znanosti
i umjetnosti

Zavod za slavensku filologiju. Filozofski fakultet Sveučilišta
Znanstveni bilten

Zenica:

Muzej grada Zenice

EVROPA — EUROPE

Aachen (Federal Republic of Germany):

* Geographisches Institut der Rheinisch-Westfälischen Technischen
Hochschule

Aarau (Switzerland):

Aargauische Naturforschende Gesellschaft

Aarhus (Denmark):

* Botanical Institute of the University of Aarhus in Risskov
Geologisk Institut
Laboratoriet for Fysisk Geografi
Staatsbiblioteket

Aberdeen (Great Britain):

University Library

Aberystwyth (Great Britain):

National Library of Wales

Acacias-Genève (Switzerland):

Institut d'Anthropologie de l'Université

Acireale (Italy):

Biblioteca Zelantea

Alba-Iulia (Rumania):

Muzeul Regional

Amersfoort (Netherlands):

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Amsterdam (Netherlands):

Artis-Bibliotheek. Universiteit van Amsterdam
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
Koninklijk Instituut voor de Tropen
Koninklijk Oudheidkundig Genootschap Rijksmuseum
Nederlands Genootschap voor Anthropologie
Nederlandsche Entomologische Vereeniging
Zoölogisch Museum. Universiteit van Amsterdam

Antwerpen (Belgium):

Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen

Aquileia (Italy):

Associazione Nazionale per Aquileia

Arezzo (Italy):

Accademia »Petrarca« di Lettere, Arti e Scienze

Athēnai (Greece):

Akadēmia Athēnōn
British School of Archaeology at Athens
Comité National Hellénique de l'Association Internationale des Études du Sud-Est Européen
Davis Library, American School of Classical Studies
Deutsches Archaeologisches Institut

- École Française d'Archéologie
 Laboratoire de Géologie et de Paléontologie de l'Université
 Redaction de la revue Laografia
 Société Archéologique d'Athènes
 Société Spéléologique de Grèce
- Augsburg** (Federal Republic of Germany):
 * Universitätsbibliothek
- Avenches** (Switzerland):
 Musée Romain
- Bacău** (Rumania):
 Muzeul Judetean de Istorie
 Muzeul de Științele Naturii
- Bad Godesberg** (Federal Republic of Germany):
 Deutsche Forschungsgemeinschaft
 Deutscher Forschungsdienst
 Friedrich-Ebert-Stiftung Bibliothek
 Institut für Raumordnung
- Barcelona** (Spain):
 Instituto Químico de Sarriá
 Museo Arqueológico
- Bari** (Italy):
 Accademia Pugliese delle Scienze
 Facoltà di Lettere e Filosofia e di Magistero
- Basel** (Switzerland):
 Geographisch-ethnologische Gesellschaft
 Historische und antiquarische Gesellschaft
 Naturforschende Gesellschaft
 Schweizerische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte
 * Schweizerische Gesellschaft für Volkskunde
 Schweizerisches Institut für Volkskunde
- Bautzen** (German Democratic Republic):
 Institut für sorbische Volksforschung der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Stadtmuseum. Naturwissenschaftliche Abteilung
- Békéscsaba** (Hungary):
 Békés Megye Múzeumi Igazgatósága
- Belfort** (France):
 Société Belfortaine d'Émulation
- Bergamo** (Italy):
 Biblioteca Civica A. Mai
- Bergen** (Norway):
 Universitetsbiblioteket
- Berlin** (German Democratic Republic):
 Akademie der Künste der Deutschen Demokratischen Republik
 Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für deutsche Volkskunde der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Humboldt-Universität
 Universitäts-Bibliothek der Humboldt-Universität

- Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie der Akademie
der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation
Berlin-Charlottenburg (Federal Republic of Germany):
Museum für Vor- und Frühgeschichte
- Bern* (Switzerland):
Bernisches historisches Museum
Geographische Gesellschaft
Naturforschende Gesellschaft
Stadt- und Universitätsbibliothek
- Besançon* (France):
Institut d'Archéologie de la Faculté des Lettres
Institut de Géographie de la Faculté des Lettres
Université de Besançon
- Białowieża* (Poland):
Zakład Badań Ssaków Polskiej Akademii Nauk
- Białystok* (Poland):
Muzeum w Białymstoku
- Bilbao* (Spain):
Grupo Espeleológico Vizcaíno
- Birmingham* (Great Britain):
Birmingham Natural History Society
- Blindern-Oslo* (Norway):
Det Norske Geografiske Selskab
Det Norske Meteorologiske Institutt
- Bochum-Querenburg* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Ruhr-Universität Bochum
- Bologna* (Italy):
Accademia delle Scienze dell'Istituto di Bologna
Gruppo Speleologico Bolognese
Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università
Istituto di Storia Antica. Università degli Studi
Museo Civico
Unione Speleologica Bolognese
- Bolzaneto-Genova* (Italy):
Club Alpino Italiano — Gruppo Speleologico
- Bondy* (France):
Office de la Recherche Scientifique et Technique Outre-Mer
- Bonn* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Institut für Landwirtschaftliche Zoologie der Universität. — Hydro-
biologische Arbeitsgruppe
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Naturhistorischer Verein der Rheinlande und Westfalens
Universitäts-Bibliothek
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande
- Bordighera* (Italy):
Istituto Internazionale di Studi Liguri
- Borgerhout* (Belgium):
Speleo-Scientia

Borok (USSR):

Institut biologiei vnutrennih vod Akademii nauk SSSR

Boston Spa (Great Britain):

British National Book Centre. British Library Lending Division

Braşov (Rumania):

Muzeul Judeţean Braşov

Bratislava (Czechoslovakia):

Filozofická fakulta Univerzity Komenského — Ústředná knižnica
Geografická knižnica Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského

Geografický ústav Slovenskej akadémie vied

Geologický ústav Dionýza Štúra

* Geologický ústav Slovenskej akadémie vied

Kabinet etnológie. Filozofická fakulta Univerzity Komenského

Přírodovědecká fakulta Univerzity Komenského — Ústředná knižnica

Redakcia »Ochrana fauny«

Slovenska akadémia vied — Ústredna knižnica

Slovenská technická knižnica

Slovenské národné múzeum

Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied

Univerzitná knižnica

Ústav biológie krajiny Slovenskej akadémie vied

Ústav svetovej literatury a jazykov Slovenskej akadémie vied

Ústavý spoločenských vied Slovenskej akadémie vied

Bremen (Federal Republic of Germany):

Übersee-Museum

Brescia (Italy):

Ateneo di Brescia

Museo Civico di Storia Naturale

Bristol (Great Britain):

Current Titles in Speleology

Brno (Czechoslovakia):

Archeologický ústav Československé akademie věd

Etnografický ústav Moravského musea

Filosofická fakulta. Sborník prací

Geografický ústav Československé akademie věd

Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody

Malice Moravská

Moravské museum. Oddělení historické

Moravské museum. Prehistorické oddělení

Moravské museum. Ústav Anthropos

Pedagogický institut

Přírodovědecká fakulta University J. E. Purkyně

Speleologický klub

Univerzitní knihovna

Ústav pro etnografii a folkloristiku Československé akademie věd

Ústřední knihovna lékařské fakulty University J. E. Purkyně

Ústřední knihovna veterinární fakulty Vysoké školy zemědělské

Brugg (Switzerland):

Gesellschaft Pro Vindonissa

Bruxelles (Belgium):

Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique
Centre Belge de Recherches Archéologiques en Italie Centrale et Méridionale
Fédération Spéléologique de Belgique
Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique
Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België
»Latomus«
Les Musées Royaux d'Art et d'Histoire
Revue Belge de Philologie et d'Histoire
Service de Physique Nucléaire
Société Royale Belge d'Anthropologie et de Préhistoire
Société Royale Zoologique de Belgique
Spéleo-Club de Belgique

București (Rumania):

Asociația Slaviștilor din Republica Socialistă România
Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală de Stat al Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală Universitară
Centrul de Informare și Documentare al Invățămîntului
Centrul de Informare și Documentare în Științele Sociale și Politice
Institutul Agronomic »N. Balcescu«, Facultatea de Medicina Veterinara
Institutul de Archeologie al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Cercetări și Proiectări Piscicole
Institutul de Geologie și Geografie al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Istoria Artei al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Lingvistică al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Matematică al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Speologie »Emil G. Racoviță«
Institutul Geologic
Revue des Études Sud-Est Européennes
Societatea de Științe Biologice din Republica Socialistă România

Budapest (Hungary):

Budapesti Történeti Múzeum
Eötvös Loránd Tudományegyetem. Régészeti Tanszék
Földrajzi Tanszékek Könyvtára
Iparművészeti Múzeum
Irodalomtudományi Intézete
Magyar Állami Földtani Intézet
Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára
Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Magyar Nemzeti Galéria
Magyar Nemzeti Múzeum. Központi Régészeti Könyvtár
Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet
Könyv- és Térképtára
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia. Művészettörténeti Kutató Csoport
Könyvtára

- Magyar Tudományos Akadémia. Néprajzi Kutató Csoport
 Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének
 Magyar Tudományos Akadémia. Régészeti Intézet
 Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete
 Néprajzi Múzeum Könyvtára
 Országos Műemléki Felügyelőség
 Szépművészeti Múzeum
 Természettudományi Múzeum Könyvtára
- Cambridge* (Great Britain):
 Cambridge Philosophical Society
 University Library
- Canterbury* (Great Britain):
 University of Kent — The Library
- Capo di Ponte* (Italy):
 Centro Camuno di Studi Preistorici
- Cardiff* (Great Britain):
 National Museum of Wales. Department of Archaeology
- Castellana-Grotte* (Italy):
 Istituto Italiano di Speleologia
- Catania* (Italy):
 Accademia Gioenia di Scienze Naturali
 Facoltà di Lettere e Filosofia
 Istituto di Geologia dell'Università
- Chur* (Switzerland):
 Historisch-antiquarische Gesellschaft von Graubünden
- Clermont-Ferrand* (France):
 Institut de Géographie. Faculté des Lettres
- Cluj* (Rumania):
 Academia Republicii Socialiste România — Filiala Cluj
 Muzeul de Istorie al Transilvaniei
 Muzeul Etnografic al Transilvaniei
- Coimbra* (Portugal):
 Instituto de Arqueologia. Faculdade de Letras
 Museu Zoológico da Universidade de Coimbra
 Sociedade Broteriana
- Como* (Italy):
 Rassegna Speleologica Italiana
 Società Archeologica Comense
- Constanța* (Rumania):
 Muzeul de Arheologie
- Craiova* (Rumania):
 Centrul de Științe Sociale al Academiei de Științe Sociale și Politice
 a Republica Socialistă România
- Cremona* (Italy):
 Biblioteca Statale di Cremona
- Debrecen* (Hungary):
 Déri Múzeum
 Egyetemi Könyvtár
 Egyetemi Néprajzi Intézet
 Klasszika Filológiai Intézete Kossuth Lajos Tudományegyetem

- Delft* (Netherlands):
Ethnografisch Museum
- Dijon* (France):
Bibliothèque de l'Académie de Dijon et de la Commission des Antiquités
Spéléo-Club de Dijon
- Dresden* (German Democratic Republic):
Bibliothek der Technischen Universität
Landesmuseum für Vorgeschichte
Sächsische Landesbibliothek
Staatliches Museum für Mineralogie und Geologie
Staatliches Museum für Tierkunde
- Dublin* (Republic of Ireland):
Royal Dublin Society
Royal Irish Academy
Royal Society of Antiquaries of Ireland
- Durham* (Great Britain):
University Library
- Eberswalde* (German Democratic Republic):
Institut für Pflanzenschutzforschung Kleinmachnow (BZA). Abt.
Taxonomie der Insekten
- Edinburgh* (Great Britain):
Royal Society of Edinburgh
School of Scottish Studies. University of Edinburgh
- Eisenstadt* (Austria):
Burgenländisches Landesmuseum
- Erlangen* (Federal Republic of Germany):
Deutsches Institut für merowingisch-karolingische Kunstforschung
Seminar für slawische Philologie der Friedrich-Alexander-Universität
- Faenza* (Italy):
Società Torricelliana di Scienze e Lettere
- Ferrara* (Italy):
Accademia delle Scienze di Ferrara
Istituto Ferrarese di Paleontologia Umana
- Firenze* (Italy):
Accademia della Crusca
Accademia Toscana di Scienze e Lettere
Rivista di Scienze Preistoriche
- Flémalle-Haute* (Belgium):
Société Royale Belge d'Études Géologiques et Archéologiques »Les
Chercheurs de la Wallonie«
- Fossano* (Italy):
Biblioteca Civica
- Frankfurt a. M.* (Federal Republic of Germany):
Deutsches Archäologisches Institut. Römisch-Germanische Kommission
Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
- Freiburg i. Br.* (Federal Republic of Germany):
Deutsches Volksliedarchiv
Geographisches Institut I der Universität

- Geologisches Landesamt
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
 Universitäts-Bibliothek
- Gavardo* (Italy):
 Civico Museo Gruppo Grotte
- Gdańsk* (Poland):
 Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk
 Gdańskie Towarzystwo Naukowe
 Instytut Morski
- Genève* (Switzerland):
 Bibliothèque d'Art et d'Archéologie
 Bibliothèque Publique et Universitaire
 Institut de Géologie de l'Université
 Muséum d'Histoire Naturelle
 Société de Géographie de Genève
 Société de Physique et d'Histoire Naturelle de Genève
 Société d'Histoire et d'Archéologie de Genève
 Société Entomologique de Genève
- Genova* (Italy):
 Accademia Ligure di Scienze e Lettere
 Istituto di Filologia Classica dell'Università
 Istituto di Geografia dell'Università
 Istituto di Geologia dell'Università
 Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«
- Genova — Rivarolo* (Italy):
 Gruppo Ricerche Speleologiche
- Gent* (Belgium):
 Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
 Seminarie voor Archeologie. Faculteit der Wijsbegeerte en Letteren
- Giessen* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Justus Liebig-Universität
 Universitäts-Bibliothek
- Glasgow* (Great Britain):
 The Geological Society of Glasgow. The University Library
- Gorizia* (Italy):
 Biblioteca Statale Isontina
 Goriška Mohorjeva družba
- Göteborg* (Sweden):
 Göteborgs Universitetsbibliotek
- Göttingen* (Federal Republic of Germany):
 Akademie der Wissenschaften
 Geographisches Institut der Georg-August-Universität
 Seminar für slavische Philologie der Georg-August-Universität
 Seminar für Ur- und Frühgeschichte der Georg-August-Universität
 Systematisch-Geobotanisches Institut der Georg-August-Universität
- Graz* (Austria):
 Historisches Institut der Universität
 Institut für allgemeine und vergleichende Sprachwissenschaft
 Institut für Mineralogie und technische Geologie. Technische Hochschule
 Institut für Slavistik an der Universität

- Museum für Vor- und Frühgeschichte und Münzensammlung am
Steiermärkischen Landesmuseum Joanneum
- Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark
- Steiermärkische Landesbibliothek
- Steiermärkisches Landesarchiv
- Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum. Botanische Abteilung
- Steirischer Burgenverein
- Steirisches Volkskundemuseum
- Universitätsbibliothek
- Greifswald* (German Democratic Republic):
Ernst-Moritz-Arndt-Universität
- Grenoble* (France):
Société Scientifique du Dauphiné
- Groningen* (Netherlands):
Biologisch-Archaeologisch Instituut der Rijksuniversiteit
- Győr* (Hungary):
Xántus János Múzeum
- Haarlem* (Netherlands):
Teyler's Stichting Bibliotheek
- Halle a. d. Saale* (German Democratic Republic):
Landesmuseum für Vorgeschichte
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
- Hallstatt* (Austria):
Museum in Hallstatt
- Hamburg* (Federal Republic of Germany):
Geographische Gesellschaft in Hamburg
Geologisch-Paläontologisches Institut
Hamburgisches Museum für Völkerkunde
Museum für Hamburgische Geschichte
Naturwissenschaftlicher Verein in Hamburg
Seminar für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Staats- und Universitätsbibliothek
- Hannover* (Federal Republic of Germany):
Deutsche Quartärvereinigung
Naturhistorische Gesellschaft
- Hannover-Buchholz* (Federal Republic of Germany):
Bundesanstalt für Bodenforschung
- Har'kov* (USSR):
Central'naja naučnaja biblioteka. Har'kovskij gosudarstvennyj
universitet
- Heidelberg* (Federal Republic of Germany):
Slavisches Institut der Universität
Universitätsbibliothek
- Heilbronn* (Federal Republic of Germany):
Historisches Museum
- Helsinki* (Finland):
College of Veterinary Medicine
Helsingin Yliopiston kirjaston Slaavilainen osasto
Helsingin Yliopiston Maantieteen laitos
Societas biologica fennica »Vanamo«
Societas pro fauna et flora fennica

Suomalainen Tiedekatemia
Suomen Hyönteistieteellinen Seura
Suomen Maantieteellinen Seura
Suomen Muinaismuistoyhdistys
Suomen Tiedeseura
Valtion Riistantutkimuslaitos

Heverlee (Belgium):

Instituut voor Sociale en Economische Geografie

Hradec Králové (Czechoslovakia):

Státní vědecká knihovna

Iași (Rumania):

Academia Republicii Socialiste România — Filiala Iași

Institutul de Istorie și Arheologie »A. D. Xenopol«

Institutul Politehnic

Muzeul de Istorie Naturală

Innsbruck (Austria):

Forstliche Bundesversuchsanstalt

Österreichische humanistische Gesellschaft

Istanbul (Turkey):

Ayasofya Müzesi Müdürlüğüne

Istanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü

Kaiserslautern (Federal Republic of Germany):

Pfälzische Landesgewerbeanstalt

Karlsruhe (Federal Republic of Germany):

Lehrstuhl für Geologie II. Technische Hochschule

Naturwissenschaftlicher Verein

Katowice (Poland):

Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej

Śląski Instytut Naukowy

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Kiel (Federal Republic of Germany):

Bibliothek des Instituts für Weltwirtschaft an der Universität

Geographisches Institut der Universität

Universitäts-Bibliothek

Kiev (USSR):

Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Ukrainskoj RSR

Deržavna ord. TKZ Respublikansk'a biblioteka Ukrainskoj RSR

im. KPRS

Institut zoologii Akademii nauk Ukrainskoj RSR

Kifisia (Greece):

Goulandris Natural History Museum

Kišinev (USSR):

* Akademija nauk Moldavskoj SSR

Klagenfurt (Austria):

Landesmuseum

København (Denmark):

Botanisk Centralbibliotek

Danmarks Geologiske Undersøgelse

Danmarks Institut for International Udveksling af Videnskabelige

Publikationer

Dansk Geologisk Forening

- Dansk Naturhistorisk Forening
 Det Kongelige Danske Geografiske Selskab
 Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
 Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab
 Entomologisk Forening
 Mineralogisk Museum
- Köln* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Universität
- Kórnik* (Poland):
 Biblioteka Kórnicka
- Košice* (Czechoslovakia):
 Geologický prieskum
 Státná vedecká knižnica
 Východoslovenské múzeum
- Kraków* (Poland):
 Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk
 Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.
 Redakcja Sprawozdań Archeologicznych
 Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.
 Zakład Etnografii
 Katedra Etnografii Słowian. Uniwersytet Jagielloński
 Muzeum Archeologiczne
 Muzeum Etnograficzne
 Polska Akademia Nauk
 Polskie Towarzystwo Geologiczne
 Słownik Łaciny Średniowiecznej w Polsce
 Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
 Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego
 Zakład Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Zoologii Systematicznej Polskiej Akademii Nauk
- Krefeld* (Federal Republic of Germany):
 Geologisches Landesamt Nordrhein-Westfalen
- Krosno n/ Wisłoku* (Poland):
 Muzeum
- Laichingen* (Federal Republic of Germany):
 Höhlenforschungsabteilung des HHV Laichingen e. V.
- Lausanne* (Switzerland):
 Sociéte Vaudoise d'Histoire et d'Archéologie
 Sociéte Vaudoise des Sciences Naturelles
- Lecce* (Italy):
 Biblioteca Centrale dell'Università degli Studi
- Leersum* (Netherlands):
 Rijksinstituut voor Natuurbeheer
- Leeuwarden* (Netherlands):
 Fryske Akademy
- Leiden* (Netherlands):
 Bibliotheek van het Kamerlingh Onnes Laboratorium
 Instituut voor Prehistorie der Rijksuniversiteit
 Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging
 Rijksmuseum van Natuurlijke Historie
 Rijksmuseum van Oudheden

- Leipzig** (German Democratic Republic):
 Geographische Gesellschaft der Deutschen Demokratischen Republik
 Geographisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Sächsische Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Universitätsbibliothek
- Leningrad** (USSR):
 Biblioteka Akademii nauk SSSR
 Naučnaja biblioteka im. M. Gor'kogo pri Leningradskom Gosudarstvennom universitete
 Vsesojuznaja geologičeskaja biblioteka
- Leuven** (Belgium):
 Centre International de Dialectologie Générale
 Universiteitsbibliotheek K. U. L.
- Liberec** (Czechoslovakia):
 Severočeské museum
- Liège** (Belgium):
 Université de Liège
- Linz** (Austria):
 Landesinstitut für Volksbildung und Heimatpflege in Oberösterreich
 Oberösterreichisches Landesmuseum
 Stadtmuseum
- Liptovský Mikuláš** (Czechoslovakia):
 Múzeum Slovenského krasu
- Lisboa** (Portugal):
 Acadêmia das Ciências de Lisboa
 Centro de Estudos de Etnologia
 Centro de Estudos Geográficos. Faculdade de Letras
 Gabinete de Estudos de Espeleologia do Centro Universitario de Lisboa
 Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico. Faculdade de Ciências
 Museu e Laboratório Zoológico e Antropológico. Faculdade de Ciências
 Serviços Geológicos de Portugal
 Sociedade de Geografia de Lisboa
 Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais
- Łódź** (Poland):
 Biblioteka Uniwersytecka
 Instytut Geograficzny Uniwersytetu Łódzkiego
 Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
 Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
 Zakład Archeologii Polskiego Instytutu Historii Kultury Materialnej
 Polskiej Akademii Nauk
- London** (Great Britain):
 The British Library. Slavonic and East European Branch
 British Museum. Natural History. General Library
 Folklore Society
 Geologists' Association
 Institute of Archeology. University of London

- Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
 Linnean Society of London
 London and Middlesex Archaeological Society
 Ministry of Technology
 Polski Uniwersytet na Obczyźnie
 Royal Anthropological Institute
 Royal Geographical Society
 Royal Society
 School of Slavonic and East European Studies
 * Society of Antiquaries of London
 Victoria & Albert Museum
- Lublin* (Poland):
 Biblioteka Uniwersytecka K. U. L.
 Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- Lund* (Sweden):
 Slaviska Institutionen vid Lunds Universitet
 Universitetsbiblioteket
- Luxembourg* (Luxembourg):
 Bibliothèque Nationale
 Société des Naturalistes Luxembourgeois
- L'vov* (USSR):
 Biblioteka L'vivs'kogo geologičnogo tovarystva
 Instytut suspil'nyh nauk LDU. Viddil arheologii
 Naučnaja biblioteka L'vovskogo gosudarstvennogo universiteta im.
 Iv. Franko
- Lyon* (France):
 Institut de Géographie, Faculté des Lettres et Sciences Humaines
 Société Linnéenne de Lyon
 Société Préhistorique de l'Ardèche
- Madrid* (Spain):
 Centro de Estudios Hidrográficos
 Consejo Superior de Investigaciones Científicas
 Deutsches archäologisches Institut
 Instituto Español de Entomología
 Instituto Español de Prehistoria
 Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales
 Real Academia Española
 Seminario de Historia Primitiva
- Magdeburg* (German Democratic Republic):
 Kulturhistorisches Museum
- Mainz* (Federal Republic of Germany):
 Akademie der Wissenschaften und der Literatur
 Römisch-germanisches Zentralmuseum
 Staatliches Amt für Vor- und Frühgeschichte
- Marburg/Lahn* (Federal Republic of Germany):
 Institut für mitteleuropäische Volksforschung
 Staatsbibliothek der Stiftung Preussischer Kulturbesitz
 Universitäts-Bibliothek
 Vorgeschichtliches Seminar der Universität
- Marseille* (France):
 Bibliothèque de l'Université d'Aix-Marseille
 Muséum d'Histoire Naturelle

- Martin* (Czechoslovakia):
 Matica Slovenská
 Slovenské národné múzeum
 Slovenské národné múzeum — Národopisný odbor
- Martondásár* (Hungary):
 Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutató Intézete
- Messina* (Italy):
 Università degli Studi
- Metz* (France):
 Académie Nationale de Metz
- Milano* (Italy):
 Centro Studi Terzo Mondo
 Istituto di Scienza e Tecnica delle Costruzioni. Politecnico
 Istituto di Storia Antica. Università degli Studi di Milano
 Istituto Lombardo. Accademia di Scienze e Lettere
 Museo Civico di Storia Naturale
 Università Cattolica del Sacro Cuore
 Università degli Studi
- Minsk* (USSR):
 Fundamental'naja biblijateka imja Jakuba Kolasa Akademii navuk
 BSSR
 Institut tepla- i massoobmena Akademii navuk BSSR
- Miskolc* (Hungary):
 Herman Ottó Múzeum
- Modena* (Italy):
 Museo Civico Archeologico
- Mons* (Belgium):
 Cercle Archéologique de Mons
- Montpellier* (France):
 Laboratoire de Zoologie. Université des Sciences et Techniques
 du Languedoc
 Revue Archéologique de Narbonnaise
- Moskva* (USSR):
 Gosudarstvennaja biblioteka SSSR imeni V. I. Lenina
 Gosudarstvennaja publičnaja istoričeskaja biblioteka RSFSR
 Gosudarstvennaja publičnaja naučno-tehničeskaja biblioteka SSSR
 Institut istorii estestvoznanija i tehniki Akademii nauk SSSR
 Institut naučnoj informacii i fundamental'naja biblioteka po
 obščestvennym naukam im. V. P. Volgina Akademii nauk SSSR
 Mikrofaunističeskaja laboratorija. Geologičeskij institut Akademii
 nauk SSSR
 Naučnaja biblioteka im. A. M. Gor'kogo Moskovskogo gosudar-
 stvennogo universiteta
 Vsesojuznaja gosudarstvennaja biblioteka inostrannoj literatury
- München* (Federal Republic of Germany):
 Bayerische Akademie der Wissenschaften
 Bayerische biologische Versuchsanstalt
 Bayerische Staatssammlung für Paläontologie und historische Geo-
 logie
 Bayerisches geologisches Landesamt
 Institut für Volkskunde der Kommission für Bayerische Landes-
 geschichte bei der Bayerischen Akademie der Wissenschaften

- Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
 Kommission für alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen
 Archäologischen Instituts
 Seminar für baltische und slawische Philologie der Universität
 Südosteuropagesellschaft
 Südost-Institut
 Zentralinstitut für Kunstgeschichte
 Zoologische Staatssammlung
- Münster i. Westfalen* (Federal Republic of Germany):
 Landesmuseum für Naturkunde
 Seminar für Vor- und Frühgeschichte
- Nancy* (France):
 Académie de Stanislas
- Nantes* (France):
 Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France
- Napoli* (Italy):
 Istituto di Paleontologia dell'Università
 Istituto Universitario Orientale di Napoli. Seminario di Filologia
 Slava
 Società Nazionale de Scienze, Lettere ed Arti
- Neuchâtel* (Switzerland):
 Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles
 Société Suisse de Spéléologie
- Newcastle upon Tyne* (Great Britain):
 The University Library
- Nice* (France):
 Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes
 Centre d'Études Méditerranéennes, Laboratoire de Biostratigraphie
 et de Phylogénèse des Invertébrés
- Nijmegen* (Netherlands):
 Universiteitsbibliotheek
- Nitra-Hrad* (Czechoslovakia):
 Archeologický ústav Slovenské akademie vied
- Nottingham* (Great Britain):
 Department of Geology. The University
- Nürnberg* (Federal Republic of Germany):
 Germanisches National-Museum
 Wirtschafts- und Sozialgeographisches Institut der Friedrich-
 Alexander-Universität
- Nyiregyháza* (Hungary):
 Jóna András Múzeum
- Odense* (Denmark):
 Odense Universitets Bibliotek
- Oeiras* (Portugal):
 Centro de Estudos de Etnologia Peninsular
 Estação Agronómica Nacional
- Offenbach* (Federal Republic of Germany):
 Bibliothek des Deutsches Wetterdienstes
 * Offenbacher Verein für Naturkunde

- Olomouc* (Czechoslovakia):
 Knihovni středisko filosofické fakulty University Palackého
 Pedagogická fakulta University Palackého
 Státní vědecká knihovna
 Ústřední knihovna přírodovědecké fakulty University Palackého
 Vlastivědný ústav
- Olsztyn* (Poland):
 Muzeum Mazurskiego
- Opava* (Czechoslovakia):
 Slezské museum
 Slezský ústav — Československá akademie věd
- Oradea* (Rumania):
 Institutul Pedagogic
 * Muzeul »Tării Crișurilor«
- Oslo* (Norway):
 Geologisk Museum
 Norsk Folkemuseum
 Universitetets Oldsaksamling
 Universitetsbiblioteket i Oslo
- Oviedo* (Spain):
 Instituto de Geologia Aplicada. Facultad de Ciencias
- Oxford* (Great Britain):
 Ashmolean Museum
 Bodleian Library
 Taylor Institution
- Padova* (Italy):
 Accademia Patavina di Scienze, Lettere ed Arti
 Istituto di Antropologia
 Istituto di Filologia Slava
 Istituto di Geografia dell'Università
 Istituto di Geologia dell'Università
 Tradizioni
- Palermo* (Italy):
 Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
 * Istituto di Etnologia
- Pamplona* (Spain):
 Museo de Navarra
- Pardubice* (Czechoslovakia):
 Východočeské museum
- Paris* (France):
 Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
 Académie des Sciences
 Annales de l'Université de Paris à la Sorbonne
 Association de Géographes Français
 Bibliothèque de Musée de l'Homme
 Bibliothèque Nationale
 Centre de Documentation sur l' U.R.S.S. et les Pays Slaves
 Centre d'Études Archéologiques de la Méditerranée Occidentale.
 Institut d'Art et d'Archéologie de l'Université de Paris.
 Centre d'Études Pré et Protohistoriques. École des Hautes Études

- Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation
 Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation — Sciences Humaines
 Comité National Français de Géodésie et de Géophysique
 Fédération Française de Spéléologie
 Institut d'Études Slaves
 Institut de Géographie
 Laboratoire de Géologie de la Sorbonne
 Muséum National d'Histoire Naturelle
 Société Géologique de France
 Société Nationale des Antiquaires de France
 Société Préhistorique Française
 Union Géodésique et Géophysique Internationale
- Parma* (Italy):
 Biblioteca Generale della Facoltà di Medicina e Chirurgia dell'Università
- Pau* (France):
 Société Nationale des Pétroles d'Aquitaine
- Pavia* (Italy):
 Athenaeum
 Istituto di Geologia dell'Università
 Società Pavese di Storia Patria
- Pécs* (Hungary):
 Dunántúli Tudományos Intézet Könyvtára
 Janus Pannonius Múzeum
- Piatra Neamț* (Rumania):
 Muzeul Arheologic
- Pisa* (Italy):
 Istituto di Antropologia e Paleontologia Umana dell'Università
 Società Toscana di Scienze Naturali
 Studi Classici e Orientali. Università di Pisa
- Plovdiv* (Bulgaria):
 Naroden arheologičeski muzej
 Plovdivski universitet »P. Hilendarski« — biblioteka
 Višš pedagogičeski institut po prirodomatemičeskite nauki
- Pízeň* (Czechoslovakia):
 Západočeské muzeum
- Pontevedra* (Spain):
 Museo de Pontevedra
- Pôrto* (Portugal):
 Faculdade de Ciências
 Instituto de Zoologia »Dr. Augusto Nobre«
- Potsdam-Babelsberg* (German Democratic Republic):
 Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Poznań* (Poland):
 Biblioteka Główna Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
 Instytut Zachodni
 Katedra Archeologii. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 Katedra Etnografii Uniwersytetu Adama Mickiewicza
 Muzeum Archeologiczne

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Przegląd Antropologiczny. Uniwersytet
»Przyroda Polski Zachodniej«
»Studia Logica«
* Zakład Archeologii Wielkopolski Instytutu Historii Kultury
Materialnej Polskiej Akademii Nauk

Praha (Czechoslovakia):

Archeologický ústav Československé akademie věd
Česká společnost zeměpisná Československé akademie věd
Československá společnost entomologická Československé akademie věd
Československo-sovětský institut Československé akademie věd
Department of History, Pedagogical Faculty, Charles University
Filosofická fakulta University Karlovy
Geofyzikální ústav Československé akademie věd
Historický ústav Československé akademie věd
Kabinet cizích jazyků Československé akademie věd
Kabinet pro studia řecká, římská a latinská Československé akademie věd
Katedra chemie a zkoušení potravin vysoké školy chemicko-technologické
Katedra ekonomické a regionální geografie na přírodovědecké fakultě University Karlovy
Krasová sekce Přírodovědeckého sboru Společnosti Národního musea
Laboratory of Hydrobiology — Department of Water Technology
Národní museum
Národní museum — Entomologické oddělení
Památník národního písemnictví na Strahově
Prehistorický ústav University Karlovy
Publikační komise. Přírodovědecká fakulta University Karlovy — biologie
Slovanská knihovna
Spofa — spojené podniky pro zdravotnickou výrobu
Univerzitní knihovna
Ústav československých a světových dějin Československé akademie věd
Ústav dějin socialistických zemí Československé akademie věd
Ústav pro českou literaturu Československé akademie věd
Ústav pro jazyk český
Ústav pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd
Ústav ruského jazyka a literatury, Universita Karlova
Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací
Ústřední archiv Československé akademie věd
Ústřední ústav geologický
Základní knihovna Československé akademie věd

Prešov (Czechoslovakia):

Kabinet pre výskum krajiny

Průhonice u Prahy (Czechoslovakia):

Botanický ústav Československé akademie věd

Rennes (France):

OGAM — Tradition Celtique
Société Scientifique de Bretagne

- Reykjavík* (Iceland):
 Hidh íslenzka fornleifafjelag
 Vísindafélag Íslendinga
 Thjóðhminjasafn Íslands
- Riga* (USSR):
 Latvijas PSR Zinātņu Akadēmija
- Roma* (Italy):
 Accademia Nazionale dei Lincei
 Belgisch Historisch Instituut te Rome
 Biblioteca di Archeologia e Storia dell'Arte
 Britisch School at Rome
 Circolo Speleologico Romano
 Consiglio Nazionale delle Ricerche »La Ricerca Scientifica«
 École Française de Rome
 Institutum Romanum Finlandiae
 Istituto di Archeologia dell'Università
 Istituto di Filologia Slava dell'Università
 Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università
 * Istituto di Paleontologia
 Istituto di Studi Romani
 Museo Nazionale Preistorico ed Etnografico »Luigi Pigorini«
 Servizio Geologico d'Italia
 Società Geografica Italiana
 Società Geologica Italiana
- Roma* (Vatican City State):
 Pontificia Accademia Romana di Archeologia
- Rostock* (German Democratic Republic):
 Universitätsbibliothek
- Rovereto* (Italy):
 Accademia degli Agiati di Scienze, Lettere ed Arti
- Saalburg-Kastell* (Federal Republic of Germany):
 Saalburgmuseum
- Saarbrücken* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Universität des Saarlandes
 Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität des Saarlandes
 Universität des Saarlandes
- Saint-Germain-en Laye* (France):
 Musée des Antiquités Nationales
- Salamanca* (Spain):
 Universidad de Salamanca
- Salzburg* (Austria):
 Botanisches Institut der Universität
- San Miniato* (Italy):
 Accademia degli Euteleti
- San Sebastian* (Spain):
 Sociedad de Ciencias Naturales Aranzadi
- Santiago de Compostela* (Spain):
 Seminario de Arqueología, Facultad de Filosofía y Letras
- Sarcelles* (France):
 Société Scientifique Ševčenko

- Satu Mare* (Rumania):
Muzeul de Istorie
- Savignano sul Rubicone* (Italy):
Rubiconia Accademia dei Filopatridi
- Schaffhausen* (Switzerland):
Naturforschende Gesellschaft
- Schleswig* (Federal Republic of Germany):
Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte
- Schwäbisch Hall* (Federal Republic of Germany):
Historischer Verein für Württembergisch Franken
- Schwerin* (German Democratic Republic):
Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Seckau bei Knittelfeld* (Austria):
Abtei
- Settle* (Great Britain):
British Speleological Association
- Sevilla* (Spain):
Museo Arqueológico Provincial
- Sibiu* (Rumania):
Muzeul Brukenthal
- Siebelingen* (Federal Republic of Germany):
Vitis
- Siena* (Italy):
Accademia Musicale Chigiana
- Sint-Niklaas-Vaas* (Belgium):
Oudheidkundige Kring van Waasland
- Siracusa* (Italy):
Società Siracusana di Storia Patria
- Sofija* (Bulgaria):
Bŭlgarska akademija na naukite
Bŭlgarsko istoričesko družestvo
Centralna biblioteka pri Viššite tehničeski instituti
Narodna biblioteka »Kiril i Metodij«
Sel'skohozjajstvennaja akademija im. G. Dimitrova
Sofijski universitet. Bibliotekata
Višš ikonomičeski institut »Karl Marks«
- Sopot* (Poland):
Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego
- Sopron* (Hungary):
Liszt Ferenc Múzeum
- Speyer a. Rh.* (Federal Republic of Germany):
Pfälzische Landesbibliothek
- Stavanger* (Norway):
Stavanger Museum
- Stockholm* (Sweden):
Department of Physical Geography. University of Stockholm
Kungliga Biblioteket
Kungl. Vetenskapsakademiens Bibliotek

- Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitetsakademiens Bibliotek
Slaviska Institutionen
- Strasbourg* (France):
Centre de Géographie Appliquée. Service de Documentation
- Stuttgart* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Gesellschaft für Naturkunde in Württemberg
Institut für Auslandsbeziehungen
Landesdenkmalamt Baden-Württemberg. Archäologische Bibliothek
Staatliches Museum für Naturkunde
- Stuttgart-Hohenheim* (Federal Republic of Germany):
Gesellschaft für Agrargeschichte
- Suceava* (Rumania):
Muzeul Suceava
- Szczecin* (Poland):
Muzeum Pomorza Zachodniego
- Szeged* (Hungary):
József Attila Tudományegyetem Földrajzi Intézet
Móra Ferenc Múzeum
- Székesfehérvár* (Hungary):
István Király Múzeum
- Szentendre* (Hungary):
* Ferenczy Múzeum
- Szombathely* (Hungary):
Savaria Múzeum
Vas Megyei Muzeumok
- Talence* (France):
Institut de Géologie du Bassin d'Aquitaine. Faculté des Sciences de
Bordeaux
- Tallinn* (USSR):
Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keskraamatukogu
- Tarascon-sur-Ariège* (France):
Société Préhistorique de l'Ariège
- Tarragona* (Spain):
Real Sociedad Arqueológica
- Tatranská Lomnica* (Czechoslovakia):
Správa Tatranského národného parku
- Teplíce* (Czechoslovakia):
Oblastní muzeum
- Texel* (Netherlands):
Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
- Thessalonikē* (Greece):
Aristoteleion Panepistēmion Thessalonikēs
Institute for Balkan Studies, Society for Macedonian Studies
- Tihany* (Hungary):
Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutatóintézete
- Timișoara* (Rumania):
Academia Republicii Socialiste România — Baza de Cercetări
Științifice Universitatea
Universitatea din Timișoara

- Tirana* (Albania):
 Institutit të Monumenteve të Kulturës
 Universiteti Shtetëror i Tiranës
- Torino* (Italy):
 Biblioteca Civica
 Gruppo Archeologico »Ad quintum«
- Tórshavn* (Denmark):
 Føroya Fróðskaparfelag
- Toruń* (Poland):
 Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
 Muzeum Etnograficzne
 Muzeum Okręgowe w Toruniu
 Polskie Towarzystwo Filozoficzne. Zakład Logiki. Uniwersytet
 Towarzystwo Naukowe
 Zespół Katedr Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Toulon* (France):
 Académie du Var
- Toulouse* (France):
 Bibliothèque Universitaire
 Revue Géographique des Pyrénées et du Sud-Ouest
 Société d'Histoire Naturelle de Toulouse
- Tours* (France):
 * Institut d'Études Latines. Université François-Rabelais
- Trento* (Italy):
 Museo Tridentino di Scienze Naturali
- Trier* (Federal Republic of Germany):
 Rheinisches Landesmuseum
- Trieste* (Italy):
 Civici Musei di Storia ed Arte
 Gruppo Grotte »Carlo Debeljak«
 Istituto di Geografia dell'Università
 Istituto di Geologia dell'Università
 Istituto ed Orto Botanico dell'Università
 Museo Civico di Storia Naturale
 Società Adriatica di Scienze
 Società Alpina delle Giulie
 Università degli Studi di Trieste
- Tromsø* (Norway):
 Tromsø Museum
- Trondheim* (Norway):
 Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Biblioteket
- Tübingen* (Federal Republic of Germany):
 Internationale Zeitschriftenschau für Bibelwissenschaft und Grenz-
 gebiete
 Universitätsbibliothek
- Turda* (Rumania):
 * Muzeul de Istorie
- Turku* (Finland):
 Abo Akademis Bibliotek
 Nordic Institute of Folklore
 Turun Yliopiston Kansatieteen laitos
 Turun Yliopiston kirjasto

- Turnov* (Czechoslovakia):
Výzkumný ústav monokrystalů
- Tutzing bei München* (Federal Republic of Germany):
Museum Georg Frey
- Udine* (Italy):
Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
Biblioteca della Facoltà di Lingue e Letterature Straniere — Università degli Studi di Trieste
Circolo Speleologico ed Idrologico Friulano
Deputazione di Storia Patria per il Friuli
Facoltà di Lingue e Letterature Straniere
»Matajur«
Museo Friulano di Storia Naturale
Società Alpina Friulana
Società Filologica Friulana »G. I. Ascoli«
- Umeå* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Uppsala* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Vaduz* (Liechtenstein):
Historischer Verein für das Fürstentum Liechtenstein
- Valencia* (Spain):
Servicio de Investigación Prehistórica
- Varese* (Italy):
Centro di Studi Preistorici e Archeologici
- Varna* (Bulgaria):
Naroden arheologičeski muzej
- Veliko Tŕnovo* (Bulgaria):
Velikotŕnovski universitet »Kiril i Metodij«
- Venezia* (Italy):
Biblioteca Querini Stampalia
Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti
Museo Civico di Storia Naturale
- Verona* (Italy):
Accademia di Agricoltura, Scienze e Lettere
Museo Civico di Storia Naturale
- Veszprém* (Hungary):
Veszprém Megye Múzeumi Igazgatósága
- Vicenza* (Italy):
Centro Internazionale di Studi di Architettura »Andrea Palladio«
- Villach* (Austria):
Museum der Stadt Villach
- Villeurbanne* (France):
* Département de Géologie
- Vilnius* (USSR):
Lietuvos TSR Mokslu Akademia
- Vitoria* (Spain):
»Hispania Antiqua«. Colegio Universitario de Alava
- Vrchlabí* (Czechoslovakia):
Krkonošské muzeum

Warszawa (Poland):

Biblioteka Uniwersytecka
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego Polskiej Akademii Nauk
Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Filozofii i Sociologii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Geografii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego
Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk
Instytut Podstawowych Problemów Techniki. Politechnika
Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Badań Naukowych
Ośrodek Dokumentacji i Informacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk
Państwowe Muzeum Archeologiczne
Polska Akademia Nauk
Polskie Towarzystwo Archeologiczne
Polskie Towarzystwo Turystyczno-krajoznawcze
Seminarium Słowistyczne. Uniwersytet Warszawski
Zakład Historii Stosunków Polsko-Radzieckich Polskiej Akademii Nauk
Zakład Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk
Zakład Paleozoologii Polskiej Akademii Nauk
Zakład Parazytologii Polskiej Akademii Nauk
Zakład Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk

Weimar (German Democratic Republic):

Museum für Ur- und Frühgeschichte Thüringens

Wels (Austria):

Musealverein Wels

Wien (Austria):

Anthropologische Gesellschaft
Bundesdenkmalamt
Geographisches Institut der Hochschule für Welthandel
Geographisches Institut der Universität
Geologische Bundesanstalt
Geologische Gesellschaft. Geologisches Institut der Universität
Institut für osteuropäische Geschichte und Südostforschung der Universität
Institut für Slavische Philologie der Universität
Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
Kunsthistorisches Institut der Universität
Museen der Stadt Wien
Naturhistorisches Museum
Niederösterreichische Landesbibliothek
Österreichische Akademie der Wissenschaften
Österreichische geographische Gesellschaft
Österreichische Nationalbibliothek
Österreichisches Archäologisches Institut der Universität
Österreichisches Museum für angewandte Kunst

- Österreichisches Museum für Volkskunde
 Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut
 Verband österreichischer Höhlenforscher
 Zoologisch-botanische Gesellschaft
- Wiesbaden* (Federal Republic of Germany):
 Hessisches Landesamt für Bodenforschung
- Wrocław* (Poland):
 Biblioteka Uniwersytecka
 Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta
 Muzeum Archeologiczne — Redakcja »Silesia Antiqua«
 Muzeum Etnograficzne
 Polskie Towarzystwo Entomologiczne
 Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
 Polskie Towarzystwo Zoologiczne
 Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii
 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe
 Zakład Antropologii Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Archeologii Śląska. Instytut Historii Kultury Materialnej
 Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Narodowy im. Ossolińskich Polskiej Akademii Nauk
- Würzburg* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Universität
 Universitätsbibliothek
- Zielona Góra* (Poland):
 * Lubuskie Towarzystwo Naukowe
- Zürich* (Switzerland):
 Eidgenössische Technische Hochschule — Bibliothek
 Geobotanisches Forschungsinstitut Rübel
 Naturforschende Gesellschaft
 Schweizerisches Landesmuseum

AMERIKA — AMERICA

- Albany* (U.S.A.):
 New York State Library
- Albuquerque* (U.S.A.):
 Zimmerman Library. University of New Mexico
- Amherst* (U.S.A.):
 University of Massachusetts Library
- Ann Arbor* (U.S.A.):
 University of Michigan Library
- Antofagasta* (Chile):
 Departamento de Arqueología y Museos. Universidad de Chile
 Universidad del Norte
- Asunción* (Paraguay):
 Museo Etnográfico »Andrés Barbero«
- Baltimore* (U.S.A.):
 Johns Hopkins University Library
- Barranquilla* (Colombia):
 Biblioteca de la Universidad del Norte

- Baton Rouge* (U.S.A.):
Louisiana State University Library
- Belo Horizonte* (Brazil):
Boletim Mineiro de Geografia
- Beltsville* (U.S.A.):
United States Department of Agriculture. National Agricultural Library
- Berkeley* (U.S.A.):
University of California General Library
- Bethesda* (U.S.A.):
National Library of Medicine
- Bogotá* (Colombia):
Academia Colombiana
Academia Colombiana de Historia
Academia Colombiana de Investigación y Cultura
Centro de Historie de la Cultura e y Biblioteca de la Familia Salazar
Centro de Investigaciones Lingüísticas y Etnográficas de la Amazonía Colombiana
Instituto Colombiano de Antropología
Sociedad Geografica de Colombia
- Boulder* (U.S.A.):
University of Colorado Libraries
- Brasília* (Brazil):
Universidade de Brasília. Biblioteca Central
- Bucaramanga* (Colombia):
Facultad de Ingenieria de petroleos
Universidad Industrial de Santander
- Buenos Aires* (Argentina):
* Instituto Nacional de Antropología
Museo Etnográfico
Sociedad Científica Argentina
- Buffalo* (U.S.A.):
Department of Classics. State University of New York
- Calgary* (Canada):
* Department of Archaeology. University of Calgary
- Cali* (Colombia):
Universidad del Valle. Departamento de Bibliotecas
- Cambridge* (U.S.A.):
Museum of Comparative Zoology at Harvard College
Peabody Museum of Archaeology and Ethnology at Harvard University
Slavic Division — Harvard College Library
- Caracas* (Venezuela):
Academia de Ciencias Matemáticas y Naturales
Academia Nacional de la Historia
Biblioteca de la Universidad Central
Escuela de Biología
Instituto Venezolano de Investigaciones Científicas
Sociedad Venezolana de Ciencias Naturales
Sociedad Venezolana de Espeleología

- Castro Valley* (U.S.A.):
Cave Research Associates
- Chicago* (U.S.A.):
Department of Geography. The University of Chicago
Field Museum of Natural History
John Crerar Library
University of Chicago Library
- Cincinnati* (U.S.A.):
Association of American Geographers Depository. University of
Cincinnati
University of Cincinnati Library
- Ciudad Universitaria* (Costa Rica):
Biblioteca de la Universidad de Costa Rica
- Columbia* (U.S.A.):
University of Missouri Library
- Columbus* (U.S.A.):
Ohio State University Libraries
- Curitiba* (Brazil):
Biblioteca — Universidade Federal do Paraná
Universidade Católica do Paraná
- Denver* (U.S.A.):
United States Geological Survey
- Detroit* (U.S.A.):
Wayne State University General Library
- Durham* (U.S.A.):
Duke University Library
- East Lansing* (U.S.A.):
Michigan State University Library
- Habana* (Cuba):
Biblioteca Nacional » José Martí«
Biblioteca Técnica » José A. Echevarría«
Centro de Información Científica y Técnica. Universidad de la
Habana
Centro de Investigaciones Pesqueras
Dirección Nacional de Zoológicos y Acuarios de Cuba
Escuela de Ciencias Biológicas. Universidad de La Habana
Instituto de Biología. Academia de Ciencias de Cuba
Ministerio de Minería, Combustibles y Metalurgia
Museo Antropológico Montané. Universidad de La Habana
- Houston* (U.S.A.):
The Fondren Library
- Huancayo* (Peru):
* Universidad Nacional del Centro del Perú
- Huntsville* (U.S.A.):
National Speleological Society Library
- Indianapolis* (U.S.A.):
Indiana State Library
- Ithaca* (U.S.A.):
Albert R. Mann Library
Cornell University Library

- Kansas City* (U.S.A.):
Linda Hall Library. American Academy of Arts and Sciences
- Kent* (U.S.A.):
* Slovenian Section. KSU Ethnic Collection. Kent State University
- Kingston* (Jamaica):
Geological Survey Department
- La Jolla* (U.S.A.):
University of California Library
- La Plata* (Argentina):
Facultad de Ingenieria
- Laramie* (U.S.A.):
University of Wyoming Library
- La Serena* (Chile):
Museo Arqueológico
- Lawrence* (U.S.A.):
University of Kansas Libraries
- Lexington* (U.S.A.):
University of Kentucky Libraries
- Lima* (Peru):
Biblioteca de la Facultad de Ciencias. Universidad Nacional
Mayor de San Marcos
Biblioteca Nacional del Perú
Sociedad Geográfica de Lima
- London* (Canada):
Department of Geology. The University of Western Ontario
- Los Angeles* (U.S.A.):
Hancock Library of Biology and Oceanography. University of
Southern California
Linguistic Society of America. University of California
Southwest Museum
University Research Library
- Lubbock* (U.S.A.):
* Texas Tech University Library
- Madison* (U.S.A.):
The Slavic and East European Journal. University of Wisconsin
Wisconsin Academy of Sciences, Arts, and Letters. Memorial
Library
- Maracay* (Venezuela):
Instituto de Antropologia e Historia del Estado Aragua
- Mendoza* (Argentina):
Instituto de Arquelogia y Etnologia. Facultad de Filosofia y Letras
Instituto de Geografia. Facultad de Filosofia y Letras
- Menlo Park* (U.S.A.):
United States Geological Survey
- México* (Mexico):
Comisión de Historia del Instituto Panamericano de Geografía e
Historia
- Montevideo* (Uruguay):
Museo Histórico Nacional
Museo Nacional de Historia Natural

- Morgantown* (U.S.A.):
Southern Appalachian Botanical Club. West Virginia University
- New Haven* (U.S.A.):
Yale University Library
- New York* (U.S.A.):
American Geographical Society
American Museum of Natural History
Archaeological Institute of America
Columbia University in the City of New York
Department of Slavic Languages. Columbia University
The New York Academy of Sciences
The New York Public Library
Rockefeller Foundation
Studia Slovenica
Ukrainian Museum U V A N
- Ottawa* (Canada):
Inland Waters Branch Library
National Research Council
- Philadelphia* (U.S.A.):
Academy of Natural Sciences of Philadelphia
The Franklin Institute Library
University Museum
Van Pelt Library. University of Pennsylvania
- Pittsburgh* (U.S.A.):
Carnegie Museum Library
Hillman Library. University of Pittsburgh
- Port-au-Prince* (Haiti):
Institut Français d'Haïti
- Puebla* (Mexico):
Universidad de las Américas. Biblioteca
- Quebec* (Canada):
Université Laval
- Quito* (Ecuador):
Biblioteca General de la Universidad Central
Museo Antropológico «Antonio Santiana» de la Universidad Central
- Rapid City* (U.S.A.):
Museum of Geology
- Resistencia* (Argentina):
Universidad Nacional del Nordeste. Biblioteca Central
- Reston* (U.S.A.):
United States Geological Survey
- Rio de Janeiro* (Brazil):
Academia Brasileira de Ciências
Biblioteca Central da Universidade Federal
Biblioteca do Conselho Nacional de Geografia
Biblioteca Jardim Botânico
- Rohnert Park* (U.S.A.):
Sonoma State College
- Salt Lake City* (U.S.A.):
Marriott Library. University of Utah

- San Francisco* (U.S.A.):
California Academy of Sciences
- San Miguel* (Argentina):
* Stromata
- San Miguel de Tucumán* (Argentina):
* Fundación Instituto Miguel Lillo
- San Salvador* (El Salvador):
Museo Nacional »David J. Guzmán«
- Santa Barbara* (U.S.A.):
Historical Abstracts. American Bibliographical Center
- Santiago* (Chile):
Biblioteca Central de la Universidad de Chile
Instituto de Biología »Juan Noe«. Universidad de Chile
Instituto de Geografía. Facultad de Filosofía y Educación
Museo Nacional de Historia Natural
- São Paulo* (Brazil):
Associação dos Geógrafos Brasileiros. Seção Regional de São Paulo
Departamento do Arquivo do Estado
Museu de Zoologia. Universidade de São Paulo
Museu Paulista
- Seattle* (U.S.A.):
University of Washington Library
- St. Andrews* (Canada):
Fisheries Research Board of Canada. Biological Station
- Toronto* (Canada):
Slovenian School
University of Toronto. Department of Information
University of Toronto Library
- Tuxtla Gutiérrez* (Mexico):
Instituto de Ciencias y Artes de Chiapas
- University* (U.S.A.):
Geological Survey of Alabama
- Urbana* (U.S.A.):
University of Illinois Library
- Valencia* (Venezuela):
* Instituto de Antropología e Historia del Estado Carabobo
- Valparaiso* (Chile):
Departamento de Biología Marina y Oceanografía
- Vancouver* (Canada):
University of British Columbia Library
- Washington* (U.S.A.):
American Meteorological Society
Library of Congress
National Academy of Sciences. Library
National Bureau of Standards
Slovenian Studies Circle
Smithsonian Institution
- Wickliffe* (U.S.A.):
* Slovenian Research Center of America

AZIJA — ASIA

Alma-Ata (USSR):

Institut energetiki. Kazak SSE Gylym Akademijasy
Kazak SSR Gylym Akademijasy

* Naučnaja biblioteka Kazahskogo ordena trudovogo krasnogo
znamenija gosudarstvennogo universiteta im. S. M. Kirova

Ankara (Turkey):

Ingliz Arkeoloji Enstitüsü

Türk Dil Kurumu

Türk Tarih Kurumu

Türkive Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

Aşgabat (USSR):

Turkmenistan SSR Ylymlar Akademijasy

Baghdad (Iraq):

Faculty of Medicine

Iraq Academy

Iraq Museum Library

Iraq Natural History Museum. University of Baghdad

University of Baghdad Central Library

Baku (USSR):

Azərbaycan SSR Elmlər Akademijasy

Bangalore (India):

Indian Academy of Sciences

Indian Institute of Science

Beirut (Lebanon):

* Beirut Arab University

Palestine Liberation Organisation Research Center

Calcutta (India):

Asiatic Society

National Institute of Sciences of India

Zoological Survey of India

Dušanbe (USSR):

Akademijai Fanhoi RSS Tođžikiston

Erevan (USSR):

Gitouthjounneri Akademia

Frunze (USSR):

Kyrgyz SSR Ilimder Akademijasy

Fujisawa (Japan):

Tensor Society

Fukuoka (Japan):

Kyūshū Daigaku Ri-Gakubu

Haifa (Israel):

Israel Institute of Technology

Hiroshima (Japan):

Hiroshima Botanical Club. Hiroshima University

Huê (Viet-nam):

Laboratoire de Géologie. Faculté des Sciences

Irkutsk (USSR):

Naučnaja biblioteka pri Irkutskom Gosudarstvennom universitete

- Jerusalem* (Israel):
 Department of Antiquities
 The Historical Society of Israel. University
 The Jewish National and University Library
- Karachi* (Pakistan):
 Iqbal Academy
 Karachi University Library
- Kashikojima* (Japan):
 Shima Marineland
- Kaslik* (Lebanon):
 Université Saint-Esprit
- Kyoto* (Japan):
 Geological & Mineralogical Institute. Faculty of Science
 Phytogeographical Society. Faculty of Science
 Research Institute for Humanistic Studies
- Lahore* (Pakistan):
 Pakistan Association for the Advancement of Science
- Madras* (India):
 Academy of Tamil Culture
 Government Museum
- Mosul* (Iraq):
 College of Medicine
- Nagoya* (Japan):
 Nanzan University Library
 Sugiyama Jogakuen University Library
- Nara* (Japan):
 Tezukayama University Library
- Nicosia* (Cyprus):
 Department of Antiquities
 Etaireia Kypriakōn Spoudōn
 Greek Philological Association of Cyprus »Stasinós«
- Oita* (Japan):
 Faculté d'Éducation
 Faculté des Sciences et des Arts
- Peking* (China):
 National Library of Peking
- Pilani* (India):
 Rajasthan Academy of Sciences
- Pyongyang* (Democratic People's Republic of Korea):
 State Central Library
- Sapporo* (Japan):
 Faculty of Science. Hokkaido University
- Taşkent* (USSR):
 Akademija nauk Uzbekskoj SSR
- Tbilisi* (USSR):
 Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Gruzinskoj SSR
 Institut prikladnoj matematiki Tbilisskogo gosudarstvennogo uni-
 versiteta
 Tbilisskij matematičeskij institut im. A. M. Razmadze Akademii
 nauk Gruzinskoj SSR
 Vyčislitel'nyj centr Akademii nauk Gruzinskoj SSR

- Tokyo* (Japan):
Anthropological Society of Nippon. Faculty of Science
Chemical Society of Japan
Faculty of Science. University of Tokyo
Geographical Survey Institute
Kobayasi Institute of Physical Research
National History Institute — National Science Museum
- Yokohama* (Japan):
Department of Mathematics. Yokohama City University
Kanagawa Prefectural Museum

AFRIKA — AFRICA

- Abidjan* (Ivory Coast):
Bibliothèque de l'Université d'Abidjan
Bibliothèque Nationale
- Accra* (Ghana):
Ghana Academy of Sciences
- Alger* (Algeria):
Centre de Recherches Anthropologiques, Préhistoriques et Ethnographiques
Service de la Carte Géologique de l'Algérie
Service des Antiquités de l'Algérie
Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord. Université d'Alger
- Bloemfontein* (South Africa):
Nasionale Museum
- Bukavu* (Zaire):
Institut pour la Recherche Scientifique en Afrique Centrale
- Cairo* (Arabian Republic Egypt):
Egyptian Academy of Sciences
National Information and Documentation Centre
- Constantine* (Algeria):
Société Archéologique, Historique et Géographique
- Dakar* (Senegal):
Bibliothèque de l'Université de Dakar
- Durban* (South Africa):
Durban Museum and Art Galery
- Giza* (Arabian Republic Egypt):
Cairo University Library
- Ibadan* (Nigeria):
Department of Classics. University of Ibadan
Ibadan University Library
- Jinja* (Uganda):
East African Freshwater Fisheries Research Organization
- Khartoum* (Sudan Arab Republic):
Geological Survey Department
- Kisumu* (Kenya):
* EAFFRO Substation

- Lagos* (Nigeria):
»Nigeria« Magazine
- Livingstone* (Zambia):
Livingstone Museum
- Lourenço Marques* (Mozambique):
Instituto de Investigação Científica de Moçambique
Laboratório de Botânica dos Estudos Gerais Universitários de
Moçambique
Sociedade de Estudos de Moçambique
- Luanda* (Angola):
Direcção Provincial dos Serviços de Veterinária. Biblioteca
Instituto de Investigação Científica de Angola
- Mwanza* (Tanzania):
* EAFFRO Substation
- Nairobi* (Kenya):
East Africa Natural History Society
The National Museums of Kenya
- Ouagadougou* (Upper Volta):
Centre Voltaïque de Recherche Scientifique
- Porto Novo* (Dahomey):
Institut de Recherches Appliquées du Dahomey
- Pretoria* (South Africa):
Die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns
Transvaal Museum
- Rabat* (Marocco):
Bulletin d'Archéologie Marocaine
Faculté des Lettres
Société des Sciences Naturelles et Physiques du Maroc
- Saint Louis* (Senegal):
Centre de Recherches et de Documentation
- Tananarive* (Malagasy Republic Madagascar):
Institut de Recherche Scientifique de Madagascar
- Tunis* (Tunisia):
Société des Sciences Naturelles de Tunisie
Université de Tunis
- Yaoundé* (Cameroon):
Bibliothèque Universitaire

AVSTRALIJA, INDONEZIJA IN OCEANIJA —
AUSTRALIA, INDONESIA AND OCEANIA

- Auckland* (New Zealand):
University of Auckland
- Baguio City* (Philippines):
Saint Louis University Library
- Brisbane* (Australia):
Royal Society of Queensland
- Broadway* (Australia):
Australian Speleological Federation
Sydney Speleological Society

- Brunei* (Brunei):
Muzium Brunei
- Clayton* (Australia):
Monash University Library
- Hobart* (Australia):
Royal Society of Tasmania
- Honolulu* (U.S.A.):
University of Hawaii Library
- Kuching* (Sarawak):
Sarawak Museum
- Lake Tekapo* (New Zealand):
Mount John University Observatory
- Leicester* (Australia):
Department of Archaeology, University of Leicester
- Melbourne* (Australia):
Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization
Royal Society of Victoria
- Nedlands* (Australia):
University of Western Australia
The Western Australian Speleological Group
- St. Lucia* (Australia):
University of Queensland
- Sydney* (Australia):
* Fisher Library, University of Sydney
The Library, University of Sydney
Sydney University Speleological Society
- Wellington* (New Zealand):
Royal Society of New Zealand
Victoria University of Wellington

SUMMARY

The Members of the Slovene Academy of Sciences and Arts
(On 31st December, 1974)

Honorary Members:

Broz, Josip — Tito
Kardelj, Edvard.

Section One — Historical and Social Sciences

Regular Members:

Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911. Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916. Professor of History of the Slovenes, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899, Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907, Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šnuderl, Makso, LL. D., born in 1895, Professor of Constitutional Law of the SFR of Yugoslavia, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902, Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ziherl, Boris, born in 1910, Professor of General Sociology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905, Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kermavner, Dušan, LL. D., born in 1905, scientific adviser, the National University Library, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.

Djurdjev, Branišlav, Ph. D., born in 1908, Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.

Geršković, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Science, Belgrade.

Kostrenčić, Marko, LL. D., born in 1884, Professor of History of State and Law of the Peoples of the SFR of Yugoslavia up to the 19th century, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Nougayrol, Jean, born in 1900, assyriologist, Professor, École pratique des Hautes Études, Paris, Paris.

Novak, Grga, Ph. D., born in 1888, Professor of Ancient History, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Section Two — Philological and Literary Sciences

Regular Members:

Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Koblar, France, Ph. D., born in 1889, Professor, Academy of Theatre, Radio, Film, and Television, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ocvirk, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of History of World Literature and of Theory of Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Škerlj, Stanko, Ph. D., born in 1895, Professor of Romance Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born in 1895, literary critic and essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Čop, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grošelj, Milan, Ph. D., born in 1902, Professor of Classical Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of History and Dialectology of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Berkovec, Oton, Ph. D., born in 1906, senior scientific collaborator, The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Prague.

Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.

Gligorić, Velibor, born in 1899, literary critic, Belgrade.

Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.

Lavrin, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — Mathematical, Physical

and Technical Sciences

Regular Members:

Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kuhelj, Anton, D. Eng., Dipl. Ing. Elec. Eng., born in 1902, Professor of Mechanics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, Director, Camille Dreyfus Laboratory, Research Triangle Institute, Durham, North Carolina, U.S.A.

Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šuklje, Lujo, D. Eng., Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Member:

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — Natural and Medical Sciences

Regular Members:

Bedjanič, Milko, M. D., born in 1904, Professor of Infectious Diseases, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopaedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Brodar, Srečko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893, Professor of Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Zupančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Brzin, Miroslav, D. Sc. (Biochemistry), born in 1923, Professor, Scientific Adviser, Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenereology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, Doctor of Geology, born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Professor of Botany, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.

Gušić, Branimir, Ph. D., M. D., born in 1901, Professor of Otorhinolaryngology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Štern, Pavel, D. M. Sc., born in 1918, Professor of Pharmacology, Faculty of Medicine, Sarajevo, Sarajevo.

Tavčar, Alojzij, D. Eng., Dr. honoris causa, Dipl. Ing. Agr., born in 1895, Professor of Genetics and Plant Refinement, Faculty of Agriculture, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Todorović, Kosta, M. D., born in 1887, Professor of Infectious Diseases, Head, Clinic of Infectious Diseases, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopaedics, born in 1923, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopaedics, Moscow, Moscow.

Section Five — Arts

Regular Members:

Bravničar, Matija, born in 1897, Professor of Composition, Academy of Music, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Gaspari, Maksim, born in 1883, painter, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kalin, Boris, born in 1905, sculptor, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kosmač, Ciril, born in 1910, writer, Portorož.

Kranjec, Miško, born in 1908, writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavšič, Vladimir-Matej Bor, born in 1913, writer, Radovljica.

Corresponding Members:

Mušič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904, architect, Professor of the History of Architecture, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907, architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Non resident Corresponding Members:

Andrić, Ivo, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1892, writer, Belgrade.

Cilenšek, Janez, born in 1915, composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Krklec, Gustav, born in 1899, writer, Zagreb.

Krleža, Miroslav, born in 1895, writer, Zagreb.

Maksimović, Desanka, born in 1898, poetess, Belgrade.

The Presidency

President: Josip Vidmar

Vice-President: Anton Kuhelj

Secretary-General: Gorazd Kušej

The members of the Presidency are also the secretaries of the Sections and the Head of the Department of Medicine.

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Lado Vavpetič

1. Institute for General and National History

Director: Fran Zwitter

2. Institute for History of Art

Director: Emilijan Cevc

3. Institute for Archaeology

Director: Mitja Brodar

4. Institute for Ancient Oriental Legal Systems

Director: Viktor Korošec

5. Institute of Musicology

Director: not appointed

Section Two — Philological and Literary Sciences

Secretary: France Koblar

1. Institute of the Slovene Language

Director: Bratko Kreft

(a) Dialectological Section

Head: Jakob Rigler

(b) Lexicological Section

Head: Janko Jurančič

(c) Etymological-Onomastical Section

Head: France Bezljaj

(d) Commission for the Slovene Grammar, Philology
and Orthography

Chairmanship: Anton Bajec, Jakob Rigler,
Jože Toporišič

2. Institute for the Slovene Literature and Literary Sciences

Director: Anton Ocvirik

3. Institute of the Slovene Ethnography

Director: France Koblar

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Secretary (Acting): Anton Kuhelj

Section Four — Natural and Medical Sciences

Secretary: Ivan Rakovec

Head, Medical Subsection: Janez Milčinski

1. Institute of Karst Research

Director: Svetozar Ilešič

2. Geographical Institute and Department for Cartography

Director: Svetozar Ilešič

3. Institute of Palaeontology

Director: Ivan Rakovec

4. Jovan Hadži Institute of Biology

Director: Jože Bole

5. Institute of Medical Sciences

Director: not appointed

Section Five — Arts

Secretary: Bratko Kreft

Other Units

1. Terminological Commission

Chairman: Albert Struna

2. Centre of Studies of History of the Slovene Emigration

Chairman of the Council: Fran Zwitter

3. Library

Director: Primož Ramovš

4. Department for Projecting and Co-ordinating Research Work
Director: Avguštin L a h
5. Administration management
Director: Lev B a e b l e r
6. Council for Environmental Research and Protection
Head: Avguštin L a h

THE ACADEMY IN THE YEAR 1974

The Members and Workers of the Academy

At the end of the year 1974 there were: 2 honorary members, 55 regular members, 19 corresponding members, and 25 nonresident corresponding members, thus totally 81 members of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

On March, 21, 1974, the General Meeting of the Slovene Academy of Sciences and Arts elected two regular members of the Section 3rd and 4th the up to then corresponding members Milko Bedjanič, M. D. and Dušan Hadži, D. Chem. Sc.; corresponding members Miroslav Brzin, D. Sc., Janez Fettich, D. Sc., M. D., Janez Matjašič, D. Sc., and Ernest Mayer, D. Sc., and the nonresident corresponding member Pavel Štern, M. D. In the Section Arts the corresponding member, composer Matija Bravničar was elected regular member.

In the year 1974 the Slovene Academy of Arts and Sciences lost 5 nonresident corresponding members (Siniša Stanković, on February 24, 1974, Milan Bartoš, on March 12, 1974, and Vaso Butozan, on May 14, 1974).

At the end of the year 1974 136 full-time workers were employed with the Slovene Academy of Sciences and Arts: 68 research workers, 4 probationers, 8 specialists, 15 bibliothecary and library workers, 17 administrative and accountancy, 10 technical, and 14 auxiliary workers. There were 10 part-time workers and 9 permanent external collaborators.

Decorations, Awards, and Honourable Mentions

There were conferred as follows: The Order of Republic with Silver Wreath on Academician Ivan Vidav, and the Order of Merit for the People with Golden Star on Academician Milko Bedjanič.

The AVNOJ Awards for the year 1974 were conferred on Academicians Srečko Brodar and Ciril Kosmač.

The Kidrič Award for the year 1974 on: Academician Srečko Brodar, Academician Andrej Župančič, corresponding member Janez Peklenik, D. Sc.

The Boris Kidrič Fund Award was given to: Academician Anton Slodnjak, Academician Stanko Škerlj, to the collaborators of the Slovene Academy of Sciences and Arts Dr. Lino Legiša, Alfonz Gspan, Dr. Milko Matičetov, Dr. France Tomšič, Dr. Pavle Blaznik. The latter was also given the Prešeren Award for Upper Carniola for his book "Škofja Loka in loško gospostvo" (973 to 1803) (Škofja Loka and the Domain of Škofja Loka).

Dr. Milko Matičetov was given the Levstik Award for his collection of tales "Zverinice iz Rezije" (The Little Beasts from Resia) (March 14, 1974).

Diplomas and silver plaques were given, on June 19, 1974, by the Union of the Visual Artists to Božidar Jakac, Boris Kalin, and France Mihelič.

Academician B. Jakac was given by the Commune of Krško the Janez Vajkard Valvazor Medal as the highest honorable mention for his merits in promoting art, in particular through establishing the Gorjup, Kralj and Jakac Gallery, and on November 14, 1974, he received a recognition for his share in the formation of the Yugoslav postal stamps from the Yugoslav Postal, Telegraphic, and Telephonic Enterprises.

Important events

On March 3, 1974, the Slovene Academy of Sciences and Arts sent a resolution of protest, in connection with the Italian claims to the former Zone B of the Free Territory of Trieste. The resolution was sent to the Executive Council of the Socialist Republic of Slovenia and to the Presidium of the Republic Conference of the Socialist Union of Working People of Slovenia, it was in part published in the newspaper "Delo" of March 30, 1974.

On June 12, 1974, the President attended the solemn final part of the 4th Danubian-European Conference on Soil Mechanics and Founding, taking place at Bled, from June 9 to 12, 1974.

On June 15, 1974 he attended the unveiling of the monument on the Castle Hill of Ljubljana, on the occasion of the 500th anniversary of the Peasant Rebellions in Slovenia.

On March 3, 1974, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts was elected an honorary member of the presidium of the 2nd Yugoslav Symposium on Aluminium, taking place at Radenci, April 23 to 25, 1974, and on May 9, 1974, a member of the Presidium of the Socialist Republic of Slovenia.

The Slovene Academy of Sciences and Arts was the sponsor of the 14th International Symposium of the Eastern Alpine-Dinaric

Association for Vegetation Research, taking place at Ljubljana, July 21 to 27, 1974. On behalf of the Presidency the symposium was addressed, at its beginning, by the Secretary General.

On July 22, 1974, the President gave an evening reception for the participants of this symposium on the premises of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

Academician Fran Zwitter took part at Belgrade, on September 13 and 14, 1974, in the international symposium "The Great Powers and Serbia before the First World War, 1914".

Academician Bogo Grafenauer represented the Slovene Academy of Sciences and Arts, at Skopje, on October 23 to 25, 1974, at the symposium dedicated to the 30th anniversary of the foundation of ASNOM (The Antifascist Assembly for the National Liberation of Macedonia), giving the lecture on "The Genesis of the Macedonian Nation".

Academician Anton Slodnjak attended, at Dubrovnik, on November 6 to 11, 1974, the symposium Petrarch and Petrarchism in the Slav Lands, giving the lecture "Petrarch and Prešeren". He made a speech, on behalf of the Slovene Academy of Sciences and Arts, at Ormož, on October 27, 1974, unveiling the monument of F. Ks. Meško, on the occasion of his birth centenary.

On November 5, 1974, on the 200th anniversary of the National and University Library, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts made a speech at the central celebration and unveiled, at the entrance of the Library, the memorial tablet dedicated to Matija Čop.

From October 22 to 24, 1974, there was an Exhibition in the Prešeren Hall of the Slovene Academy of Sciences and Arts, dedicated to Lord Byron, on the occasion of the 150th anniversary of his death. It was organized by the British Council and the Department of Germanic Studies.

On December 17, 1974, Academician Bratko Kreft opened the exhibition of the reproductions of paintings from the museums and galleries of the German Democratic Republic, organized by the Slovene Academy of Sciences and Arts, in co-operation with the Consulate-General of the German Democratic Republic of Zagreb.

In the year 1974 the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts held one extraordinary session and three ordinary sessions, and one general meeting. The Council of the Work Community held one extraordinary session and twelve ordinary ones, and the Work Community held three meetings.

Institutes

The Slovene Academy of Sciences and Arts has 13 institutes, the Terminological Commission with its legal, technical, medical, veterinary, natural scientific, and arts sections, the Centre of Studies of History of the Slovene Emigration, and the Council for Environmental Research and Protection.

Publications

In the year 1974 the Slovene Academy of Sciences and Arts published 25 publications, containing, in all, 258 signatures (4128 pages).

Lectures

At the Slovene Academy of Sciences and Arts there were lectures given by:

Walter Gordy, Duke University, Durham, N. C. — The Magnetic Resonance in the Biological Systems. (The lecture was at J. Stefan Institute, on September 25, 1974).

Hans Dieter Mäde, the Academy of Sciences of the German Democratic Republic — On the Development of the Contemporary Theatre in the German Democratic Republic. On October 29, 1974.

Damjan Prelovšek, The Slovene Academy of Sciences and Arts — The Vienna Secession and Plečnik, on November 21, 1974.

Antun Polanščak, Zagreb — The Celebration of the 150th anniversary of Charles Nodier. On December 5, 1974. With the co-operation of Kristijan Muck and Miha Baloh.

Pavel Stern, The Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina — The Toxicology of the Poison of *Latrodectus Tredecimguttatus*. On December 19, 1974.

Foreign Relations

On April 18, 1974, Academician Izaak Izrailovič Minc and Ekaterina Vladimirovna Illerickaja, of Moscow, paid a visit to the Slovene Academy of Sciences and Arts. Besides the Secretary General there attended the reception also Academicians B. Grafenauer, B. Zihelr, F. Zwitter and the corresponding member D. Kermavner. The guests paid the visit to the Slovene Academy of Sciences and Arts through the medium of the Institute for the History of Workers' Movement.

Anatolija Španikova, collaborator of the Slovakian Academy of Bratislava, visited the Jovan Hadži Institute of Biology.

The Consul-General of the German Democratic Republic of Zagreb, Horst Schadow, paid a parting visit to the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

On June 27, 1974, he was visited by Andres Jarmen, the secretary of the Swedish Royal Academy of Technical Sciences.

On September 11, 1974, Christopher Henze, the new Director of the American Information Center, paid a protocolary visit to the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

At the invitation of the French Government the President, Josip Vidmar, was on an official visit to France, October 16 to 27, 1974, to strengthen the relations in the cultural sphere between the two countries.

Under the scheme of co-operation with the National Academy of Sciences of the United States of America there were on research visits to the United States of America:

Dr. Rado Gospodarič, scientific collaborator of the Institute of Karst Research of the Slovene Academy of Sciences and Arts (a geologist);

Dr. Branko Stanovnik, Professor of Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, Ljubljana;

Tadej Bajd, Graduate Eng., collaborator of Jožef Stefan Institute;

Dr. Ivan Kuščer, Professor of Physics, Faculty of Natural Sciences and Technology, Ljubljana.

With the foreign exchange received by the Slovene Academy of Sciences and Arts, the members of the Slovene Academy of Sciences and Arts could participate in a number of scientific congresses and meetings abroad.

THE COUNCIL OF THE ACADEMIES OF SCIENCES AND ARTS OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

The Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Republic of Yugoslavia, a member of which is the Slovene Academy of Sciences and Arts, held their sessions at Opatija, on February 14 and 15, 1974, and at Mostar, on October 28 and 29, 1974. The sessions of the Presidency of the Council were held at Travnik, on June 7, 1974, and at Belgrade, on October 15, 1974.

At the 20th session at Opatija, the Council accepted the proposal made for improving the work of the Inter-Academies Committee: and discussed the policy of science of the Socialist Republic of Yugoslavia, on the basis of the report made by the Committee on Coordinating Science and Technology in the Socialist Republic of Yugoslavia. The Council rejected these materials as a document on the basis of which the policy of science could be discussed. Decision was taken that the President of the Academy of Bosnia and Herzegovina, Edhem Čamo, would prepare a report entitled "The Role Played, and the Place Held, by the Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Republic of Yugoslavia in the Inter-Republic Co-operation", for the Conference dealing with the subject "The State and the Perspectives of the Scientific Co-operation in the Socialist Republic of Yugoslavia", to be held at Sarajevo, on February 28 to March 1, 1974.

The Council approved the skeleton agreement on co-operation with the Academy of Sciences of the German Democratic Republic, gave their consent to the agreement on co-operation between the Serbian Academy and the Academy of the Czecho-Slovakian Socialist Republic, took note of the report of the chief editors of the Scientific Bulletin, and approved the balance sheet.

At the session at Mostar the Council of the Academies approved the report on the discussions conducted by the delegation of the Council of the Academies with the President of the Federal Assembly, Kiro Gligorov, at Belgrade, on October 16, 1974, concerning the role played by the Academies in the life of our society.

At this session the Council accepted the initiative made by the National Academy of Sciences of the U.S.A. aiming at extending the co-operation. From the exchange of scientists it should be passed on

to complementary research work on joint themes, through combining financial resources.

The research work should include the fields of: physics and chemistry of the new materials, pharmaceutical chemistry (medicinal herbs), biomedicine, geophysics, living environment, researching into the causes of earthquakes, and the chemical conversions of energy. To carry out this programme the Council of the Academies should appoint a work group entrusted with making arrangements with the American partner.

To finance the co-operation the Council took the decision to use the resources that had been at the disposal for the exchanges with the National Academy of Sciences of the U.S.A. by cancelling the method of co-operating used up to then, in the form of an individual exchange of the research workers.

At the plenary session there was again raised the question of the Inter-Academies Committees and of their financing, to be provided for out of the resources of all the Academies. The Academies should be allotted these resources out of the budget or out of the funds for scientific purposes. It was established that a more rational network of the Committees should be prepared, and the decision was taken that the next session would deal with this problem.

The Slovene Academy of Sciences and Arts is in charge of the following Committees:

- Tabula Imperii Romani,
- Archaeological Map of Yugoslavia,
- Flora and Fauna of Yugoslavia,
- Enquiry to be made for examining the tendencies in the researching into humanities, and
- Co-ordinating Committee on Molecular Sciences.

THE COUNCIL OF THE WORK COMMUNITY OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

The basic activity of the Council of the Work Community in this year was carried out in accordance with the new Constitution assuring the worker in the associated labour the right to work with the social resources, this being his inalienable right to work with these resources in order to satisfy his personal and social needs and to manage freely and on equal footing with other workers in associated labour his labour and the conditions and the results of his labour. Furthermore, the Council endeavoured that the workers of the Academy more and more realize their direct decision-making in the work and the programme of work of their organization and of its individual work units, to regulate their mutual relations in labour, to decide on the income realized through their work done under the programme planned, thus earning their income. In all respects they were endeavouring to earn their income through a free exchange of labour. Thus they are wanting to achieve the socio-economic position equal to the one held by the workers of the organizations of associated labour carrying out other activities.

THE BASIC TRADE UNION ORGANIZATION

There were 152 members of the Basic Trade Union Organization with the Slovene Academy of Sciences and Arts, in the year 1974. Its work, led by the Executive Committee consisting of twelve members, included, in addition to current work, also: the preparation of the elections of the delegations to the meetings of the socio-political communities and to the meetings of the self-managing communities of interest; the selection of the eligible candidates for the Council of the Work Community and for various delegates; the co-operation with the self-managing bodies in preparing self-management rules, namely the self-management agreement on the mutual relations of the workers in associated labour, the self-management agreement on using the housing funds in the collective consumption, and the self-management agreement on the bases and standards for distributing income and for dividing resources for personal income and for collective consumption; the social meeting coupled with the excursion to Base 20; the New-

-Year Party for the children of the members of the trade union organization, with a puppet-show, and Father Frost's present giving; two blood-donations; vaccination to protect from influenza; some sightseings of exhibitions and collections; two lectures with slides; assistance for recreational activities of the members, and social assistance to the workers being in the neediest circumstances. Within the framework of the basic trade union organization there operates independently the Mutual Relief Fund, where the members can borrow smaller amounts.

THE SUMMARIES OF THE REPORTS OF THE INSTITUTES
OF THE ACADEMY ON THE WORK IN THE YEAR 1974

Institute for General and National History

In the year 1974 the Institute published the publication Iskra V. Čurkina, Matija Majar Ziljski (The Slovene Academy of Sciences and Arts, Section for Historical and Social Sciences, Papers VIII/2, 1974, 124 pages). The second of the two books of the publication *The History of Agrarian Branches* is being prepared (the first book was published in the year 1970), it will be published in the series of the publications *The Economic and Social History of the Slovenes*. Concerning the editions of the historical sources, there is being prepared the edition of the Brixen Urbariums for Bled and its surroundings, where the main work was done by the late Academician M. Kos, as well as the edition of the first book of sources for the history of the Slovene Peasant Rebellions (for the period inclusive of the year 1515). It has been planned also the edition of the papers of the late Academician M. Kos on the history of the colonization of the Slovene territory in the Middle Ages (in part of the manuscripts and in part of the papers already published). As to the plans, the realization of which will require a longer number of years, there should be mentioned *The Historico-Topographical Lexicon of Slovenia* to comprise all the places mentioned in the sources up to the end of the Middle Ages, and *The Diplomatarium for the Slovene Mediaeval History*. The Institute has organized recording and copying for the Slovene history, kept in the cultural institutions in Hungary, as well as the research into the colonization of the Slovene provinces in modern times. The Institute co-operates in the work on the new edition of the repertory of the mediaeval sources ("The new Potthast") and in the work on the dictionary of the mediaeval and more recent Latin in the territory of Yugoslavia; these are joint works of the Yugoslav Academies, their centre being the Yugoslav Academy of Sciences and Arts at Zagreb.

Institute for History of Art

The field work of the Institute for history of art comprised in the year 1974 (according to its long-term project and under the contract made with the Boris Kidrič Fund) the study of the sculptural monu-

ments between the Gothic and the Baroque periods in Slovenia, the research of the painting art of the 17th century (in particular of the influences of the graphic sheets), as well as some architectural types of the 17th century, with a special regard to the retrospective of the Romanesque architecture from the 16th to the 17th centuries. There have been ascertained new components for the beginnings of the Romanesque double chapel on Mali grad (Little Castle) at Kamnik. The Institute continued studying the painting in the 19th century and the development of the architecture in the 19th century. Special attention was paid also to archival sources, both to illustrate special research tasks and for preparing the edition of the sources for the history of art for Slovenia. There have been worked out the basic directions for compiling the atlas for the history of art of Slovenia. The internal works was devoted to the completing of the card indexes of the Slovene art monuments, artists, to the hemeroteca and to the collection of photos. From the estate of the late Academician F. Stele, Ph. D., there has been handed down to the Institute a rich library and a collection of the manuscript and photographic materials.

The programme of work for the year 1975: The long-term research works will be continued (the plastic art between the Gothic and the Baroque periods, the painting in the 19th century, the architecture in the 19th century, compiling and commenting the sources for the history of art of Slovenia, the album for the history of art, the field work for researching of monuments. The cabinet work will include: the completing of the basic card index of the monuments of the history of art, of the specialized card indexes, of the collection of photos, of the hemeroteca, of the collection of the sources, etc.).

Institute for Archaeology

The staff has been increased by a draftsman and the leaving senior technical collaborator has been replaced by a new person.

The Sophia-sheet of the Tabula Imperii Romani was finished. The remaining activities i.e. the drafting of the archaeological objects, the archaeological terminology, the palaeolithic research and the palaeovegetation research-project were going on.

Of the field work the following was accomplished: the palaeolithic excavations, systematical topographical surveys in some regions, deep boring and coring for palinological research.

In addition to administration and librarian work activities, the internal activities comprised, also the completing of card indexes, the editorial and lectorial work for the Institute publications.

Publications. *Arheološki Vestnik* (The Archaeological Bulletin) No. 23 (1972) was issued and No. 24 (1973) and 25 (1974) went to press. The Archaeological Map of Slovenia is in print.

The members of the Institute worked each in his field. There was published a series of contributions, see above.

Projects for the year 1975: No. 24 and 25 of *Arheološki Vestnik* (The Archaeological Bulletin) will be published, as well as The Archaeological Map of Slovenia and The *Tabula Imperii Romani*. No. 26 (1975) of The Archaeological Bulletin will go to press, and the first volume of the Slovenian archaeological topography (Slovenske gorice), will be prepared for publication.

Projected work: the archaeological dictionary of the Slovene terminology, the completing of card indexes and the arranging of the library.

The Palinological Laboratory will continue the palaeovegetation research. The study of the primary and secondary forest cycles and of the progressive and regressive microcycles will be intensified.

Inter-Academies Committee on the Archaeological Map of Yugoslavia

The activity in the Republic Committees and that of the Central Editorial Committee on the Archaeological Map of Yugoslavia declined, with the exception made for Croatia, which sent, in the course of the year, 720 new cards of the archaeological sites. The year 1974 had been fixed as the set term for supplying the last descriptive cards from all the republics and thereafter the work should be taken over by the Central Editorial Committee. Nowhere any notable progress in the work on the Archaeological Map of Yugoslavia has to be noticed, except in Slovenia.

The Inter-Academies Committee on the Archaeological Map of Yugoslavia held, in the year 1974, no plenary meeting [with the representatives of the Republics Committees], as the co-operation through the secretariat and through personal contacts was quite satisfactory.

Further work on the Archaeological Map of Yugoslavia should be taken over by one of the other Yugoslav Academies of Sciences, for the Slovene share is about to be published and so the Slovene Academy of Sciences and Arts and its Institute for Archaeology, respectively, have no interest in the project anymore. The inactivity of the fellow republics in the work on the Archaeological Map of Yugoslavia had been realized also by the Research Community of Slovenia, for the Boris

Kidrič Fund did not finance anymore the research projects for the last two years. The Council of the Academies of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia should be made acquainted with the situation and with the decision made by the Section for Historical and Social Sciences of the Slovene Academy of Sciences and Arts that the research project should be taken over by that Yugoslav Academy of sciences whose republic committee is most up-to-date in its work on the Archaeological Map of Yugoslavia.

The financial position:	Dinars
Assets: the balance of the Federal Fund for Scientific Activities, from the year 1971	28.516.90
Grant received from the Boris Kidrič Fund, for the year 1972	39.200.00
Total	67.716.90
Expenses: from 1972 to 1974	47.947.57
Balance on Dec. 31, 1974	19.769.33

Inter-Academies Committee of the 'Tabula Imperii Romani'

Each volume of the *Tabula Imperii Romani* consists of the archaeological-topographical lexical volume and of the map on a scale of 1/1.000.000. The volume 'K 34-Sophia' (Naissus, Serdica, Thessalonike) which was prepared by the Institute for Archaeology, is such one, too. To this volume will be enclosed the ground plan of Thessalonike.

In the year 1974 Mr B. Stopar finished the translation into French, it was linguistically revised by Prof. R. Chevallier, Paris. In the mean time were prepared the cartographical copies, drafted by the Institute for Photogrametry and Geodesy (the work was done by Ing. I. Schiffer) and the ground plan of the ancient Thessalonike (by Ing. M. Rotar). After that the meeting of the heads of the regional sections was summoned (Professors: A. Avramea of the Academy of Athens, T. Ivanov of the Bulgarian Academy, G. Brizzi of the University of Bologna, S. Dušanić of the University of Belgrade, V. Paškvalin of the Regional Museum of Sarajevo, and I. Mikulčič of the University of Skopje being the only one who was prevented to take part in the meeting). They checked and approved the work prepared. The printing of the map K 34 and of the ground plan of the town of Thessalonike itself will be done by the Military Geographical Institute of Sarajevo. The publication of the work is foreseen for the summer, 1975.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems

The Institute for the Ancient Oriental Legal Systems of the Slovene Academy of Sciences and Arts is regularly completing the authors and contents catalogues of its assyriological literature. The work is being performed by senior librarian Julijana Sušteršič; in the universal decimal classification co-operates as external collaborator, librarian Marko Urbanija.

At the long working meeting of the Institute, on November 20, 1974, there were, in addition to the lecture on Atramhasis' Epic, also the reports on some recent publications (Horst Klengel, *Zwischen Zeit und Palast*, 1972, Fred Winnet — W. L. Reed, *The Excavations at Dibon in Moab*, 1964, and *Reallexikon der Assyriologie*, IV, 1, 2—3).

Director Academician Viktor Korošec, LL. D., took active part in three international meetings, significant for legal history, lecturing at Budapest (on April 25, 1974) "Einige Probleme über die Struktur der hethitischen Gesetze", at Rome (on June 25, 1974), "Die Götteranrufung in den keilschriftlichen Staatsverträgen", at Cologne (on September 10, 1974) "Über die Entwicklung von völkerrechtlichen Beziehungen in der El-Amarna-Zeit". Furthermore, he gave "A short outline of the history of Ancient Egypt" (on March 18, 1974) at the exhibition "The Monuments of Ancient Egypt".

The Institute's main project for this year is to prepare the printing of the book on the cuneiform state treaties.

Institute of the Slovene Language

The Institute of the Slovene Language with its three departments (Lexicological, Dialectological, Etymological-Onomastical) and with the Commission for Orthography, Orthoepy, and Grammar successfully continued the works already started previously, and finished them, respectively. In addition, it took up some new projects.

The editorial work on the second book of the Dictionary of the Slovene Literary Language was, in the main, finished; the materials for the letters I—K went to press.

The retrograde vocabulary for the third book of the Dictionary of the Slovene Literary Language has been prepared.

The proofs were read for the letters A—D for the Etymological Dictionary, and the manuscript for the letters E—H were revised and went to press.

There was prepared the provisional Dictionary of the Slovene Surnames.

There were prepared the phonetic descriptions for the places Horjul, Gomilice, Ribnica, Cerčno, Videm ob Ščavnici, and Zafost near Slovenska Bistrica.

A part of the introduction to the Slovene Orthography was revised, and the final alphabetary for the Dictionary of the Slovene Orthography including the letter J, as well as the general alphabetary including R—Š, were prepared. A number of the tests for the editorial work on the Slovene Orthography were made.

The complete (xerographic) excerpt of Dalmatin's Bible was finished.

Within the Institute there was set up the Committee on the Historical Dictionary, and the continuation of the work (the excerpt of other works, the typing of keywords, the regulation for preparing keywords) was confided to its care.

A number of significant linguistic works have been acquired from the legacy of Prof. Jakob Solar.

Institute of the Slovene Literature and Literary Sciences

a) Department of the Slovene Literary History

There were two publications published: Dr. France Bernik, *France Levec's Letters III* and Dr. Lino Legiša, *Liber cantionum carniolicarum*. Erberg's *Attempt at the Outline of the Literary History of Carniola*, edited by Dr. Milena Uršič, is to be published.

In the year 1975 two manuscripts will be completed for new publications and exhibitions of the works of the two founders of the Slovene literary science, of France Kidrič and of Ivan Prijatelj, will be organized.

b) Department of Literary Theory

The preparation for the Literary Lexicon were concentrated in particular on treating the central keywords and on gathering the bibliographical and the documentary materials. — The card index of the Slovene literary theoretical terms was at the disposal of the scientific users and was currently supplemented with the recent materials. The card index of the non-Slovene literary authors, treated in the Slovene periodicals from the end of the 18th century to 1970,

was partly arranged, copied and roughly put on shelves. Individual questions concerning the Slovene and other literatures were examined.

c) Department for Biographies, Bibliography, and Documentation

The organization of this Section, set up in 1972, has not yet been completed. There exists only the editorial board of the Slovene Biographical Lexicon, the basic work on the significant personalities, having merits for the Slovene culture, politics, economy, and for the public life in general. The publication has been edited since the year 1925, up to the present there were published 11 volumes in 3 books, on 2041 pages, from the letters A to Š. The last but one volume, the 12th (the letters T—VI) is being prepared and the manuscript will be mature for printing, as foreseen, by the end of 1975. 105 external collaborators co-operated in preparing this volume, their number is being constantly renewed. The publishing of the new volume has been delayed, on account of too small a number of the editorial staff of the Slovene Biographical Lexicon, in addition, the work thereon has been hampered also by various unfavourable technical circumstances.

Institute of the Slovene Ethnography

The Department for people's literature was supplementing the Archives of the Slovene Folk Tales. A new collaborator was appointed, assistant Marija Stanonik (on April 1, 1974), she then gained a one-month scholarship for her research work at Göttingen (*Enzyklopädie des Märchens*). Milko Matičetov continued gathering tales in Resia (under the contract made with the Boris Kidrič Fund.)

The Department for people's costumes and plays continued examining the materials gathered in the enquiry about the wedding costumes and finished the completing of the materials about masks (both under the contract made with the Boris Kidrič Fund).

The Department for the material cultures co-operated in preparing the questionnaires for the Slovene ethnological topography and started the preparatory work on the research project on the periodically settled dwelling-places in Slovenia (under the contract made with the Boris Kidrič Fund).

At the end of the year 1974 there were 5222 units in the Library. The work on the completing of the contents catalogue is going on. The librarian translated into the Slovene language the chapter Ethnology for the universal decimal classification catalogue.

The collaborators participated (mainly lecturing) in expert and scientific meetings, in this country and abroad, in publishing bibliographical articles in the review "DEMOS" and the bibliographical materials in the "International Folklore and Folklife Bibliography". The announced 3rd volume of the collection "TRADITIONES" will be published only in the year 1975.

Department for Musical and Dance Folklore

The main work of the four collaborators of this Department in the past year was to prepare and to examine the materials for the second book of the complete critical edition of the Slovene folk songs. The prevailing part of the manuscript for printing has been already prepared and will, as a whole, go to print at the beginning of the year 1975. Research field work was continued, and there were gathered new 532 units of the song-musical taperecordings. The recording and cataloguing of the song materials, published in various periodicals in the years from 1845 to 1956, was continued; there were 1080 new units catalogued. All the collaborators were preparing, in addition, also articles and papers for the special number of the "TRADITIONES", the annual publication of the Institute of the Slovene Ethnology. Zmaga Kumer, scientific collaborator of the Department, published in this year the book "The Textual Types of the Slovene Narrative Poems. Typenindex slowenischer Erzähllieder", pp. 393. The book has been printed in a parallel way in the Slovene and in the German languages.

Valens Vodušek, in his capacity as the up to the present chairman of the Study Group of the IFMC for Systematization and Analysis of Folk Music, participated in the meeting of the Group, taking place in Slovakia, September 23 to 28, with the theme "The Ethnomusicological Analysis". Zmaga Kumer, being a collaborator of the International Study Group for Research into Folk Ballads, participated in the symposium of the Group at Helsinki, June 13 to 16. Julijan Strajnar participated in the first all-Russian ethnomusicological conference at Moscow (December 1 to 5), with the theme "The Theoretical Problems of the Instrumental Folk Music".

Project for the Year 1975: The preparation of the 3rd book of the corpus of folk song with the ballad of the family life. Field work in the Slovene Carinthia, Austria. The edition of a special collection "Traditiones", with articles and papers on the occasion of the 40th anniversary of the Musical Ethnographical Institute. The preparation for printing an anthological survey of the Slovene folk dances.

*Inter-Academies Committee on the Studies
of the Present Tendencies of the Scientific Work
in Some Fields of Humanities*

The main work was concentrated, on the one hand, to collect papers, and on the other hand, to the editorial work for treating the papers collected. In the year 1974, there were collected, in addition to the until then collected ones, 25 new papers, and that in the fields of law, philosophy, and visual arts. For the four fields all the papers have already come in from the country as a whole, and the editorial work, too, for them has been already done. According to the present state of affairs there have been compiled and at the same time also prepared for printing the papers from the field of literature. This field should represent the first volume of the publication as a whole. In the same way there have been prepared for printing the papers from the field of musicology. The papers from this field will represent the material for the second volume. In the field of architecture there have also come in all the papers from Yugoslavia as a whole and the editorial work has been done, too. The materials from this field are taken into account as the materials, prepared for the third volume. In the field of archaeology all the papers have been gathered, but the reviewal and the editorial work have to be done, which, however, will be done soon. Thus the materials in this field, too, can be considered ready for printing, in the fourth volume. As far as other fields are concerned, it can be said that they are largely in a state of finishing the gathering of the papers. This is true, in particular, for the fields of law, philosophy, and visual art. The field of linguistics is nearing the end, too.

Institute of Karst Research

In the year 1974, the scientific (R. Gospodarič, P. Habič, F. Habe, and A. Kranjc), the senior technical (E. Pretner, I. Kenda), and the technical collaborators (V. Elesini, M. Kranjc, and V. Vadnjäl) of the Institute of Karst Research of the Slovene Academy of Sciences and Arts at Postojna examined the speleological characteristic features and prepared the speleological maps for the territory of the Classical Karst and for other Karst areas in Slovenia; they studied the hydrological conditions in the caves of the Ljubljana basin, the new tourist arrangement for the Caves of Škocjan, as well as the karst and the caves along the projected motor highway Senožeče — Divača — Sežana. Furthermore, they took an active part in organizing the 3rd international symposium on following the underground waters (Ljubljana, 1976), in the activities for environmental and karst cave con-

servation, in biospeleological examinations as well as in organizing and leading the speleological research work at the Slovene, the Yugoslav, and the world levels. The collaborators have published 12 scientific works, in the domestic and specialized reviews. The editorial board, led by the director of the Institute, Academician S. Ilešič, made possible the edition of the 6th volume of the Institute's collection of papers, *Acta carsologica*.

Institute of Palaeontology

In the year 1974 the Institute finished examining the Lower Cretaceous Cnidaria from Banjščica Plateau and from Trnovo Forest (26 species), there were also determined the Liasic corals from Murcia, Spain, comprising 24 species, the genus *Hispaniastraea* was described, among them, for the first time.

The determination of the subfossil remains from the lake dwellings on the Ljubljana Marsh, big miliolides from the Paleocene in north-west Yugoslavia and the alveolinides from the palaeogene gravels between Mežica and Slovenj Gradec were also examined. The examinations of the recent benthonic foraminifera and their extension in the Adriatic Sea, and in particular in the Gulf of Piran, have been started. There is being prepared a study on the big foraminifera from the Cretaceous layers in Slovenia.

Geographical Institute, with Department for Cartography

Finally, two new appointments, a rather long time ago required, were obtained at the Institute: one by a scientific worker-regional geographer and the other by the librarian-administrator. The first one, occupied by an assistant includes the field of work on studying space problems of Slovenia, with a special stress on the study of the geographical bases of space arrangement.

The main duties of the Institute, for which is responsible the director, Academician, Professor Svetozar Ilešič, Ph. D., was in continuing the study of the collective theme "The Geography of the Flood Areas in Slovenia", being subsidized out of the Boris Kidrič Fund. There were examined the following areas: the Sotla river basin, the Mislinja river valley, the Mura river area, the Dravinja Hills, the Bolska, Trnavca and Ložnica in the Lower Savinja valley, the Upper Savinja, and the Dreta rivers. The most of the field work was done, some basic maps were prepared, and the materials for preparing

elaborations were in part examined, they should be presented by April 30, 1975. A skeleton agreement on the themes and the forms of co-operation was made and signed between the Geographical Institute of the Hungarian Academy of Sciences and the Geographical Institute of the Slovene Academy of Sciences and Arts, following successful reciprocal expert visits and talks between the both directors of the institutions: Academician Svetozar Ilešič, Ph. D. and Professor Márton Pécsi, Ph. D.

The checking of the nomenclature in the sheets of the basic State map was continued, on a scale of 1/5000 and 1/10 000. A contract was made with the Military Geographical Institute at the end of the year, for the reviewal of the nomenclature on the new topographical map of the Socialist Republic of Slovenia, 1/25 000, bought from the Military Geographical Institute by the Geodetic Authority of Slovenia. In the year 1974, the material for 61 sheets of the size of the world million map was sent for examination, and the Institute will receive the remaining 219 sheets next year when the work under the contract is to be finished.

There was published the XIVth book of the Geographic Review containing the papers: Drago Meze, The Kokra river basin in the Pleistocene; Milan Šifrer, The Quarternary Development of the Dravinja Hills and of the Near Surroundings; Igor Vrišer, The Town and the Urban Network in the Socialist Republic of Slovenia. The materials have been gathered for the XVth book of the Geographic Review.

In the Department for Cartography, which is included in the Geographical Institute of the Slovene Academy of Sciences and Arts, there were preparing cartographic works, according to the programme of work of the Institute. They examined 180 new sheets of the Basic State Map, obtained by the Institute from the Geodetic Institute as a compensation for checking the nomenclature thereon; in the year 1974, the collection was raised to 1347 sheets. They led all the technical work in connection with the reviewing of the nomenclature for the new topographical map of the Socialist Republic of Slovenia 1/25 000. They continued studying the problems of the geographic-cartographic treatment of the development of the settlements taking the case of the community of Kamnik.

Jovan Hadži Institute of Biology

In January 1974 died the external collaborator of the Institute, Dr. Vlado Tregubov. At the end of the year two technical collaborators obtained appointments.

The zoological examinations comprised taxonomy, ecology, and zoogeography of various groups of animals (Mollusca, Coleoptera, Lepidoptera, and some smaller groups of insects), in particular in west and north Slovenia, and in part also in Croatia, Bosnia, Serbia, Montenegro, and in Macedonia. There was especially examined the fauna along the Yugoslav-Austrian border, for the purposes of the phyt-quarantine border service. The algological examinations dealt with the influences exerted by pollution on algae, the associations of the algae in the North Adriatic Sea and on the coasts of Island, as well as the chemical structure of some sorts of algae. The geobotanical group continued the mapping of the vegetation in Slovenia. The examination of the vegetation in Slovenia comprised the study of the forest vegetation in Moravče valley and on the alluvial soil of south-west Slovenia, the examination of the fir and beech forests in Kočevje area, the examination of the meadow vegetation in Lake Cerknica, Planina Field and Ljubljana Marsh. The laboratory work was directed towards preparing, determining and scientific examining of the materials gathered from the field.

The collaborators of the Institute participated in the scientific meetings in this country and abroad. Five collaborators participated in four meetings in this country giving five lectures, and two collaborators participated in two meetings abroad giving two lectures. Under the sponsorship of the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar, the Institute of Biology organized the 14th international meeting of the Eastern Alpine-Dinaric Society for Vegetation Research, taking place at Ljubljana, from July 21 to 27, 120 members and guests from 7 countries participated in it. Two days were planned for lectures and four days for excursions to Kočevje area, to Lake Cerknica, to Trnovo Forest, to Mangart and to Mala Pišnica and Tamar.

In the past year there were published 11 scientific papers, 5 papers in the special publication for the 14th international meeting of the Eastern Alpine-Dinaric Society for Vegetation Research, 7 popular scientific contributions, articles and reports, and 5 elaborations.

In the year 1975 the zoologists will examine the fauna along the northern border of Slovenia, zoological materials will be gathered also in Bosnia, Montenegro, and in Macedonia. The main emphasis in the work will be laid upon taxonomy, ecology, and zoogeography.

The geobotanic group will continue mapping the flora in Slovenia, and the vegetation research will comprise fir-beech forests, forest associations on the alluvial soil, as well as the examination of the meadow vegetation on moist and damp soil. Detailed mapping for economic purposes has been foreseen, too.

Inter-Academies Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia

The Committee continued issuing the catalogues of the fauna of Yugoslavia. Until June the chairman of the Committee was Academician, Professor Ivan Rakovec, Ph. D., and then this post was taken over by the corresponding member, Professor Ernest Mayer, D. Sc. Two catalogues of the fauna of Yugoslavia were published in the year 1974: Reptilia, by S. Breljih and G. Djukić (56 pages), and Crustacea — Amphipoda, by G. S. Karaman. Several volumes of the catalogues of the fauna of Yugoslavia are being prepared, and a more intensified preparation of the catalogues of the flora of Yugoslavia will be started.

Co-ordinating Committee on Molecular Sciences of the Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republics of Yugoslavia

Molecular sciences are an interdisciplinary field embracing part of the activities of solid matter physics, of chemistry, biophysics, crystallography, etc. Notwithstanding, the field of the molecular sciences has been thus far differentiated that it interferes in some specific fields as an autonomous science. Thus, for instance, a resolution was adopted at the recent meeting by the Committee to organize a conference on some aspects of the molecular pharmacology.

The Committee was a co-organizer of the seminar "The Perspectives in Biophysics and in Molecular Biology", taking place at Otočec, in September, organized by the Yugoslav Society for Biophysics and IUPAB, and the summer school "The Fluid Crystals", organized by J. Stefan Institute and by the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, at Portorož, in July. A number of lectures was organized, too.

The Committee co-ordinated and arranged programmes for researching matter structure at the level of molecules and condensed phases, adopting physical and computer methods on the Slovene, Yugoslav, and subregional methods, respectively. It helped the Research Community to prepare the programme for the research themes in the field of molecular sciences.

Terminological Commission Legal Section

The section continued excerpting legal sources, at its sessions it examined the terms of the letters T, U, V, and Z, and co-operated with the editorial board of the Dictionary of the Slovene Literary Language.

In the year 1975 the Commission will finish the editorial work for the letters Z and Ž, it will complete the keywords with the gathered new materials, and will carry out, for the purposes of uniformity, the final checking of the materials for the letters A — M.

Technical Section

In the year 1974 the section finished the manuscript for the first part of the second edition of the General Technical Dictionary, from the letter A to the letter O, which will go to press in the year 1975. The materials have increased and have been changed from the first edition in the years 1962 and 1964, respectively, so that the extent of the dictionary will be almost tripled, as it will contain also the branches which have been, until now, not sufficiently represented.

At the same time the section will continue compiling the manuscript for the second part of the Dictionary, for the letters P — Z.

In the year 1974, 211 Yugoslav Standards (JUS) were terminologically approved, translated into Slovene. For the year 1975 the Yugoslav Standardization Institute announces more than 400 new standards, with the same task to be done.

Medical Section

In the year 1974, the Medical Section of the Terminological Commission continued the editorial work on the materials for the Medical Terminological Dictionary, in particular the materials for the trial volume of the dictionary, comprising the letter A.

In the year 1975, the Medical Section of the Terminological Commission of the Slovene Academy of Sciences and Arts will publish the trial volume of the Medical Terminological Dictionary, comprising the letter A, and will continue the editorial work on other terms for the Medical Terminological Dictionary.

Veterinary Section

The Veterinary Section of the Terminological Commission prepared, in the year 1974, the manuscript of the letter A, the materials and the explanations, respectively, for the letter B were examined. The explanations of the terms were checked, corrected, and completed. There were also engaged the external collaborators, but on account of the lack of financial means, this was only a partial success. For this reason

and also on account of too much work of the members of the section in their regular jobs the programme of the work on excerpting the veterinary literature was not done entirely. The alphabetaries of the letters C, Č, and D were being prepared, too. In addition to this work there were also examined explanations for some terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language. Professor Batis co-operated in the work of the Medical Section of the Terminological Commission of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

Natural Sciences Section

Summary of the Report: In the year 1974, 5605 new index cards were handed in: mathematics (1000), chemistry (200), zoology (1250), botanics (848), genetics (325).

Summary of the programme of work: There is projected a draft for the terminological dictionary of meteorology. Preparations for a draft from zoology, excerption of the terms of zoology, systematization of botanics, chemistry, physics, and astronomy. — Co-operation in the work for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

Section of Arts

The programme of work was mainly realized. Excerpting was going on, in particular in the field of visual art and of music (artistic music, folklore), less in the field of theatre and ballet, where the activity of the collaborators was not extensive enough, and requires new workers to be engaged.

The directions for the work have been, in the main, established, and so were the criteria thereof. As far as experience shows that the concepts valid until now have to be revised, this is taken into consideration.

The problems the section had to tackle this year were exactly the same ones as in all the previous years: lack of expert collaborators, of premises and of one administrative employee to systematically register the work done in the individual fields and to care for the greatest possible co-ordination. The fundamental cause of all this should be sought for in the deficient funds, not being incentive for efficient endeavours and not promoting the realization of the preparatory works, and thus neither the realization of the terminological dictionaries in the individual fields.

For the next business year it is the wish to eliminate the troubles mentioned as well as the obstacles, and a greater intensification of the

endeavours, depending, of course, upon entirely technical factors. There is a will of the members and of the collaborators of the section for a planned and speedy work and it will be continued, and it will prove more efficient in the results obtained than until present if assisted by the external factors.

Photographic Laboratory of the Slovene Academy of Sciences and Arts

The photolaboratory employs one worker who is a master of photography. The Photolaboratory renders photographic services to all the institutes and sections of the Slovene Academy of Sciences and Arts, with the exception made for the Department for Cartography.

The work done: 1097 snapshots of various sizes and 5821 photos of various sizes (in sizes from 6×9 to 50×60).

Department for Projecting and Co-ordinating Research Work

As every year the department co-operated in the publishing of the 24th book of the Yearbook of the Slovene Academy of Sciences and Arts, assisted in making contracts between the Slovene Academy of Sciences and Arts and the Research Community of Slovenia, and with the Boris Kidrič Fund, as well as with the Cultural Community of Slovenia, it organized lectures, the visits of foreign scientists to Ljubljana, and carried out the entire other administrative work.

The Department also carried out the administrative work in connection with the Council for Environmental Research and Protection of the Slovene Academy of Sciences and Arts, as well as the secretarial work for the five Sections of the Academy and for the Department for Medical Sciences of the Slovene Academy of Sciences and Arts. The Press Division prepared 14 papers of the individual Sections.

Library

In the year 1974 there past 25 years since the regular work in the library began. Approximately at the same time was enacted also the Law on the Slovene Academy of Sciences and Arts, establishing the basic character for the library and laying down the principal directions for its operating. During this period the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts has developed into one of the our biggest libraries becoming significant in particular on account

of the specific character of its book stock. In it it keeps in book and magazine forms the scientific literature of all the fields from all over the world. The acquisition of this stock is mainly due to the exchange for the publications issued by the Slovene Academy of Sciences and Arts. The first stage of the long-term plan, to establish exchange links with all the important scientific institutions all over the world, has been, within possible limits, successfully brought to an end. Today the publications are being regularly exchanged with 1.410 scientific institutions all over the world. Last year the book stock increased by 11.190 volumes, thus amounting to 219.594 units at the end of the year. The stock of books is at everyone's disposal. In addition to the share for free access, there were lent 19.358 volumes last year. The entire book stock has been registered in the alphabetical and in the systematic catalogues: Monthly bulletins on accession are available, free of charge, to all concerned, as well. The exchanging of doublet copies is developing in a satisfactory manner, too.

Notwithstanding the unfavourable conditions of work (lack of rooms, the funds for purchasing books are too small, there is a shortage for personnel) one must be, therefore, even more satisfied in view of the fact that the entire current work in the year 1974 was done properly.

VSEBINA

I. Organizacija	
Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov in komisij	10
II. Člani	
Castna člana	21
Redni in dopisni člani	21
Novi člani	45
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	
Dušan Hadži	45
Razred za prirodoslovne in medicinske vede	
Milko Bedjanič	50
Miroslav Brzin	54
Janez Fettich	60
Janez Matjašič	66
Ernest Mayer	69
Pavel Štern	74
Razred za umetnosti	
Matija Bravničar	77
Umrli člani	81
Siniša Stanković	91
Milan Bartoš	95
Vaso Butozan	101
III. Poročilo o delu akademije	
Akademija v letu 1974	107
Svet delovne skupnosti	122
Osnovna organizacija sindikata	124
Inštitut za občo in narodno zgodovino	126
Inštitut za zgodovino umetnosti	135
Inštitut za arheologijo	137
Medakademijski odbor za Arheološko karto Jugoslavije	142
Medakademijski odbor za Tabulo Imperii Romani	143
Inštitut za prava starega Orienta	144
Inštitut za slovenski jezik	146

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	156
Inštitut za slovensko narodopisje	164
Medakademijski odbor za študij sodobnih teženj znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti . . .	179
Inštitut za raziskovanje krasa	181
Inštitut za paleontologijo	188
Inštitut za geografijo s Kartografskim zavodom	192
Biološki inštitut Jovana Hadžija	202
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	211
Koordinacijski odbor za molekularne vede	212
Terminološka komisija	215
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela .	220
Fotolaboratorij SAZU	222
Znanstveno-strokovna bibliografija nekaterih članov akade- mije za leto 1974	225
Biblioteka SAZU	231
 <i>IV. Publikacije in zamenjava publikacij</i>	
Publikacije	237
Zamenjava publikacij	242
Summary	283

